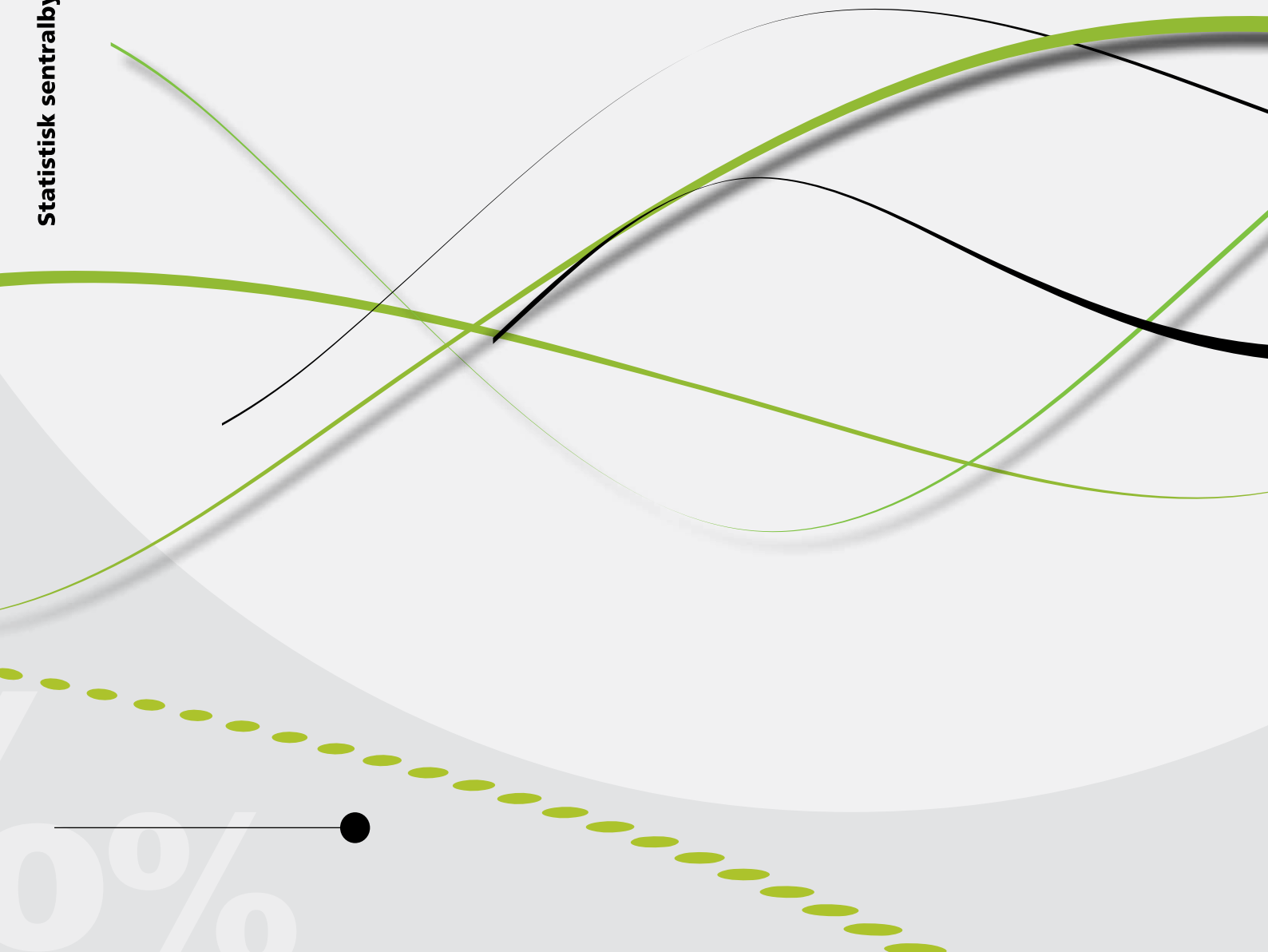

Kenneth Aarskaug Wiik

Samlivsinngåelse blant norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre

Kenneth Aarskaug Wiik

Samlivsinngåelse blant norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre

Rapporter I denne serien publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

	Standardtegn i tabeller	Symbol
© Statistisk sentralbyrå	Tall kan ikke forekomme	.
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.	Oppgave mangler	...
Publisert oktober 2012	Oppgave mangler foreløpig	...
	Tall kan ikke offentliggjøres	:
	Null	-
ISBN 978-82-537-8485-4 (trykt)	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
ISBN 978-82-537-8486-1 (elektronisk)	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
ISSN 0806-2056	Foreløpig tall	*
Emne: 02.02.30	Brudd i den loddrette serien	—
	Brudd i den vannrette serien	
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Desimaltegn	,

Forord

Rapporten gir ett oppdatert bilde av samlivsatferden til personer født i Norge av to innvandrerforeldre. Dette er en gruppe av den norske befolkningen som først nå begynner å komme i en alder der det er vanlig å stifte sin egen familie. I hvilke grupper er det for eksempel vanlig å leve som samboer forut for et eventuelt ekteskap og hvem gifter seg direkte? Hvordan er mønsteret i alder ved samlivsstart, og har det eventuelt endret seg over tid? Disse analysene er gjort med grunnlag i registerdata over hele befolkningen bosatt i Norge per 1.1.2011. I tillegg brukes data fra spørreundersøkelsen LKI tillegg 2006 for å belyse eventuelle sammenhenger mellom religiøsitet og sosiale nettverk og samlivsatferd. Forfatteren vil takke Kristin Henriksen, Kjetil Telle, Lars Østby og Svein Blom for viktige innspill underveis.

Rapporten er tilgjengelig i pdf-format på Statistisk sentralbyrås nettsider under adressen: <http://www.ssb.no/publikasjoner>

Prosjektet er finansiert av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Statistisk sentralbyrå, 3. oktober 2012

Hans Henrik Scheel

Sammendrag

Rapporten tar for seg samlivsinngåelse blant kvinner og menn i alderen 18 til 40 år født i Norge av to innvanderforeldre, en befolkningsgruppe som ved inngangen til 2011 talte 20 007 personer. Analyse av registerdata viste at:

- Ved inngangen til 2011 var 24,8 prosent av norskfødte med innvanderforeldre i denne alderen i et samliv. 19,5 prosent var gift mens 5,3 prosent var samboere. 22 prosent av dem som levde i et samliv var samboere (18 prosent av innvandrere og 43 prosent av den øvrige befolkningen).
- Vi finner en høyere andel samboere blant norskfødte med innvanderforeldre født i EU/EØS etc. (10,9 prosent) enn i Asia, Afrika etc. (4,3 prosent). Multivariate analyser bekreftet at personer med foreldre født i EU/EØS etc. var mer tilbøyelige til å leve i samboerskap, men mindre tilbøyelige til å være gift, enn dem med foreldre født i Asia, Afrika etc.
- Analyser av de fem største bakgrunnslandene (Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko) viste at sjansen for å være gift var størst blant personer med foreldre født i Tyrkia, mens norskfødte med foreldre født i Vietnam hadde høyest sannsynlighet for å være samboere.
- 64 prosent hadde giftet seg første gang de levde i et samliv, mens 36 prosent valgte samboerskap. En høyere andel av norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc. var samboere første gang de levde i et samliv (79 prosent) enn de med foreldre født i Asia, Afrika etc. (27 prosent). Blant dem uten innvandrerbakgrunn i samme alder hadde 16 prosent giftet seg første gang de levde i et samliv, mens 84 prosent var samboere.
- I forløpsanalyser finner vi ingen forskjeller i tidspunkt for inngåelse av det første samlivet mellom norskfødte med innvanderforeldre fra Asia, Afrika etc. og personer uten innvandrerbakgrunn. Norskfødte med foreldre født i EU/EØS etc. inngår det første samlivet senere enn personer i den øvrige befolkningen.
- Skiller vi mellom inngåelse av første samliv som var samboerskap og ekteskap finner vi at det særlig er norskfødte personer med foreldre født i Asia, Øst-Europa utenom EU og Afrika som var tidlig ute med å gifte seg og senere ute med å inngå et første samboerskap. De interne variasjonene blant dem med asiatisk bakgrunn er imidlertid store.
- Sjansen for å gifte seg uten først å leve som samboer har sunket i den perioden vi ser på her (1985 til 2011), særlig for norskfødte med bakgrunn fra Asia, Afrika etc.

Data fra spørreundersøkelsen *LKI tillegg 2006* brukes for å se på sammenhenger mellom religiøsitet og sosiale nettverk og samlivsstatus. Spørreundersøkelsen brukes også til å se på valg av partner og holdninger til valg av ektefelle.

Intervjupersonene har bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam.

- Det er en positiv sammenheng mellom religiøsitet og ekteskap.
- Personer med venner uten innvandrerbakgrunn var sjeldnere gift enn dem som ikke hadde venner uten innvandrerbakgrunn.
- En av fire som ikke levde i et samliv hadde en kjæreste, men andelen var høyest blant dem med vietnamesisk bakgrunn (35 prosent).
- Ni av ti gifte hadde en ektefelle som også hadde innvandrerbakgrunn. Fire av ti med kjæreste hadde en kjæreste uten innvandrerbakgrunn.
- De mest religiøse og personer uten venner i den øvrige befolkningen var oftere i et samliv eller kjæreste med en person som hadde innvandrerbakgrunn.
- To av tre var uenige i påstanden "Man bør gifte seg med en person med samme etniske bakgrunn som en selv." 30 prosent var helt eller ganske enig i påstanden.
- Personer med vietnamesisk og tyrkisk bakgrunn var mindre tilbøyelige til å være enige i denne påstanden enn dem med pakistansk bakgrunn. Religiøse personer samt de uten venner i den øvrige befolkningen var mer tilbøyelige til å mene at ektefeller bør ha samme etniske bakgrunn sammenliknet med mindre religiøse personer og dem med venner uten innvandrerbakgrunn.

Abstract

Using Norwegian register data on all Norwegian born men and women with immigrant parents aged 18 to 40 years ($N=20,007$), this report assesses their current pattern of union formation.

- In 2011 24.8 per cent of Norwegian born men and women with immigrant parents in this age group were living in a co-residential relationship. 19.5 per cent were married and 5.3 per cent were cohabiting. Among those currently living in a union, 22 per cent were cohabiting compared with 18 per cent of immigrants and 43 per cent of the majority population in the same age.
- A higher share of those whose parents were born in EU/EEA etc. (10.9 per cent) were cohabiting compared with those whose parents were immigrants from Asia, Africa etc. (4.3 per cent). These differences were confirmed in multivariate models including controls for age, education, labour market participation, gender, and place of residence.
- At the country level, those with Turkish background were most likely to be married, whereas men and women with background from Vietnam were most likely to be cohabiting compared with those whose parents were born in Pakistan.
- Considering first union formation, a considerably higher share of those with background from EU/EEA etc. (79 per cent) chose cohabitation compared with those whose parents were born in Asia, Africa etc. (27 per cent).
- Results from event-history models confirmed that timing of first marriage was more rapid among individuals with parents born in Eastern Europe outside EU, Asia, and Africa relative to descendants from another Nordic country. These country-of-origin groups were also less likely to enter a first cohabitation in a given year compared with their Nordic counterparts.
- The likelihood of marrying directly decreased over the study period (1985 to 2011), particularly so among descendants of immigrant from Asia, Africa etc.

Survey data (*LKI tillegg 2006*) were used to investigate associations between religiosity, social networks and respondents' union status. These data were also used to address partner choice as well as respondents' attitudes toward choice of partner.

- There was a positive association between religiosity and marriage, also in analyses where we controlled for a range of background characteristics.
- Respondents who had friends without immigrant background were less likely to be married compared with those without such friends, net of controls.
- One in four of those not living in a union were in a dating relationship, the share being highest among those with Vietnamese background (35 per cent).
- 90 per cent of married respondents had a spouse with immigrant background. 60 per cent of those in a dating relationship were dating a person with immigrant background.
- Religious persons as well as those without friends in the majority population more often had a partner or a boy- or girlfriend with immigrant background than the less religious and those who had friends in the Norwegian majority population.
- Respondents with Turkish and Vietnamese backgrounds were less likely to agree that spouses ought to have the same ethnic background than those with Pakistani background. This finding also applied to religious respondents as well as those without majority population friends.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	4
1. Innledning	7
1.1. Bakgrunn og spørsmål	7
1.2. Litteraturgjennomgang	8
1.3. Datakilder og sammenlikningsgrunnlag.....	12
1.4. Registerdata	13
1.5. Levekår blant unge med innvandrerbakgrunn 2006	16
1.6. Disposisjon av rapporten.....	17
2. Norskfødte med innvandrerforeldre - bakgrunnskjenne­tegn	18
2.1. Hvor mange og hvor gamle?	18
2.2. Hvor er foreldrene født?	19
2.3. Bosted	22
2.4. Utdanning og sysselsetting	24
3. Samlivsstatus 2011	28
3.1. Sivilstand 2011	28
3.2. Samlivsstatus 2011	29
3.3. Hvem er gift, samboer eller ikke i samliv?	39
4. Hvem er gift, samboer eller ”bare kjærester”? Betydningen av religion, nettverk og andre opplysninger som mangler i registerdataene	47
4.1. Religiositet og samliv	47
4.2. Sosiale nettverk og samlivsstatus	51
4.3. Multivariate analyser av sammenhengen mellom religiositet og sosiale nettverk og ekteskap	52
4.4. En av fire som ikke lever i et samliv har en kjæreste	54
4.5. (Holdninger til) partners bakgrunn	57
4.6. Oppsummering.....	66
5. Første samlivsinngåelse: alder og type	67
5.1. Type første samliv	67
5.2. Alder ved første samlivsinngåelse.....	69
5.3. Om og når? Forløpsanalyse av overgangen til første samliv	72
5.4. Oppsummering.....	81
6. Hovedfunn, begrensninger og veien videre	82
6.1. Hovedfunn.....	82
6.2. Begrensninger	83
6.3. Veien videre	84
Referanser	86
Vedlegg A: Tabeller	88
Vedleggstabeller kapittel 2	88
Vedleggstabeller kapittel 3	90
Vedleggstabeller kapittel 4	93
Vedleggstabeller kapittel 5	96
Figurregister	101
Tabellregister	104

1. Innledning

Denne rapporten kartlegger samlivsatferden blant norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre i alderen 18 til 40 år.¹ Ved inngangen til 2011 talte denne gruppen 20 007 personer. Nærmere bestemt tar rapporten for seg utbredelsen av samboerskap og ekteskap i disse gruppene av befolkningen samt tidspunkt for inngåelse av det første samlivet. Forskjeller mellom personer med bakgrunn fra ulike land og regioner tillegges størst vekt, men rapporten tar også for seg betydningen av sosioøkonomiske forhold som utdanning og arbeidsmarkedsdeltakelse i tillegg til kjønn og bosted. Innvandrere og den øvrige befolkningen i samme aldersgruppe (18 – 40 år) trekkes også inn som sammenlikningsgrunnlag. Analysene er gjort med grunnlag i registerdata over hele befolkningen bosatt i Norge per 1. 1.2011. Samlivsstatus oppdateres årlig i disse dataene.

I tillegg brukes data fra spørreundersøkelsen *Levekår blant unge med innvandrerbakgrunn 2006* for å se på sammenhenger mellom religiøsitet og sosiale nettverk og respondentenes samlivsstatus ved intervju tidspunktet. Dataene fra denne spørreundersøkelsen brukes også til å se på valg av partner og holdninger til valg av ektefelle. Disse opplysningene finnes ikke i registerdataene. Denne spørreundersøkelsen inneholder opplysninger om 870 kvinner og menn i alderen 16 til 25 år som enten er født i Norge av to utenlandskfødte foreldre eller som selv innvandret før de var seks år gamle. Intervjupersonene har bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam og dette er per dags dato den eneste representative levekårsundersøkelsen blant unge kvinner og menn med innvandrerbakgrunn i denne aldergruppen i Norge.

1.1. Bakgrunn og spørsmål

Samlivsmønsteret til majoritetsbefolkningen i Norge har endret seg markant siden slutten av 1960-tallet, og i løpet av de tre siste tiårene har giftermålene gått sterkt tilbake mens antallet samboere er seksdoblet. I dag er ett av fire samliv i Norge et samboerskap. Også stadig flere barn er blitt født av foreldre som er samboere, og siden siste halvdel av 1990-tallet har om lag halvparten av alle førstefødsler vært i samboerskap (Statistisk sentralbyrå, 2012). Selv om de fleste fortsatt gifter seg før eller senere, skjer det langt senere i livsløpet enn hva som var vanlig for bare en generasjon siden (Dommermuth, Noack og Wiik, 2009). Det er også velkjent at samboerskap oftere ender med brudd enn ekteskap, og skilsmisshyppigheten har med noen unntak vært økende i mange år (se for eksempel Lyngstad og Jalovaara (2010) for en gjennomgang av nyere internasjonale studier av skilsmisse).

Men, med unntak av noen få, og i all hovedsak deskriptive, studier vet vi langt mindre om samlivsatferden til personer med innvandrerbakgrunn, og eventuelle endringer i denne. I denne rapporten ser jeg nærmere på samlivsatferden til personer født i Norge av to innvandrerforeldre. Dette er en gruppe av den norske befolkningen som hittil har vært for ung til at denne typen analyser har vært mulig. Vi ser nå at et tilstrekkelig antall har kommet i en alder der det er naturlig å flytte ut av foreldrehjemmet og finne seg en samboer eller ektefelle. Per 1.1.2011 var det bosatt rundt 20 000 menn og kvinner i alderen 18 til 40 år som var født i Norge av to innvandrerforeldre.

Vi vet særlig lite om utbredelsen av samboerskap i denne befolkningsgruppen. Tidligere studier av samlivsmønsteret til personer med innvandrerbakgrunn har primært fokusert på ekteskapsinngåelse, og studier som har sett på utbredelsen av samboerskap har konkludert med at dette er svært lite utbredt blant personer med innvandrerbakgrunn, selv om det er store variasjoner innad i gruppen. For eksempel fant Lie (2004) at samboerskapene utgjorde under en prosent av alle

¹ Kortformen "norskfødte" brukes synonymt med "norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre" gjennom hele rapporten. For beskrivelse av SSBs standard for gruppering av personer med innvandrerbakgrunn, se: <http://www.ssb.no/vis/omssb/1gangspubl/art-2008-10-14-01.html>.

ekteskap inngått årlig i perioden 1990-2001. Manglende opplysninger om samboerskap i registrene er nok en annen viktig årsaken til den manglende kunnskapen.

Dataene om samboerskap er blitt noe bedre, blant annet etter at det såkalte Husholdsregisteret ble innført fra 2005 som inneholder opplysninger om samboere med og uten felles barn. Fra 1987 har også alle samboerpar som får felles barn blitt registrert som en egen kategori i familiestatistikken. Analyser av husholdsstatistikken (se for eksempel Daugstad (2008)) viser at det er tilløp til at det i enkelte grupper etter hvert har blitt mer vanlig med samboerskap, enn ved folke- og boligtellingsen i 2001 (se litteraturgjennomgang under punkt 1.2). Men, allerede her er det viktig å understreke at vi ikke fanger opp de minst "offisielle" samboerskapene på denne måten. Samboerne må aktivt ha registrert seg på felles adresse og / eller ha fått ett eller flere barn sammen. Det kan dessuten tenkes at samboerskap er mer utbredt blant kvinner og menn som er født og oppvokst i Norge enn blant foreldregenerasjonen som selv innvandret til Norge. Mange av disse har nok selv venner og bekjente som er samboere og er nok i langt større grad enn foreldregenerasjonen påvirket av majoritetsbefolkningens familie- og samlivsattferd (Huschek, Liebroer og de Valk, 2010; Lyngstad og Riosmena, 2010).

Denne rapporten søker å gi et oppdatert bilde av samlivsattferden blant norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. I hvilke landgrupper er det for eksempel vanlig å leve som samboer forut for et eventuelt ekteskap? Hvem gifter seg direkte og hvordan er mønsteret i alder ved samlivsstart, og har det eventuelt endret seg over tid? Hvem lever i et samliv og hvem er enslige? Og, er samboerskap mer vanlig blant norskfødte med innvandrerforeldre enn det er i foreldregenerasjonen? Rapporten vil også kartlegge noen hovedtrekk i valg av partner i denne gruppen av den norske befolkningen. Velger også unge personer med innvandrerforeldre fra Pakistan, Vietnam og Tyrkia en partner med innvandrerbakgrunn, som vist i studier av innvandrere (Daugstad, 2006; Mohn, 2010), eller er det tegn som tyder på at de i større grad bor sammen eller gifter seg med en person uten innvandrerbakgrunn?

Særlig studerer jeg forskjeller mellom personer med bakgrunn fra ulike land og regioner, men rapporten tar også for seg betydningen av sosioøkonomiske forhold som utdanning og arbeidsmarkedsdeltakelse i tillegg til kjønn og bosted. Vi belyser også eventuelle sammenhenger mellom religiøsitet og samlivsattferd. Er det for eksempel slik at religiøse personer, uavhengig av landbakgrunn, oftere velger å gifte seg enn å leve som samboere? Dette er forhold som har vist seg å være av betydning for majoritetsbefolkningens samlivsattferd (Pedersen, 2012; Wiik, 2009).

Slike analyser blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre har til nå primært vært deskriptive. I denne rapporten presenteres også resultater fra multivariate analyser, blant annet av timingen av første samliv og valg av samboerskap eller ekteskap. På denne måten kan sammenhenger mellom variabler av interesse rendyrkes, og i tillegg til landbakgrunn vil jeg se nærmere på betydningen av sosioøkonomiske kjennetegn som utdanning og arbeidsmarkedsdeltakelse for valg av samlivstype (samboerskap og ekteskap) og tidspunkt for inngåelse av det første samlivet. Innvandrere og befolkningen for øvrig trekkes inn som sammenlikningsgrunnlag i flere av disse analysesene. Finner man det samme mønsteret som i den norske befolkningen for øvrig?

1.2. Litteraturgjennomgang

Vi vet en del om ekteskapsmønsteret blant personer med innvandrerbakgrunn i Norge. Men vi vet langt mindre om det generelle mønsteret i samlivsattferden til norskfødte med innvandrerforeldre.² Hovedårsaken til dette er at det først nå er en stor gruppe som er i en alder da det er vanlig å inngå samliv, og mange av dem som hittil har inngått samliv i ung alder kan ha vært særlig selekterte grupper. Her vil

² Det finnes flere kvalitative studier av denne befolkningsgruppens familieattferd. Se for eksempel Bredal (2006) for en studie av arrangerte ekteskap blant unge med asiatisk bakgrunn.

jeg gjennomgå noen hovedfunn fra nyere SSB-rapporter som har brukt data fra 1990 og framover for å beskrive innvandrerbefolkningens samlivsmønster.

Innvandrere oftere og tidligere gift enn befolkningen ellers

Et gjennomgående funn i de rapportene som er skrevet hittil er at det er langt vanligere å inngå ekteskap blant innvandrerne enn i befolkningen ellers. Lie (2004) brukte registerdata for perioden 1990 til 2001 og viste at dette gjaldt for alle aldersgrupper, men forskjellen mellom innvandrere og befolkningen ellers i andelen gifte var størst blant dem under 40 år. Totalt sett var det ikke mange i alderen 18-19 som var gift, verken blant innvandrere i alt eller befolkningen for øvrig. For personer fra enkelte landgrupper var det imidlertid en betydelig andel av kvinnene som hadde inngått ekteskap i denne aldersgruppen. Dette gjaldt særlig kvinner fra Tyrkia (33 prosent), Marokko, Jugoslavia og Thailand (19 prosent). Det var imidlertid store forskjeller i hvor mange som var gift i alderen 18-23 år med ulik landbakgrunn. Blant innvandrere fra det SSB tidligere kalt "ikke-vestlige" land var andelen langt høyere blant kvinner enn menn.³ For alle gruppene sett under ett var flertallet i aldersgruppen 18-23 år ikke gift.

Lie (2004) viste videre at de aller fleste innvandrere med bakgrunn fra Asia, Afrika, Latin-Amerika og Øst-Europa var gift ved 35-årsalderen. Men også innad i disse landgruppene var det forskjeller og blant pakistanske og srilankiske innvandrere var opp i 90 prosent gift da de var 35 år. Andre landgrupper med høye andeler gifte var Jugoslavia, Tyrkia, India, Kina og Vietnam. Andelen som aldri hadde vært gift lå på mellom 0 og 6 prosent blant innvandrere over 40 år fra Jugoslavia, Tyrkia, Marokko, Sri Lanka, Filippinene, India og Pakistan (Lie, 2004).

Også nyere tall bekrefter at det er vanligere å være gift blant innvandrere enn i befolkningen ellers, og at de innbyrdes forskjellene blant innvandrerne vedvarer (Daugstad, 2008; Henriksen, 2010). I 2008 var for eksempel 73 prosent av kvinner som hadde innvandret fra Asia, Afrika, Latin-Amerika og Øst-Europa gift. Den tilsvarende andelen blant innvandrerkvinner fra Norden, Vest-Europa, Nord-Amerika og Oseania var 52, noe som var litt høyere enn gjennomsnittet for alle kvinner i alderen 30-39 år (48 prosent). Det samme mønsteret gjaldt også for menn. En årsak til dette er at innvandrere (og deres barn) med bakgrunn fra Asia og Afrika som oftest starter et samliv ved at de gifter seg (Daugstad, 2008).

Lavere andel gift blant norskfødte med innvandrerforeldre enn blant innvandrere

Generelt er en høyere andel norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre gift enn hva tilfellet er blant unge i den norske befolkningen sett under ett. Men de studiene som hittil er gjort av ekteskapsmønsteret til norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre, viser at en langt høyere andel av personer som selv har innvandret til Norge er gift enn dem som er født i Norge av innvandrerforeldre. At mange innvandrere er gift er naturlig, da det er en tydelig sammenheng mellom ekteskap og migrasjon: ekteskap og familieinnvandring er ofte den eneste måten å få opphold i Norge på. Dette gjelder særlig for mange av de landgruppene vi fokuserer på her, som Pakistan, Tyrkia og Vietnam (Henriksen, 2010).

Lie (2004) brukte registerdata for perioden 1990 til 2001 og fant at en langt større andel var gift i ung alder blant personer som selv hadde innvandret enn blant dem som var født i Norge. Dette var særlig tydelig blant kvinner og menn med bakgrunn fra Pakistan, Vietnam, Tyrkia og Marokko. På dette tidspunktet var imidlertid de aller fleste norskfødte med to utenlandsfødte foreldre fortsatt under 18 år og det var derfor for tidlig å trekke klare konklusjoner om deres ekteskapsmønster. En

³ I dag brukes verdensdelene som standard gruppering. Gruppen av land som før ble omtalt som "ikke-vestlig" er erstattet med "Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania utenom Australia og New Zealand, og Europa utenom EU/EØS". I stedet for "Vestlig" brukes "EU/EØS, USA, Canada, Australia og New Zealand". Disse forkortes "Asia, Afrika etc." og "EU/EØS etc." Se: <http://www.ssb.no/vis/omssb/1gangspubl/art-2008-10-14-01.html>.

konklusjon som kunne trekkes per 2001 var likevel at det store flertallet av dem som var over 18 ennå ikke var gift.

Lappegård (2004) så på ekteskap og familieetableringsmønsteret blant kvinner som enten var født i Norge av innvandrerforeldre eller som hadde innvandret til Norge før de hadde fylt 15 år. Denne rapporten viste at kvinner fra Vest-Asia hadde høyest relativ risiko for å gifte seg sammenliknet med kvinner i den øvrige befolkningen, kontrollert for kalenderår og alder ved innvandring. Av enkeltland hadde kvinner fra Tyrkia den høyeste ekteskapsraten, etterfulgt av kvinner fra Pakistan og Marokko.

Løwe (2008) analyserte dataene fra spørreundersøkelsen *Levekår blant unge med innvandrerbakgrunn 2006*. Denne undersøkelsen omfatter 870 intervjupersoner i alderen 16-25 år som enten selv er født i Norge, eller har bodd i Norge fra de var 5 år eller yngre, og hvor begge foreldrene er født i - og har innvandret til Norge fra - Pakistan, Vietnam eller Tyrkia (se avsnitt 1.5 for nærmere informasjon om denne spørreundersøkelsen). Blant deltagerne i denne undersøkelsen var vel en av ti gift, men denne andelen varierte med landbakgrunn. Blant unge med tyrkisk bakgrunn var nesten hver fjerde gift, mot knapt en av åtte blant dem med pakistansk og bare en av hundre blant dem med vietnamesisk bakgrunn. Denne rapporten viste også at så mange som en av tre gifte ikke bodde sammen med ektefellen på intervju-tidspunktet. I de aller fleste av disse tilfellene bodde ektefellen i utlandet (Løwe, 2008).

De ferskeste analysene av ekteskapsmønsteret til norskfødte med innvandrerforeldre finner vi i Rapport 10/2010 der det ble brukt registerdata for perioden 1998 til 2008 (Henriksen, 2010). Denne rapporten viste at det var blitt mindre vanlig å være gift blant unge innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre sammenlignet med tidligere i denne perioden. Selv om antallet norskfødte med innvandrerforeldre økte i denne perioden og stadig flere var kommet i ”gifteklar alder”, hadde antallet ekteskap ikke økt tilsvarende og en lavere andel unge var gift i 2008 enn ti år tidligere. Et generelt trekk var at antallet inngåtte ekteskap var synkende blant dem med foreldre både fra Tyrkia, Pakistan og India, til tross for at det er stadig flere blant disse som er 18 år og eldre og ugifte.

Denne rapporten bekreftet at det fortsatt var en lavere andel gifte blant unge norskfødte med innvandrerforeldre i aldersgruppa 21-23 år enn blant innvandrere i samme aldersgruppe. I aldersgruppa 21-23 år var for eksempel 19 prosent av norskfødte kvinner med pakistanske foreldre gift, halvparten så mange som i 1998 da 40 prosent i denne gruppa var gift. Tilsvarende tall for norskfødte menn med pakistanske foreldre var henholdsvis 8 og 15 prosent.

Henriksen (2010) fant også en tilsvarende nedgang i andelen som var gift i ung alder blant norskfødte kvinner og menn med tyrkisk og indisk bakgrunn. Men siden det i 1998 var betydelig færre personer med tyrkisk og indisk bakgrunn i aldersgruppa 21-23 år enn blant dem med pakistanske foreldre, var det usikkert om det relativt lave antallet var representative for gruppenes samlivsmønster. Det var også tegn til en nedgang i andelen som var gift blant norskfødte med marokkanske foreldre, men det var få i den aktuelle aldersgruppen og derfor vanskelig å si noe bestemt om utviklingen over tid. Bare 1 prosent av norskfødte med vietnamesiske foreldre i alderen 21-23 år var gift i 2008.

For aldersgruppen 18 til 21 år viste Daugstad (2008) at 16 prosent av pakistanske innvandrere var gift ved inngangen til 2008 mot 5 prosent blant de norskfødte med pakistanske foreldre. Det var dessuten betydelige forskjeller mellom kvinner og menn blant de norskfødte med innvandrerforeldre, noe som gjenspeiler at kvinner er tidligere ute med sine første ekteskap enn menn. Dette mønsteret finner man også blant majoritetsbefolkningen i Norge (Wiik, 2009). I alt 7 prosent av norskfødte kvinner med innvandrerforeldre var gift i 2007 mot 2 prosent av mennene.

Blant unge vietnamesere i aldersgruppa 20 til 24 år som selv hadde innvandret til Norge, var 5 prosent av mennene og 31 prosent av kvinnene gift. Blant norskfødte personer med foreldre som innvandret fra Vietnam, derimot, var 2 prosent av mennene og 3 prosent av kvinnene i samme aldersgruppe gift. I aldersgruppen 25 til 29 år var 11 prosent av mennene og 13 prosent av kvinnene med vietnamesisk bakgrunn gift (Daugstad, 2008).

Samboerskap lite utbredt, men noe vanligere blant norskfødte enn blant innvandrere

Lie (2004) viste i sin rapport at samboerskap var relativt utbredt i noen innvandrergrupper. Dette gjaldt blant annet innvandrere fra EU/EØS, Nord-Amerika og Oseania (12,5 prosent i aldersgruppen 18-23 år), men også noen grupper fra land utenom EU/EØS, Nord-Amerika og Oseania, som for eksempel Chile og Polen. 5 prosent av innvandrere fra Polen i alderen 18 til 23 år var samboere da denne undersøkelsen ble gjennomført (data fra folke- og bolig tellingen i 2001).

Samboerskap var imidlertid lite utbredt blant innvandrere generelt, og blant de fleste grupper av innvandrere fra Asia, Afrika, Latin-Amerika og Øst-Europa var det flere som var gift og færre som var samboere enn i befolkningen ellers. I 2001 var under 2 prosent av innvandrere i alderen 18-23 år fra disse verdensdelene/regionene samboere, mens litt over 16 prosent var gift. Blant innvandrere med bakgrunn fra Pakistan og Tyrkia var under 1 prosent samboere (henholdsvis 0,4 og 0,8 prosent). Et annet funn fra denne rapporten var at innvandrere fra Asia, Afrika, Latin-Amerika og Øst-Europa bodde i husholdninger som i gjennomsnitt var større enn hva som var tilfellet for resten av befolkningen og at de oftere bodde i flerfamiliehusholdninger. Men i noen innvandrergrupper (Etiopia, Somalia og Irak) var det også mange enslige.

Samboerskap ser ut til å være vanligere når vi ser på nyere tall for alle innvandrere under 30 år. I sin rapport fra 2008 viste Daugstad (2008) at 4 prosent av asiatiske innvandrere i aldersgruppa 18-29 år var samboere, mens 32 prosent var gift. Blant afrikanske innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, var 7 prosent samboere og 21 prosent gift. Til sammenlikning var 17 prosent av hele den norske befolkningen i samme aldersgruppe samboere og bare 9 prosent gift.

Samboerskap er også noe mer utbredt blant norskfødte med innvandrerforeldre enn hva som er tilfelle blant innvandrere. Mye tyder på at de relativt få med bakgrunn fra Vietnam som inngår et parforhold i ung alder, i stor grad velger samboerskap, slik også unge i den øvrige befolkningen gjør (Daugstad, 2008, 2009). Ved inngangen til 2008 var 60 prosent av de norskfødte med vietnamesiske foreldre i alderen 18-29 år som var i et parforhold, samboere. Unge med pakistansk bakgrunn ser i mindre grad ut til å inngå samboerskap enn unge med vietnamesisk og tyrkisk bakgrunn. Fortsatt var det langt vanligere å være samboere blant innvandrere fra andre nordiske og europeiske land enn blant andre innvandrere, og da særlig i starten av samlivet (Daugstad, 2008).

Intervjudataene fra *Levekår blant unge med innvandrerbakgrunn 2006* viste at samboerskap også var lite utbredt blant unge norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre (Løwe, 2008). Bare 2 prosent av alle unge kvinner og menn med innvandrerbakgrunn fra Tyrkia, Pakistan og Vietnam hadde en samboer på intervju tidspunktet, mens 12 prosent var gift. Andelen kvinner i alderen 20 til 25 år som levde i et parforhold (gift eller samboende) var dessuten noe lavere blant unge kvinner med innvandrerbakgrunn (35 prosent) enn kvinner i befolkningen ellers (38 prosent).

Andre funn som er verdt å trekke fram er at to av tre gifte norskfødte med innvandrerforeldre fra Pakistan, Vietnam eller Tyrkia mente de hadde svært stor innflytelse både på om de skulle gifte seg og hvem de skulle gifte seg med. Noen få (3 prosent) hadde liten eller svært liten innflytelse på beslutningen om å gifte seg. En av ti hadde kjent ektefellen mindre enn ett år, mens tre av ti gifte hadde giftet

seg med en fetter eller kusine. Disse intervjudataene viste videre at en av tjue unge ugifte med innvandrerbakgrunn var forlovet. Denne undersøkelsen inneholdt også spørsmål om kjæresteforhold: 10 prosent av enslige med pakistansk bakgrunn hadde en kjæreste mot 25 og 40 prosent av de enslige med tyrkisk og vietnamesisk bakgrunn (Løwe, 2008).

Oppsummering av kunnskapsstatus

Disse studiene viser altså at det er vanligere å inngå ekteskap blant norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre enn i befolkningen ellers. Samtidig er en langt høyere andel av personer som selv har innvandret til Norge gift sammenliknet med dem som er født i Norge av innvandrerforeldre. Samboerskap er lite utbredt blant norskfødte med innvandrerforeldre, men det er store interne variasjoner og samboerskap er generelt mer utbredt blant norskfødte med innvandrerforeldre enn blant personer som selv har innvandret til Norge.

De fleste studiene som hittil er gjort av samlivsatferden til norskfødte med innvandrerforeldre ble gjort i en periode da det store flertallet av denne befolkningsgruppen fortsatt var for unge til at det var aktuelt for dem å flytte ut av foreldrehjemmet og finne seg en ektefelle eller samboer. Selv om dette fortsatt er en ung befolkningsgruppe, var det per 1.1.2011 bosatt rundt 20 000 menn og kvinner født i Norge av to innvandrerforeldre som da var i alderen 18 til 40 år. Samtidig med at flere norskfødte med innvandrerforeldre er blitt voksne, er datatilfanget for samboerskap blitt gradvis bedre (særlig fra 2005 og utover). Dessuten er flertallet av de foreliggende studiene av samlivsinngåelse blant norskfødte med innvandrerforeldre i all hovedsak beskrivende og de har sett på andeler som er gift og samboere etter landbakgrunn, alder og kjønn.

Vi vet lite om eventuelle sosioøkonomiske forskjeller i denne befolkningsgruppens samlivsmønster. Som nevnt, bekrefter tidligere studier av den øvrige norske befolkningen at det er en positiv sammenheng mellom sosioøkonomiske ressurser som utdanning, inntekt og yrkesdeltakelse og samlivsetablering. Flere studier av samlivsinngåelse viser at utdanning er en sentral variabel. Generelt er det slik at både kvinner og menn med høyere utdanning, samt dem som deltar på arbeidsmarkedet, har større tilbøyelighet til å inngå et samliv, men denne sammenhengen er sterkere for ekteskap enn samboerskap (Kalmijn, 2011; Kravdal, 1999; Wiik, 2009). Denne positive sammenhengen mellom utdanning og inngåelse av et samliv betinger at man ikke lenger er under utdanning. Studenter inngår i mindre grad samliv (Wiik, 2009).

Internasjonale studier av samlivsinngåelse blant barn av innvandrere bekrefter imidlertid at det er en negativ sammenheng mellom utdanning og tidspunktet første samliv inngås. For eksempel fant Huschek, Liefbroer og de Valk (2010) at kvinner og menn født i landene Nederland, Belgia, Sverige, Frankrike, Tyskland, Sveits eller Østerrike av foreldre som hadde innvandret fra Tyrkia, utsatte inngåelsen av det første samlivet hvis de hadde høyere utdanning. Milewski og Hamel (2010) fant et liknende mønster i Frankrike. Begge disse studiene brukte data fra spørreundersøkelsen TIES.

1.3. Datakilder og sammenlikningsgrunnlag

Rapporten bygger i hovedsak på analyser av registerdata. Alle analysene av registerdata er basert på aldersgruppen 18 til 40 år. I tillegg brukes data fra intervjuundersøkelsen *Levekår blant unge med innvandrerbakgrunn 2006*, som omfatter et utvalg norskfødte kvinner og menn i alderen 16 til 25 år med foreldre innvandret fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam, samt personer som innvandret fra disse landene som barn (5 år eller yngre).

1.4. Registerdata

Befolkningsstatistikk

I Norge finnes det en rekke offentlige registre som kan brukes til forskning. I SSB befolkningsdatabase, som er basert på Det sentrale folkeregisteret (DSF), finnes blant annet opplysninger om personers eget og deres foreldres fødeland, dødsfall, skilsmisser, vigslor og utflyttinger. Oppdateringene i DSF blir delvis gjort lokalt i kommunene og delvis sentralt i Skattedirektoratet. Grunnlaget for befolkningsstatistikken er elektroniske kopier til Statistisk sentralbyrå av alle slike meldinger som oppdaterer registeret. SSBs befolkningsdatabase danner grunnlaget for statistikken over befolkningens sammensetning.⁴

I dette prosjektet ser vi på ekteskapsinngåelse og samboerskap som blir *registrert* i Norge, der minst en av ektefellene/partnerne var bosatt i Norge. Melding om vigslor blir sendt til vigselmannen i det lokale folkeregisteret. Meldinger om ekteskap som blir inngått i utlandet av personer som er bosatt i Norge, blir også tatt med.⁵ Dersom en person som har vært bosatt i Norge flytter til utlandet og gifter seg der, uten å registrere ekteskapsinngåelsen i Norge, fanges det ikke opp i denne studien. Vi kan ikke si noe om hvor mange ekteskap dette dreier seg om, men de aller fleste ekteskap blir nok registrert før eller siden (Daugstad, 2008). Mange av dem som gifter seg med en person som ikke er bosatt i Norge og som registrerer ekteskapet hos norske myndigheter, søker nok om oppholdstillatelse for ektefellen. Det er selvsagt ikke en helt entydig sammenheng her. Det er også mulig at den som er bosatt i Norge flytter til ektefellens hjemland, men det er vanskelig å si om de da ville registrere ekteskapet i Norge. Det kan også hende at noen gifter seg, men at det tar lang tid før de to partene flytter sammen. I slike tilfeller kan det også hende at ekteskapet ikke blir registrert i Norge, om partene ikke slår seg ned her.

Husholdsstatistikken er laget med bakgrunn i hvor personene er formelt bosatt per 1.januar hvert år. Erfaringsmessig vil dette gi noe større husholdninger, færre enslige og færre samboere enn hva man finner i intervjuundersøkelser (Daugstad, 2008). Blant annet vil mange ugifte studenter bli registrert som bosatte hos foreldrene så sant de og en eventuell samboer ikke har meldt adresseendring. For også å kunne gi tall for samboere blir folkeregisteropplysningene bearbeidet i Statistisk sentralbyrå.⁶ Det er imidlertid viktig å understreke at vi ikke fanger opp de minst "offisielle" samboerskapene på denne måten. Samboerne må aktivt ha registrert seg på felles adresse og / eller ha fått ett eller flere barn sammen for å fanges opp i registeret.

I mange andre land blir en nødt til å gjøre analyser på grunnlag av statsborgerskap. Ved å ta utgangspunkt i statsborgerskap får en ikke med de tilfeller hvor personer med utenlandsk bakgrunn har skiftet statsborgerskap. Fødeland er en variabel som ikke forandrer seg. Det er med utgangspunkt i eget og foreldres fødeland vi har gjort denne studien.

Andre registeropplysninger

I tillegg til denne befolkningsstatistikken brukes registeropplysninger om utdanning og sysselsetting. Disse opplysningene er koblet på befolkningsdataene ved hjelp av fødselsnummer. I denne studien har vi koblet på opplysninger om utdanningsnivå og utdanningsaktivitet (altså om man er registrert som student i et gitt år eller ikke). Vi har også koblet på opplysning om sysselsettingsstatus i 2010. Denne variabelen brukes i de multivariate analysene som presenteres i kapittel 3.

⁴ Se: <http://www.ssb.no/emner/02/01/10/innvbef/>

⁵ Se: <http://www.ssb.no/emner/02/02/30/ekteskap/>

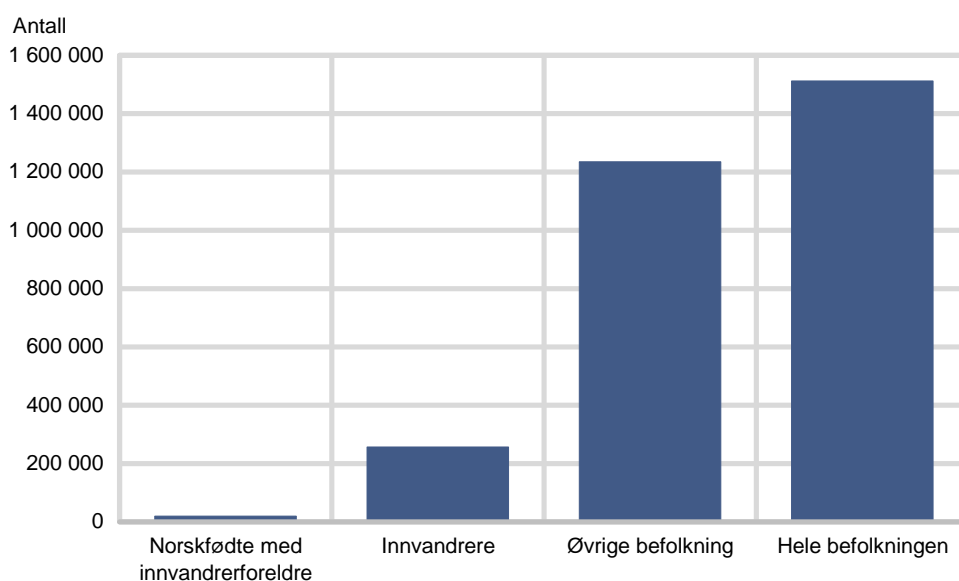
⁶ Se: <http://www.ssb.no/familie/>

Utvalg, avgrensninger og definisjoner

Som nevnt over, tar denne rapporten for seg samlivsattferden til kvinner og menn født i Norge med innvandrerforeldre. Vi har begrenset utvalget til personer som var i aldersgruppen 18 til 40 i 2011. Dette er en alder da de aller fleste i majoritetsbefolkningen har erfaring fra minst ett samliv (Wiik, 2009). En annen forutsetning var at de måtte være bosatt i Norge per 1.1.2011. Dette gir et utvalg på 20 007 personer, hvorav 51,6 prosent var menn. Dette utvalget er beskrevet i nærmere detalj i kapittel 2 nedenfor.

Innvandrere og den øvrige befolkningen (altså personer med minst en norskfødt forelder) i samme aldersgruppe trekkes inn som sammenlikningsgrupper flere steder i rapporten. Per 1.1. 2011 var det bosatt 256 810 kvinner og menn i alderen 18 til 40 år som selv hadde innvandret til Norge. På samme tidspunkt var totalt 1 512 262 personer i samme alder bosatt i Norge. Gruppen innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i denne aldersgruppen utgjorde altså til sammen 276 817 personer, mens 1 235 445 personer var i den øvrige befolkningen.

Figur 1.1. Befolkningen i alderen 18 - 40 år. Bosatt per 1.1.2011

Alle landgrupper er tatt med i dette utvalget. Siden det særlig er norskfødte personer med foreldre født i Asia (inkludert Tyrkia), Afrika, Sør-Amerika og Øst-Europa (utenom EU) som skiller seg mest fra majoritetsbefolkningens atferd (se for eksempel Dzamarija (2012)), har vi valgt å rette hovedfokus mot personer med bakgrunn fra disse verdensregionene. Det er også fra disse verdensdelene og regionene, og da særlig fra Asia, vi finner de største gruppene norskfødte med innvandrerforeldre over 18 år. Nærmere 70 prosent av utvalget hadde foreldre som var født i Asia, og Pakistan, Tyrkia og Vietnam er blant de største enkeltlandene (se kapittel 2 for nærmere detaljer). I analysene som presenteres under, ser vi først og fremst på likheter og ulikheter mellom norskfødte med foreldre født i Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania utenom Australia og New Zealand og Europa utenom EU/EØS (forkortet "Asia, Afrika etc.") og dem som er født i Norge av innvandrere fra resten av verden, altså EU/EØS, USA, Canada, Australia og New Zealand (forkortet "EU/EØS etc."). Vi vil også se mer detaljert på personer med bakgrunn fra verdensregioner og enkeltland.

For personer født i Norge og som har giftet seg i Norge, eventuelt registrert ekteskap inngått i utlandet, er det lite problematisk å finne disse ekteskapene i registrene. Samboerskap byr imidlertid på flere problemer. Det er for eksempel ikke alle samboerskap som registreres. Dette gjelder for hele befolkningen, og flere tidligere undersøkelser har derfor tatt i bruk data fra intervjuundersøkelser for å se

på samboerskapets utbredelse og karakter i Norge. For eksempel fanger registerdataene ikke opp studenter som lever i samboerskap samtidig som de er registrert bosatt hos sine foreldre.⁷

Det er særlig før 2005 at registeropplysningene om samboerskap er mangelfulle, selv om bosted på felles adresse også har vært brukt for å identifisere samboerpar fra 2002 og utover. Unntaket er samboerpar med felles barn, som har blitt registrert som en egen kategori i husholdsstatistikken siden 1987. Dessuten kan alle de samboerskapene som er registrert i registrene defineres som "offisielle" – vi fanger ikke opp kortvarige samboerforhold eller samboerforhold som bevisst eller ubevisst holdes skjult ved at partnerne er registrert bosatt på forskjellige adresser. Samboerpar fra 1.1.2005 er basert på husholdningsregisteret og omfatter også par uten barn eller særkullsbarn. Data om samboerpar i perioden 2000 til 2005 baserer seg på felles adresser og at de per 1.1.2006 har felles barn og/eller er eller har vært gift med hverandre.

Selv om disse dataene om samboerskap har noen mangler, og alle samboerpar ikke fanges opp, har det ikke nødvendigvis stor betydning for analysene av gruppen norskfødte med innvandrerforeldre da de aller fleste i utvalget som brukes her er født i 1980 eller senere (84 prosent 1980 eller senere / 65 prosent 1985 eller senere). Dermed har vi brukbare data om samboerskap i den perioden disse fikk sine første samliv. Av samme grunn kan dataene om samboerskap for innvandrere være av dårligere kvalitet, da relativt sett flere av disse inngikk sine første samliv tidlig i perioden.

Vekting

Som vi skal se, er det betydelige forskjeller i alderssammensetningen til personer med foreldre født i ulike verdensregioner og land. Dette henger blant annet sammen med det historiske mønsteret i hvilke grupper det er som har innvandret til Norge og når de gjorde det. For eksempel var innvandrere fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam tidlig ute med å etablere seg i Norge (Brochmann og Kjeldstadli, 2008), og vi finner derfor i dag de største gruppene norskfødte over 18 år med foreldre innvandret fra disse landene. Det er dessuten betydelige forskjeller i alderstrukturen til personer med innvandrerbakgrunn og hele befolkningen samlet.

Samlivsinngåelse er sterkt korrelert med alder, og man finner for eksempel få personer som ikke har samlivserfaring når de er i slutten av 30-årsalderen. På den andre siden er det uvanlig å inngå samliv i tenårene, og da særlig å gifte seg. For bedre å sammenlikne grupper med ulik alderssammensetning, har jeg valgt å vekte dataene. Vekten som brukes i analysene der de norskfødte med innvandrerforeldre fra 7 forskjellige regioner sammenlignes med hverandre er laget ved å dividere antallet norskfødte med innvandrerforeldre fra hver enkelt region i en gitt aldersgruppe med det totale antallet norskfødte med innvandrerforeldre i samme alder. Dette multipliseres så med forholdstallet mellom antallet norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 18-40 år fra hver region og det totale antallet norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 18-40 år.⁸

En tilsvarende vekt er laget når norskfødte med innvandrerforeldre fra landgruppen EU/EØS etc. sammenholdes med norskfødte med innvandrerforeldre fra land i Asia, Afrika etc. Tilsvarende vekter er også laget når norskfødte med innvandrerforeldre sammenlignes med den øvrige befolkningen og personer som selv har

⁷ Se for eksempel Noack (2004) og Byberg, Foss og Noack (2001) for nærmere diskusjon av samboerskap i statistikken i Norge.

⁸ Vekten kan framstilles slik: $v_s = r_t / n_t * r_s / n_s$ ($s=1,2,...,7$), der v_s er det enkelte stratums vekt, r_t er det totale antallet norskfødte med to foreldre født i hver enkelt region i alderen 18-40 år og n_t er det totale antallet norskfødte med innvandrerforeldre 18 til 40 år (altså 20 007). n_s er det totale antallet norskfødte med innvandrerforeldre i en gitt aldersgruppe, mens r_s er antallet i samme alder med bakgrunn fra hver region.

innvandret til Norge. I denne vekten relateres hver gruppes aldersfordeling til aldersfordelingen i den totale norske befolkningen i alderen 18 til 40 år.

På denne måten gis eldre personer i "unge befolkningsgrupper" en høy vekt, mens eldre personer i "eldre befolkningsgrupper" vektas ned. Denne aldersstandardiseringen minsker muligheten for at forskjeller i samlivsmønsteret blant personer med innvandrerbakgrunn og mellom norskfødte, innvandrere og hele befolkningen skyldes ulike aldersstrukturer. I de multivariate analysene kontrollerer vi for alder og en rekke andre variable, noe som innebærer at kun personer som er like gamle og ellers like på de andre variablene sammenliknes.

1.5. Levekår blant unge med innvandrerbakgrunn 2006

I tillegg til registerdataene beskrevet over baseres kapittel 4 i rapporten på spørreundersøkelsen *Levekår blant unge med innvandrerbakgrunn 2006*. Denne undersøkelsen er basert på en omarbeidet utgave av spørreskjemaet til LKI 2005/2006, som ble presentert for et tilleggsutvalg til LKI 2005/2006. Dette tilleggsutvalget omfatter 870 intervjupersoner i alderen 16-25 år som enten selv er født i Norge, eller har bodd i Norge fra de var 5 år eller yngre, og hvor begge foreldrene er født i - og har innvandret til Norge fra - Pakistan, Vietnam eller Tyrkia. Gruppen som har bodd i Norge fra de var 5 år gamle er altså det vi benevner som *tidliginnvandrete*. Se Løwe (2008) for en nærmere beskrivelse av forskjellige sider ved levekårene til denne gruppen av den norske befolkningen.

Pakistan, Vietnam og Tyrkia er de vanligste bakgrunnslandene for norskfødte med innvandrerforeldre i Norge i dag (se kapittel 2). Dette har dels sammenheng med at innvandrere fra disse landene var tidlig ute med å etablere seg i Norge (Brochmann og Kjelstadli, 2008). Videre er andelen som kom til landet før fylte 6 år (tidliginnvandrete) høyest fra to av landene som er med i tilleggsutvalget, nemlig Pakistan og Vietnam (Blom og Henriksen 2008). Dette utvalget er altså ikke representativt for alle unge med innvandrerbakgrunn.

Når vi allikevel velger å bruke disse dataene i denne rapporten er det fordi spørreskjemaet inneholder flere opplysninger som ikke finnes i registerdataene. I tillegg til opplysninger om respondentene er gift eller samboere, inneholder denne undersøkelsen også spørsmål om eventuelle kjæresteforhold blant dem som ikke bor med en partner. Undersøkelsen inneholder også en rekke spørsmål om religiøs tilhørighet og aktivitet samt betydningen av religion i den enkeltes liv (religiøsitet). Vi er særlig interessert i å belyse eventuelle sammenhenger mellom religiøsitet og samlivsattferd. Er det for eksempel slik at religiøse personer, uavhengig av landbakgrunn, oftere velger å gifte seg enn å leve som samboere? Studier av majoritetsbefolkningen bekrefter at religiøsitet er en sentral variabel når det kommer til valg av samlivstype, og også tidspunktet samlivet inngås på (Wiik, 2009). *Levekår blant unge med innvandrerbakgrunn 2006* inneholder også opplysninger om sosiale nettverk og sosialt press, og i kapittel 4 vil vi også kartlegge disse variablenes betydning for respondentenes samlivsstatus og kjæresteforhold. Slike analyser har hittil verken vært gjort av dette datamaterialet eller av norskfødtes samlivsattferd i Norge.

Utvalg, vekting og representativitet

Til intervjuundersøkelsen (bruttoutvalget) ble det trukket ut 500 intervjudeltakere med bakgrunn fra hvert av de tre landene, til sammen 1500 individer (Gulløy, 2008). Det ble gjennomført intervju med 870 av disse personene, hvorav 231 hadde pakistansk, 362 vietnamesisk og 277 tyrkisk bakgrunn. Svarprosenten for utvalget sett under ett var 61 prosent, og henholdsvis 50, 74 og 58 prosent for Pakistan, Vietnam og Tyrkia. Strukturen i frafallet er nærmere beskrevet av Gulløy (2008).

Fordi det var et mål å oppnå et tilstrekkelig analysegrunnlag også for unge med tyrkisk og vietnamesisk bakgrunn, ble det i utgangspunktet trukket ut like mange potensielle intervjudeltakere fra hvert land. Sammen med det ulike frafallet gjør

dette at landenes innbyrdes representasjon i nettoutvalget avviker fra den reelle fordelingen mellom landgruppene i utvalget. Derfor vektet de tre nasjonalitetene slik at de oppnår riktig innbyrdes representasjon.

1.6. Disposisjon av rapporten

I kapittel 2 presenteres en rekke bakgrunnskjennetegn. Vi er særlig opptatt av antallet og alderssammensetningen til norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. Videre presenteres deskriptiv statistikk for bosetningsmønster og landbakgrunn, samt gruppenes fordeling etter sosioøkonomiske kjennetegn (utdanning og arbeidsmarked).

Kapittel 3 fokuserer på samlivsstatus per 1.1.2011. Først i dette kapittelet gir vi en oversikt over hvor mange norskfødte med innvandrerforeldre som er gift, samboere og enslige etter kjønn, alder og landbakgrunn. Vi vil også sammenlikne de norskfødte med innvandrere og hele befolkningen. I kapittel 3 presenteres også resultater fra multivariate analyser av tilbøyeligheten til å være gift, samboer eller enslig. I disse analysene er vi ærlig opptatt av forskjeller mellom personer fra ulike land, men vi ser også på betydningen av utdanning og sysselsetting for om man er gift, samboer eller ikke levde i samliv. Modellene som presenteres kontrollerer for alder, bosted og kjønn.

I kapittel 4 brukes data fra spørreundersøkelsen *Levekår blant unge med innvandrerbakgrunn 2006* for å se på sammenhenger mellom religiøsitet, sosiale nettverk og forventninger fra omgivelsene og respondentenes samlivsstatus ved intervju tidspunktet. Disse opplysningene finnes ikke i registerdataene, og i multivariate modeller rendyrkes sammenhengene ved å kontrollere for andre relevante variable (som for eksempel alder, kjønn og bosted). I dette kapittelet presenteres også multivariate analyser av sammenhengen mellom landbakgrunn og religiøsitet og respondentenes tilbøyelighet til a) å ha en kjæreste og b) å ha en kjæreste med en annen landbakgrunn. Til sist i kapittelet analyseres valg av partner blant respondenter som enten var gift, samboere eller i et kjæresteforhold. Vi ser også på holdninger til valg av ektefelle.

Ved siden av samlivsstatus tar rapporten også for seg timingen av det *første* samlivet. Resultatene fra disse forløpsanalysene presenteres i kapittel 5, og i de multivariate forløpsmodellene kan vi i tillegg til å se på valg av type første samliv (samboerskap og ekteskap) også se på hvor lang tid dette tar. Personene følges fra det året de fylte 15 til det året de inngikk sitt første samliv (samboerskap eller ekteskap) eller ble "sensurert" som følge av død eller utflytting eller i 2011 hvis ingen av delene har funnet sted. Sensurering betyr at personene ikke lenger er i risikopopulasjonen for å inngå samliv og derfor ikke skal inkluderes i beregningen av inngåelsesraten. I tillegg til landbakgrunn analyseres betydningen av utdanning og arbeidsmarkedsdeltakelse for tidspunkt for inngåelse av det første samlivet og valg av samlivstype (samboerskap og ekteskap). Også i disse analysene kontrolleres det for kjønn, bosted og alder.

2. Norskfødte med innvandrerforeldre - bakgrunnskjenntegn

Per 1. januar 2011 hadde om lag 600 000 personer innvandrerbakgrunn. Av disse hadde 500 000 innvandret selv, mens vel 100 000 personer er født i Norge av to foreldre som selv innvandret til Norge. Disse to gruppene utgjorde til sammen 12,2 prosent av den norske befolkningen.

2.1. Hvor mange og hvor gamle?

I denne rapporten ser vi på norskfødte personer med innvandrerforeldre i aldersgruppen 18 til 40 år bosatt i Norge, en gruppe som ved inngangen til 2011 talte 20 007 personer. Tabell 2.1 viser videre at 51,5 prosent av de norskfødte i denne aldersgruppen var menn mens 48,5 prosent var kvinner.

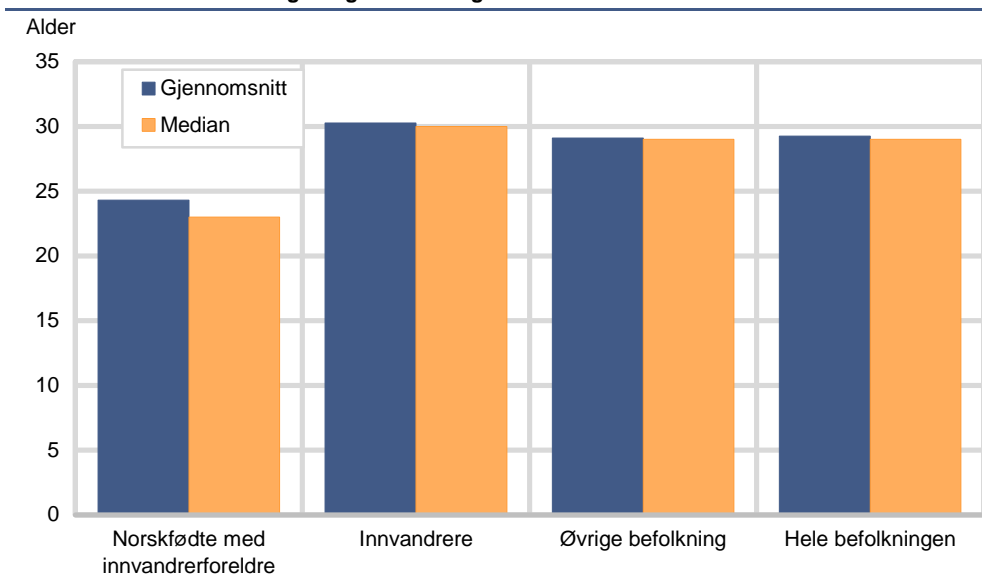
Tabell 2.1. Norskfødte med to innvandrerforeldre. 18-40 år. Kvinner og menn

	Antall	Prosent
Menn	10 309	51,5
Kvinner	9 698	48,5
Alle	20 007	100,0

Som nevnt, har gruppens lave alder vært en av hovedgrunnene til at det hittil finnes få studier av samlivsutførelsen til norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. Selv om et betydelig antall altså er over 18 år, er dette fortsatt en ung befolkningsgruppe i Norge. Figur 2.1 viser gjennomsnittsalderen til norskfødte med innvandrerforeldre, innvandrere og befolkningen ellers.

Ser vi på medianalderen i det utvalget som brukes i denne rapporten (18 til 40 år), altså den alderen som deler utvalget i to like store grupper, viser figur 2.1. at den var 23 år for nordmenn med to innvandrerforeldre. Tilsvarende var medianalderen for personer som selv hadde innvandret 30 år, mens den var 29 år for nordmenn uten innvandrerbakgrunn. Gjennomsnittsalderen, som er mer preget av høye og lave verdier, var 24,3 år for de norskfødte, 30,3 år for innvandrere og 29,1 år for majoritetsbefolkningen. Den eksakte aldersfordelingen for de tre gruppene er vist i tabellvedlegg 1.

Figur 2.1. Gjennomsnittsalder og medianalder. Norskfødte med innvandrerforeldre, innvandrere og øvrige befolkning. 18-40 år

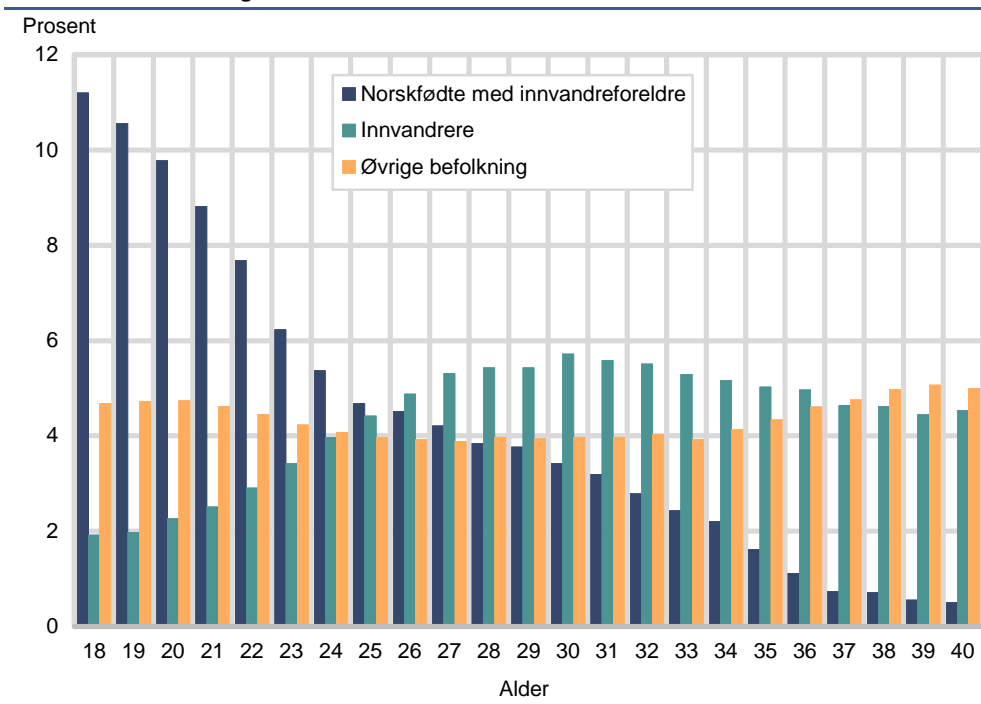

I figur 2.2 er aldersfordelingen til de tre gruppene vist som andelene som er i hver alder. Denne figuren viser at det er betydelig forskjeller i gruppene aldersprofiler (se dessuten vedleggstabell 1). Mens den øvrige befolkningen er jevnt fordelt over alle aldre er en lavere andel av innvandrerne i den yngste aldersgruppen. En høyere

andel av innvandrerne er dessuten i midten av tjuårene til midten av trettiårene sammenliknet med den øvrige befolkningen. Gruppen av norskfødte med innvandrerforeldre er derimot konsentrert i de yngste aldre. For eksempel var 31,5 prosent av norskfødte med innvandrerforeldre 20 år eller yngre, mot 6,2 prosent av innvandrerne og 14,2 prosent av den øvrige befolkningen. Kun 5,3 prosent av de norskfødte med innvandrerforeldre var 35 år eller eldre sammenliknet med 28,3 prosent av innvandrerne og 28,8 prosent i den øvrige befolkningen.

For norskfødte med innvandrerforeldre er det, som vist i vedleggstabell 1, små forskjeller i alderfordelingen mellom kvinner og menn.

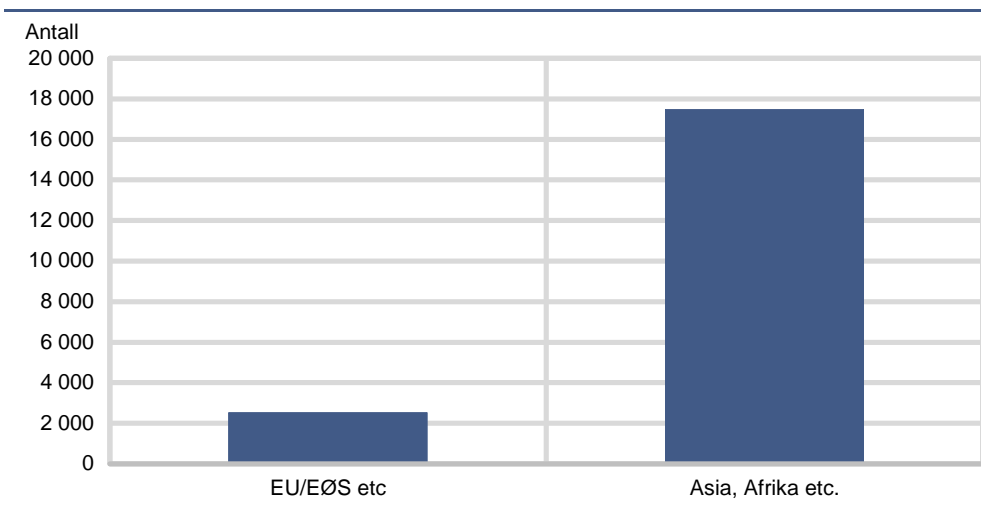
Figur 2.2. Aldersfordeling. Norskfødte med innvandrerforeldre, innvandrere og øvrige befolkning. 18-40 år. Andel i hver alder

2.2. Hvor er foreldrene født?

Figur 2.3 viser at så mange som 17 486 av de totalt 20 007 norskfødte med innvandrerforeldre (87,4 prosent) har foreldre som er født i den delen av verden vi har definert som Asia, Afrika etc., mens de resterende 2 521 (12,6 prosent) har foreldre som er født i EU/EØS etc.

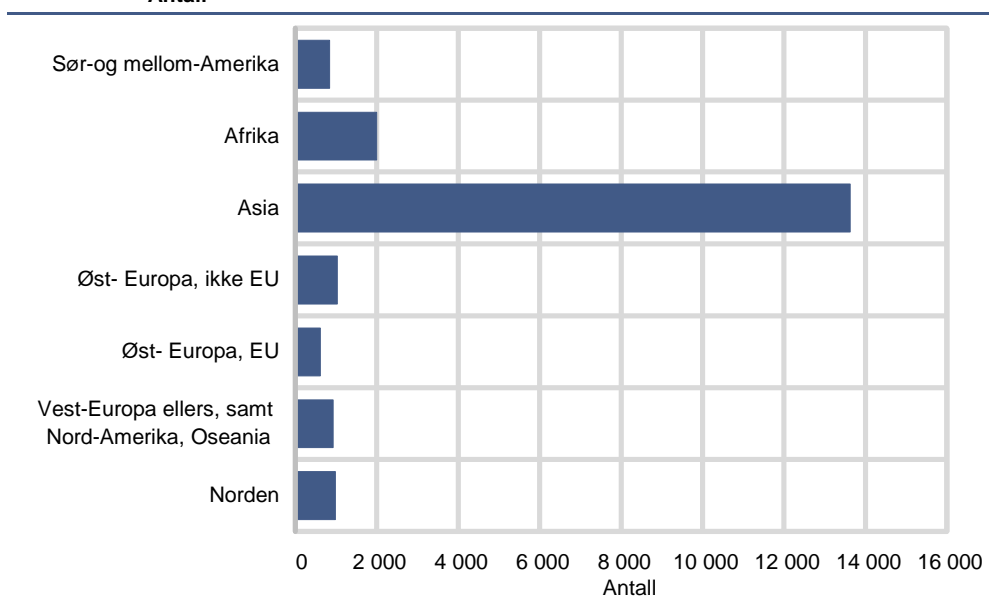
Figur 2.3. Norskfødte kvinner og menn 18-40 år med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Antall

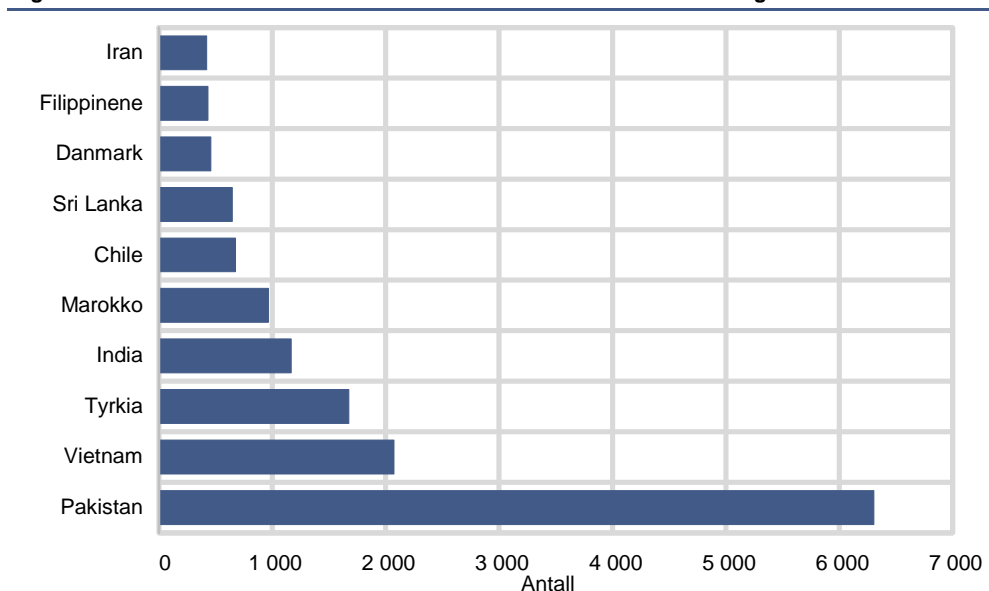
I figur 2.4 er de norskfødte gruppert etter hvilken verdensdel foreldrene er født i. Denne figuren viser at 13 622 (68,1 prosent) norskfødte hadde foreldre som er født i Asia, inkludert Tyrkia. Videre ser vi av denne figuren at 10 prosent (1 996 personer) av de norskfødte hadde foreldre født i Afrika. Deretter kommer norskfødte med foreldre født i Øst-Europa utenom EU (1 030 personer), Norden (983 personer), Vest-Europa ellers samt Nord-Amerika og Oseania (928 personer) og Sør – og Mellom-Amerika (838 personer).

Den minste gruppen norskfødte finner vi blant dem som har foreldre født i et av de østeuropeiske landene som ble innlemmet i EU fra 2004 til 2007 (Tsjekkia, Estland, Ungarn, Latvia, Litauen, Polen, Slovakia, Slovenia, Bulgaria og Romania). 610 personer har foreldre født i et av disse landene. Se vedleggstabell 2.

Figur 2.4. Norskfødte med innvandrerforeldre 18-40 år. Etter foreldrenes verdensregion. Antall

Figur 2.5. Norskfødte med innvandrerforeldre. 18-40 år. 10 største bakgrunnsland. Antall

Går vi ned på landnivå, ser vi at Pakistan er landet der den desidert største andelen av de norskfødtes foreldre er født. Figur 2.5 viser de ti største bakgrunnslandene for norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 18 til 40 år, og av denne figuren ser vi at så mange som 6 304, eller 31,5 prosent, har foreldre som er født i Pakistan. Deretter følger bakgrunnslandene Vietnam og Tyrkia med henholdsvis 2 074 og 1

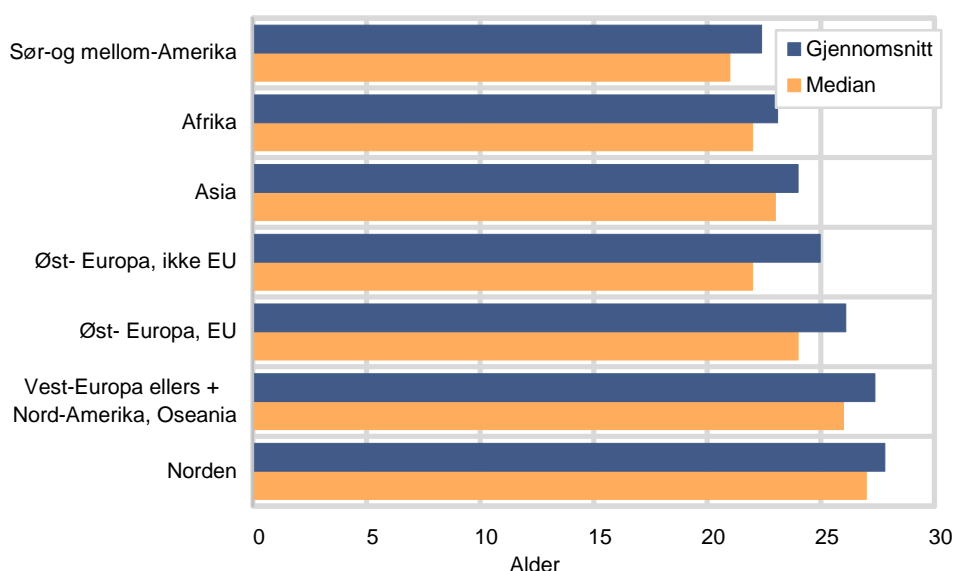
674 personer. Vi finner også relativt mange norskfødte med foreldre født i India (1 167), Marokko (965), Chile (676) og Sri Lanka (646).

Det eneste nordiske landet på denne listen over de ti største bakgrunnslandene i figur 6 er Danmark (431 personer), mens nesten like mange hadde foreldre som var født i Filippinene (431) og Iran (421). Til sammen 14 790 personer, eller nesten tre av fire norskfødte, har foreldre født i ett av disse ti landene. Fordelingen på alle bakgrunnsland er vist i tabellvedlegg 3.

Store forskjeller i alder etter landbakgrunn

Norskfødte personer med innvandrerforeldre er som vi har sett en ung gruppe av den norske befolkningen. Men som vist i figur 2.6, er det store interne variasjoner i alderen etter hvilken verdensregion foreldrene er født i. Aller yngst er kvinner og menn med foreldre født i Sør- og Mellom-Amerika, Afrika og Asia. For norskfødte personer med foreldre født i disse verdensdelene var gjennomsnittsalderen henholdsvis 22,4, 23,1 og 24,0 år. Medianalderen var henholdsvis 23, 22 og 21 år for personer med foreldre født i Asia, Afrika og Sør- og Mellom-Amerika. Særlig for personer med foreldre født i Asia og Afrika var medianalderen lavere enn gjennomsnittsalderen. Vi finner med andre ord flere personer i nedre del av aldersfordelingen i disse landgruppene.

Figur 2.6. Gjennomsnittsalder og medianalder. Norskfødte med innvandrerforeldre. 18-40 år. Etter foreldrenes verdensregion

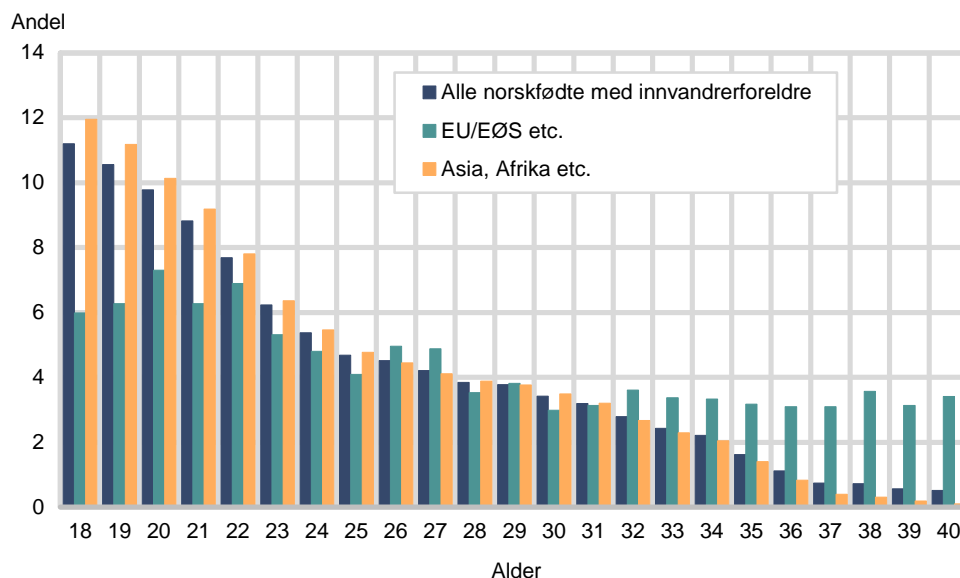

Den høyeste gjennomsnittsalderen finner vi for norskfødte personer med to foreldre født i Norden (27,8 år) og i gruppen av land i Vest-Europa ellers, Nord-Amerika og Oseania (27,4 år). Figur 6 viser videre at norskfødte med foreldre født i Øst-Europa i gjennomsnitt var 26,1 (Øst-Europa EU) og 25 år (ikke EU). Medianalderen for personer med bakgrunn i disse verdensregionene var 27 (Norden), 26 (Vest-Europa ellers), 24 (Øst-Europa, EU) og 22 (Øst-Europa, ikke EU). Avviket mellom median- og gjennomsnittsalder er særlig stort for personer med foreldre født i Øst-Europa noe som betyr at vi finner mange unge personer i disse to gruppene.

At det er særlig mange norskfødte med innvandrerforeldre i de aller yngste aldersgruppene bekreftes av figur 2.7. Samtidig ser vi at det er betydelige forskjeller i aldersstrukturen til norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc. og dem med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. Som vist i denne figuren, samt i vedleggstabell 4, er kun 17 personer (eller 0,1 prosent) født i Norge av to foreldre født i Asia, Afrika etc., 40 år gamle. Tilsvarende var 3,4 prosent (86 personer) av personer født i Norge av to foreldre født i et land i EU/EØS etc. 40 år gamle.

Dessuten ser vi av denne figuren at en langt høyere andel av de norskfødte med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. var 20 år eller yngre sammenliknet med norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc. Som vist i vedleggstabell 4 gjaldt dette en av fem med bakgrunn fra et land i EU/EØS (19,6 prosent) mot nøyaktig en av tre med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. (33,3 prosent).

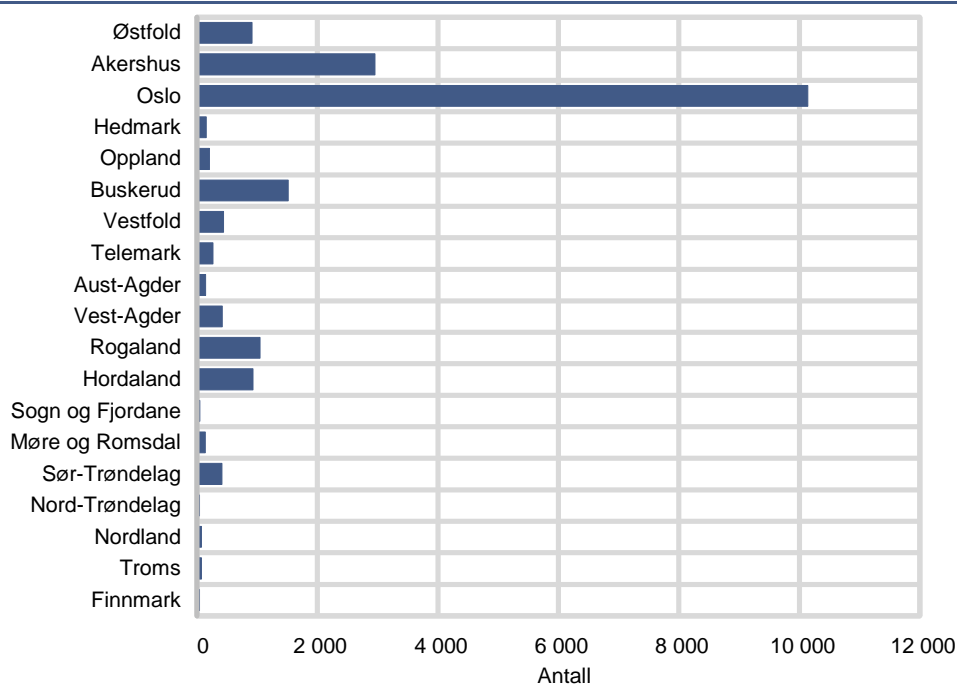
Figur 2.7. Aldersfordeling. Norskfødte med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc.. 18-40 år. Kvinner og menn. Andel i hver alder

2.3. Bosted

Vi har også inkludert informasjon om hvor i landet personene var bosatt i 2011. Ser vi først på bostedsfylke, ser vi av figur 2.8 at det er flest norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre i Oslo og Akershus. 65,6 prosent av norskfødte personer i alderen 18 til 40 år var registrert bosatt i et av disse fylkene per 1.1.2011.

Figur 2.8. Bostedsfylke 2011. Norskfødte med innvandrerforeldre. 18-40 år

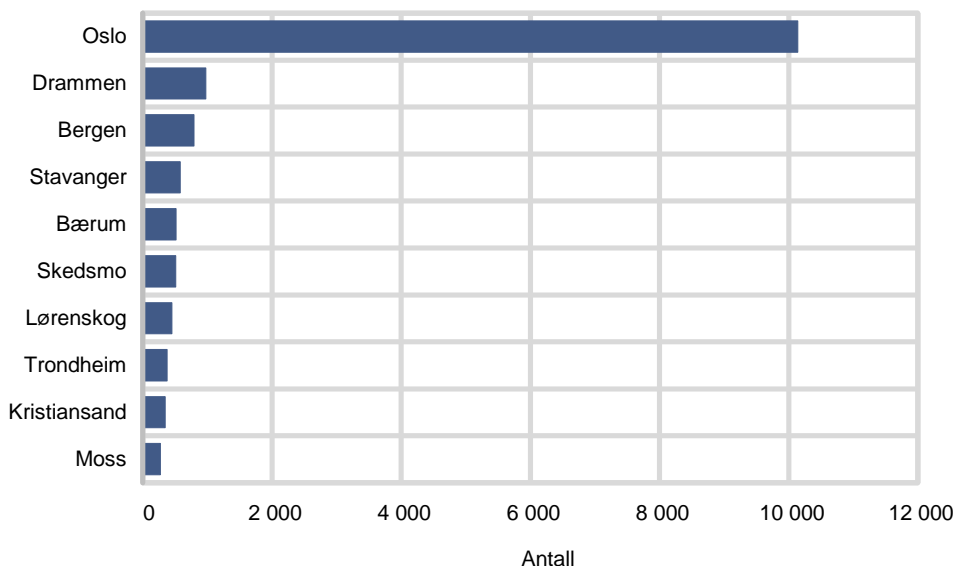

Vi finner også relativt høye andeler norskfødte i Buskerud (7,6 prosent), Hordaland (4,7 prosent) og Østfold (4,6 prosent). Færrest norskfødte med innvandrerforeldre finner vi i de fire nordligste fylkene Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark der kun 232 (1,2 prosent) norskfødte personer med innvandrerforeldre var bosatt. Se dessuten vedleggstabell 5.

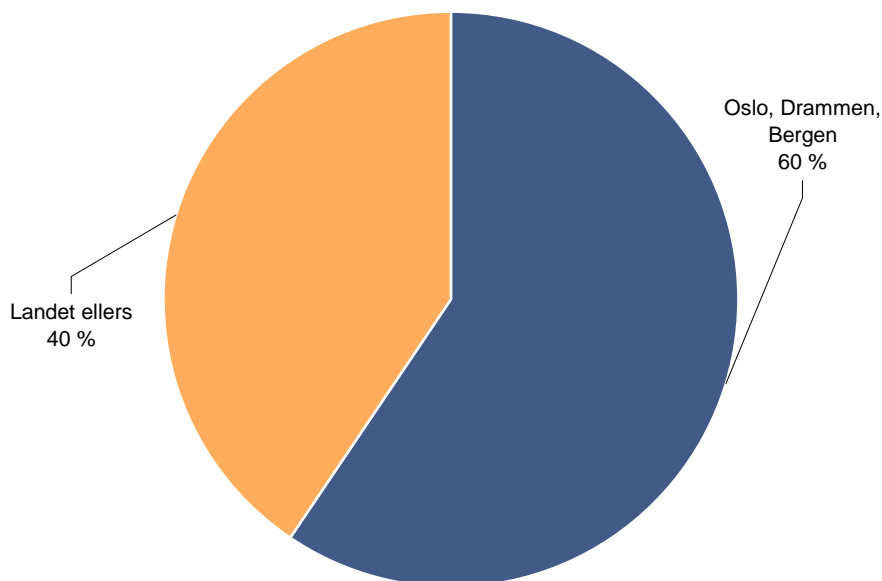
Går vi så over til å se på hvilke kommuner norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre var bosatt i, ser vi at det er Oslo som peker seg ut som den klart største. Figur 2.9 viser at mer enn halvparten (10 140) av norskfødte med innvandrerforeldre var bosatt i Oslo per 1.1.2011.

Videre ser vi at 4.9 prosent (977) av de norskfødte med innvandrerforeldre var bosatt i Drammen, mens Bergen og Stavanger hadde henholdsvis 794 og 581 innbyggere i denne befolkningskategorien. Noe over 500 personer bodde i hver av kommunene Bærum og Skedsmo, mens 453 norskfødte var bosatt i Lørenskog. Blant disse 10 kommunene finner vi færrest norskfødte med innvandrerforeldre i Trondheim (377), Kristiansand (347) og Moss (274) (se figur 2.9).

Figur 2.9. 10 største kommuner. Norskfødte med innvandrerforeldre. 18-40 år. 2011

Figur 2.10. Andel som bor i Oslo, Drammen og Bergen og resten av landet. Norskfødte med innvandrerforeldre. 18-40 år. 2011

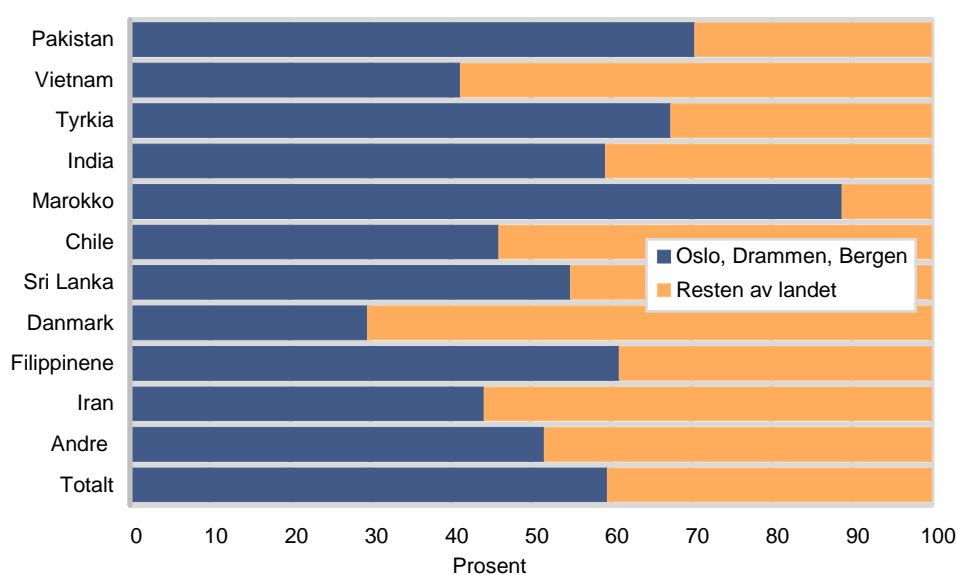

Figur 2.10 viser at i alt 11 911 norskfødte med innvandrerforeldre (59,5 prosent) var bosatt i Oslo, Drammen og Bergen per 1.1.2011. De øvrige 40,5 prosentene bodde andre steder i Norge.

I Figur 2.11 ser vi nærmere på hvor store andeler av norskfødte fra de 10 største bakgrunnslandene som er bosatt i en av disse tre byene og i landet ellers. Denne figuren viser tydelig at mer enn halvparten av norskfødte med foreldre født i Pakistan, Tyrkia, India, Marokko, Sri Lanka og Filippinene bodde i Oslo, Drammen eller Bergen. Aller høyest var andelen blant norskfødte med foreldre født i Marokko (88,8 prosent), Pakistan (70,7 prosent) og Tyrkia (67,4 prosent).

Norskfødte kvinner og menn med foreldre født i Vietnam var oftere bosatt i landet for øvrig (58,8 prosent). Det samme gjaldt for dem med foreldre født i Chile (54 prosent), Danmark (70,4 prosent) og Iran (55,8 prosent) (se figur 2.11).

Figur 2.11. Andel som bor i Oslo, Drammen eller Bergen og resten av landet. Norskfødte med innvandrerforeldre. 18-40 år. 2011. Etter bakgrunnsland

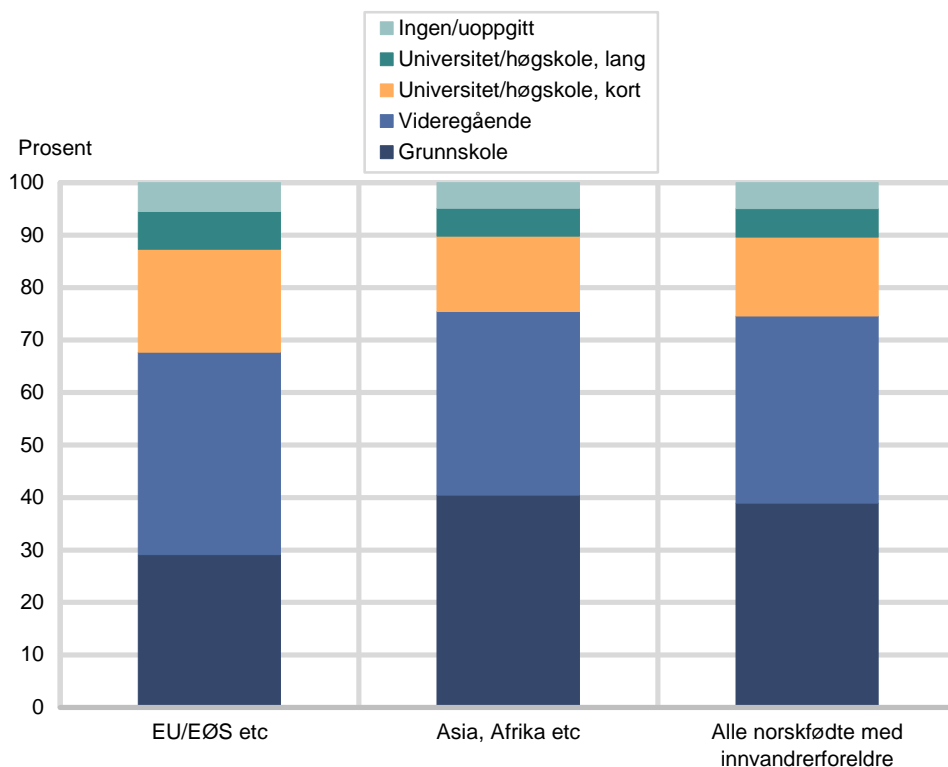

2.4. Utdanning og sysselsetting

Går vi over til å se på høyeste fullførte utdanningsnivå, ser vi av figur 2.12 at det også her er relativt store innbyrdes forskjeller i gruppen av norskfødte kvinner og menn med utenlandskfødte foreldre i alderen 18 til 40 år. Som vi allerede har sett, er det store variasjoner i aldersfordelingen etter hvilken region foreldrene er født i. Siden utdanningsnivå varierer med alder, har vi derfor valgt å ta hensyn til denne skjevheten i aldersfordelingen landgruppene i mellom når vi sammenlikner deres utdanningsnivå ved å vekte tallene (for opplysninger om vektningen, se kapittel 1, avsnitt 1.4).

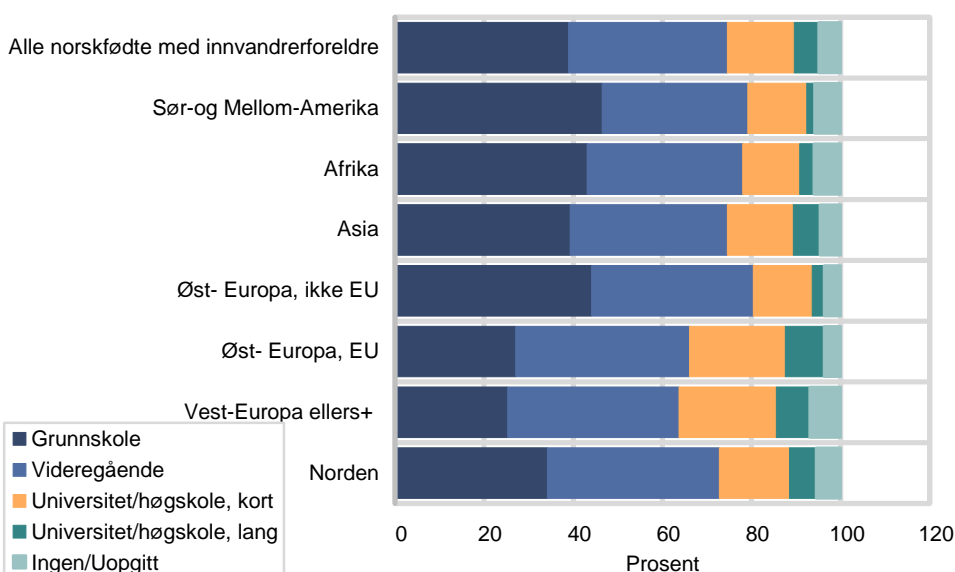
For gruppen norskfødte med innvandrerforeldre sett under ett i figur 2.12, hadde noe over en av fem fullført en utdanning på universitet – eller høgskolenivå. 35,6 prosent hadde videregående utdanning, mens 39 prosent hadde grunnskole som høyeste fullførte utdanning.

Figur 2.12. Høyeste fullførte utdanningsnivå 2010. Norskfødte med innvandrerforeldre. 18-40 år. Foreldre født i Eu etc. og Asia, Afrika etc. Prosent. Vektet

Skiller vi mellom norskfødte hvis foreldre er født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc., ser vi av figur 2.12 at en betydelig høyere andel av norskfødte med foreldre født i EU/EØS etc. har fullført en universitets – eller høgskoleutdanning enn hva tilfellet er for dem med foreldre født i Asia, Afrika etc. 26,8 prosent av norskfødte med foreldre født i EU/EØS etc. har fullført en universitets – eller høgskoleutdanning sammenliknet med noe under en av fem blant personer med foreldre født i Asia, Afrika etc. Ser vi på andelen som hadde grunnskole som høyeste fullførte utdanning, var denne høyere blant personer med foreldre født i regionen Asia, Afrika etc. (40,5 prosent) enn blant dem med foreldre født i EU/EØS etc. (29,1 prosent).

Figur 2.13. Høyeste fullførte utdanningsnivå 2010. Norskfødte med innvandrerforeldre. 18-40 år. Etter gruppert landbakgrunn. Prosent. Vektet

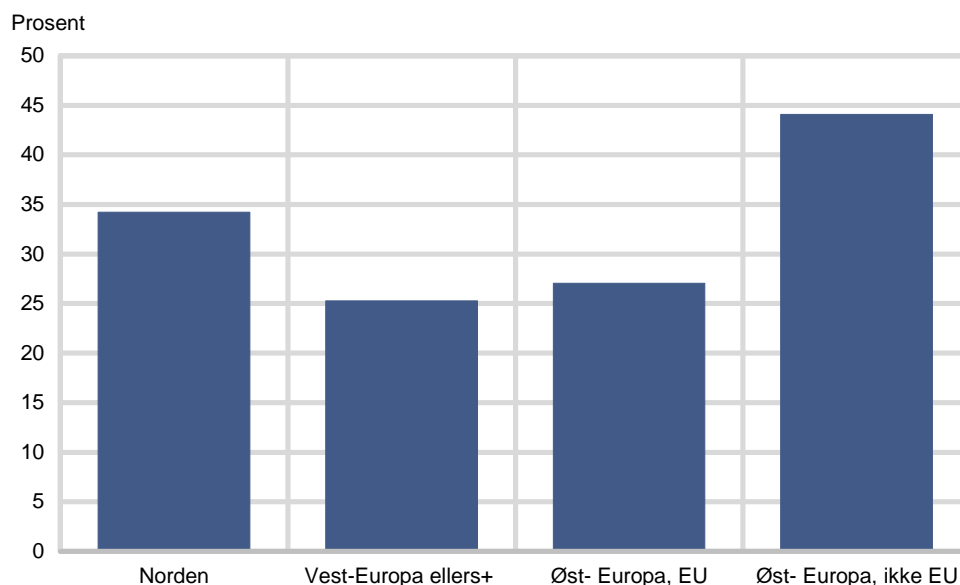

I figur 2.13 presenteres høyeste fullførte utdanningsnivå for personer født i Norge med foreldre født i landgruppene Norden, Vest-Europa ellers samt Nord-Amerika og Oseania, Øst-Europa EU, Øst-Europa utenom EU, Asia inkludert Tyrkia, Afrika og Sør – og Mellom-Amerika.

Av denne figuren ser vi først at andelen grunnskoleutdannede er særlig høy blant dem med foreldre født i Sør – og Mellom-Amerika (46,5 prosent), Øst-Europa utenom EU (44,1 prosent) og Afrika (43,1 prosent). Andelen med lang eller kort universitets- eller høyskoleutdanning, på den andre siden, er høy blant norskfødte kvinner og menn med foreldre født i landgruppene Vest-Europa ellers samt Nord-Amerika og Oseania (29,3 prosent) og Øst-Europa EU (30,2 prosent).

Merk for øvrig at andelen med en fullført lang universitets – eller høyskoleutdanning (mastergrad eller tilsvarende) er høyest for norskfødte med foreldre født i Øst-Europa EU (8,7 prosent), Vest-Europa ellers (7,5 prosent), Norden (6 prosent) og Asia (5,9 prosent). Videre ser vi av figur 2.13 at om lag like høye andeler av personer med foreldre født i et annet nordisk land (21,8 prosent) som dem med foreldre født i Asia (20,7), hadde fullført en kort eller lang universitets – eller høyskoleutdanning. Se for øvrig Bjørkeng og Dzarmarija (2011) og Olsen (2011) for nærmere gjennomgang av innvandrerbefolkningens utdanningsnivå.

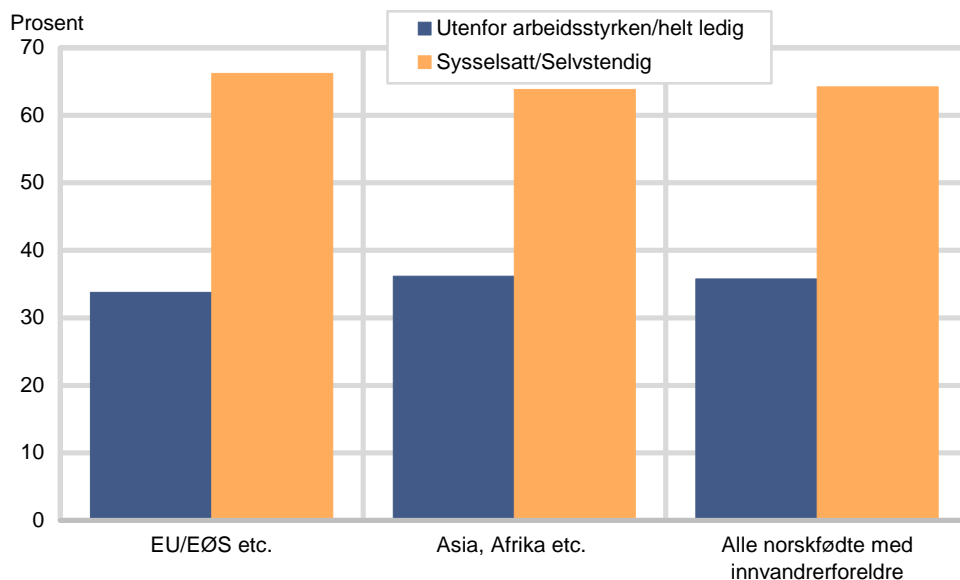
Figur 2.14. Arbeidsmarkedstilknytning 3. kvartal 2010. Norskfødte med innvandrerforeldre. 18-40 år. Prosent. Vektet

Figur 2.14 bekrefter at det store flertallet av de norskfødte med utenlandskfødte foreldre i alderen 18 til 40 år var sysselsatt i 3. kvartal 2010. Andelen sysselsatte, altså summen av personer som var registrert som lønnstakere eller selvstendig næringsdrivende i figur 13, var 64,2 prosent for gruppen sett under ett. 32,4 prosent var utenfor arbeidsstyrken, mens de resterende 3,4 prosent var registrert som helt arbeidsledige. At en såpass stor andel av de norskfødte var utenfor arbeidsstyrken er ikke overraskende gitt befolkningsgruppens lave alder. Mange i denne aldersgruppen er studenter og står dermed utenfor arbeidsstyrken.

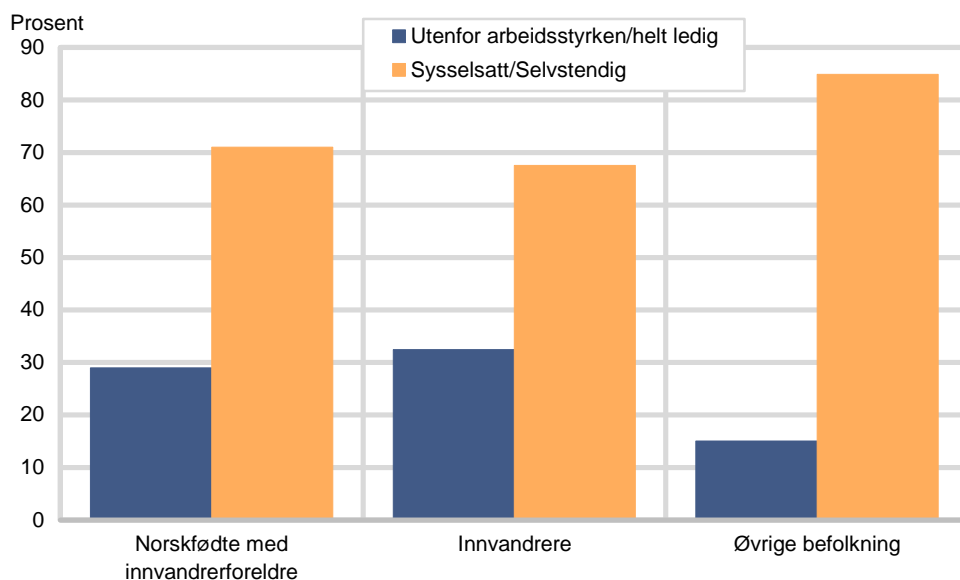
Figur 2.15 viser andelen norskfødte som er sysselsatt etter om foreldrene er født i den delen av verden vi har definert som Asia, Afrika etc. eller EU/EØS etc. Som vist i Figur 2.15, er en noe lavere andel av de norskfødte med foreldre født i Asia, Afrika etc. sysselsatt (63,8 prosent) sammenliknet med kvinner og menn hvis foreldre var innvandrere fra et land i EU/EØS etc. (66,2 prosent). Merk at vi også her har forsøkt å ta høyde for skjevheter i alderfordelingen gruppene i mellom ved å vekte tallene.

Figur 2.15. Andel som er sysselsatt 3. kvartal 2010. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år. 2010. Eu etc. og Asia, Afrika etc. Prosent. Vektet

Figur 2.16 viser tilsvarende andel som er sysselsatt eller utenfor arbeidsmarkedet/ledige for alle norskfødte med innvanderforeldre, innvandrere og den øvrige befolkningen i Norge. I denne figuren er andelen justert for skjevheter i aldersfordelingene gruppene i mellom og alle gruppene er vektet med utgangspunkt i aldersfordelingen i den totale befolkningen. Som vi ser blir da en noe høyere andel av de norskfødte med innvanderforeldre sysselsatt (71 prosent). Det er altså en noe høyere andel av norskfødte personer med innvanderforeldre i denne aldersgruppen som er sysselsatt sammenlignet med innvandrere (67,5 prosent). For den øvrige befolkningen i alderen 18 til 40 år var 84,9 prosent sysselsatt.⁹

Figur 2.16. Andel som er sysselsatt 3. kvartal 2010. Norskfødte med innvanderforeldre, innvandrere og øvrige befolkning. 18-40 år. 2010. Prosent. Vektet

⁹ Se for øvrig <http://www.ssb.no/emner/06/01/innvregsys/> og Olsen (2011) for nærmere informasjon om sysselsetting blant personer med innvandrerbakgrunn.

3. Samlivsstatus 2011

Dette kapittelet ser nærmere på samlivsstatus per 1.1.2011.¹⁰ Først gis en oversikt over hvor mange norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 18 til 40 år som er gift, samboere og enslige etter kjønn, alder og landbakgrunn. I flere tabeller og figurer sammenliknes de norskfødte med innvandrerforeldre med innvandrere og hele befolkningen. Deretter presenteres resultater fra multivariate analyser av tilbøyeligheten til å være gift, samboer eller enslig. I disse analysene er vi særlig opptatt av forskjeller mellom personer fra ulike land, men vi ser også på eventuelle sammenhenger mellom utdanningsnivå (per 1.10.2010) og sysselsetting (per tredje kvartal 2010) og om man er gift, samboer eller ikke lever i samliv.

3.1. Sivilstand 2011

I Norge kategoriseres en persons sivilstand i de følgende gruppene: ugift (ikke tidligere gift), gift, enke/enkemann, skilt, separert, registrert partner, separert partner, skilt partner og gjenlevende partner. Registrerte partnerskap (altså formaliserte samliv mellom to partnere av samme kjønn) ble innført i august 1993, så før 1994 gjaldt kun de fem førstnevnte kategoriene.

Første kolonne i tabell 3.1 viser den formelle sivilstanden til alle norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre i alderen 18 til 40 år per 1.1. 2011. I de tre neste kolonnene presenteres tilsvarende tall for alle innvandrere, den øvrige befolkningen samt den totale befolkningen i alderen 18 til 40 år.

Tabell 3.1. Sivilstand 2011. Norskfødte med innvandrerforeldre, innvandrere, øvrige befolkning og totale befolkning. 18-40 år. Antall.

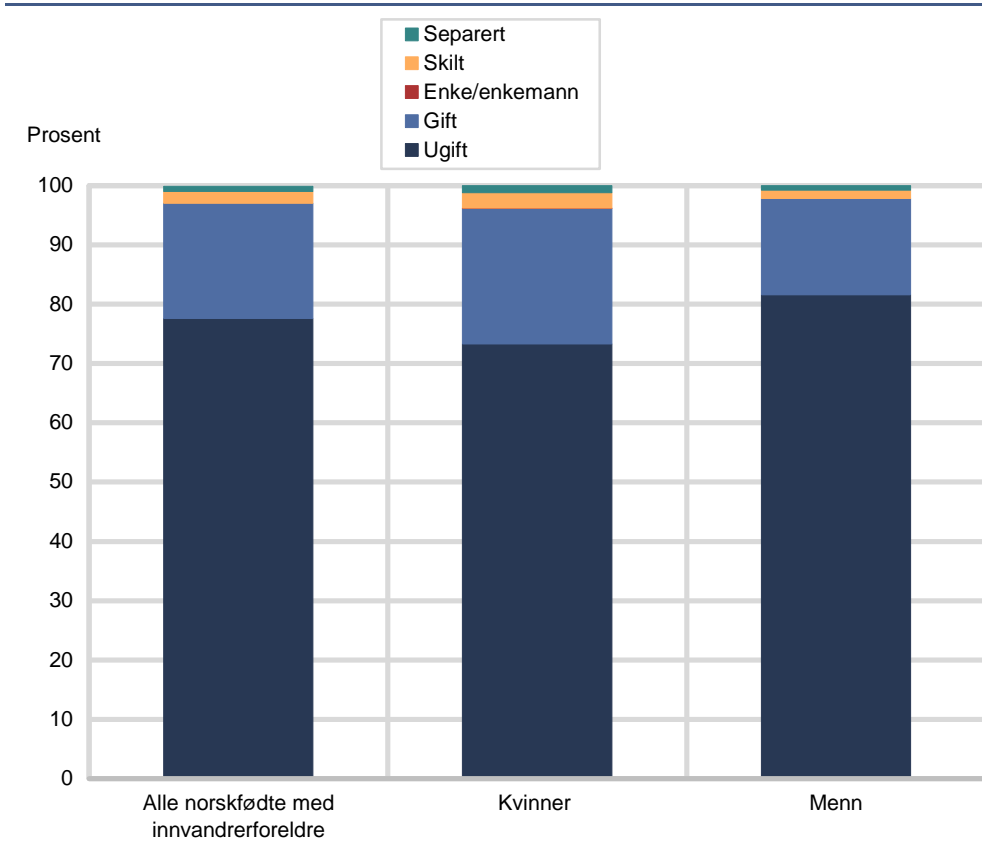
	Norskfødte med innvandrerforeldre	Innvandrere	Øvrige befolkning	Hele befolkningen
Ugift	15 518	119 505	906 663	1 041 686
Gift	3 894	118 778	282 010	404 682
Enke/enkemann	7	876	799	1 682
Skilt	392	11 436	32 014	43 842
Separert	194	5 766	13 219	19 179
Registrert partner	-	240	397	637
Separert partner	-	51	83	134
Skilt partner	101	251	354
Gjenlevende partner	-	5	7	12
Manglende opplysninger	-	52	.	54
Totalt	20 007	256 810	1 235 445	1 512 262

Ikke overraskende, gitt deres lave alder, var det store flertallet av kvinner og menn født i Norge av to innvandrerforeldre i denne alderen registrert med ugift som sivilstand. I alt 15 518 personer var ugifte, mens 3 894 personer var gift. Også blant innvandrere og den øvrige befolkningen var det flest ugifte, men blant personer som selv hadde innvandret til Norge var om lag like mange gifte (118 778 personer) som ugifte (119 505 personer). Av tabell 3.1. kommer det videre fram at til sammen i underkant av 600 norskfødte med innvandrerforeldre var skilt eller separert og at svært få var enker eller enkemann (7 personer). Heller ikke dette var uventet gitt utvalgets lave alder.

Selv om to partnere av samme kjønn har kunnet gifte seg fra og med 2009, er det grunn til å anta at det store flertallet av ekteparene det her er snakk om bestod av en kvinne og en mann. Denne antakelsen bekreftes langt på vei av at ingen norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre i denne alderen var registrerte partnere.

¹⁰ Andelen med *samlivserfaring* (dvs. er eller har vært gift/samboer) vil være høyere – særlig for den øvrige befolkningen som generelt er eldre og oftere er samboere (høyere bruddrater) og skilt (se tabell 3.1.).

Figur 3.1. Sivilstand 2011. Norskfødte med innvandrerforeldre. 18-40 år. Kvinner og menn. Prosent

Som illustrert i figur 3.1. var 77,6 prosent av de norskfødte med innvandrerforeldre sett under ett ugifte, men dette gjaldt for noe flere menn (81,6 prosent) enn kvinner (73,3 prosent). I og med at kvinner gjennomgående inngår første samliv tidligere enn menn (Wiik, 2009) og gifte kvinner i gjennomsnitt er tre år yngre enn gifte menn (SSB, 2012), ser vi dessuten at en høyere andel av kvinnene (22,9 prosent) enn mennene (16,2 prosent) var gift. Samlet sett var 19,5 prosent av de norskfødte med innvandrerforeldre i denne alderen gift. Av samme årsak ser vi også at kvinner oftere hadde erfaring fra ett eller flere tidligere ekteskap enn menn: til sammen var 3,8 prosent av kvinner født i Norge av innvandrerforeldre skilt eller separert mot 2,9 prosent av mennene. Se vedleggstabell 6 for tallgrunnlaget for denne figuren.

3.2. Samlivsstatus 2011

Den formelle sivilstanden fanger altså ikke opp samboerskap, og samboere kan ha sivilstand som enten ugift, skilt/separert eller enker/enkemenn (se Noack (2004) og Byberg, Foss og Noack (2001) for diskusjon av samboerskap i statistikken). Som vist i vedleggstabell 7 var de aller fleste samboere registrert med sivilstand som "ugift". Blant norskfødte personer med innvandrerforeldre i alderen 18 til 40 var 978 samboere (91,6 prosent av samboerne) registrert med sivilstand ugift. 6,3 prosent av samboerne falt inn under sivilstandskategorien skilt, mens noe under 2 prosent av samboerne var registrert som separert.

For å gi et mer nøyaktig bilde av den faktiske samlivssituasjonen, presenteres antallet som er samboere, gifte og enslige i tabell 3.2. Disse tallene er ikke vektet og gjenspeiler gruppenes ulike aldersstruktur. Som vi kan se av denne tabellen var det 1 068 samboere (5,3 prosent) blant norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre i alderen 18 til 40 år, mens 15 045 (75,2 prosent) verken var gift eller samboer. Dermed var til sammen 24,8 prosent av de norskfødte med innvandrerforeldre i et samliv (gift eller samboer). Andelen samboere blant de som levde i et samliv var 21,5 prosent.

Videre ser vi av tabell 3.2. at det særlig var mange samboere i den øvrige befolkningen (211 390 personer eller 42,8 prosent av dem som levde i et samliv), mens antallet samboere var mer beskjedent blant personer som selv hadde innvandret til Norge (26 202 personer eller 18,1 prosent av de til sammen 144 980 innvandrerne som levde i samliv). Til sammen var 56,8 prosent av innvandrerne og 39,9 prosent i den øvrige befolkningen i et samliv.

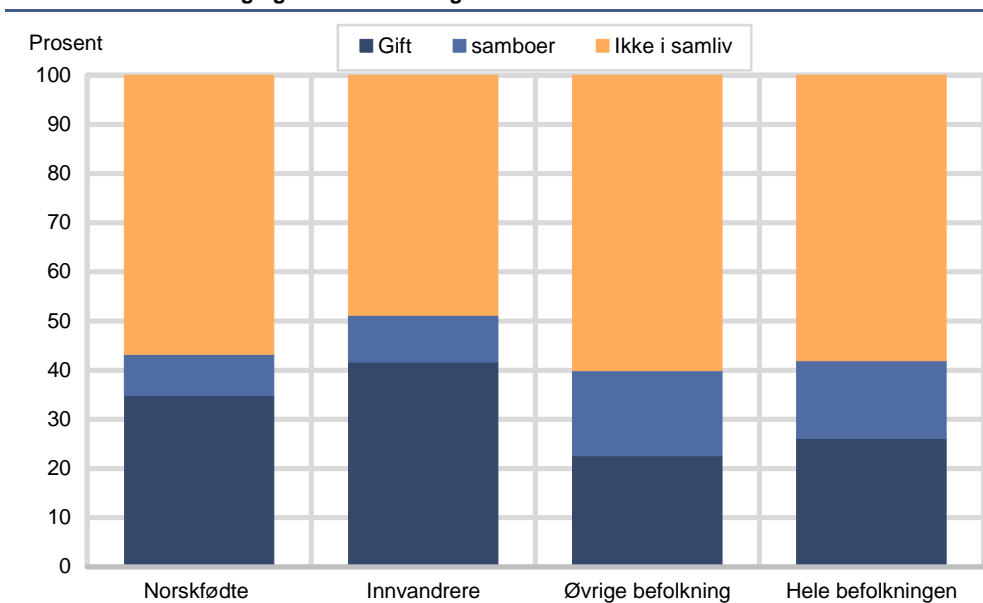
Tabell 3.2. Samlevingsstatus 2011. Norskfødte med innvandrerforeldre, innvandrerne, øvrige befolkning og totale befolkning. 18-40 år. Antall og prosent

	Norskfødte med innvandrerforeldre		Innvandrerne		Øvrige befolkning		Hele befolkningen	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Gift	3 894	19,5	118 778	46,3	282 010	22,8	404 682	26,8
Samboer	1 068	5,3	26 202	10,2	211 390	17,1	238 660	15,8
Enslig	15 045	75,2	111 830	43,5	742 045	60,1	868 920	57,4
Totalt	20 007	100,0	256 810	100,0	1 235 445	100,0	1 512 262	100,0

Det er grunn til å anta at antallet samboere i denne aldersgruppen er høyere enn det vi finner her, da ikke alle samboerskap fanges opp i de offisielle registrene. To eksempler på slike "uoffisielle" samboerskap er kortvarige samboerskap og samboerskap mellom studenter som ikke har meldt adresseendring. Det kan også være slik at noen uriktig registreres som samboere selv om de ikke er det (for eksempel studenter som deler leilighet). Merk også at registerdataene om samboerskap er mangelfulle, særlig før 2000, da disse dataene kun inneholdt opplysninger om samboerpar med felles barn. Denne underreporteringen av samboerskap gjelder nok særlig i den øvrige befolkningen. Data fra spørreundersøkelsen Gender and Generations Survey viser at 54 prosent av par i den øvrige norske befolkningen i alderen 18 til 35 år var samboere i 2007 (Noack, Bernhardt og Wiik, 2012).

Som nevnt, har disse gruppene av den norske befolkningen svært ulike aldersstrukturer. Sammenlikninger på tvers av disse gruppene basert på disse absolutte tallene sier altså mer om gruppens aldersstruktur enn om samlevingsstatus. I figur 3.2. har vi derfor vektet andelen slik at de tre gruppens aldersfordeling tilsvarer den totale norske befolkningens aldersstruktur (se avsnitt 1.4 for nærmere informasjon om vektning).

Figur 3.2. Samlevingsstatus 2011. Norskfødte med innvandrerforeldre, innvandrerne, øvrige befolkning og totale befolkning. 18-40 år. Prosent. Vektet

Som vi ser av figur 3.2. gir dette en noe høyere andel gifte blant de norskfødte med innvandrerforeldre sammenliknet med de uvektede andelen som ble presentert i figur 3.1 og tabell 3.2. Gitt lik aldersstruktur som den totale norske befolkningen

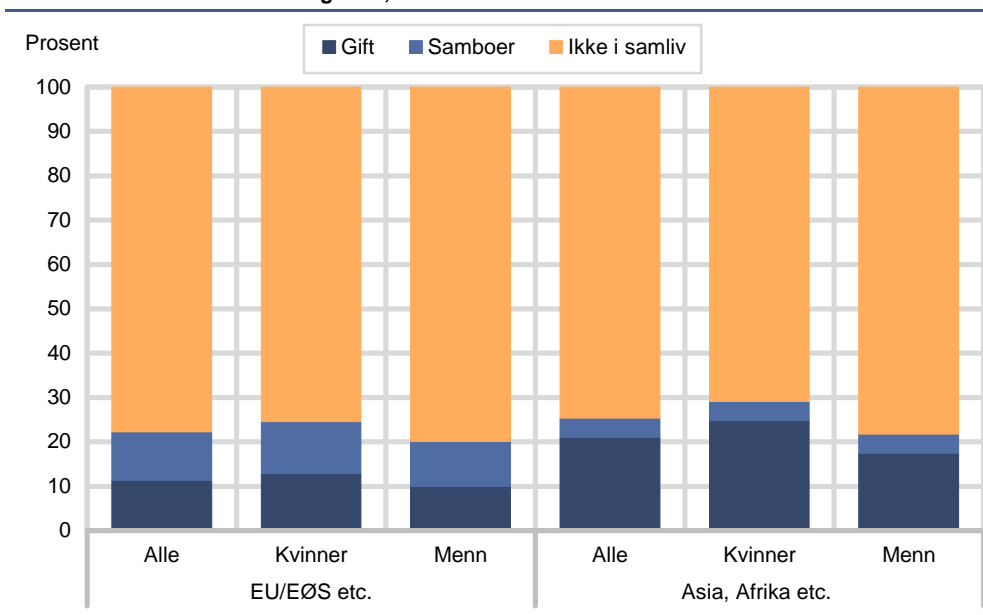
var 34,8 prosent av norskfødte med innvanderforeldre gift, mot 41,7 prosent blant innvandrere og 22,6 prosent i den øvrige befolkningen. Flest samboere finner vi i den øvrige befolkningen (17,4 prosent) mot 8,4 prosent av de norskfødte med innvanderforeldre og 9,5 prosent av innvandrerne. Til sammenlikning var 26,1 prosent av den totale bosatte befolkningen i alderen 18 til 40 år gift mens 15,9 prosent var samboere per 1.1.2011 (se figur 3.2).

Selv om det altså er forskjeller mellom disse gruppene i andelen som er gift eller samboere, er forskjellene mindre når vi ser på andelen som lever i et samliv (samboerskap eller ekteskap). Gitt lik aldersstruktur, bekrefter figur 3.2. at til sammen 43,2 prosent av norskfødte med innvanderforeldre levde i et samliv, mot 40,0 prosent i den øvrige befolkningen og 51,2 prosent av personer som selv har innvandret til Norge.

Samlivsstatus 2011 etter landbakgrunn

I figur 3.3 presenteres andelen norskfødte med innvanderforeldre som er gift, samboer og enslig etter verdensregionen foreldrene var født i. I denne figuren skiller vi også mellom kvinner og menn, da en høyere andel kvinner i denne alderen lever i samliv. I denne og de andre figurene og tabellene er andelen vektet for alder for å gjøre gruppene sammenliknbare. Vekten som brukes her gir personer med bakgrunn fra de ulike verdensregionene lik aldersfordeling som for alle norskfødte med innvanderforeldre sett under ett (se avsnitt 1.4. for nærmere informasjon om vekting).

Figur 3.3. Samlivsstatus 2011. Norskfødte med innvanderforeldre. Kvinner og menn. 18-40 år. EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Prosent. Vektet

Figur 3.3 bekrefter at det er blant norskfødte kvinner med foreldre født i Asia, Afrika etc. vi finner den høyeste andelen som er gift. Nærmere en av fire kvinner (22,8 prosent) med foreldre født i verdensdelene Asia, Afrika etc. i alderen 18-44 år var gift per 1.1.2011. Til sammenlikning var 12,8 prosent av kvinnene med foreldre født i EU/EØS etc. gift. Blant mennene var 17,5 prosent av dem med foreldre født i Asia, Afrika etc. gift, mot 10 prosent av mennene med bakgrunn fra EU/EØS etc. Til sammen var 21 prosent av personer med foreldre født i regionen Asia, Afrika etc. gift mot 11,4 prosent av personer i samme alder med foreldre født i EU/EØS etc.

Den høyeste andelen samboere finner vi blant kvinner (11,7 prosent) og menn (10,1 prosent) med foreldre født i EU/EØS etc. Den laveste andelen samboere finner vi blant menn med foreldre født i Asia, Afrika etc. (4,2 prosent). Deretter følger kvinner med foreldre født i Asia, Afrika etc. (4,4 prosent). Totalt var 4,3 prosent av norskfødte med foreldre født i Asia, Afrika etc. samboere. Blant personer med foreldre født i EU/EØS etc. var den tilsvarende andelen 10,9 prosent (se figur 3.3).

Tabell 3.3. Samlevingsstatus 2011. Norskfødte med innvandrerforeldre. Kvinner og menn. 18-40 år. Etter foreldres verdensregion. Absolutte tall og prosent. Vektet

Samlevingsstatus	Alder					
	18-40 år		18-29 år		30-40 år	
	Antall	Vektet andel	Antall	Vektet andel	Antall	Vektet andel
Norden						
Gift	180	11,1	31	3,6	149	37,6
Samboer	132	10,4	57	8,0	75	18,9
Enslig	671	78,5	499	88,4	172	43,4
I alt	983	100,0	587	100,0	396	100,0
Vest-Europa ellers, samt Nord-Amerika, Oseania						
Gift	170	12,3	27	3,4	143	42,1
Samboer	138	11,7	72	9,5	66	19,4
Enslig	620	76,0	489	87,2	131	38,5
I alt	928	100,0	588	100,0	340	100,0
Øst-Europa, EU						
Gift	78	10,4	17	3,2	61	36,1
Samboer	71	10,2	37	7,4	34	20,1
Enslig	461	79,4	387	89,4	74	43,8
I alt	610	100,0	441	100,0	169	100,0
Øst-Europa, ikke EU						
Gift	228	21,4	72	12,4	156	53,6
Samboer	66	6,3	28	4,4	38	13,1
Enslig	736	72,4	639	83,2	97	33,3
I alt	1 030	100,0	739	100,0	291	100,0
Asia inkludert Tyrkia						
Gift	2 968	22,5	1 495	13,3	1 473	63,0
Samboer	491	3,6	364	3,2	127	5,4
Enslig	10 163	73,9	9 424	83,4	739	31,6
I alt	13 622	100,0	11 283	100,0	2 339	100,0
Afrika						
Gift	229	14,0	133	9,1	96	38,4
Samboer	93	5,5	57	3,7	36	14,4
Enslig	1 674	80,5	1 556	87,2	118	47,2
I alt	1 996	100,0	1 746	100,0	250	100,0
Sør- og Mellom-Amerika						
Gift	41	8,0	21	4,1	20	24,4
Samboer	77	11,8	57	8,8	20	24,4
Enslig	720	80,3	678	87,2	42	51,2
I alt	838	100,0	756	100,0	82	100,0

Tabell 3.3. viser antallet som er gift, samboer og ikke lever i et samliv for norskfødte kvinner og menn med foreldre født i Norden, Vest-Europa ellers samt Nord-Amerika og Oseania, Øst-Europa (EU), Øst-Europa (ikke EU), Asia, Afrika eller Sør – og Mellom – Amerika. I denne tabellen presenteres også vektete andeler. For å gi et bedre bilde av når samlivet inngås, viser denne tabellen også antallet/ andelen som er gift, samboer eller ikke i samliv for norskfødte kvinner og menn i alderen 18 til 29 år og for dem som var mellom 30 og 40 år gamle (se kapittel 5 for nærmere analyser av alder ved første samlivsinngåelse).

Som vi kan se av tabell 3.3., finner vi de høyeste andelen gifte blant norskfødte med foreldre født i Øst-Europa utenom EU (21,4 prosent), Asia inkludert Tyrkia (22,5 prosent) og Afrika (14 prosent). Færrest gift i aldersgruppen 18 til 40 år finner vi blant personer med foreldre født i Sør- og Mellom-Amerika (8 prosent), Øst-Europa EU (10,4 prosent) og Norden (11,1 prosent).

Blant kvinner og menn under 30 år finner vi den høyeste andelen gifte blant personer med to foreldre født i Asia (13,3 prosent) (se tabell 3.3.). Men også blant dem med foreldre født i Øst-Europa utenom EU (12,4 prosent) og Afrika (9,1 prosent) var relativt høye andeler gifte i denne alderen. Om lag 3 prosent av norskfødte kvinner og menn i alderen 18 til 29 år med foreldre født i et annet nordisk land, Vest Europa ellers eller Øst-Europa EU var gift. 4,1 prosent av norskfødte under 30 år med foreldre født i Sør – og Mellom-Amerika var gift (merk imidlertid at det er et lite antall personer i denne kategorien).

Ser vi på aldersgruppen 30 til 40 år i tabell 3.3 ser vi at 63 prosent av norskfødte personer med bakgrunn fra Asia er gift mot 53,6 prosent av dem med foreldre født i Øst-Europa utenom EU. For norskfødte med foreldre født i de andre verdensregionene varierer andelen som var gift i denne aldersgruppen mellom 24,4 prosent (Sør – og Mellom- Amerika) og 42,1 prosent (Vest- Europa ellers samt Nord-Amerika og Oseania).

I aldersgruppen 30 til 40 år var samboerskap mest vanlig blant norskfødte med foreldre født i Sør – og Mellom-Amerika (24,4 prosent). Merk imidlertid at kun 20 personer i alderen 30 til 40 år hadde to foreldre født i Sør – og Mellom-Amerika. I samme aldersgruppe var rundt en av fem personer født i Norge av foreldre født i et annet Nordisk land, Vest Europa ellers eller Øst-Europa EU samboere. Kun 5,4 prosent av de norskfødte i tilsvarende alder med foreldre født i Asia var samboere.

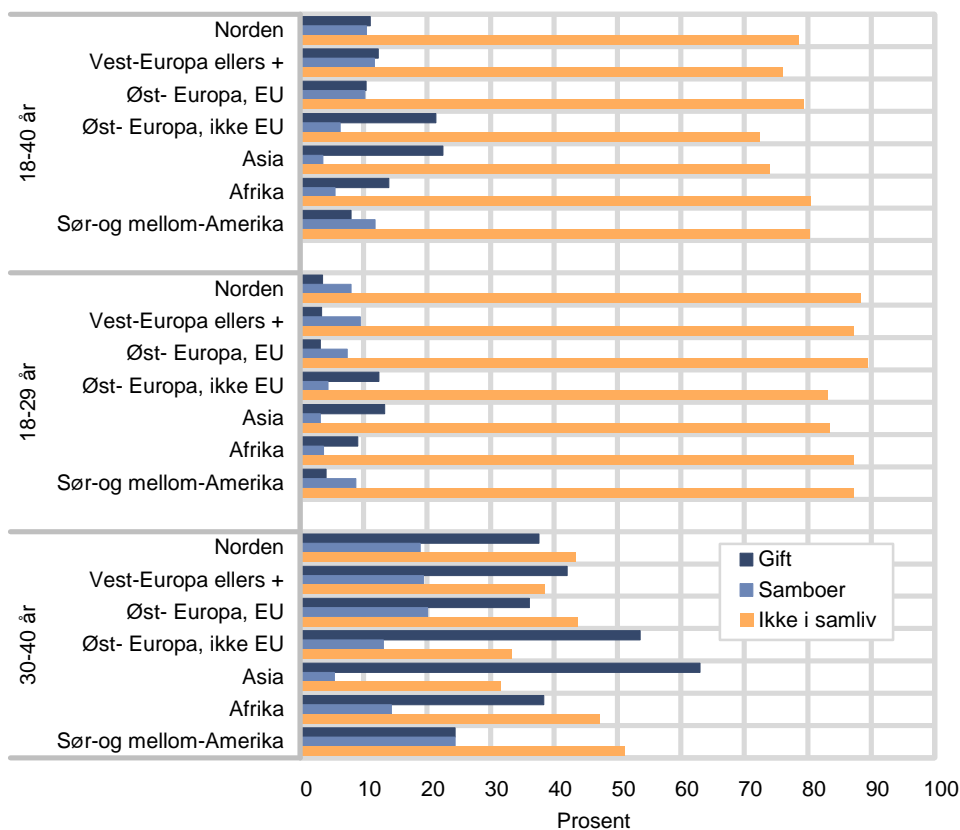
Den laveste andelen samboere finner vi blant norskfødte med foreldre født i Asia i alderen 18 til 29 år. 3,2 prosent av de norskfødte i denne kategorien var samboere per 1.1.2011. Det var også få samboere blant norskfødte i den yngste aldersgruppen med foreldre født i Afrika (3,7 prosent) samt Øst Europa utenom EU (4,4 prosent). Blant norskfødte under 30 år med foreldre født i de resterende verdensregionene varierer andelen samboere fra 7,4 prosent (Øst-Europa EU) til 9,5 prosent (Vest-Europa ellers).

Merk for øvrig at vi finner en høyere andel samboere i alderen 18 til 29 år blant norskfødte med foreldre født i Sør – og Mellom-Amerika enn blant dem med foreldre innvandret fra et annet Nordisk land. Til sammen var 11,8 prosent av de norskfødte i alderen 18 til 40 år med foreldre født i Sør – og Mellom-Amerika samboere. Andelen samboere er dermed noe høyere enn blant både norskfødte med foreldre fra et annet Nordisk land (10,4 prosent) og Vest-Europa ellers (11,7 prosent). Ny internasjonal forskning viser at det har vært en kraftig vekst i samboerskap i mange land i denne verdensdelen siden 1980-tallet. Veksten har funnet sted i alle samfunnslag. Endrede og mer liberale holdninger til familie, kjønnsroller og seksualitet samt økt sekularisering antas å være faktorer bak samboerskapets økende popularitet (Esteve, Lesthaeghe og López-Gay, 2012).

Andelene norskfødte som er gift, samboer eller ikke i samliv etter verdensregionen foreldrene er født i og alder er illustrert grafisk i figur 3.4. Slår vi sammen andelen som var samboere eller gift (altså de blå søylene i figur 3.4) får vi andelen som lever i et samliv. Figuren viser tydelig at en langt høyere andel av de norskfødte i alderen 30 til 40 år lever i et samliv sammenliknet med dem som er under 30 år. I aldersgruppen 30 til 40 år finner vi den aller høyeste andelen som lever i et samliv blant norskfødte med foreldre født i Asia (68,4 prosent), Øst-Europa utenom EU (66,7 prosent) og Vest-Europa ellers samt Nord-Amerika og Oseania (61,5 prosent). Blant norskfødte med foreldre født i Sør- og Mellom-Amerika var under halvparten (48,9 prosent) i denne aldersgruppen gift eller samboere.

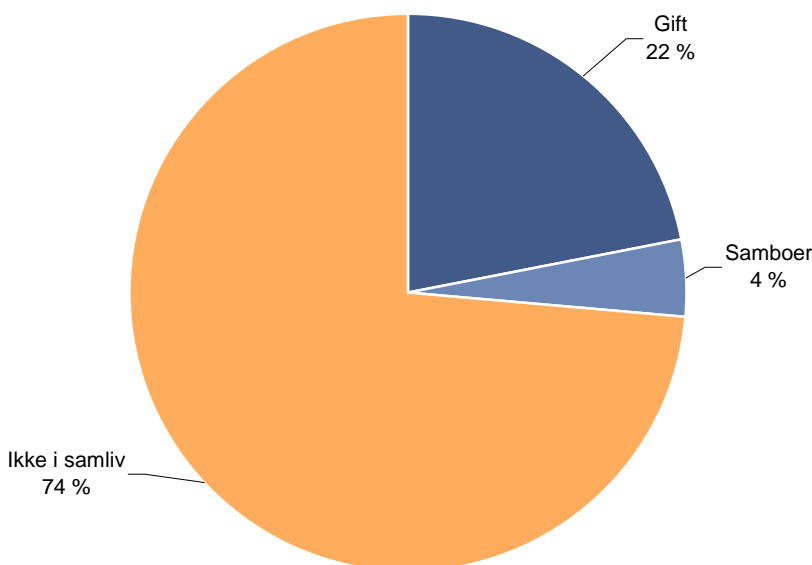
Ser vi på den yngste aldersgruppen i figur 3.4. ser vi igjen at norskfødte med foreldre født i Asia og Øst-Europa utenom EU hadde de høyeste andelene som levde i et samliv. Henholdsvis 16,5 og 16,8 prosent av de norskfødte i alderen 18 til 29 år med bakgrunn herfra levde i et samliv, som for de aller fleste var et ekteskap. Samtidig viser figur 3.4 at en relativt sett stor andel (12,9 prosent) av de yngste kvinnene og mennene født i Norge av foreldre født i Sør- og Mellom-Amerika levde i et samliv. Som vi ser, skyldes dette den høye andelen samboere i denne gruppen. For norskfødte i alderen 18 til 29 år med foreldre født i de andre verdensregionene varierer andelen som lever i et samliv mellom 10,6 prosent (Øst-Europa EU) og 12,9 prosent (Vest-Europa ellers samt Nord-Amerika og Oseania).

Figur 3.4. Samlivsstatus 2011. Norskfødte med innvandrerforeldre. 18-40 år. Etter foreldrenes verdensregion. Vektet.

Figur 3.5 viser andelen som er gift, samboer eller som ikke lever i samliv blant alle norskfødte kvinner og menn i alderen 18 til 40 år med foreldre født i Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko. Dette er de 5 største bakgrunnslandene og til sammen 12 184 norskfødte, eller 60,9 prosent, hadde foreldre som var født i et av disse landene. 22 prosent av disse var gift, mens 4,3 prosent var samboere. Nesten tre av fire (73,4 prosent) norskfødte med foreldre født i et av disse landene levde ikke i et samliv.

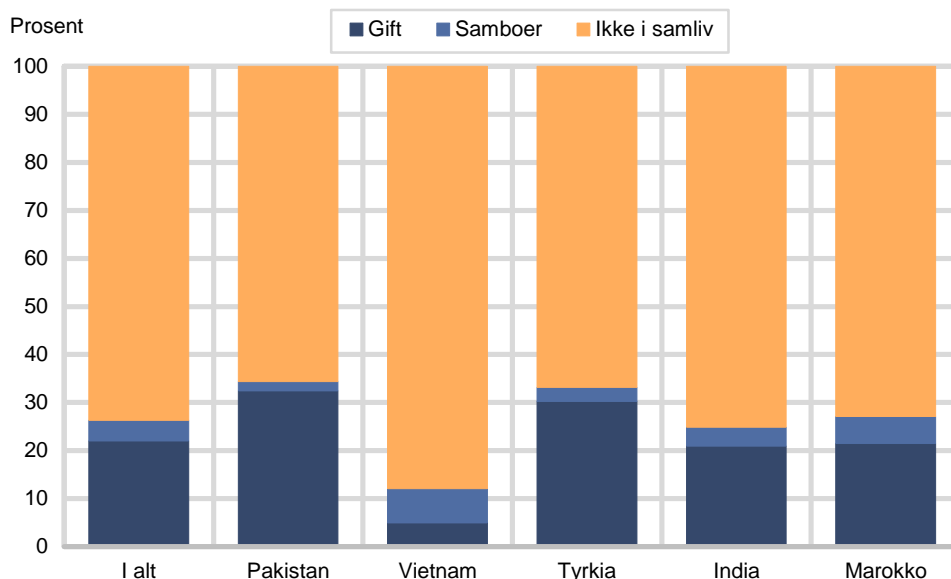
Figur 3.5. Samlivsstatus 2011. Alle norskfødte 18 - 40 år med foreldre født i Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko. Vektede andeler

I figur 3.6 vises andelene som er gift, samboere eller ikke i samliv for hvert av de fem bakgrunnslandene. Denne figuren bekrefter, i tråd med tabell 3.3 og figur 3.4 at andelen som er gift er høyest blant norskfødte med foreldre født i de asiatiske landene Pakistan og Tyrkia. Aller høyest er andelen gift blant norskfødte i alderen 18 til 40 år hvis foreldre innvandret fra Pakistan. Nesten en av tre (32,4 prosent) norskfødte i denne gruppen var gift per 1.1.2011. En lik andel (32,2 prosent) av kvinner og menn født i Norge av foreldre født i Tyrkia var gift, sammenliknet med noe over en av fem (henholdsvis 21 og 21,4 prosent) norskfødte med foreldre født i India og Marokko. Kun 5 prosent av norskfødte med foreldre som innvandret fra Vietnam var gift.

Bildet er speilvendt når vi ser på andelen samboere i figur 3.6. Kun 1,9 prosent av norskfødte kvinner og menn med foreldre født i Pakistan er samboere. Andelen samboere er noe høyere blant norskfødte med foreldre født i de asiatiske landene Tyrkia (2,9 prosent) og India (3,9 prosent). 5,6 prosent av norskfødte med foreldre født i Marokko er samboere. Blant norskfødte personer i alderen 18 til 40 år med foreldre født i et av disse landene, er andelen samboere høyest blant dem med foreldre født i Vietnam. 7,1 prosent av disse var samboere.

Figur 3.6. Samlivsstatus 2011. Norskfødte 18 - 40 år med foreldre født i Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko. Vektete andeler

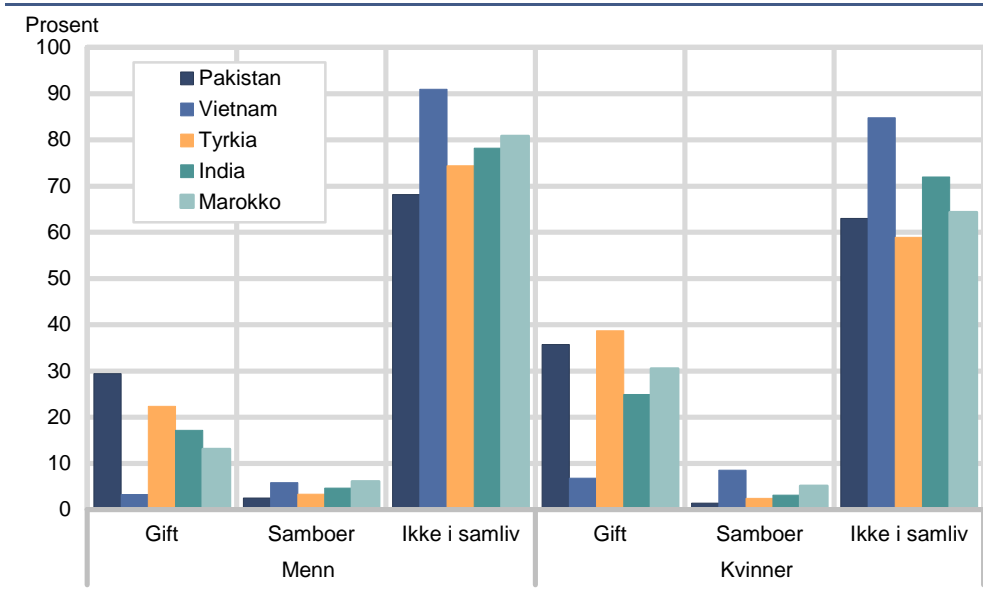

I tillegg til disse forskjellene etter bakgrunnsland, ser vi av figur 3.7. at det er klare forskjeller også mellom kvinner og menn i andelene som er gift, samboer eller ikke i samliv. For det første bekrefter denne figuren at en høyere andel norskfødte kvinner med innvandrerforeldre er gift sammenliknet med sine mannlige motstykker. Dette gjelder for alle de fem bakgrunnslandene som er inkludert i figur 3.7., men størrelsen på denne kjønnsforskjellen varierer landene imellom. Kjønnsforskjellen i andelen gifte er størst blant dem med marokkansk bakgrunn, der mer enn dobbelt så mange kvinner (30,5 prosent) som menn (13,1 prosent) er gift. Den minste forskjellen mellom kvinner og menn i andelen som er gift finner vi blant dem med pakistansk bakgrunn (29,4 prosent av mennene og 35,7 prosent av kvinnene).

Går vi over til å se på andelen som lever i et samboerskap, derimot, er bildet noe mer sammensatt. Vi ser for det første at svært få er samboere. Blant de få som er samboere, er en noe høyere andel av norskfødte menn med foreldre født i Marokko samboere (6,1 prosent) enn hva tilfellet er for kvinner med samme bakgrunn (5,1 prosent). Også blant norskfødte menn med foreldre født i India (4,6 prosent) var en høyere andel samboere enn hva tilfellet var blant kvinner med bakgrunn fra India (3,1 prosent). Figur 3.7 bekrefter at det samme gjelder for norskfødte menn med

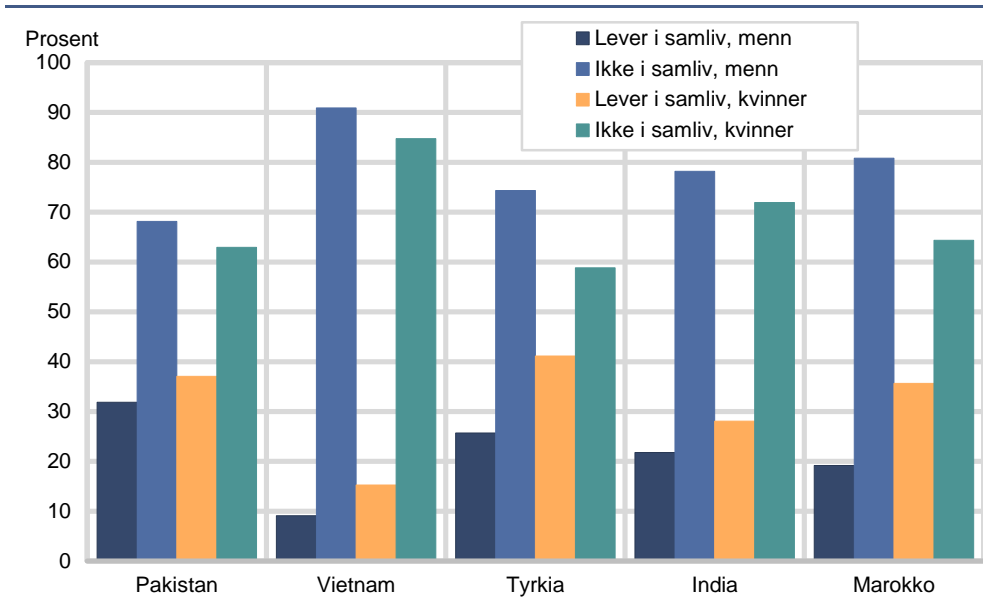
foreldre født i Pakistan og Tyrkia, selv om kjønnsforskjellene er noe mindre her: 2,5 prosent av norskfødte menn med pakistanskfødte foreldre var samboere sammenliknet med 1,4 prosent av norskfødte kvinner med samme bakgrunn. Tilsvarende var 3,3 prosent av menn og 2,4 prosent av norskfødte kvinner med tyrkiskfødte foreldre samboere. Bare blant de norskfødte med bakgrunn fra Vietnam finner vi en høyere andel samboende kvinner (8,5 prosent) enn menn (5,8 prosent).

Figur 3.7. Samlevingsstatus 2011. Norskfødte 18 - 40 år med foreldre født i Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko. Kvinner og menn. Vektete andeler

Til sist viser figur 3.7 at en høyere andel norskfødte menn med foreldre født i et av disse 5 landene ikke levde i et samliv sammenliknet med kvinnene. Den høyeste andelen som ikke levde i et samliv finner vi blant norskfødte menn (90,9 prosent) og kvinner (84,8 prosent) med to foreldre født i Vietnam.

Figur 3.8. Andel som lever i samliv. Norskfødte 18 - 40 år med foreldre født i Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko. Kvinner og menn. Vektete andeler

Slår vi sammen andelen som er gift eller samboere i figur 3.7 tegnes et noe annet bilde. Figur 3.8. illustrerer at norskfødte kvinner med bakgrunn fra et av disse landene oftere var i et samliv enn menn. Dette gjelder også på tvers av bakgrunnslandene. Det eneste unntaket er norskfødte kvinner med foreldre født i Vietnam og

India. En høyere andel av kvinner med bakgrunn fra disse to landene lever ikke i samliv sammenliknet med norskfødte menn med foreldre født i Pakistan.

Som vi skal se henger dette sammen med timingen av første samliv, og kvinner er generelt tidligere ute med å inngå sine første samliv enn menn. Dette kommer vi tilbake til i kapittel 5.

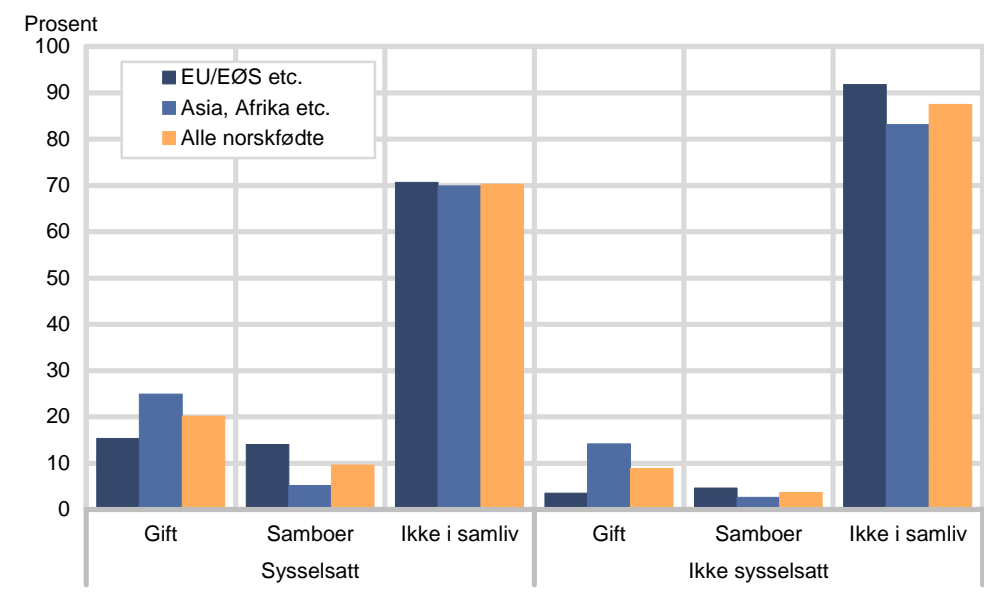
Variasjoner i samlivsstatus etter utdanning og sysselsetting

Som nevnt i rapportens innledning, viser forskningen på området at ikke bare utdanningsnivå, men også arbeidsmarkedsdeltakelse, henger positivt sammen med samlivsinngåelse (se for eksempel Kalmijn, 2011). Figur 3.9 viser andelen som var gift, samboer eller ikke i samliv per 1.1.2011 for norskfødte med innvanderforeldre som enten var sysselsatt ellet ikke sysselsatt i tredje kvartal 2010. På grunn av mange små celler i tabellene viser vi her kun fordelingene for alle norskfødte med innvanderforeldre samt for norskfødte med foreldre født i og utenfor området EU/EØS etc.

Av figur 3.9 ser vi, for det første, at en høyere andel av sysselsatte lever i et samliv sammenliknet med norskfødte med innvanderforeldre som stod utenfor arbeidsmarkedet, uavhengig av landbakgrunn. Til sammen var 29,7 prosent av de sysselsatte i et samliv mot 12,6 prosent av dem som ikke var i arbeid. Dette henger naturlig nok sammen med at de sysselsatte jevnt over er noe eldre enn personer som ikke er sysselsatte, som på sin side oftere er under utdanning.

Videre ser vi at om lag like store andeler av norskfødte med bakgrunn fra disse to verdensregionene levde i et samliv (samboerskap eller ekteskap). Til sammen gjaldt dette 29,3 prosent av de sysselsatte norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc. og noe flere (30,1 prosent) av de norskfødte med foreldre født i Asia, Afrika etc. Vi legger samtidig merke til at en høyere andel av ikke sysselsatte personer født i Norge av foreldre født i Asia, Afrika etc. levde i et samliv (16,9 prosent) sammenliknet med ikke sysselsatte personer med foreldre født i EU/EØS etc. (8,3 prosent).

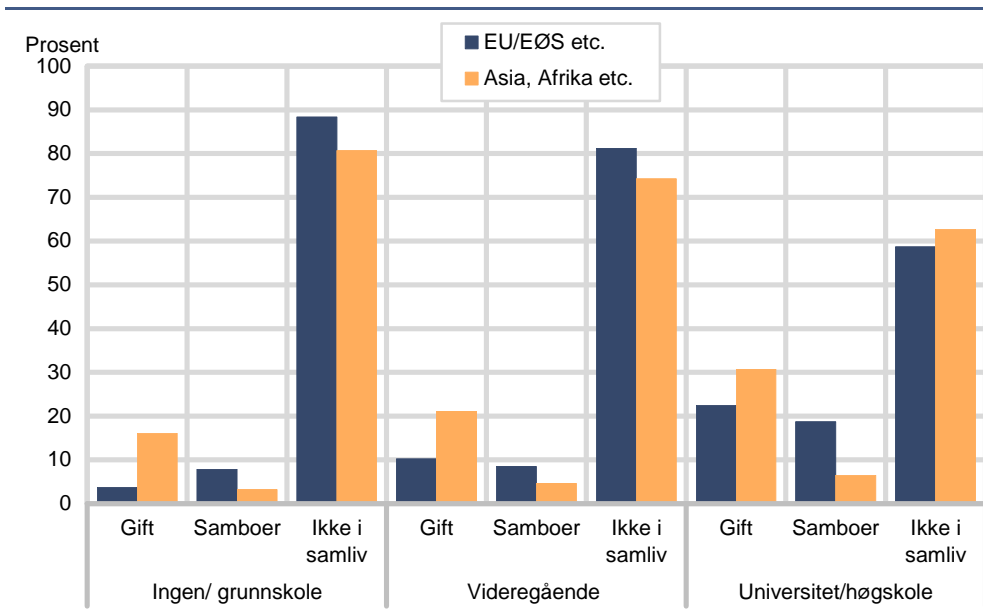
Figur 3.9. Andel som lever i samliv (samboerskap eller ekteskap). Norskfødte 18 - 40 år med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Etter sysselsetting. Vektete andeler

Som i tidligere tabeller og figurer, legger vi også i figur 3.9 merke til at en betydelig høyere andel av de norskfødte med foreldre født i Asia, Afrika etc. var gift, både blant sysselsatte og ikke sysselsatte. Motsatt var en høyere andel av dem med foreldre født i EU/EØS etc. samboere, uavhengig av deres tilknytning til arbeidsmarkedet.

I figur 3.10 vises norskfødtes samlevingsstatus etter høyeste fullførte utdanningsnivå. I denne figuren har vi delt det høyeste utdanningsnivået inn i tre kategorier: grunnskole, videregående skole og høgskole/universitet. Også her skiller vi mellom norskfødte med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. og andelen er vektet for å utlikne forskjeller i aldersstrukturen de to gruppene i mellom.

Figur 3.10. Andel som lever i samliv (samboerskap eller ekteskap). Norskfødte 18 - 40 år med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Etter utdanningsnivå. Vektete andeler

Figur 3.10 bekrefter at andelen som lever i et samliv stiger i takt med utdanningsnivået for norskfødte med bakgrunn fra begge disse verdensregionene. Blant norskfødte med foreldre født i EU/EØS etc. var til sammen 11,7 prosent av grunnskoleutdannede personer i et samliv, mot 18,8 prosent av dem med videregående og 41,3 prosent av dem med en høyere utdanning. Samme mønster gjør seg også gjeldende blant norskfødte med foreldre født i Asia, Afrika etc., selv om jevnt over flere av disse var i et samliv i alle utdanningskategorier, og da hovedsakelig i et ekteskap. 19,3 prosent av dem med grunnskoleutdanning var samboere eller gift mot 25,8 prosent av personer med en fullført videregående utdanning og 37,2 prosent av dem med en utdanning på universitet - eller høgskolenivå.

At andelen som lever i samliv stiger i takt med utdanningsnivå er heller ikke overraskende da personer med universitet – eller høgskoleutdanning jevnt over er eldre enn dem med en videregående utdanning som igjen er eldre enn grunnskoleutdannede. I de multivariate modellene som presenteres under skal vi se at denne positive sammenhengen mellom utdanning og samliv snur og blir negativ når vi samtidig tar hensyn til alder og andre relevante variable.

Oppsummering

Hittil i dette kapittelet har vi altså sett at det store flertallet (78 prosent) av norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 18 til 40 er ugift. Dette er som ventet gitt utvalgets lave alder og ”klumping” i nedre del av aldersfordelingen (se kapittel 2). Mer enn en av fem norskfødte med innvandrerforeldre (22 prosent) som lever i et samliv er samboere, mot 18 prosent av innvandrere og 43 prosent av den øvrige befolkningen. Merk igjen at vi kun fanger opp de mest ”offisielle” samboerskapene og at vi kun ser på det samlivet personene var i per 1.1.2011. Den reelle andelen samboere og andelen med samlivserfaring vil med andre ord være høyere. Justerer vi for skjevheter i aldersfordelingene mellom norskfødte med innvandrerforeldre, innvandrere og den øvrige befolkningen, blir andelen som er gift henholdsvis 35, 42 og 23 prosent. Vi finner flest samboere i den øvrige

befolkningen (17 prosent), fulgt av 9 prosent av innvandrerne og 8 prosent av de norskfødte med innvandrerforeldre.

Det er store variasjoner i samlivsatterferden innad i gruppen norskfødte med innvandrerforeldre etter foreldrenes fødeland. Generelt finner vi en høyere andel samboere blant gruppen av norskfødte med foreldre født i EU/EØS etc. (11 prosent) enn i gruppen Asia, Afrika etc. (4,3 prosent). Ser vi på verdensregionen foreldrene er født i, finner vi den høyeste andelen gifte blant norskfødte med foreldre født i Asia inkludert Tyrkia (23 prosent) og Øst-Europa utenom EU (21 prosent). Flest samboere finner vi blant norskfødte med foreldre innvandret fra de to verdensregionene Sør- og Mellom-Amerika og Vest-Europa ellers samt Nord-Amerika og Oseania (12 prosent). Det er også variasjoner i andelen som lever i et samliv etter sysselsetting og utdanningsnivå. Norskfødte med innvandrerforeldre som er sysselsatt er oftere gift eller samboere sammenliknet med dem som ikke er sysselsatt og andelen som lever i et samliv stiger i takt med utdanningsnivået.

3.3. Hvem er gift, samboer eller ikke i samliv?

I denne delen av kapitlet presenteres resultater fra multivariate analyser av norskfødte med innvandrerforeldres tilbøyelighet til å være gift, samboer eller enslig. Analysene er basert på registerdata over alle bosatte norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 18 til 40 år. I disse analysene er vi i første rekke opptatt av forskjeller mellom personer fra ulike land, men vi ser også på betydningen av utdanning og sysselsetting for om man er gift, samboer eller ikke lever i samliv. Den store fordelingen med disse multivariate analysene er at vi hele tiden sammenlikner personer som ellers er like på kjennetegn vi har opplysninger om. Det vil si at vi med større sikkerhet kan avgjøre om forskjellene i tilbøyeligheten til å være gift, samboer eller enslig henger sammen med kjennetegn ved foreldrenes fødeland eller om sammenhengene snarere er resultat av forskjeller i utdanning, sysselsetting, alder, kjønn eller bosted.¹¹

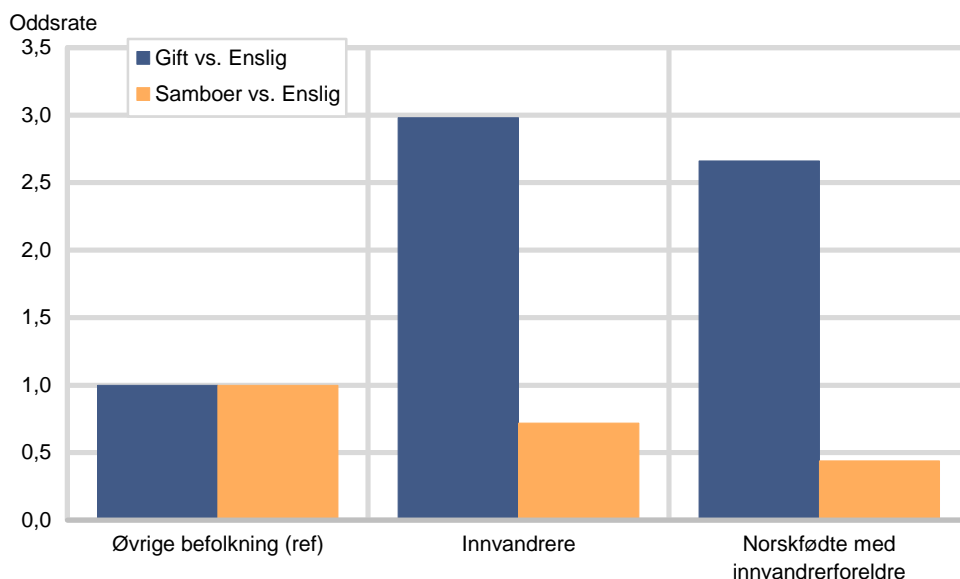
Sammenhenger mellom innvandrerbakgrunn og samlivsstatus

Aller først ser vi på sammenhengen mellom innvandrerbakgrunn og samlivsstatus. Figur 3.11. viser resultatene fra en multinomisk logistisk regresjonsmodell av tilbøyeligheten for å være gift, samboer eller ikke i et samliv (referansekategori). Norskfødte med innvandrerforeldre sammenliknes her med innvandrere og den øvrige befolkningen (referansegruppe). Modellen er kontrollert for alder, kjønn, bosted, utdanningsnivå og arbeidsmarkedstilknytning. Hele modellen er vist i vedleggstabell 8.

Figur 3.11. bekrefter at både innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre har høyere tilbøyelighet for å være gift, og lavere tilbøyelighet for å leve i et samboerskap, sammenliknet med personer i den øvrige befolkningen. Som vi også kan se av vedleggstabell 8, er forskjellene mellom innvandrere og de norskfødte med innvandrerforeldre statistisk signifikante (ikke overlappende konfidensintervaller). Innvandrere har, med andre ord, høyeste tilbøyelighet til å være gift, mens norskfødte med innvandrerforeldre er minst tilbøyelige til å være samboere. Som vi har sett (se for eksempel figur 2.3.), så har 87 prosent av norskfødte med innvandrerforeldre foreldre som er født i verdensregionen Asia, Afrika etc. Dette kan, som vi skal se i neste avsnitt, være en forklaring på at norskfødte med innvandrerforeldre har lavest tilbøyelighet for å være samboere.

¹¹ De multivariate modellene som presenteres i dette kapitlet er såkalte multinomiske logistiske regresjonsmodeller. Dette er en metode som brukes når den avhengige variabelen er kategorisk og samtidig har mer enn to verdier. I modellene beregnes tilbøyeligheten til å være a) gift, b) samboer eller c) ikke i samliv (referansekategori). Resultatene tolkes som oddsratene. Vi omtaler kun sammenhenger som er statistisk signifikante på 5-prosentnivået eller lavere.

Figur 3.11. Tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Norskfødte med innvandrerforeldre, innvandrere og øvrige befolkning. 18 til 40 år. Oddsrate fra multinomisk regresjonsmodell

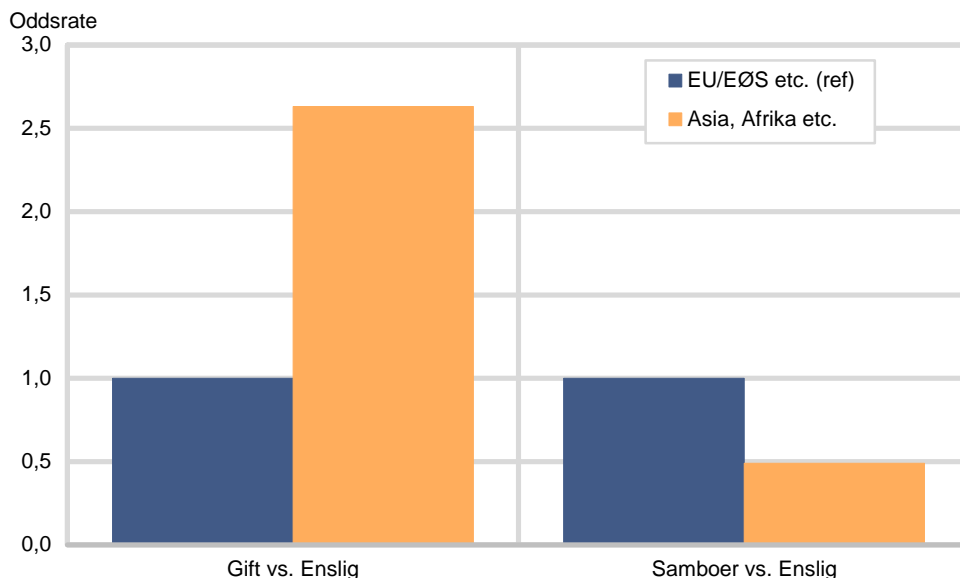

Note: Modellen kontrollerer for alder, alder kvadrert, kjønn, utdanningsnivå, sysselsetting og bosted.

Sammenhenger mellom landbakgrunn og samlivsstatus

I figur 3.12. vises oddsrateestimatene fra en multinomisk logistisk regresjonsmodell av tilbøyelighetene av å være gift, samboer eller enslig for norskfødte personer med innvandrerforeldre fra EU/EØS etc.(referansegruppe) og Asia, Afrika etc. Resultatene fra hele denne regresjonsmodellen er gjengitt i vedleggstabell 9 (modell 2).

Figur 3.12. Tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Norskfødte kvinner og menn med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. 18 til 40 år. Oddsrate fra multinomisk regresjonsmodell

Note: Modellen kontrollerer for alder, alder kvadrert, kjønn, utdanningsnivå, sysselsetting og bosted.

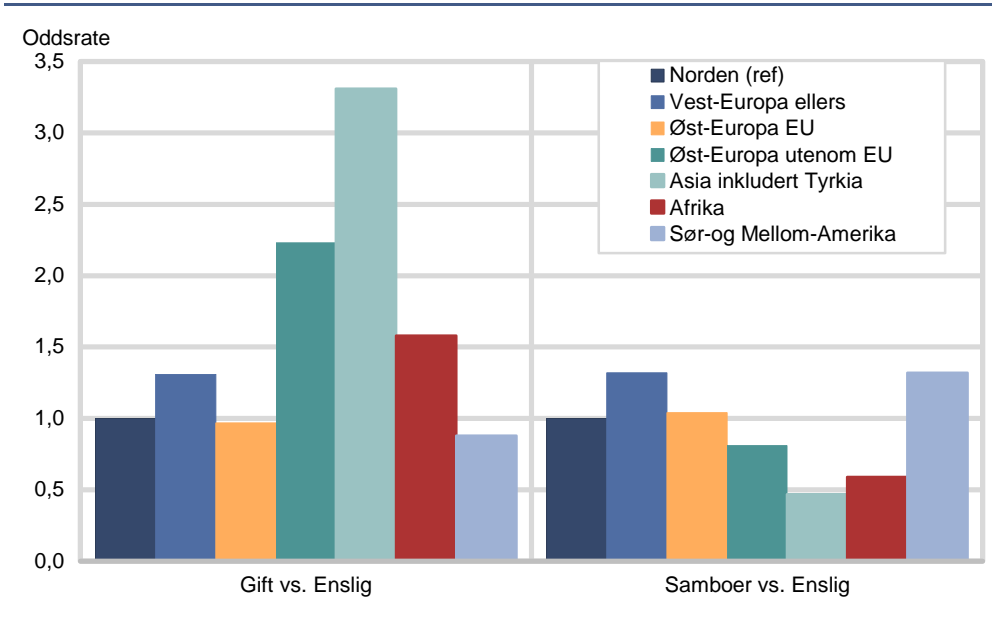
Ser vi først på tilbøyeligheten for å være gift kontra enslig i figur 3.12. er denne klart høyere for norskfødte med innvandrerforeldre fra Asia, Afrika etc. Kontrollert for deres alder, kjønn, bosted, utdanningsnivå og arbeidsmarkedstilknytning hadde denne gruppen norskfødte 2,6 ganger så høy odds for å være gift relativt til å ikke være i et samliv sammenliknet med norskfødte personer hvis foreldre innvandret fra et land i gruppen av land vi har kalt EU/EØS etc.

Videre ser vi av figur 3.12. at i denne modellen har norskfødte med foreldre født i Asia, Afrika etc. en statistisk signifikant lavere odds for å være samboere relativ til enslige enn hva tilfellet var for norskfødte med foreldre som innvandret fra EU/EØS etc. Sammenlikner vi kvinner med kvinner, menn med menn, personer som er like gamle, som bor på samme sted og som ellers har samme utdanning og tilknytning til arbeidsmarkedet, hadde norskfødte med foreldre født i Asia 51 prosent lavere odds for å være samboere relativ til ikke å være i samliv sammenliknet med norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc.

I regresjonsmodellen som presenteres i figur 3.13. skilles det mellom norskfødte med foreldre født i Norden, Vest-Europa ellers samt Nord-Amerika og Oseania, Øst-Europa (EU), Øst-Europa (ikke EU), Asia, Afrika eller Sør – og Mellom – Amerika. Norskfødte kvinner og menn med foreldre født i et annet nordisk land er referanse-kategorien i denne modellen, som inkluderer de samme kontrollvariablene som i modellen over (for hele modellen, se vedleggstabell 9, modell 3).

Sammenliknet med norskfødte med bakgrunn fra Norden, hadde norskfødte med foreldre født i Asia inkludert Tyrkia størst tilbøyelighet til å være gift relativt til ikke å leve i et samliv. Denne sammenhengen mellom å ha bakgrunn fra Asia og ekteskap er statistisk signifikant, og kontrollert for de andre variablene vi har inkludert hadde denne gruppen av norskfødte 3,3 ganger så høy odds for å være gift relativt til å ikke være i et samliv sammenliknet med norskfødte med bakgrunn fra Norden. Å være født i Norge av foreldre født i Øst-Europa utenom EU henger også positiv sammen med ekteskap: denne gruppen av norskfødte har 2,2 ganger høy odds for å være gift sammenliknet med norskfødte med foreldre som innvandret fra et annet Nordisk land. Odds-raten for at personer født i Norge av foreldre født i Afrika var gift snarere enn enslige var 58 prosent høyere sammenliknet med referansegruppen (altså norskfødte med foreldre født i Norden).

Figur 3.13. Tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Norskfødte kvinner og menn med innvanderforeldre. 18 - 40 år. Syvdelt verdensregion. Odds-rater fra multinomisk regresjonsmodell

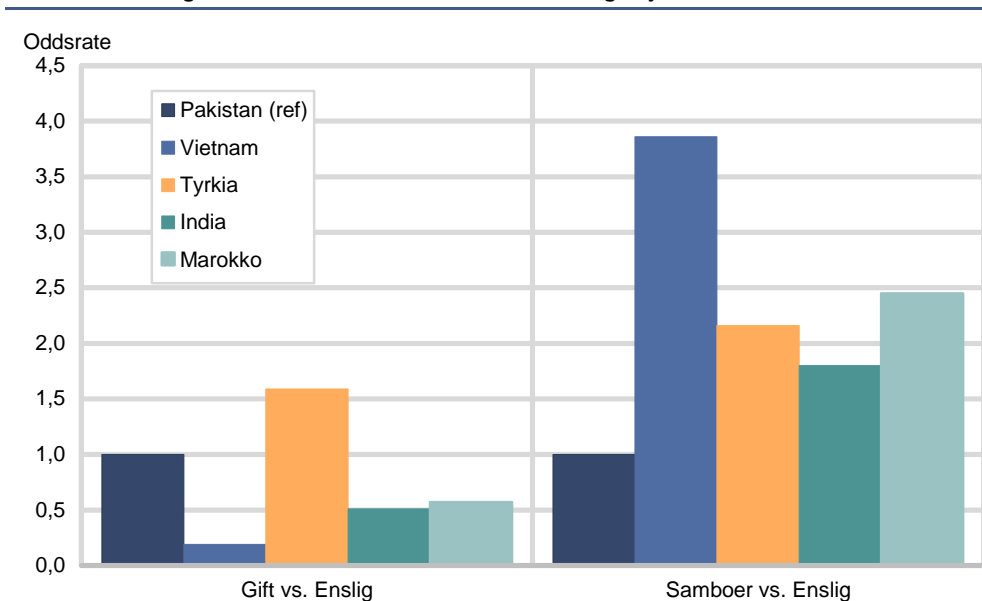
Note: Modellen kontrollerer for alder, alder kvadrert, kjønn, utdanningsnivå, sysselsetting og bosted.

Videre ser vi av figur 3.13 at norskfødte kvinner og menn med foreldre født i et land i Vest-Europa ellers samt Nord-Amerika og Oseania, var mest tilbøyelige til å være samboere relativt til å være enslige. Kontrollert for alder, kjønn, bosted, utdanning og arbeidsmarkedstilknytning hadde norskfødte med denne landbakgrunnen 32 prosent høyere odds for å være samboere relativt til å være gift sammenliknet med norskfødte med foreldre født i et annet Nordisk land. Norskfødte med foreldre født i Asia og Afrika var på den andre siden mindre til-

bøyelige til å være samboere enn referansegruppen. Oddsraten for at disse to gruppene var samboere snarere enn enslige var henholdsvis 53 (Asia) og 41 (Afrika) prosent lavere enn hva tilfellet var for norskfødte med foreldre født i et annet nordisk land.

I Figur 3.14 presenteres resultatene fra en separat regresjonsmodell for norskfødte kvinner og menn i alderen 18 til 40 år med foreldre født i Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko (se vedleggstabell 10 for alle resultater fra denne modellen). Som vist over, er dette de 5 største bakgrunnslandene og til sammen 12 184 norskfødte, eller 60,9 prosent, hadde foreldre som var født i et av disse landene. Som vi så av figur 3.5, var 22 prosent av kvinnene og mennene i denne gruppen gift, mens om lag 4 prosent var samboere.

Figur 3.14. Tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 18 - 40 år. Fem største bakgrunnsland. Oddsrate fra multinomisk regresjonsmodell

Note: Modellen kontrollerer for alder, alder kvadrert, kjønn, utdanningsnivå, sysselsetting og bosted.

Kontrollert for alder, kjønn, bosted, utdanning og sysselsetting, bekrefter resultatene fra denne regresjonsmodellen at norskfødte personer med foreldre født i Pakistan har den laveste odds for å være samboere relativt til å ikke leve i et samliv sammenliknet med norskfødte med foreldre som innvandret fra Vietnam, Tyrkia, India og Marokko. Forskjellen er særlig stor mellom norskfødte med bakgrunn fra Vietnam og Pakistan. Figur 3.14 viser at norskfødte med bakgrunn fra Vietnam hadde nesten fire ganger så høy odds (3,9) for å være samboere relativt til ikke å være i et samliv sammenliknet med norskfødte med pakistansk bakgrunn. Odds for at norskfødte med bakgrunn fra Tyrkia, India og Marokko var samboere snarere enn enslige var henholdsvis 2,2, 1,8 og 2,5 sammenliknet med norskfødte med foreldre født i Pakistan.

Norskfødte med foreldre født i Vietnam, India og Marokko hadde også lavere tilbøyelighet for å være gift enn norskfødte med pakistansk bakgrunn. Også her var forskjellen størst til personer født i Norge av to foreldre født i Vietnam, og disse hadde hele 81 prosent lavere oddsrate for å være gift sammenliknet med norskfødte hvis foreldre hadde innvandret fra Pakistan, kontrollert for de andre variablene som er inkludert i modellen. Odds for at norskfødte med bakgrunn fra India og Marokko var gift, var henholdsvis 49 og 43 prosent lavere sammenliknet med norskfødte med bakgrunn fra Pakistan. Til sist legger vi merke til at norskfødte med foreldre født i Tyrkia hadde 59 prosent høyere odds for å være gift relativt til ikke å leve i et samliv enn norskfødte med pakistansk bakgrunn i denne modellen (se figur 3.14).

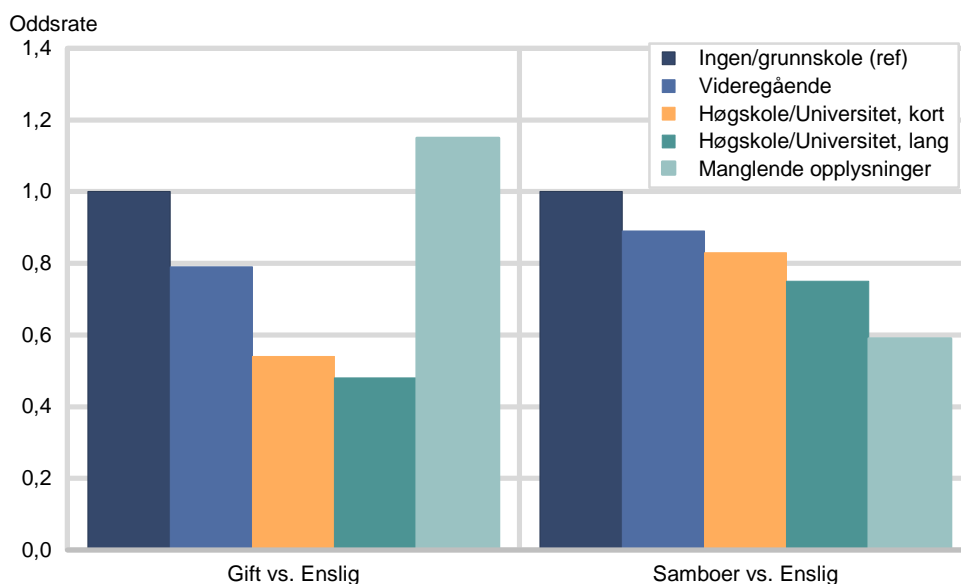
Sammenhenger mellom utdanning og sysselsetting og samlivsstatus

I avsnitt 3.2 så vi at andelen som levde i et samliv steg i takt med utdanningsnivå og at personer som var sysselsatt oftere levde i et samliv enn dem som stod utenfor arbeidsmarkedet. Disse sammenhengene kan som nevnt skyldes alder snarere enn utdanning og sysselsetting i seg selv. Sagt på en annen måte, så er det grunn til å anta at disse sammenhengene vil endres når vi kontrollerer for alder og andre kjennetegn ved de norskfødte i multivariate analyser.

Figur 3.15 bekrefter at dette er tilfellet for sammenhengen mellom utdanningsnivå og samlivsstatus per 1.1.2011. I denne regresjonsmodellen, som kontrollerer for alder, kjønn, bosted, sysselsetting og landbakgrunn (se vedleggstabell 9, modell 3 for hele modellen), får sammenhengen mellom utdanningsnivå og samlivsstatus motsatt fortegn. Nærmere bestemt ser vi at norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre hadde en lavere odds for å være gift relativt til enslig jo høyere utdanning de hadde fullført. Denne reduksjonen i oddsen for å være gift snarere enn enslig tilsvarte 21 prosent for dem med en videregående utdanning sammenliknet med grunnskoleutdannede. Norskfødte med en kortere universitets – eller høgskoleutdanning hadde på sin side 46 prosent lavere odds for å være gift sammenliknet med grunnskoleutdannede personer.

For samboerskap versus ikke i samliv var denne sammenhengen kun statistisk signifikant for gruppen av norskfødte med en lengre universitets – eller høgskoleutdanning (tilsvarende mastergrad eller høyere), og denne gruppen hadde 25 prosent lavere odds for å leve i et samboerskap relativt til ikke å leve i et samliv sammenliknet med de grunnskoleutdannede.

Figur 3.15. Tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Sammenheng mellom utdanning og samlivsstatus. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 18 - 40 år. Oddsrate fra multinomisk regresjonsmodell

Note: Modellen kontrollerer for landbakgrunn, alder, alder kvadrert, kjønn, sysselsetting og bosted.

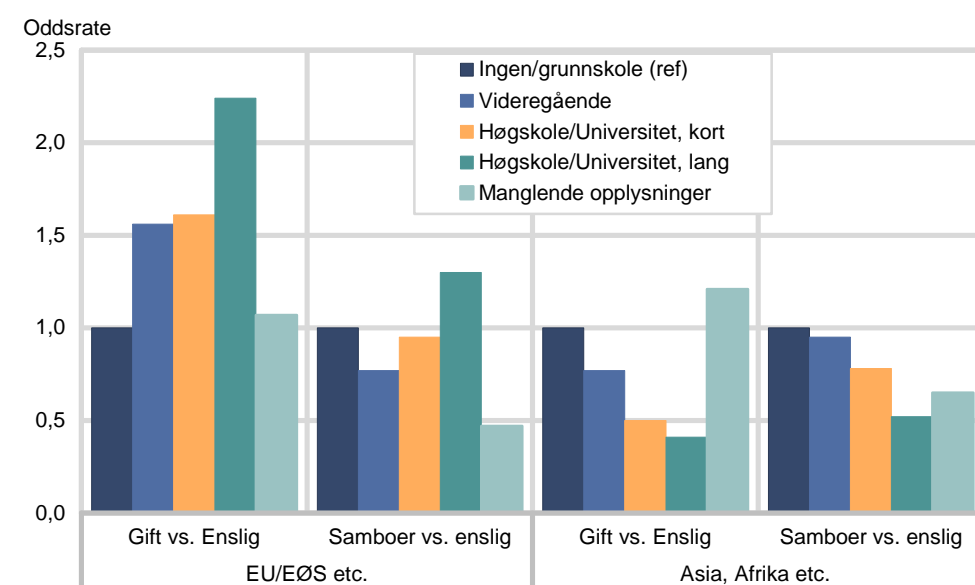
I separate modeller for norskfødte personer med innvandrerforeldre født i henholdsvis EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. finner vi derimot at det er en positiv sammenheng mellom utdanning og ekteskap for førstnevnte gruppe, mens sammenhengen er negativ for sistnevnte. Denne modellen er vist i sin helhet i vedleggstabell 11.

Nærmere bestemt bekrefter figur 3.16 at norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc. som har fullført en videregående utdanning har 56 prosent høyere odds for å være gift sammenliknet med sine grunnskoleutdannede motparter. Den tilsvarende økningen i oddsen for å være gift var 61 prosent for norskfødte med innvandrer-

foreldre i samme gruppe som hadde en kortere universitets - eller høgskoleutdanning. Norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc. med en lengre universitets- eller høgskoleutdanning hadde mer enn to ganger så stor odds for å være gift sammenliknet med grunnskoleutdannede personer med samme landbakgrunn, kontrollert for alder, kjønn, bosted, og sysselsetting.

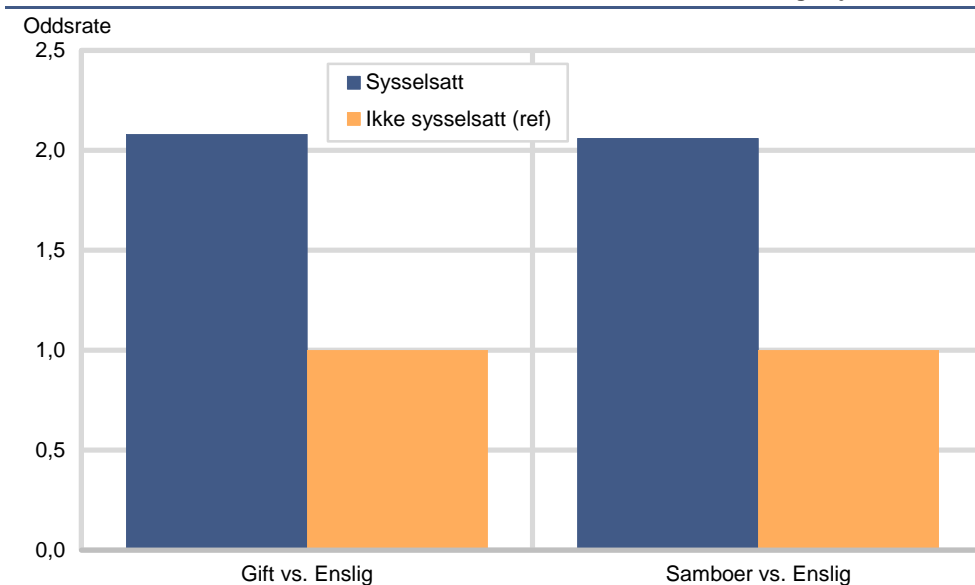
Norskfødte med foreldre født i Asia, Afrika etc. hadde på sin side lavere tilbøyelighet til å være gift jo høyere utdanning de hadde fullført. Figur 3.16 bekrefter at personer med en lengre universitet – eller høgskoleutdanning i denne gruppen av norskfødte hadde dessuten en signifikant lavere odds for å være samboere relativt til enslige sammenliknet med sine grunnskoleutdannede likemenn. Denne reduksjonen i oddsraten for å være samboer av å ha fullført en lengre høyere utdanning tilsvarte 48 prosent.

Figur 3.16. Sammenheng mellom utdanningsnivå og tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Norskfødte kvinner og menn med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. 18 - 40 år. Oddsratene fra multinomisk regresjonsmodell

Note: Modellen kontrollerer for landbakgrunn, alder, alder kvadrert, kjønn, sysselsetting og bosted.

Figur 3.17. Tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Sammenheng mellom sysselsetting og samlivsstatus. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 18 - 40 år. Oddsratene fra multinomisk regresjonsmodell

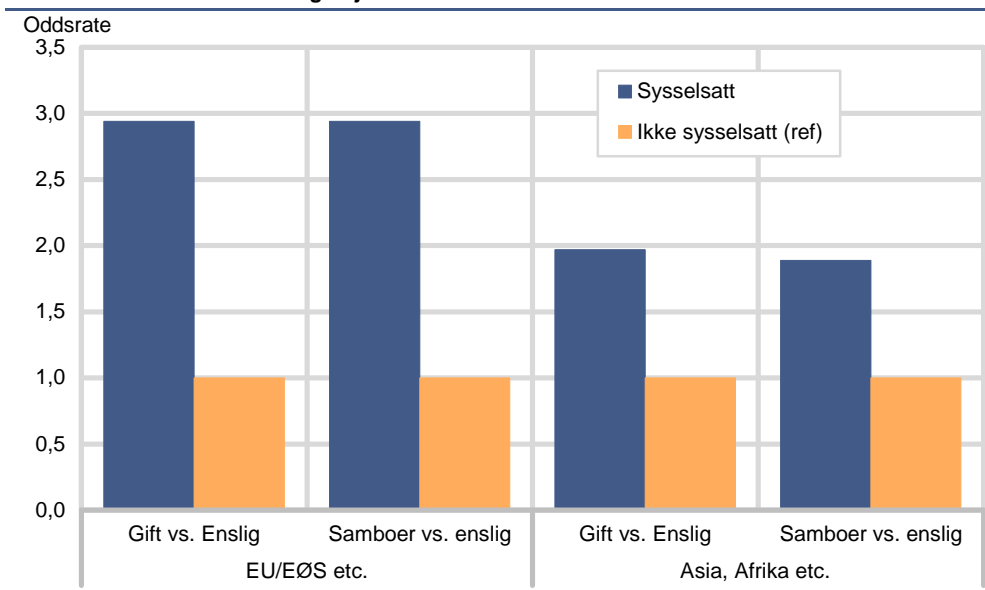
Note: Modellen kontrollerer for landbakgrunn, alder, alder kvadrert, kjønn, sysselsetting og bosted.

I figurene 3.17 og 3.18 vises sammenhengen mellom sysselsetting og samlivsstatus. Figur 3.17 presenterer resultatene fra en regresjonsmodell for hele utvalget av norskfødte kvinner og menn i alderen 18 til 40 år (se vedleggstabell 9, modell 3), mens figur 3.18 viser sammenhengen mellom sysselsetting og samlivsstatus fra to separate regresjoner av norskfødte med bakgrunn fra henholdsvis EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. (se vedleggstabell 11).

Disse to figurene bekrefter at det er en positiv sammenheng mellom det å være sysselsatt og leve i samliv, også når vi kontrollerer for alder, kjønn og de andre variablene vi har inkludert. For hele gruppen av norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 18 til 40 år var sysselsetting forbundet med en dobling av oddsen for å være gift så vel som samboer relativt til å være enslig sammenliknet med personer som var utenfor arbeidsmarkedet.

Figur 3.18 bekrefter at denne positive sammenhengen mellom sysselsetting og å leve i et samliv var særlig sterk for norskfødte med foreldre født i EU/EØS etc., og sysselsatte personer i denne gruppen hadde omtrent tre ganger så høy odds for å være i et samliv relativt til ikke være i et samliv sammenliknet med dem som stod utenfor arbeidsmarkedet. Også blant norskfødte med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. var denne sammenhengen positiv og statistisk signifikant. Sysselsatte norskfødte med foreldre født i Asia, Afrika etc. hadde henholdsvis 97 og 89 prosent høyere odds for å være henholdsvis gift og samboer sammenliknet med personer fra denne gruppen som ikke var sysselsatt.

Figur 3.18. Tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Sammenheng mellom sysselsetting og samlivsstatus. Norskfødte kvinner og menn med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. 18 - 40 år. Oddsrate fra to multinomiske regresjonsmodeller

Note: Modellen kontrollerer for alder, alder kvadrert, kjønn, sysselsetting og bosted.

Sammenhenger mellom bosted, alder og kjønn og samlivsstatus

Av regresjonsmodellen som er presentert i vedleggstabell 9 (modell 3) kan vi for øvrig se at norskfødte kvinner med innvandrerforeldre har en jevnt over høyere odds for å være i et samliv (og særlig et ekteskap) relativt til å være enslige enn norskfødte menn med innvandrerforeldre, også når vi tar hensyn til alder og de andre variablene som er inkludert i denne modellen. Ikke overraskende legger vi også merke til at det er en sterk positiv og statistisk signifikant sammenheng mellom alder og å leve i et samliv. Denne sammenhengen er kurvelinær og særlig sterk for ekteskap.

Til sist ser vi av modell 3 i vedleggstabell 9 at norskfødte personer med innvandrerforeldre som var bosatt i Oslo, Drammen eller Bergen hadde en statistisk

signifikant lavere tilbøyelighet for å være samboere sammenliknet med norskfødte som var bosatt andre steder i landet. Dette gjelder altså selv om vi har kontrollert for landbakgrunn. Som vi så i kapittel 2, bodde majoriteten av personer født i Norge av to innvandrerforeldre i en av disse byene. Til sammen 59,6 prosent av de norskfødte i alderen 18 til 40 var bosatt i en av disse byene, mens hele 50, 8 prosent var bosatt i Oslo.

Oppsummering av multivariate resultater

De aller fleste forskjellene vi fant mellom personer med ulike landbakgrunner i de deskriptive analysene holdt seg i multivariate modeller der vi kontrollerte for alder, kjønn, bosted, utdanningsnivå og sysselsetting. Vi kan med andre ord utelukke at disse forskjellene landgruppene i mellom skyldes ulikheter gruppene i mellom på noen av de andre variablene vi har sett på her. Disse modellene bekreftet at norskfødte med foreldre født i EU/EØS etc. var mer tilbøyelige til å leve i samboerskap, men mindre tilbøyelige til å være gift, enn dem med foreldre født i Asia, Afrika etc. I en ytterligere regresjonsmodell ble det skilt mellom norskfødte med foreldre født i syv ulike verdensregioner. Sammenliknet med norskfødte med bakgrunn fra Norden, hadde de med foreldre født i Asia, Afrika eller Øst-Europa utenom EU størst tilbøyelighet til å være gift, mens norskfødte med foreldre født i Vest-Europa ellers samt Nord-Amerika og Oseania var mest tilbøyelige til å være samboere. Norskfødte personer med foreldre født i Asia og Afrika var mindre tilbøyelige til å være samboere enn norskfødte med bakgrunn fra Norden. Separate analyser av norskfødte kvinner og menn med foreldre født i et av de fem største bakgrunnslandene (Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko) viste at sjansen for å være gift var størst blant personer med foreldre født i Tyrkia, mens norskfødte med foreldre født i Vietnam hadde høyest sannsynlighet for å leve i et samboerskap sammenliknet med personer hvis foreldre hadde innvandret fra Pakistan. Som vi så i avsnitt 3.2 var imidlertid andelen som levde i et samliv lavest blant dem med vietnamesisk bakgrunn.

Disse analysene bekrefter også at det er betydelige sosioøkonomiske forskjeller i samlivsattferden innad i gruppen av norskfødte personer med innvandrerforeldre. For det første har vi sett at høyere utdanning henger negativt sammen med tilbøyeligheten til å leve i et samboerskap eller å være gift relativt til ikke å leve i et samliv. Dette stemmer godt overens med resultater fra europeiske studier av samlivsinngåelse blant etterkommere av innvandrere (Huschek, Liefbroer og deValk, 2010; Milewski og Hame, 2010). Separate modeller for norskfødte med foreldre født i henholdsvis EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. viste imidlertid sammenhengen mellom utdanning og ekteskap var positiv for førstnevnte gruppe, mens den var negativ for sistnevnte. Det er dessuten en positiv sammenheng mellom det å være sysselsatt og leve i samliv, også når vi kontrollerer for alder, kjønn og de andre variablene vi har inkludert. Dette funnet gjelder på tvers av alle landgrupper.

Registerdataene vi har brukt hittil omfatter hele populasjonen av norskfødte personer med innvandrerforeldre i alderen 18 til 40 år. Dette er en stor fordel da vi slipper å bekymre oss for manglende representativitet. Disse dataene mangler imidlertid mange opplysninger som har vist seg å være av betydning for valg av samlivsform og om man i det hele tatt lever i et samliv. Derfor vil vi i neste kapittel analysere data fra spørreundersøkelsen *LKI 2006 tillegg* som inneholder en rekke opplysninger vi ikke har i registerdataene.

4. Hvem er gift, samboer eller ”bare kjæresten”? Betydningen av religion, nettverk og andre opplysninger som mangler i registerdataene

I dette kapitlet bruker jeg data fra spørreundersøkelsen *Levekår blant unge med innvandrerbakgrunn 2006* som omfatter et utvalg norskfødte med innvandrerforeldre og tidliginnvandrete kvinner og menn i alderen 16 til 25 år med bakgrunn fra Pakistan, Vietnam og Tyrkia ($N = 870$).¹² Kapitlet tar for seg sammenhenger mellom respondentenes religiøsitet og sosiale nettverk og deres samlivsstatus ved intervju-tidspunktet. Opplysninger om religiøsitet og sosiale nettverk, målt som vennskap med personer i den øvrige befolkningen, finnes ikke i registerdataene vi analyserte i kapittel 3. I multivariate modeller rendyrkes disse sammenhengene ved å kontrollere for andre relevante variable (som for eksempel alder, kjønn og bosted). I kapitlet presenteres også multivariate analyser av sammenhengen mellom landbakgrunn og religiøsitet og respondentenes tilbøyelighet til å ha en kjæreste. Vi ser også på valg av partner samt holdninger til partnervalg og undersøker nærmere hvem det er som mener at ektefeller bør ha samme etnisitet. Også dette er opplysninger vi kun får fra spørreundersøkelser.

4.1. Religiøsitet og samliv

Innvandrerens religiøsitet

Det finnes noen studier av innvanderers religiøsitet generelt i Norge. Disse studiene finner at innvandrere med bakgrunn fra land i Asia, Afrika etc. i gjennomsnitt er langt mer religiøse, målt ved spørsmålet ”hvor viktig vil du si at religion er i ditt liv”, enn andre innvandrere og befolkningen ellers (se for eksempel Blom og Henriksen (2008)). Det ser imidlertid ut til at innvanderers religiøsitet synker med botid i Norge, og at eldre innvandrere og muslimer er noe mer religiøse enn yngre innvandrere og de fra andre trosretninger (Elgvin og Tronstad, 2012). Innvandrere fra Pakistan, Somalia, Tyrkia, Vietnam, Sri Lanka, Irak og Chile er mer religiøse mens innvandrere fra Bosnia, Serbia og Iran er mindre religiøse, kontrollert for variable som alder, botid, utdanning og inntekt (Elgvin og Tronstad, 2012).

Samliv og religiøsitet blant unge med foreldre født i Pakistan, Vietnam og Tyrkia

Selv om vi altså har noe kunnskap om innvanderers religiøsitet, vet vi lang mindre om norskfødtes religiøsitet og hvordan religiøsitet eventuelt henger sammen med andre forhold, blant annet deres samlivsattferd. Tabell 4.1. viser andelen av respondentene i spørreundersøkelsen *Levekår blant unge med innvandrerbakgrunn 2006* som var gift/registrert partner, samboere eller som ikke levde i samliv på intervju-tidspunktet.

Kun 2 prosent (27 personer) av dette utvalget levde i et samboerskap på intervju-tidspunktet, og i likhet med hva vi fant i forrige kapittel, er unge med vietnamesisk bakgrunn oftere samboere (6 prosent av personer med vietnamesisk bakgrunn, eller 81 prosent av alle samboerne i utvalget) enn personer med pakistansk og tyrkisk bakgrunn. Vi ser også at 231 personer (25,6 prosent av utvalget) hadde pakistansk bakgrunn, mens 362 (41,6 prosent) hadde foreldre født i Vietnam. 31,8 prosent av utvalget (277 personer) hadde tyrkisk bakgrunn (se avsnitt 1.5 om gruppens frafall).

Andelen samboere og gifte varierer med alder og kjønn (se tabell 4.1.). Blant kvinner og menn i alderen 16-19 år var 1 prosent samboere. Blant dem i aldersgruppen 20-25 år var 2 prosent av mennene og 5 prosent av kvinnene samboere. Til sammenligning var andelen gifte 13 prosent blant mennene og 29 prosent av kvinnene i samme aldersgruppe. Tabell 4.1. bekrefter altså at langt færre

¹² For nærmere beskrivelser av denne undersøkelsen og en bred beskrivelse av gruppens levekår, se Løwe (2008).

personer i dette utvalget levde i et samliv på intervju tidspunktet enn hva vi fant for norskfødte med samme landbakgrunn i alderen 18 til 40 år i kapittel 3 (altså vel 33 prosent av dem med tyrkisk bakgrunn og 26 og 12 prosent av norskfødte med bakgrunn fra Pakistan og Vietnam). Dette er ikke overraskende gitt utvalgets lave alder. Som vi skal se i kapittel 5, er gjennomsnittsalderen for første samliv 24 år for personer med vietnamesisk og pakistansk bakgrunn og 22 år for dem med tyrkisk bakgrunn, altså høyere enn for de fleste personene i dette utvalget.

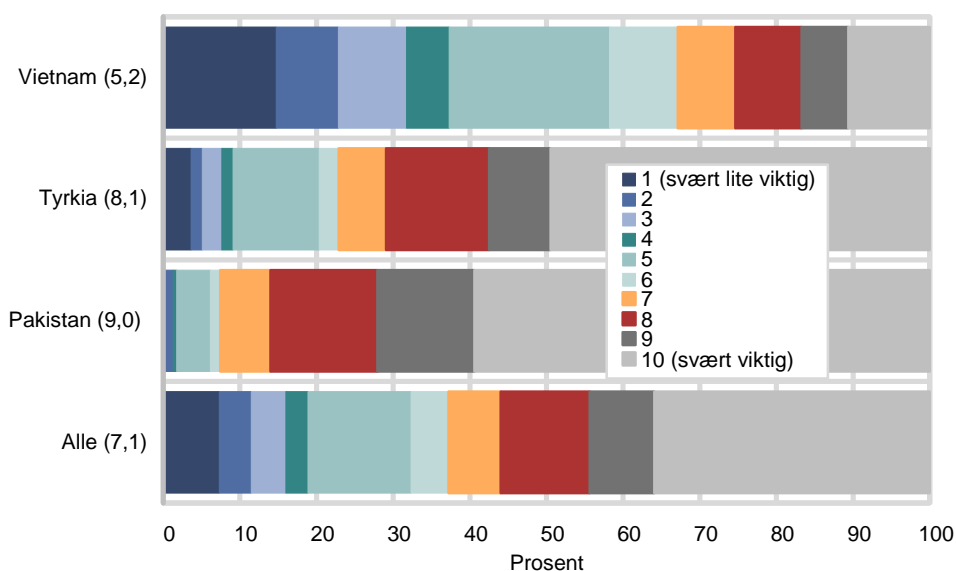
Tabell 4.1. Andel unge med innvandrerbakgrunn fra Pakistan, Vietnam og Tyrkia som var gift, samboere eller ikke i samliv ved intervju tidspunkt. Etter landbakgrunn, kjønn og alder. Prosent

	Alle	Landbakgrunn		Alder og kjønn				
		Pakistan	Vietnam	Tyrkia	16 - 19 år		20 - 25 år	
					Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Gift	12	13	1	23	1	5	13	29
Samboer	2	0	6	1	1	1	2	5
Ikke i samliv	86	87	87	75	99	94	84	68
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
Antall	870	231	362	277	209	213	229	219

I figur 4.1. vises respondentenes svarfordeling på spørsmålet om hvor viktig religion var i deres hverdag. Svaralternativene varierte fra 1 (svært lite viktig) – 10 (svært viktig). Fordelingen på dette målet på subjektiv religiøsitet er vist for utvalget sett under ett og for de tre bakgrunnslandene separat. Gjennomsnittsskårene er gjengitt i parenteser til venstre i figuren. Se vedleggstabell 12 for tallgrunnlaget til denne figuren.

Som vi kan se av figur 4.1 svarte noe over en tredel av personene i dette utvalget (36 prosent) at religion var svært viktig i deres liv. Langt færre (7 prosent) oppga at religion spilte en svært liten rolle i deres liv (verdi 10). For alle landgrupper sett under ett var gjennomsnittsverdien på dette spørsmålet 7,1.

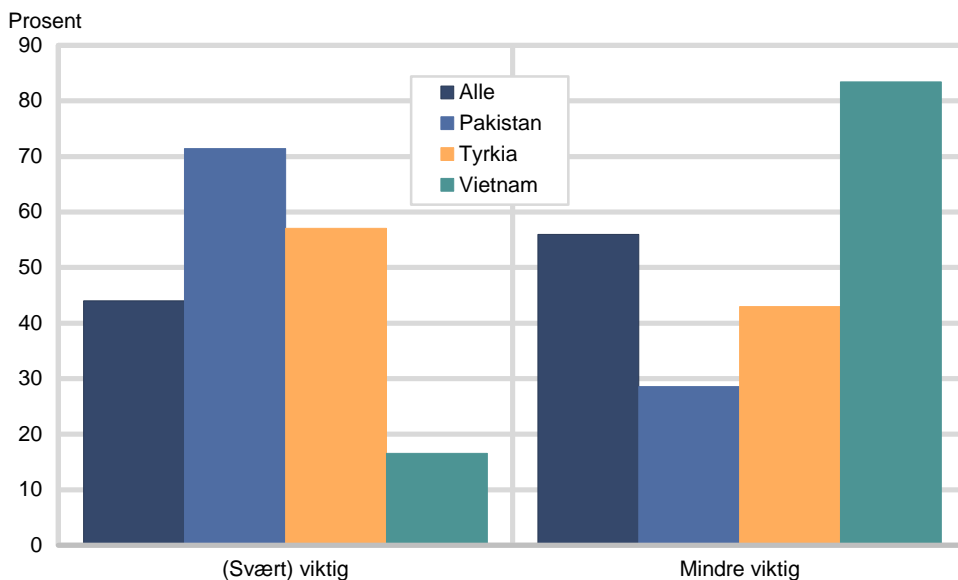
Figur 4.1. Hvor viktig vil du si at religion er i livet ditt? 1 (svært lite viktig) til 10 (svært viktig). Andeler. Etter landbakgrunn

Figur 4.1 viser videre at det er betydelige variasjoner i andelen religiøse mellom disse tre landgruppene, og at det er respondenter med bakgrunn fra Tyrkia og Pakistan som er mest religiøse. 59 prosent av unge med pakistansk bakgrunn svarte at religion var svært viktig i livet mot om lag halvparten (49 prosent) av dem med tyrkisk bakgrunn. Unge med bakgrunn fra Vietnam var klart mist religiøse og omtrent en av ti (11 prosent) i denne gruppen var svært religiøse, mens 15 prosent var minst religiøse. Det var liten eller ingen forskjeller i andelen kvinner og menn som var (mest) religiøse (Løwe, 2008).

Skiller vi mellom dem som oppga at religion var viktig eller svært viktig (svaralternativ 9 og 10) ser vi av figur 4.2 at til sammen nesten tre av fire (71 prosent) med pakistansk bakgrunn var i denne kategorien sammenliknet med henholdsvis 57 og 17 prosent av unge med bakgrunn fra Tyrkia og Vietnam. I analysene som følger senere i kapittelet brukes denne variabelen.

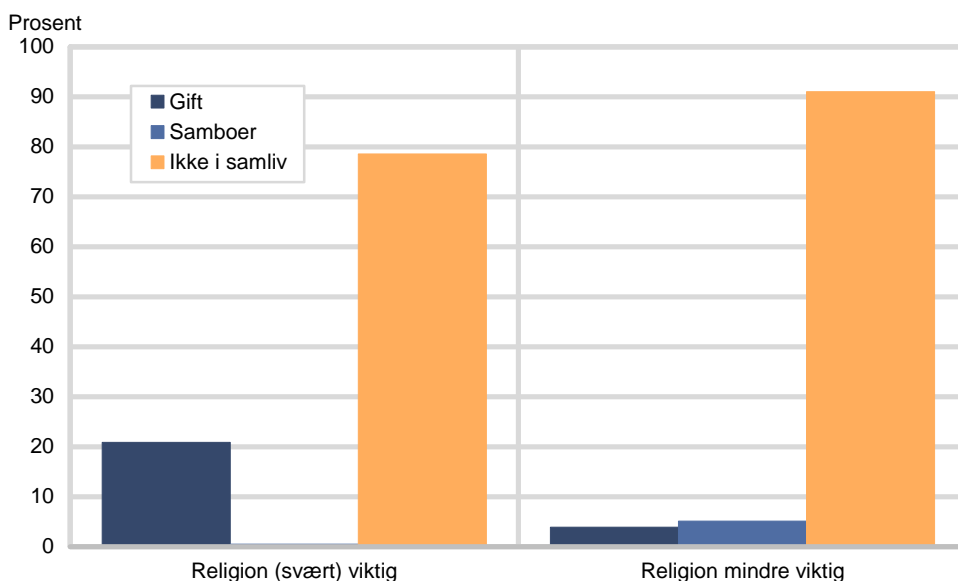
Figur 4.2. Andel som oppgir at religion er (svært) viktig og mindre viktig. Etter landbakgrunn

Sammenhenger mellom religiøsitet og samlivsstatus

Flere studier, både internasjonale og norske, bekrefter at religiøsitet, altså den betydningen en person vektlegger religion i sitt liv, henger sammen med hans eller hennes familie – og samlivsattferd. For eksempel er det slik at blant personer født i Norge av minst en norskfødt forelder velger religiøse personer oftere å gifte seg uten å gå veien om et samboerskap første gang de inngår et samliv (Pedersen 2012; Wiik, 2009). Religiøse personer er også tidligere ute med å inngå sine første samliv enn mindre religiøse personer. Disse sammenhengene gjelder selv om det kontrolleres for en rekke andre forhold, som utdanning, foreldrenes utdanning, inntekt og hvorvidt man bor urbant eller ruralt. Vi vet imidlertid lite om sammenhengen mellom religiøsitet og innvandrerbefolkningens samlivsattferd i Norge.

Figur 4.3. Andel som er gift, samboere eller ikke i samliv. Etter religiøsitet. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam

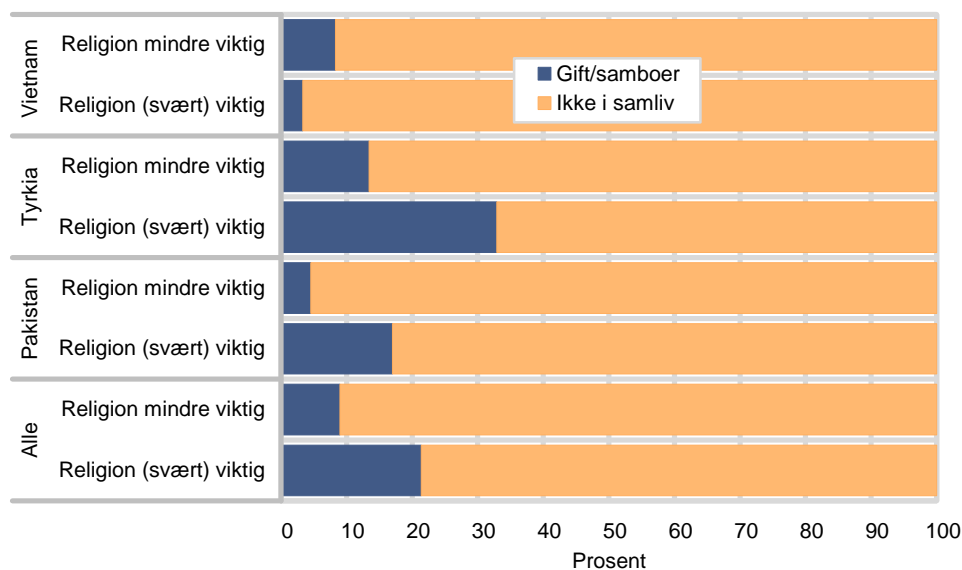

I figur 4.3 vises den bivariate sammenhengen mellom religiøsitet og respondentenes samlivsstatus på intervju tidspunktet. I denne og senere figurer skiller vi kun mellom dem som anser religion for å være (svært) viktig (verdiene 9 og 10) og dem som ser det som mindre viktig. Som vi ser av denne figuren er en klart høyere andel av dem vi her har definert som religiøse gift. Om lag en av fem av de mest religiøse var gift mot 4 prosent av dem som oppga at religion var mindre viktig. Videre legger vi merke til at andelen samboere var høyere blant de minst religiøse.

I figur 4.4 skiller vi kun mellom de som lever og de som ikke lever i et samliv. Vi ser da at til sammen 9 prosent av de minst religiøse var i et samliv mot 21 prosent av de mest religiøse. Blant de religiøse er det altså ingen forskjell i andelen som lever i et samliv og som er gift, noe som altså betyr at denne gruppen nesten utelukkende gifter seg når de inngår et samliv.

For unge med pakistansk og tyrkisk bakgrunn ser vi at høyere andel av de mest religiøse lever i et samliv sammenliknet med dem som er mindre religiøse. Den aller høyeste andelen som er gift (eller i noen få tilfeller samboere) finner vi blant unge med bakgrunn fra Tyrkia som oppgir at religion var svært viktig i livet (33 prosent). Kun 3 prosent av religiøse unge med bakgrunn fra Vietnam levde i et samliv på intervju tidspunktet. Vi ser samtidig at 8 prosent av de mindre religiøse med vietnamesisk bakgrunn levde i et samliv. Den motsatte sammenhengen mellom religiøsitet og å leve i et samliv blant unge med vietnamesisk bakgrunn henger sammen med at de oftere velger samboerskap mens unge med pakistansk og tyrkisk bakgrunn oftere velger å gifte seg. Også i den øvrige befolkningen er det slik at mindre religiøse personer velger samboerskap (Pedersen 2012; Wiik, 2009).

Figur 4.4. Andel som lever i samliv eller ikke i samliv. Etter religiøsitet. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent

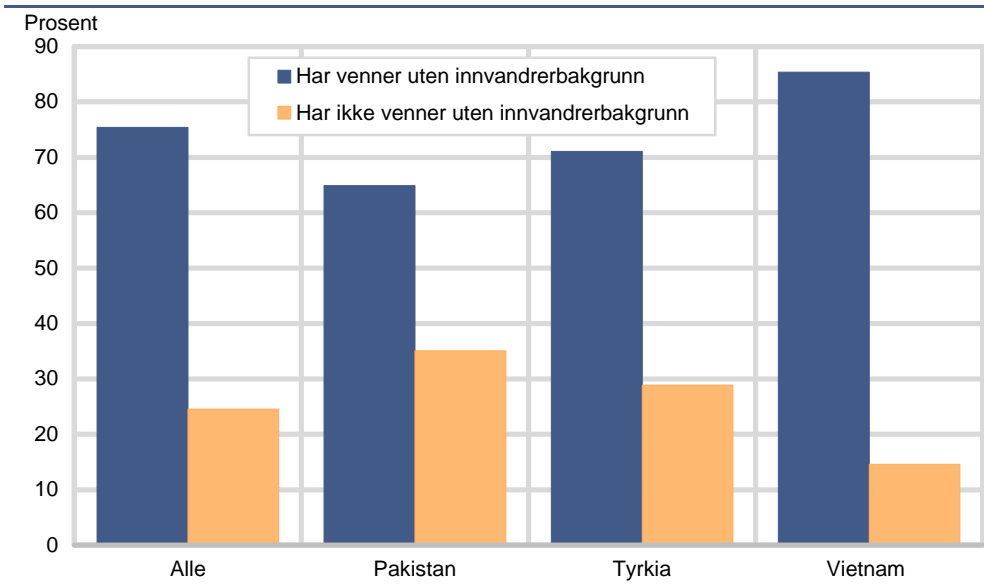
Som vi har sett er det altså en bivariat sammenheng mellom subjektiv religiøsitet og hvorvidt de unge personene i dette utvalget med bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam levde i et samliv og om de var samboere eller gift. En langt høyere andel av de mest religiøse personene var gift enn hva tilfellet var for mindre religiøse personer. Samtidig er det store variasjoner landgruppene i mellom i hvor stor andel som anser religion for å være en svært viktig del av livet. I avsnitt 4.5 skal vi se om noe av forskjellene mellom landbakgrunn og tilbøyeligheten til å være gift eller ikke i samliv reduseres når vi samtidig tar hensyn til deres religiøsitet. Og omvendt, reduseres sammenhengen mellom religiøsitet og det å være gift når vi kontrollerer for andre variable? Siden en svært liten andel var samboere har vi valgt å bare se på ekteskap i disse analysene.

4.2. Sosiale nettverk og samlivsstatus

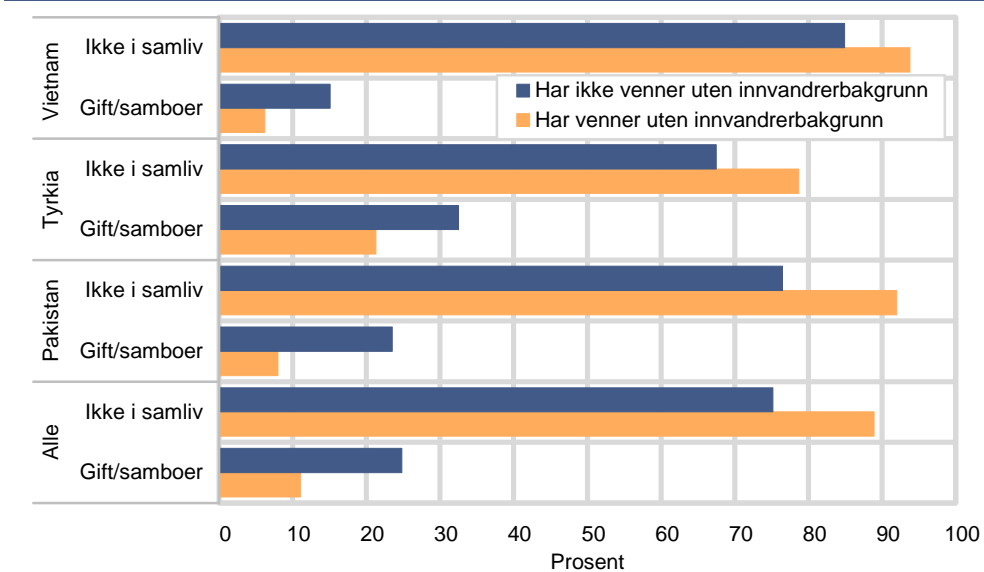
Å ha venner i den øvrige befolkningen er et klart tegn på kontakt med denne delen av befolkningen. Det kan i neste omgang påvirke deres samlivsattferd, og en nyere europeisk studie bekrefter at etterkommere av tyrkiske innvandrere i 8 europeiske land oftere giftet seg med en partner uten innvandrerbakgrunn dersom de også hadde jevnlig sosial kontakt med personer uten innvandrerbakgrunn (Huschek, de Valk og Liebroer 2012). Kanskje vil en høyere andel av dem som har venner uten innvandrerbakgrunn også vente med å inngå det første samlivet eller velge å leve som samboere?

Som vist i figur 4.5 hadde det store flertallet (75 prosent) av de unge med bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam venner i den norske majoritetsbefolkningen. Vi ser imidlertid at det var noen variasjoner mellom personer med ulik landbakgrunn. Den høyeste andelen som oppga at de hadde venner som ikke hadde innvandrerbakgrunn finner vi blant unge personer med bakgrunn fra Vietnam (85,4 prosent). De tilsvarende andelen blant unge med bakgrunn fra Pakistan var 65 prosent og 71 prosent blant personer med bakgrunn fra Tyrkia.

Figur 4.5. Andel som har venner uten innvandrerbakgrunn. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent

Figur 4.6. Andel som er i samliv eller ikke i et samliv. Etter venner uten innvandrerbakgrunn. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent

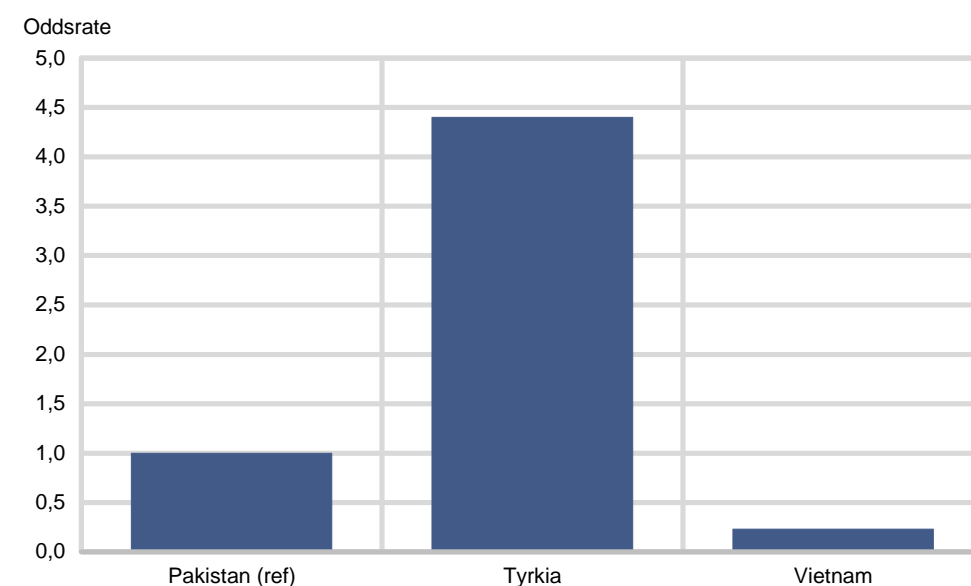

Sammenhengen mellom å ha venner i den øvrige befolkningen og samlivsstatus er illustrert i figur 4.6. Mønsteret som tegner seg i denne figuren er at en gjennomgående høyere andel av dem med venner i den øvrige befolkningen ikke lever i et samliv sammenliknet med dem som ikke har venner uten innvandrerbakgrunn. I alt var en av fire uten venner i den øvrige befolkningen i et samliv mot litt over en av ti (11 prosent) av dem som har venner i majoritetsbefolkningen. Dette mønsteret finner vi i alle landgruppene.

4.3. Multivariate analyser av sammenhengen mellom religiøsitet og sosiale nettverk og ekteskap

I denne delen av kapittel 4 presenteres resultater fra multivariate analyser av respondentenes samlivsstatus på intervju tidspunktet. Som vi har sett, så var kun en svært liten andel av respondentene samboere (3 prosent/ 27 personer). I disse multivariate modellene konsentrerer vi oss derfor om ekteskap. Nærmere bestemt ser vi på respondentenes tilbøyelighet til å være gift sammenliknet med ikke å være gift. Siden den avhengige variabelen er dikotom ("ja" / "nei") brukes binomisk logistisk regresjonsanalyse. Dette er en multivariat analysemetode som brukes når en vil studere den unike sammenhengen mellom sentrale uavhengige variable eller forklaringsvariable og den avhengige variabelen, kontrollert for andre uavhengige variable. I modellene er vi særlig opptatt av sammenhenger mellom landbakgrunn, religiøsitet og nettverk og tilbøyeligheten til å være gift. I tillegg kontrollerer vi for alder, bosted (urban/rural), sysselsetting, utdanning samt mors og fars utdanningsnivå. Siden 243 av respondentene i utvalget (28 prosent) selv innvandret til Norge før de var 6 år gamle, inkluderer vi dessuten en variabel som måler om de er født i Norge eller ikke. Som i kapittel 3, presenteres resultatene fra disse regresjonsmodellene som oddsrat, der tall lavere enn 1 betyr en lavere og tall høyere enn en betyr høyere tilbøyelighet for å være gift.

Figur 4.7. Sammenheng mellom landbakgrunn og tilbøyelighet til å være a) gift eller b) ikke gift (referanse). Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Oddsrate fra logistisk regresjonsmodell

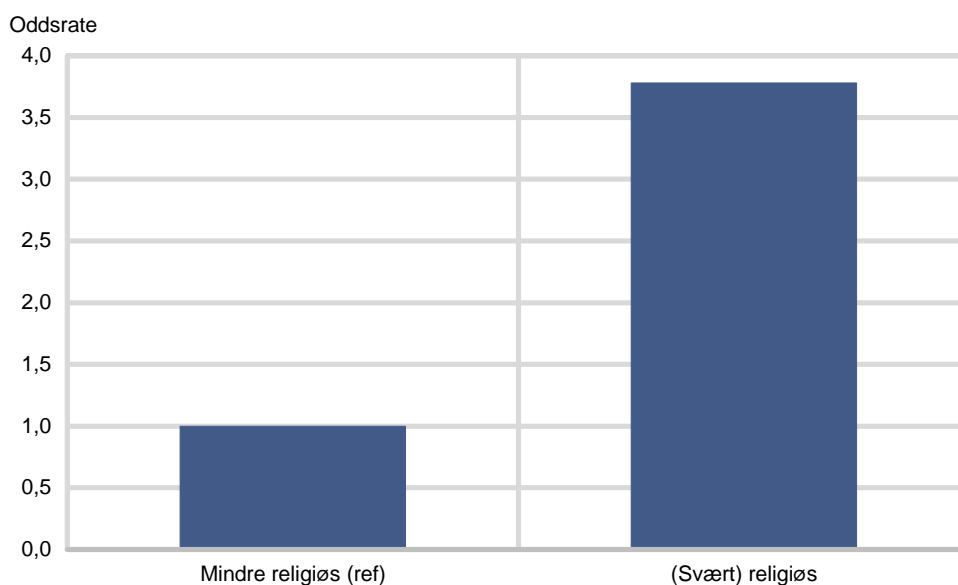
Note: Modellen kontrollerer for alder, kjønn, bosted, fødeland, religiøsitet, sosiale nettverk, sysselsetting, utdanning og foreldres utdanningsnivå.

Figur 4.7. bekrefter at forskjellene mellom unge fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam i tilbøyeligheten for å være gift vedvarer når vi kontrollerer for deres alder, bosted (urban/rural), om de var født i Norge eller ikke, sysselsetting, utdanning samt mors og fars utdanningsnivå. Alle resultater fra denne modellen er presentert i vedleggstabell 13. Nærmere bestemt var oddsraten for at unge med bakgrunn fra Tyrkia var gift mer enn fire ganger så høy sammenliknet med unge fra Pakistan, som var referansegruppen i denne modellen. Unge med bakgrunn fra Vietnam hadde, på

den andre siden, en statistisk signifikant lavere odds for å være gift sammenliknet med unge med pakistansk bakgrunn. Denne reduksjonen i oddsraten for å være gift tilsvarte 77 prosent. Disse resultatene likner de som ble presentert i kapittel 3 (se for eksempel figur 3.11 som viste at norskfødte personer med foreldre født i Tyrkia hadde høyere sjanse for å være gift, mens norskfødte med vietnamesisk bakgrunn hadde lavere sjanse for å være gift sammenliknet med personer med pakistansk bakgrunn).

Sammenhengen mellom religiøsitet og sjansen for å være gift er illustrert i figur 4.8. Figuren bekrefter at det er en positiv sammenheng mellom det å være religiøs og å være gift. Alt annet likt så hadde unge med bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam som oppga i spørreskjemaet at religion var en (svært) viktig del av livet 3,9 ganger så høy odds for å være gift sammenliknet med mindre religiøse personer.

Figur 4.8. Sammenheng mellom religiøsitet og tilbøyelighet til å være a) gift eller b) ikke gift (referanse). Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Oddsrate fra logistisk regresjonsmodell

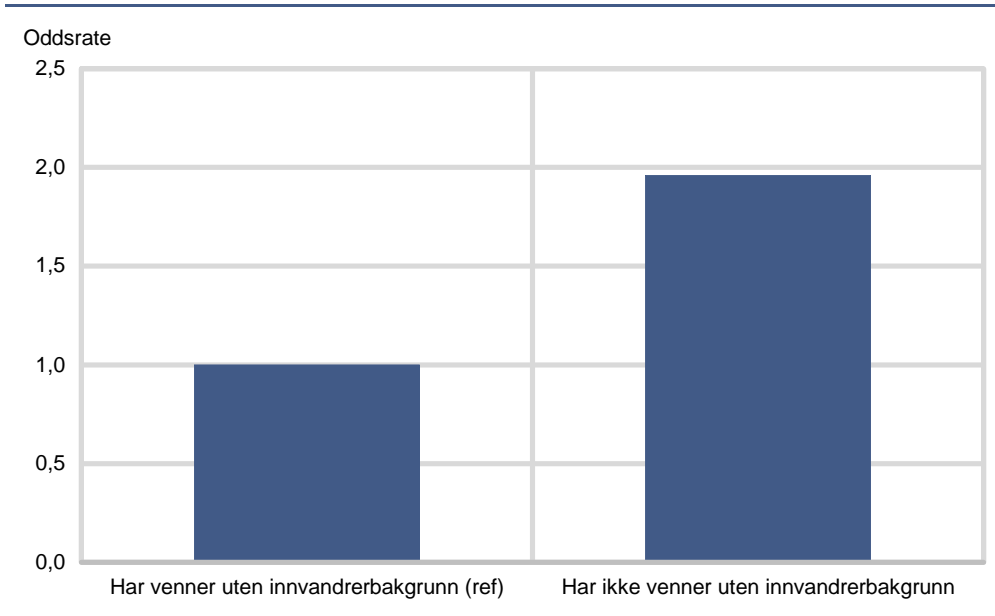

Note: Modellen kontrollerer for alder, kjønn, bosted, fødeland, landbakgrunn, sosiale nettverk, sysselsetting, utdanning og foreldres utdanningsnivå.

Også sammenhengen mellom det å ha venner uten innvandrerbakgrunn og ekteskap vedvarer når vi samtidig tar høyde for respondentenes øvrige kjennetegn. Som figur 4.9 tydelig illustrerer, så hadde unge uten venner i den øvrige befolkningen nesten dobbelt så høy odds for å være gift på intervju tidspunktet sammenliknet med dem som hadde venner uten innvandringsbakgrunn.

De øvrige resultatene som presenteres i vedleggstabell 13 bekrefter også at det er en statistisk signifikant sammenheng mellom eget utdanningsnivå og ekteskap. Nærmere bestemt er respondenter som har fullført en høyere utdanning mindre tilbøyelige til å være gift sammenliknet med grunnskoleutdannede respondenter. Vi ser dessuten at det er en negativ sammenheng mellom det å ha universitet - eller høgskoleutdannet mor og tilbøyeligheten for å være gift på intervju tidspunktet. Dette kan henge sammen med at denne gruppen utsetter første ekteskap i større grad enn personer med lavere utdannede mødre, selv om vi holder deres eget utdanningsnivå konstant i denne modellen. Som vi også så i kapittel 3, ser vi at menn har en statistisk signifikant lavere odds for å være gift enn kvinner (se vedleggstabell 13).

Figur 4.9. Sammenheng mellom å ha venner uten innvandrerbakgrunn og tilbøyelighet til å være a) gift eller b) ikke gift (referanse). Unge med innvandrerbakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Oddsrate fra logistisk regresjonsmodell

Note: Modellen kontrollerer for alder, kjønn, bosted, fødeland, religiøsitet, landbakgrunn, sysselsetting, utdanning og foreldres utdanningsnivå.

Nå kan det selvsagt tenkes at disse sammenhengene mellom religiøsitet og nettverk og tilbøyeligheten for å være gift også varierer med landbakgrunn. Denne antakelsen har vi testet i en alternativ regresjonsmodell der vi også inkluderte samspillsledd mellom henholdsvis religiøsitet og landbakgrunn og sosiale nettverk og landbakgrunn (ikke vist i tabeller). Denne modellen viste imidlertid at disse sammenhengene mellom religiøsitet og sosiale nettverk og ekteskap ikke varierte med landbakgrunn. Det er nok en gang viktig å presiserer at det er få gifte respondenter i dette utvalget, og da særlig med vietnamesisk bakgrunn. Dette gjør at vi ikke kan utelukke at vi ville ha funnet slike variasjoner etter landbakgrunn hvis vi hadde hatt et større datasett.

I regresjonsmodellen som ble presentert over (se vedleggstabell 13) ble hele utvalget i alderen 16 til 25 år inkludert. Men minstealderen for å gifte seg (uten foresattes godkjennelse) er som kjent 18 år i Norge. Vedleggstabell 14 viser derfor resultater fra en alternativ regresjonsmodell der vi kun ser på respondenter over myndighetsalderen. Denne modellen for respondenter i alderen 18 til 25 år er i all hovedsak lik modellen som presenteres i vedleggstabell 13.

En ytterligere regresjonsmodell av tilbøyeligheten til å leve i et samliv (samboerskap eller ekteskap) versus å ikke leve i samliv for hele utvalget i alderen 16 til 25 år er vist i vedleggstabell 15. Som vi kan se av denne tabellen, så hadde unge med tyrkisk bakgrunn høyere sjanse for å være i et samliv enn dem med pakistansk bakgrunn. Det er imidlertid ingen statistisk signifikante forskjeller i tilbøyeligheten for å være i et samliv for unge med bakgrunn fra Vietnam og Pakistan (som er referansegruppe i denne modellen). Grunnen til dette er at unge med pakistansk bakgrunn svært sjelden er samboere, mens nesten alle samboerne i dette utvalget hadde vietnamesisk bakgrunn (81 prosent av samboerne). Vi sammenlikner med andre ord disse gruppene tilbøyelighet for å være samboere eller å være gift. Som vi har sett tidligere (kapittel 3), er sjansen for å være samboer svært mye høyere for de med vietnamesisk bakgrunn.

4.4. En av fire som ikke lever i et samliv har en kjæreste...

Selv om vi altså finner svært få samboere i dette utvalget, er andelen med en kjæreste av personer som ikke lever i et samliv relativt høy. Som vi kan se av tabell 4.2 gjaldt dette 25 prosent av kvinner og menn i utvalget som ikke var i et samliv.

At såpass mange har en kjæreste er som en skulle forvente i og med deres unge alder. Andelen med en kjæreste er likevel noe lavere enn det som gjelder når vi ser på hele befolkningen. En landsrepresentativ spørreundersøkelse av hele den norske befolkningen (LOGG, ikke representativ for personer med innvandrerbakgrunn) viste at 35 prosent av kvinner og menn i alderen 18 til 25 år som ikke levde i et samliv hadde en kjæreste (Dommermuth, Noack og Wiik, 2009).

Av tabell 4.2 ser vi at det er de unge med vietnamesisk bakgrunn som ligger nærmest andelen i den øvrige befolkningen. 35 prosent av disse var i et kjæresteforhold mot 23 prosent av dem med tyrkisk bakgrunn og kun 8 prosent av dem med pakistansk bakgrunn. Ser vi på dem som var i første halvdel av tjuårene, bekrefter tabell 4.2. at også disse ligger nærmere andelen som har en kjæreste i den øvrige befolkningen. 29 prosent av mennene og 32 prosent av kvinnene i denne alderen hadde en kjæreste. Tilsvarende var rundt en av fem i alderen 16 til 19 år i et kjæresteforhold på intervju tidspunktet.

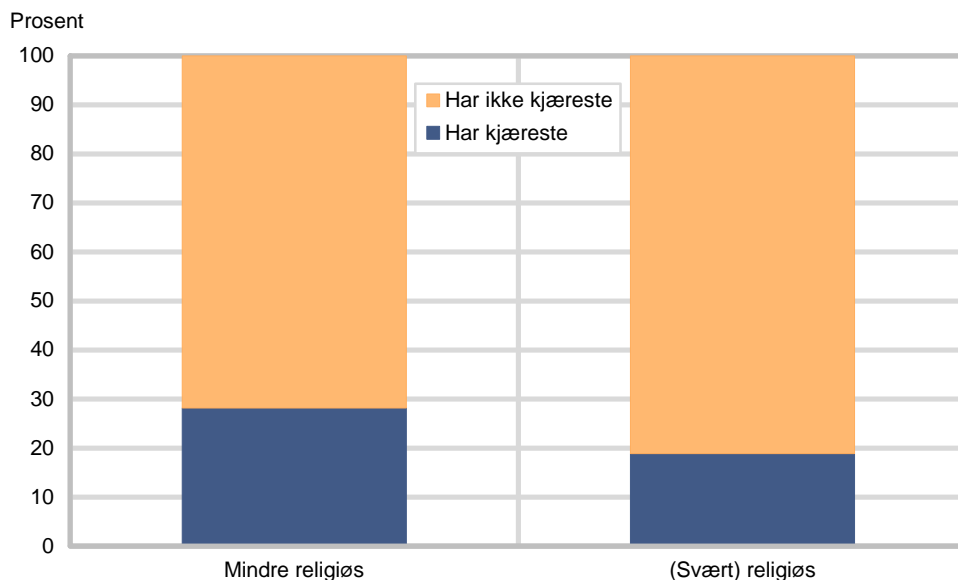
Tabell 4.2. Andel med en kjæreste av de som ikke er gift eller samboere. Etter landbakgrunn, kjønn og alder. Unge med innvandre bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent

	Alder og kjønn							
	Alle	Landbakgrunn			16 - 19 år		20 - 25 år	
			Pakistan	Vietnam	Tyrkia	Menn	Kvinner	Menn
Har kjæreste	25	8	35	23	20	23	29	32
Har ikke kjæreste	75	92	65	77	80	77	71	68
Antall	744	200	335	209	235	237	164	108

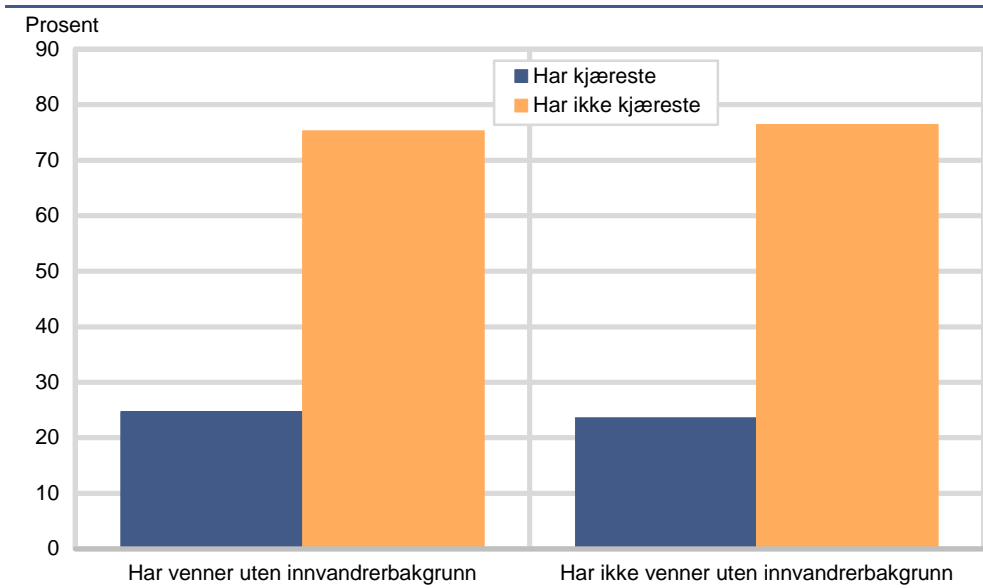
Andelen med en kjæreste varierer etter religiøsitet

I figur 4.10 vises andelen som har en kjæreste etter religiøsitet. Av personer som oppga at religion var en svært viktig del av livet hadde 19 prosent en kjæreste. Av personer som anså religion for å være mindre viktig oppga 28 prosent at de hadde en kjæreste.

Figur 4.10. Sammenheng mellom religiøsitet og kjæresteforhold. Unge med innvandre bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent

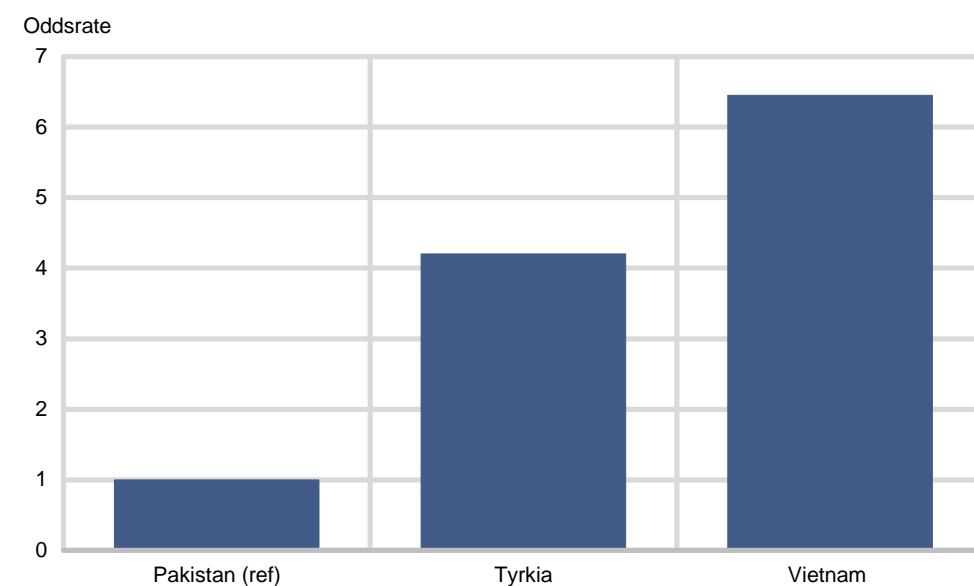
Som vist i figur 4.11, finner vi ingen større forskjeller i andelen med en kjæreste blant respondenter som har og ikke har venner uten innvandrerbakgrunn. 24 prosent av unge med bakgrunn fra Pakistan, Vietnam eller Tyrkia som kunne hadde venner med innvandrerbakgrunn, hadde en kjæreste. Den tilsvarende andelen blant dem som også hadde venner uten innvandrerbakgrunn var kun marginalt høyere (25 prosent).

Figur 4.11. Sammenheng mellom sosiale nettverk og kjæresteforhold. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent

Multivariate analyser av tilbøyeligheten til å ha kjæreste

Tilbøyeligheten til å ha kjæreste for respondenter som ikke levde i et samliv er vist i figur 4.12. Resultatene fra denne modellen er vist i sin helhet i vedleggstabell 16. Denne figuren bekrefter at de til dels betydelige forskjellene i andelen med en kjæreste etter landbakgrunn vi fant i tabell 4.2. vedvarer i en regresjonsmodell der vi kontrollerer for respondentenes alder, kjønn, bosted, fødeland, sosiale nettverk, religiøsitet, utdanning, sysselsetting og sosiale bakgrunn.

Nærmere bestemt ser vi at de unge med bakgrunn fra Vietnam hadde mer enn seks ganger så høy odds for å være kjæreste sammenliknet med unge med pakistansk bakgrunn. Også unge kvinner og menn med tyrkisk bakgrunn hadde en statistisk signifikant høyere odds for å være kjæreste sammenliknet med dem med pakistansk bakgrunn. Alt annet likt hadde de 4,2 ganger så høy odds for å være i et kjæresteforhold.

Figur 4.12. Sammenheng mellom landbakgrunn og tilbøyelighet til å a) ha en kjæreste eller b) ikke ha kjæreste (referanse). Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam som ikke levde i et samliv. Oddsrate fra logistisk regresjonsmodell

Note: Modellen kontrollerer for alder, kjønn, bosted, fødeland, religiøsitet, sosiale nettverk, sysselsetting, utdanning og foreldres utdanningsnivå.

Av vedleggstabell 16 legger vi også merke til at sammenhengen mellom religiøsitet og tilbøyeligheten for å være i et kjæresteforhold ikke var statistisk signifikant ($p < 0.05$) når vi samtidig kontrollerer for de andre variablene. Forskjellene vi fant i figur 4.11 etter religiøsitet skyldes med andre ord at andelen religiøse varierer med landbakgrunn. Til sist ser vi at de aller yngste respondentene hadde en lavere odds for å være kjærester enn dem i alderen 21 til 25 år.

4.5. (Holdninger til) partners bakgrunn

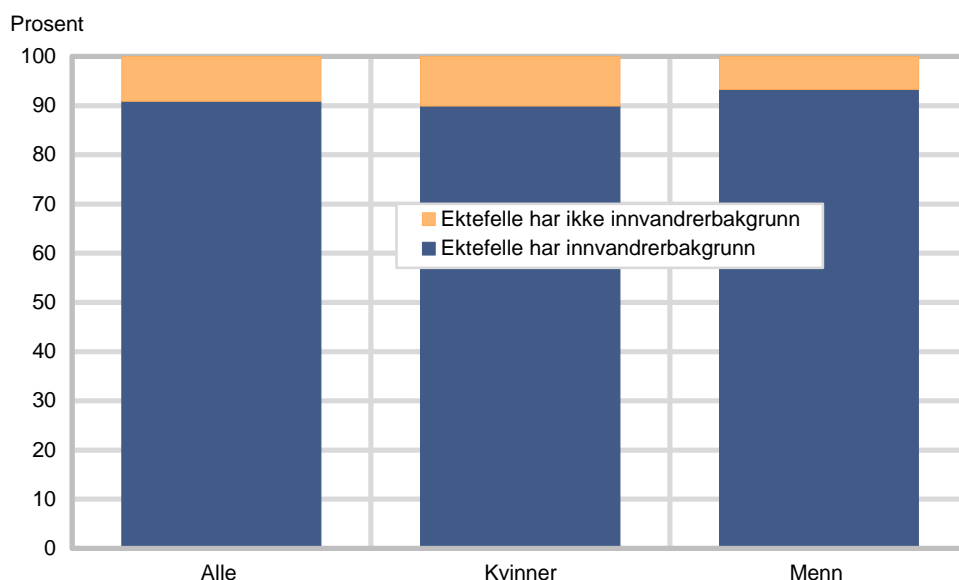
Til nå har vi kun sett på den enkeltes samlivsstatus og om han eller hun hadde en kjæreste. Vi har ikke tatt for oss ektefellens, samborens eller kjærestens kjennetegn og hvordan dette eventuelt varierer etter landbakgrunn, religiøsitet og de andre variablene vi har gruppert respondentene etter. I de neste avsnittene ser vi på andelen som har en partner eller kjæreste som har innvandrerbakgrunn (enten innvandret selv eller født i Norge av innvandrerforeldre).¹³

Det er som vi har sett kun 99 gifte respondenter i dette utvalget, og som vi skal se i neste avsnitt, har for få av disse en ektefelle uten innvandrerbakgrunn til å brytes ned etter andre variable og analyseres i multivariate analyser. Vi derfor på valg av partner eller kjæreste blant alle som var gift, samboere eller kjærester. Til sammen dreide dette seg om 308 personer. Av disse var altså 99 gift (32 prosent), 27 var samboere (9 prosent), mens de resterende 182 var kjærester (59 prosent). Vi ser også på alle respondentenes holdninger til valg av partner uavhengig av samlivsstatus og kjæresteforhold (avsnitt 4.7.4).

De aller fleste gifte har en ektefelle med innvandrerbakgrunn

Figur 4.13 bekrefter at de aller fleste gifte respondentene hadde giftet seg med en person i innvandrerbefolkningen. For alle gifte gjaldt dette 91 prosent. Vi ser dessuten at det var små kjønnsforskjeller i andelen som hadde en ektefelle med innvandrerbakgrunn. Blant gifte menn var 94 prosent gift med en kvinne som også hadde innvandrerbakgrunn. For kvinnene var den tilsvarende andelen som var gift med en mann med innvandrerbakgrunn 90 prosent.

Figur 4.13. Ektefelles innvandringsbakgrunn. Gifte med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent

¹³ Spørreskjemaet inneholder ingen opplysninger om partnerens / kjærestens fødeland. Vi ser heller ikke på foreldrenes innvirkning på valg av partner eller andelen som er gift med en fetter eller kusine eller tremenning. Se Løwe (2008) for andel som er gift med fetter/kusine/tremenning samt Bredal (2006), Elgvin og Grødem (2011) og Løwe (2008) for analyser av unges opplevelse av autonomi i partnervalg.

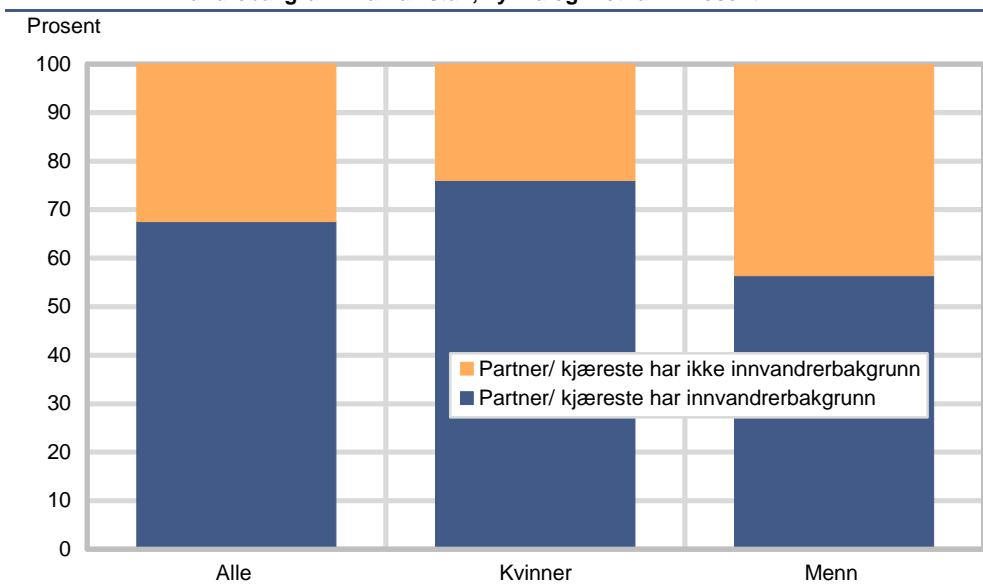
Vi må imidlertid huske på at kvinnene og mennene i det utvalget vi her ser på er unge. Det er grunn til å tro at personer som gifter seg i ung alder er en særlig selektert gruppe, også når det kommer til valg av partner. Sammenhengen mellom alder ved ekteskap/ samlivsinngåelse og valg av partner er et tema det trengs mer kunnskap om. I neste avsnitt ser vi imidlertid på valg av partner også blant dem som er samboere eller valg av kjæreste blant dem som ikke var i et samliv.

Andelen som har en ektefelle, samboer, eller kjæreste med innvandrerbakgrunn varierer med kjønn og landbakgrunn

Som ventet viser figur 4.14 at en høyere andel av alle som enten er gift, samboer eller kjærester har en partner/ kjæreste uten innvandrerbakgrunn enn hva vi fant da vi kun så på gifte personer i figur 4.14. Nærmere bestemt så ser vi at en av tre (33 prosent) hadde en kjæreste eller partner som ikke selv hadde innvandrerbakgrunn (altså født i et annet land eller født i Norge av to utenlandskfødte foreldre).

Vi legger dessuten merke til at menn oftere enn kvinner hadde en partner eller kjæreste uten innvandrerbakgrunn en hva som var tilfellet blant kvinner som levde i et samliv / var kjærester. Tre av fire kvinner hadde en partner eller kjæreste med innvandrerbakgrunn mot 55 prosent av mennene.

Figur 4.14. Ektefelles/samboers/kjærestes innvandringsbakgrunn. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent

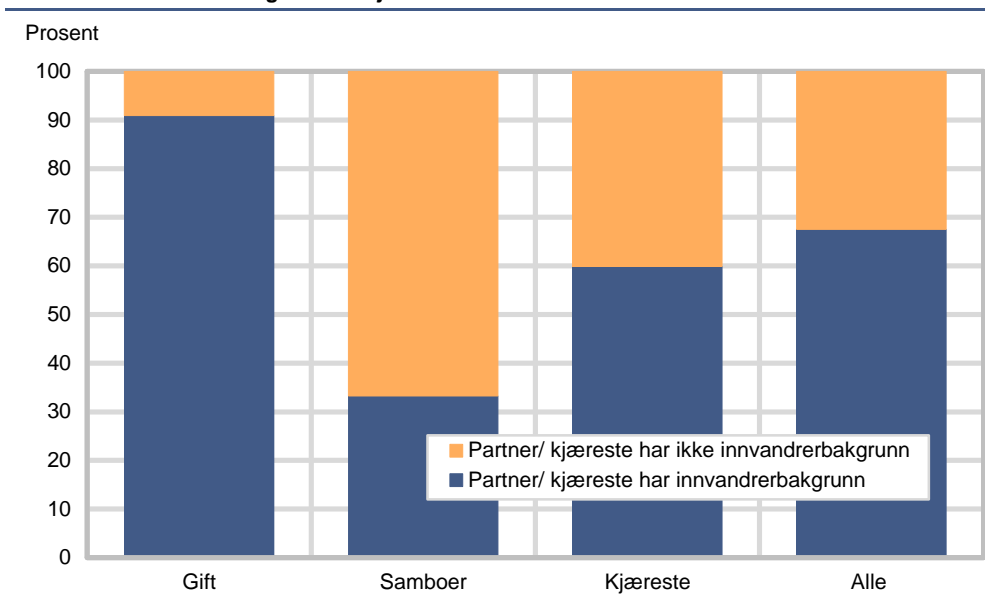

I figur 4.15 viser vi andelen som har eller ikke har en partner med innvandrerbakgrunn etter samlivstype og for de av respondentene som hadde kjæreste. Som vi ser, er det særlig samboerne som skiller seg ut, og av disse bodde to tredeler (67 prosent) med en person som ikke hadde innvandrerbakgrunn. Merk imidlertid at antallet samboere var svært lavt i dette utvalget og at vi derfor er forsiktige med å trekke konklusjoner om partnervalg i samboerskap. I resten av kapittelet skiller vi ikke ut samboerne som en egen gruppe. Til sammenlikning hadde fire av ti blant de av respondentene som hadde en kjæreste en kjæreste som ikke hadde innvandrerbakgrunn. Som vi allerede har sett, var de aller fleste gifte respondentene gift med en person som også hadde innvandrerbakgrunn (91 prosent).

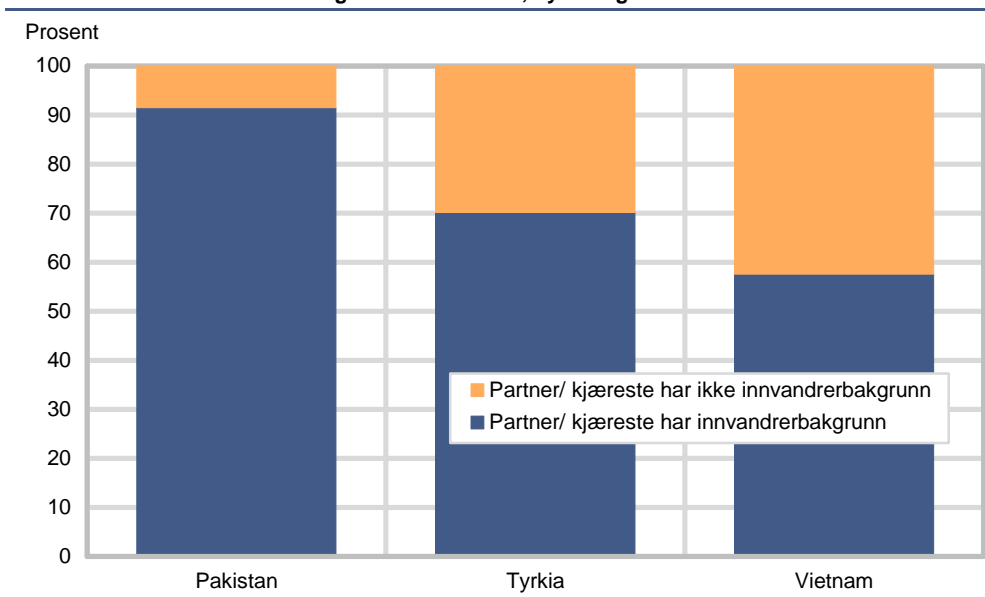
Skiller vi mellom landbakgrunn, ser vi av figur 4.16 at det er betydelige variasjoner i andelen som har en samlivspartner eller kjæreste med innvandrerbakgrunn. Blant personer med pakistansk bakgrunn var 8 prosent i et samliv eller var kjæreste med en person med innvandrerbakgrunn. De aller fleste unge med Pakistansk bakgrunn som levde i et samliv var, som vi har sett tidligere, gift. Også blant unge med tyrkisk bakgrunn som var i et samliv eller kjæresteforhold hadde majoriteten en partner/ kjæreste med innvandrerbakgrunn. Nærmere bestemt viser figur 4.16 at 70 prosent av unge med tyrkisk bakgrunn hadde en partner eller kjæreste med

innvandrerbakgrunn. Den laveste andelen med en partner/ kjæreste med innvandrerbakgrunn finner vi blant unge med vietnamesisk bakgrunn. 58 prosent av disse hadde en partner eller kjæreste med innvandrerbakgrunn mens 42 prosent hadde en partner eller kjæreste uten innvandrerbakgrunn.

Figur 4.15. Andel som har partner / kjæreste med eller uten innvandrerbakgrunn. Gifte, samboere og de med kjæreste. Prosent

Figur 4.16. Ektefelles/samboers/kjærestes innvandringsbakgrunn. Etter landbakgrunn. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent

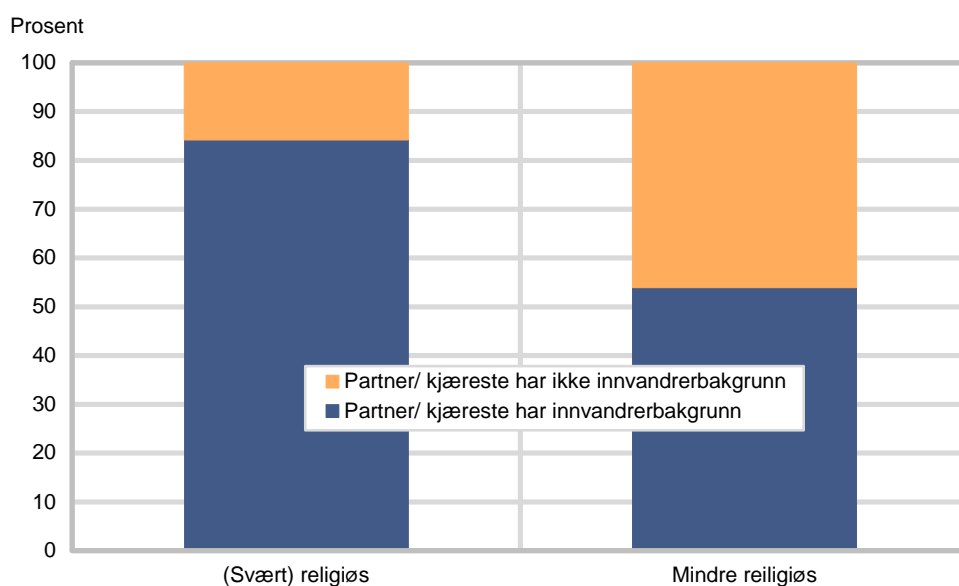
Selv om vi altså finner betydelige forskjeller landgruppene imellom i andelen som levde i et samliv eller var kjæreste med en person uten innvandrerbakgrunn, er det viktig å understreke at dette også kan henge sammen med forskjeller på tvers av gruppene i valg av samlivstype (ekteskap eller samboerskap) og andelen som har en kjæreste. Som vi har sett var altså flere gift blant dem med pakistansk og tyrkisk bakgrunn enn blant unge med bakgrunn fra Vietnam. For personer med vietnamesisk bakgrunn var det, på den andre siden, lang flere kjærestes. Samtidig har vi sett at de gifte oftere har en partner uten innvandrerbakgrunn enn hva tilfellet var for samboere eller kjærestes. Dette er i tråd med foreliggende studier som finner at terskelen for å inngå samliv med en partner som ikke er lik en selv (når det for eksempel gjelder utdanning) er lavere for dem som velger samboerskap enn

ekteskap, og at kjæresten oftere er mer ulike enn par som bor sammen (Blackwell og Lichter, 2004; Hamplova, 2009).

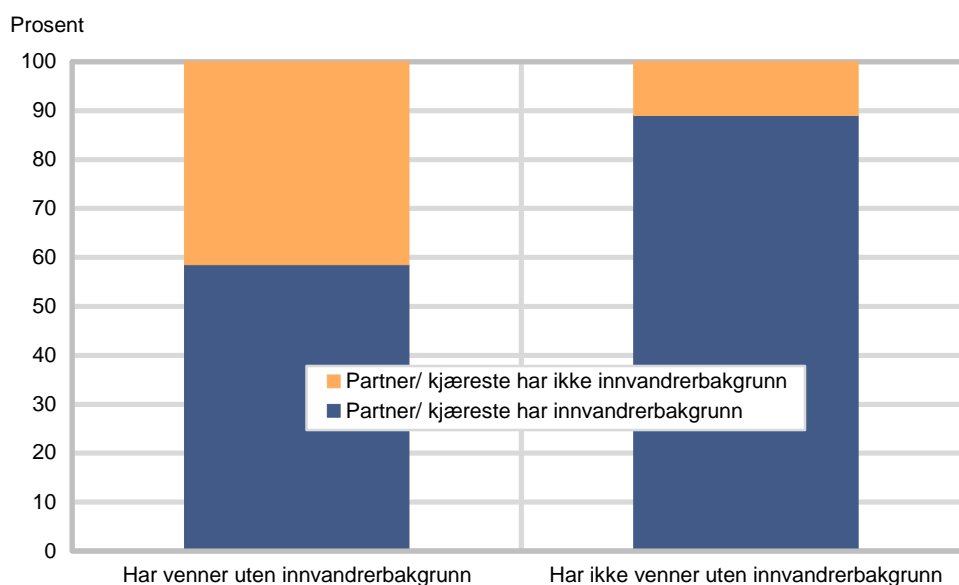
Siden det er svært få samboere i dette utvalget og en lav andel av særlig personer med pakistansk bakgrunn har en kjæreste mens få med vietnamesisk bakgrunn er gift, lar en slik sammenlikning av partnervalg på tvers av samlivstype og landbakgrunn seg ikke gjennomføre med de dataene vi har brukt her. I multivariate analyser har vi imidlertid forsøkt å reddyke forskjellene i valg av partner landgruppene imellom ved å kontrollere for andre tilgjengelige variable.

I figur 4.17 vises andelen som har en partner eller kjæreste med og uten innvandrerbakgrunn etter religiøsitet. Denne figuren bekrefter at mer enn åtte av ti (84 prosent) av de mest religiøse har en partner eller kjæreste med innvandrerbakgrunn. Den tilsvarende andelen blant de mindre religiøse var 54 prosent.

Figur 4.17. Ektefelles/samboers/kjærestes innvandringsbakgrunn. Etter religiøsitet. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent

Figur 4.18. Ektefelles/samboers/kjærestes innvandringsbakgrunn. Etter sosiale nettverk. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent

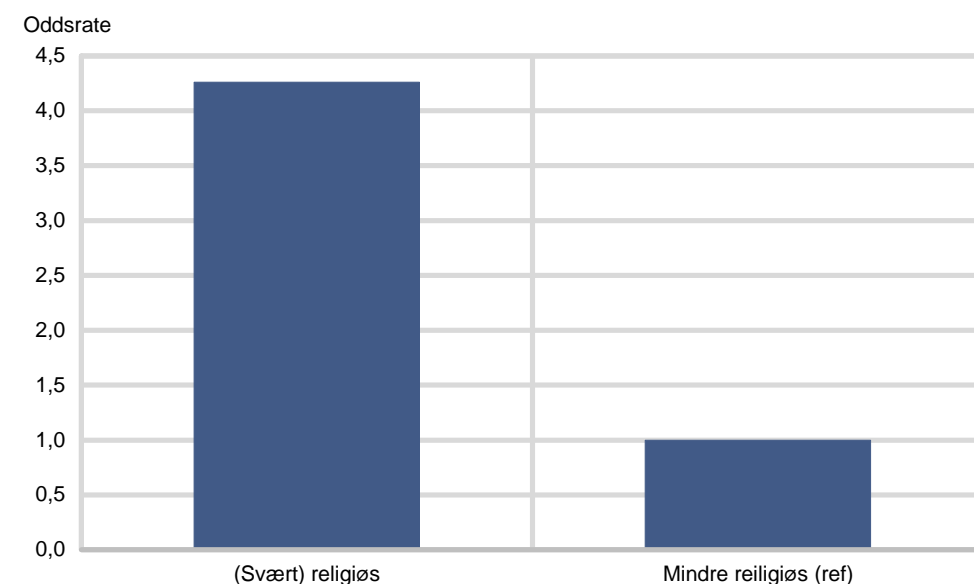
Videre ser vi av figur 4.18 at unge som oppgir at de har venner uten innvandrerbakgrunn oftere også hadde en partner eller kjæreste uten innvandrerbakgrunn. Mens 42 prosent av dem med venner uten innvandrerbakgrunn hadde en partner eller kjæreste uten innvandrerbakgrunn, gjaldt dette 11 prosent av de unge uten venner i den øvrige befolkningen.

Igjen er det viktig å understreke at disse bivariate sammenhengene mellom religiøsitet og å ha venner med/uten innvandrerbakgrunn og valg av partner kan skyldes forskjeller mellom de tre landgruppene i andelen som er religiøse eller har venner uten innvandrerbakgrunn. I neste avsnitt presenteres derfor resultater fra en multivariat analyse der vi ser på sammenhengene mellom disse variablene og partnervalg for respondenter som ellers er like.

Multivariate analyser av tilbøyelighet til å ha partner eller kjæreste med innvandrerbakgrunn

Resultater fra en logistisk regresjonsmodell av sjansen for å være gift, samboer eller kjæreste med en person som også har innvandrerbakgrunn er presentert i vedleggstabell 17. Av denne tabellen ser vi først at selv om gifte respondenter og de med kjæresten med bakgrunn fra Vietnam og Tyrkia hadde lavere odds for å ha en partner eller kjæreste med innvandrerbakgrunn enn unge med Pakistansk bakgrunn, så var sammenhengen ikke statistisk signifikant på 5-prosentnivået. Den negative sammenhengen mellom å ha tyrkisk bakgrunn og å ha en partner uten innvandrerbakgrunn var imidlertid svakt statistisk signifikant ($p < 0,08$). Den viktigste årsaken til dette er nok at vi i denne regresjonsmodellen ser på partnervalg i samboerskap og ekteskap og valg av kjæreste samtidig. Som vi har sett er det store forskjeller landgruppene i mellom i andelen som er gift, samboere eller kjæresten (se dessuten punkt 4.7.2.).

Figur 4.19. Sammenhengen mellom religiøsitet og tilbøyelighet for å ha en partner/ kjæreste med innvandrerbakgrunn. Unge med innvandrerbakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam som er gift, samboer eller kjæresten. Oddsrate fra logistisk regresjonsmodell

Note: Modellen er kontrollert for alder, kjønn, bosted, fødeland, landbakgrunn, sosiale nettverk, sysselsetting, utdanning og foreldres utdanningsnivå.

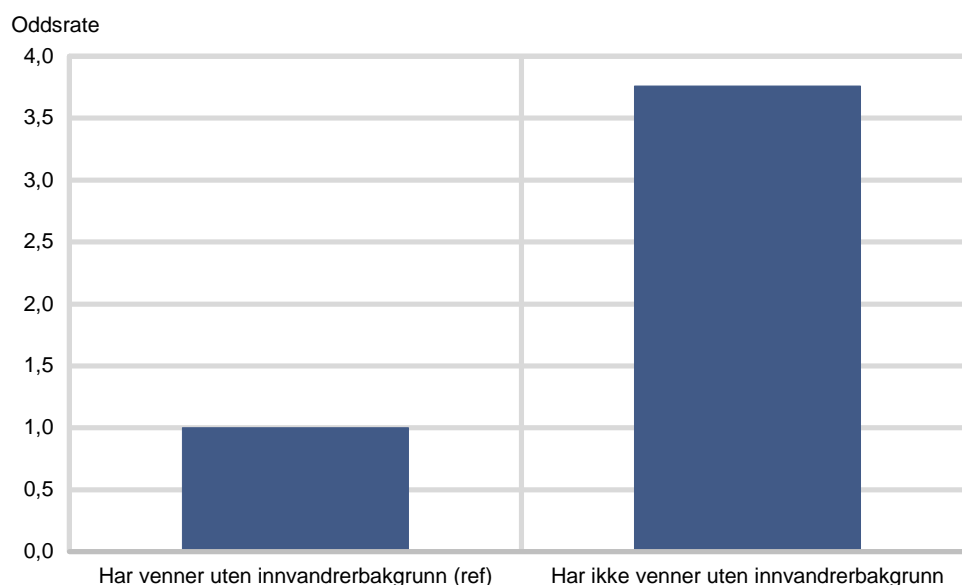
Av figur 4.19 ser vi imidlertid at det var betydelige forskjeller i oddsen for å ha en partner eller kjæreste med innvandrerbakgrunn mellom (svært) religiøse og mindre religiøse respondenter (referansegruppe). Kontrollert for landbakgrunn, sosiale nettverk, utdanningsnivå, sysselsetting, foreldrenes utdanningsnivå, bosted, kjønn, alder og fødeland, hadde de mest religiøse respondentene 4,3 ganger så høy odds for å være i et samliv eller kjæreste med en person som også hadde innvandrerbakgrunn. Siden vi har kontrollert for landbakgrunn, kan vi altså konkludere med at

sammenhengen mellom religiøsitet og valg av partner ikke skyldes forskjellene landgruppene i mellom i andelen religiøse.

Regresjonsmodellene som presenteres i vedleggstabell 17 viser videre at det er en selvstendig sammenheng mellom det å ikke ha venner uten innvandrerbakgrunn og å ha en partner eller kjæreste med innvandrerbakgrunn. Denne sammenhengen er illustrert i figur 4.20, og vi ser at oddsraten for å ha en partner/kjæreste med innvandrerbakgrunn var 3,8 ganger så høy blant dem som ikke hadde venner uten innvandrerbakgrunn enn dem som hadde venner uten innvandrerbakgrunn.

Vedleggstabell 17 bekrefter også at menn var mindre tilbøyelige for å ha en partner eller kjæreste med innvandrerbakgrunn enn kvinner. Kontrollert for alle de andre variablene, hadde menn 63 prosent lavere odds for å ha en partner/ kjæreste med innvandrerbakgrunn enn kvinner.

Figur 4.20. Sammenhengen mellom sosialt nettverk og tilbøyelighet for å ha en partner/ kjæreste med innvandrerbakgrunn. Unge med innvandrerbakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam som er gift, samboer eller kjærestes. Oddsrate fra logistisk regresjonsmodell

Note: Modellen er kontrollert for alder, kjønn, bosted, fødeland, religiøsitet, landbakgrunn, sysselsetting, utdanning og foreldres utdanningsnivå.

”Man bør gifte seg med en person med samme etnisitet”

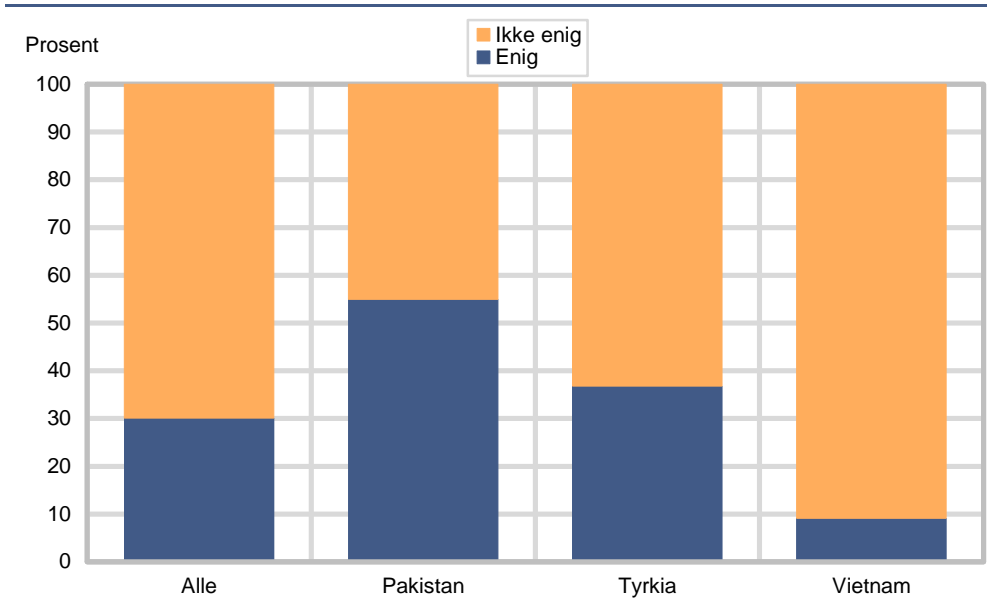
Respondentene ble spurt om hvor enige eller uenige de var i følgende påstand: ”Man bør gifte seg med en person med samme etniske bakgrunn som en selv.” Svaralternativene var ”helt enig”, ”ganske enig”, ”ganske uenig” eller ”helt uenig”. Som vist i tabell 4.3. var nesten en av tre helt uenig i dette utsagnet (32 prosent). Men, vi ser samtidig at til sammen 30 prosent svarte at de var helt eller ganske enig i at man bør gifte seg med en partner med lik etnisk bakgrunn.

Tabell 4.3. Andel som er helt enig - helt uenig på spørsmål om man bør gifte seg med en partner med lik etnisk bakgrunn. Unge med bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Kvinner og menn. Prosent

	Helt enig	Ganske enig	Både og	Ganske uenig	Helt uenig	Vet ikke / ikke svart	Totalt
Alle	12	18	17	16	32	4	100
Kvinner	16	19	16	17	28	4	100
Menn	9	17	19	15	35	5	100
Antall	105	157	151	141	275	41	870

Tabell 4.3. bekrefter dessuten at en høyere andel av kvinnene i dette utvalget var enige i denne påstanden. 34 prosent av kvinnene var helt eller/ganske enig i denne påstanden mot 26 prosent av mennene.

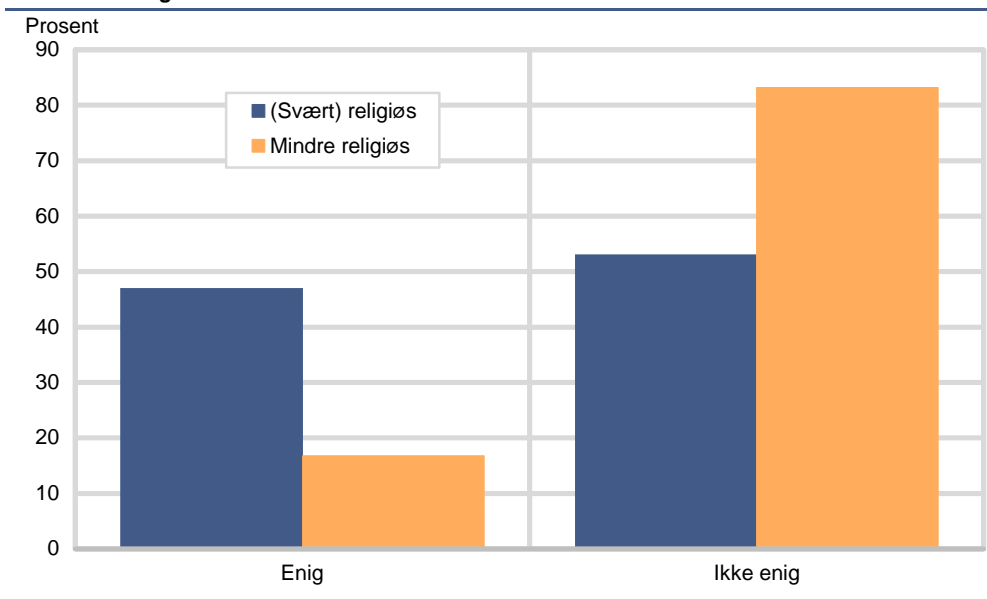
Figur 4.21. Andel som er helt eller ganske enig i påstand om man bør gifte seg med en partner med lik etnisk bakgrunn. Etter landbakgrunn. Unge med bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent

I figur 4.21 skiller vi mellom de av respondentene som var helt eller ganske enig i denne påstanden (at man bør gifte seg med en partner med lik etnisk bakgrunn og alle andre). Som vi ser av denne figuren var det betydelige variasjoner landgruppene i mellom i andelene som var enig i denne påstanden. 55 prosent av respondenter med bakgrunn fra Pakistan var helt eller delvis enig i denne påstanden mot 37 prosent av dem med tyrkisk bakgrunn. Kun 9 prosent av unge med vietnamesisk bakgrunn var helt eller ganske enig i at man bør gifte seg med en partner med lik etnisk bakgrunn.

Det er også forskjeller i andelen som er enige i at man bør gifte seg med en partner med lik etnisitet etter religiøsitet. Som vist i figur 4.22, var nesten halvparten (47 prosent) av personer som oppga at religion var (svært) viktig enige i denne påstanden mot mindre enn en av fem (18 prosent) av de mindre religiøse.

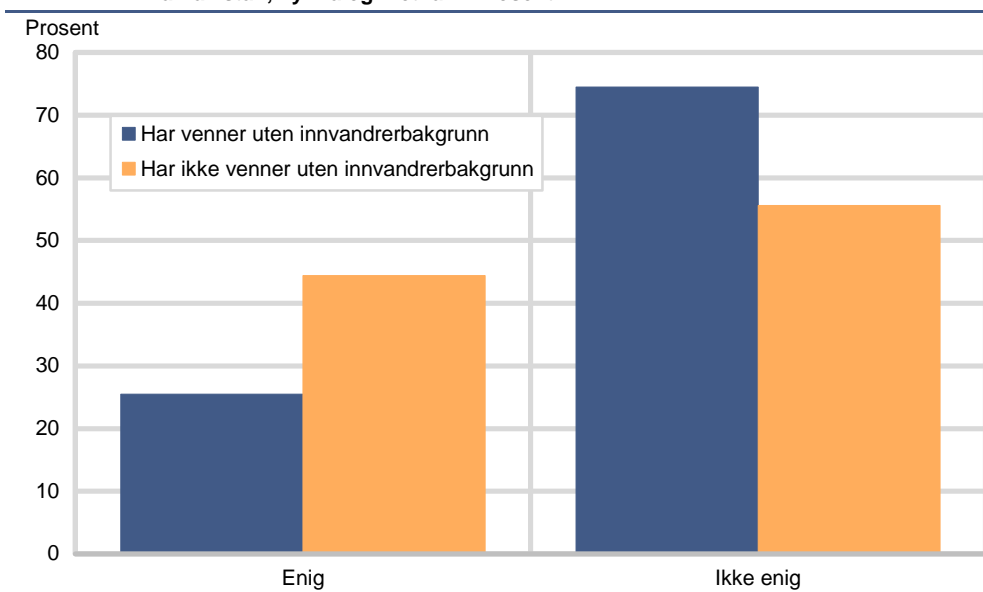
Figur 4.22. Andel som er helt eller ganske enig i påstand om man bør gifte seg med en partner med lik etnisk bakgrunn. Etter religiøsitet. Unge med bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent

Tilsvarende ser vi av figur 4.23 at en langt lavere andel av de unge som hadde venner uten innvandrerbakgrunn var enige i denne påstanden enn dem uten venner i den øvrige befolkningen. Nærmere bestemt viser denne figuren at 44 prosent av

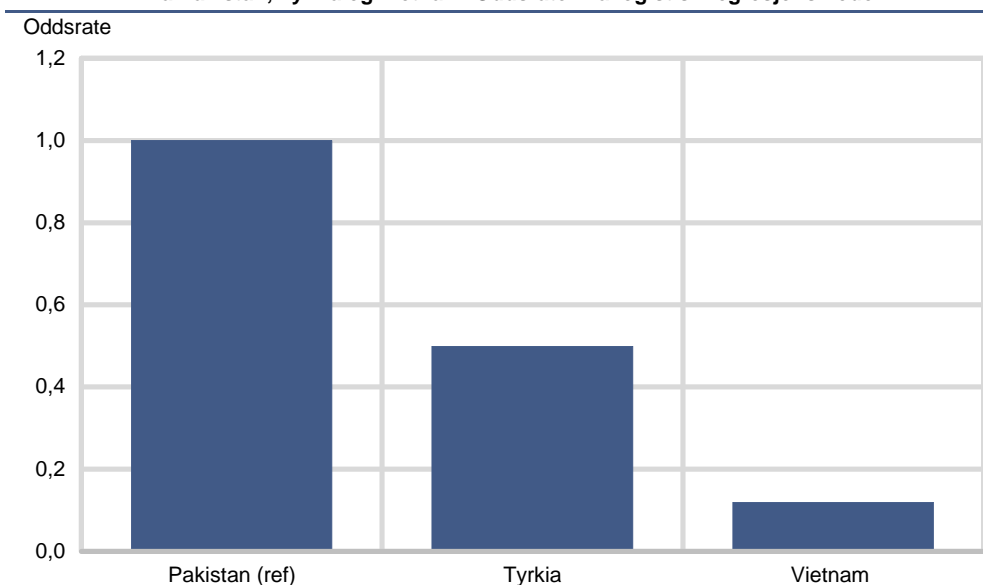
unge uten venner i den øvrige befolkningen var enige i at man bør gifte seg med en partner med samme etnisitet som en selv. Den tilsvarende andelen blant dem som hadde venner uten innvandrerbakgrunn var 25 prosent.

Figur 4.23. Andel som er helt eller ganske enig i påstand om man bør gifte seg med en partner med lik etnisk bakgrunn. Etter kontakt med øvrige befolkning. Unge med bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent

Vedleggstabell 18 viser resultatene fra en logistisk regresjonsanalyse av holdninger til valg av partner. Den avhengige variabelen måler om respondentene var helt eller ganske enig i påstanden om at man bør gifte seg med en partner med lik etnisk bakgrunn som seg selv eller om man var likegyldig til eller ganske eller helt uenig i denne påstanden. De av respondentene som var helt eller ganske enig i denne påstanden fikk verdien 1 på denne variabelen, mens andre fikk 0. Som i tidligere analyser er vi særlig opptatt av sammenhengene mellom landbakgrunn, religiøsitet og kontakt med den øvrige befolkningen og holdninger til valg av ektefelle. I tillegg kontrollerer vi for alder, kjønn, fødeland, bosted, sysselsetting, samt eget og foreldrenes utdanningsnivå.

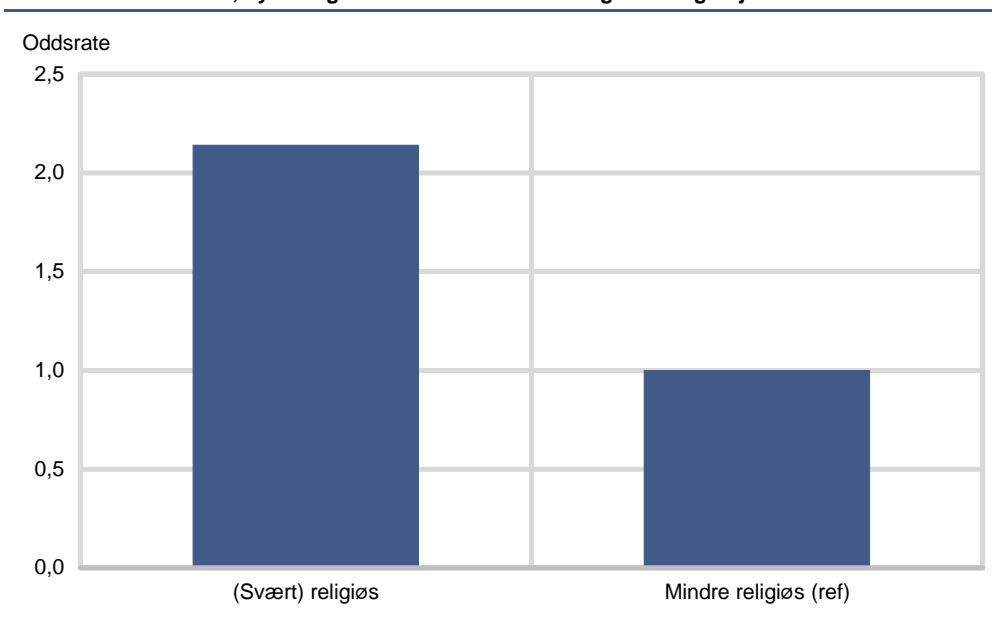
Figur 4.24. Sammenhengen mellom landbakgrunn og tilbøyelighet for å mene at man bør gifte seg med en partner med samme etniske bakgrunn. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Oddsrate fra logistisk regresjonsmodell

Note: Modellen kontrollerer for alder, kjønn, bosted, fødeland, religiøsitet, sosiale nettverk, sysselsetting, utdanning og foreldres utdanningsnivå.

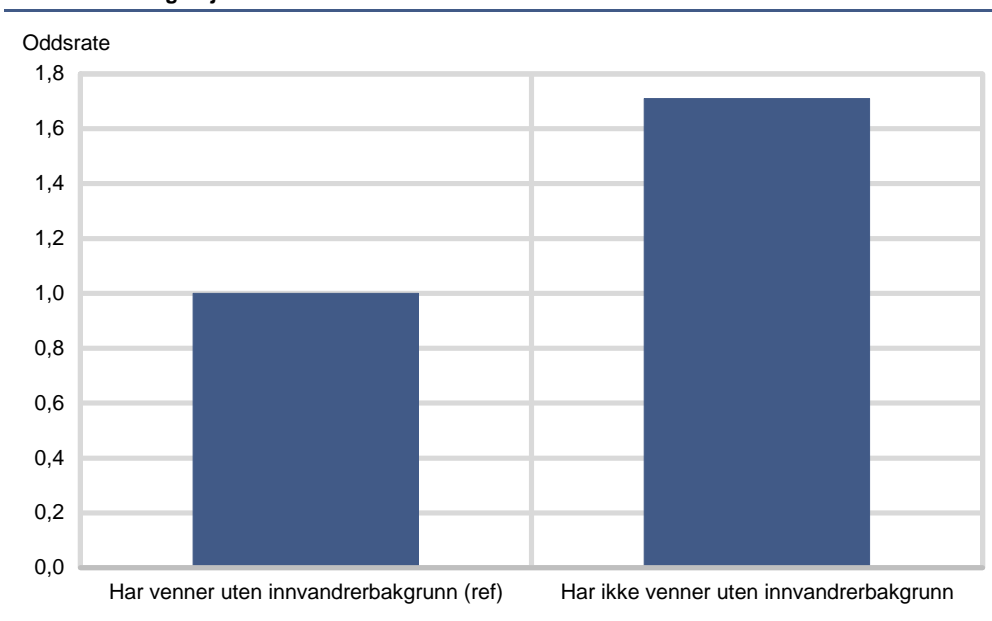
Som vist i figur 4.24. er unge med vietnamesisk bakgrunn minst tilbøyelige til å være enige i påstanden om at man bør gifte seg med en partner med samme etniske bakgrunn som en selv. Når vi kontrollerer for alle de andre variablene, hadde unge med vietnamesisk bakgrunn 88 prosent lavere odds for å være enige i denne påstanden relativt til unge med pakistansk bakgrunn (referansegruppe). Også personer med tyrkisk bakgrunn hadde en statistisk signifikant lavere odds for å være enige i at ektefeller bør ha samme etnisitet. Kontrollert for alder, kjønn, religiøsitet, utdanning samt de andre variablene vi har inkludert i denne modellen hadde unge med tyrkisk bakgrunn 50 prosent lavere odds for å være enig i påstanden.

Figur 4.25. Sammenhengen mellom religiøsitet og tilbøyelighet for å mene at man bør gifte seg med en partner med samme etniske bakgrunn. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Oddsratene fra logistisk regresjonsmodell

Note: Modellen kontrollerer for alder, kjønn, bosted, fødeland, landbakgrunn, sosiale nettverk, sysselsetting, utdanning og foreldres utdanningsnivå.

Figur 4.26. Sammenhengen mellom sosialt nettverk og tilbøyelighet for å mene at man bør gifte seg med en partner med samme etniske bakgrunn. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Oddsratene fra logistisk regresjonsmodell

Note: Modellen kontrollerer for alder, kjønn, bosted, fødeland, religiøsitet, landbakgrunn, sysselsetting, utdanning og foreldres utdanningsnivå.

Også sammenhengen mellom religiøsitet og holdninger til valg av ektefelle er statistisk signifikant når vi kontrollerer for landbakgrunn, alder kjønn, utdanning, bosted, fødeland og de andre variablene som er inkludert i vedleggstabell 18. Som vi ser av figur 4.25, så hadde respondenter som var religiøse en oddsrate for å mene at partnere bør ha samme etnisitet som var 2,14 ganger så høy som blant mindre religiøse respondenter.

Til sist ser vi at det å ha venner uten innvandrerbakgrunn ser ut til å øke tilbøyeligheten for at man også mener at ekteskap på tvers av etniske grupper er greit. Figur 4.26 illustrerer denne sammenhengen. Vi ser at personer som ikke hadde venner uten innvandrerbakgrunn hadde 71 prosent høyere odds for å mene at partnere bør ha samme etnisitet sammenliknet med personer som hadde venner uten innvandrerbakgrunn.

4.6. Oppsummering

I dette kapitlet har vi brukt data fra spørreundersøkelsen *LKI tillegg 2006* for å se på sammenhenger mellom religiøsitet og sosiale nettverk og respondentenes samlivsstatus ved intervjuutidspunktet. Undersøkelsen omfatter personer i alderen 16 til 25 år som enten er født i Norge av to utenlandskfødte foreldre eller som selv innvandret før de var seks år. Intervjupersonene har bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam.

Disse analysene viser at det er en positiv sammenheng mellom religiøsitet og ekteskap, også når vi kontrollerer for en rekke bakgrunnskjennetegn. Personer med venner uten innvandrerbakgrunn var sjeldnere gift enn dem som ikke hadde venner uten innvandrerbakgrunn. En av fire som ikke levde i et samliv hadde en kjæreste, men andelen var høyest blant dem med vietnamesisk bakgrunn (35 prosent). Ni av ti gifte var gift med en person som også hadde innvandrerbakgrunn. Fire av ti med en kjæreste hadde en kjæreste uten innvandrerbakgrunn.

Vi har også sett på valg av partner og holdninger til valg av ektefelle. Funnene fra disse analysene viste at de mest religiøse, samt personer uten venner i den øvrige befolkningen, oftere var i et samliv eller kjæreste med en person som hadde innvandrerbakgrunn. Dette gjelder også når vi kontrollerer for landbakgrunn og en rekke andre variable som utdanning, foreldrenes utdanningsnivå og bosted.

En av tre unge med bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam var uenige i påstanden "Man bør gifte seg med en person med samme etniske bakgrunn som en selv". 30 prosent svarte at de var helt eller ganske enig i at man bør gifte seg med en partner med lik etnisk bakgrunn. Det var særlig personer med vietnamesisk bakgrunn som var mindre tilbøyelige til å være enige i denne påstanden enn dem med pakistansk bakgrunn, alt annet likt. Men, også unge med tyrkisk bakgrunn var mindre tilbøyelige til å mene at ektefeller bør ha samme etnisitet enn hva tilfellet var blant unge med pakistansk bakgrunn. Religiøse personer samt de uten venner i den øvrige befolkningen var mer tilbøyelige til å mene at ektefeller bør ha samme etniske bakgrunn sammenliknet med mindre religiøse personer og de med venner uten innvandrerbakgrunn.

5. Første samlivsinngåelse: alder og type

I kapittel 3 så vi at det store flertallet (78 prosent) av personer født i Norge av to innvanderforeldre i alderen 18 til 40 var ugift og at om lag fire av fem som levde i et samliv var gift. Det er store variasjoner i samlivsatferden etter foreldrenes fødeland, og det er en høyere andel samboere blant norskfødte med foreldre født i EU/EØS etc. (11 prosent) enn blant dem med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. (4,3 prosent). De aller fleste forskjellene vi fant mellom personer med ulike landbakgrunner i de deskriptive analysene holdt seg i multivariate modeller der vi kontrollerte for alder, kjønn, bosted, utdanningsnivå og sysselsetting. Disse analysene bekreftet også at det er betydelige sosioøkonomiske forskjeller i samlivsatferden til norskfødte personer med innvanderforeldre. Å ha fullført en høyere utdanning henger negativt sammen med tilbøyeligheten til å leve i et samboerskap eller å være gift relativt til ikke å leve i et samliv. Å være sysselsatt økte derimot tilbøyeligheten til å være samboer eller gift.

Dette kapitlet tar for seg timingen av det *første* samlivet. Igjen bruker vi registerdata over alle norskfødte kvinner og menn med to innvanderforeldre i alderen 18 til 40 år. I de multivariate analysene følger vi alle norskfødte fra det året de fylte 15 år. Mange innvandrere vil allerede ha inngått sitt første samliv før de kom til Norge, og vi vet derfor ikke når dette samlivet ble inngått eller om det var et samboerskap eller ekteskap. Vi konsentrerer oss derfor om norskfødte kvinner og menn med innvanderforeldre i dette kapitlet. Den øvrige befolkningen (altså personer med minst en norskfødt forelder) trekkes inn som sammenlikningsgruppe i flere tabeller og figurer.

I første del av kapitlet ser vi på typen første samliv samt alder ved inngåelse av det første samlivet og hvordan dette varierer med landbakgrunn. I multivariate forløpsmodeller ser vi på valg av type første samliv (samboerskap eller ekteskap) og hvor lang tid dette tar. I tillegg til landbakgrunn analyseres betydningen av utdanningsnivå og skolegang for tidspunkt for inngåelse av det første samlivet og valg av samlivstypes. Også i disse analysene kontrolleres det for kjønn, bosted og alder.

5.1. Type første samliv

Figur 5.1. viser andelen norskfødte kvinner og menn med innvanderforeldre i alderen 18 til 40 år som valgte samboerskap eller ekteskap første gang de inngikk et samliv. Til sammen hadde 5 955 (29,8 prosent) norskfødte personer med to innvanderforeldre i denne alderen samlivserfaring. 64,2 prosent (3 820 personer) av dem som hadde erfaring fra et første samliv hadde giftet seg, mens 35,8 prosent (2 135 personer) valgte samboerskap. Vi ser videre at en noe høyere andel av kvinnene (66,4 prosent) enn mennene (61,3 prosent) giftet seg direkte uten å gå veien om et samboerskap. Blant personer uten innvanderbakgrunn i samme alder hadde 16 prosent giftet seg første gang de levde i et samliv, mens 84 prosent var samboere.

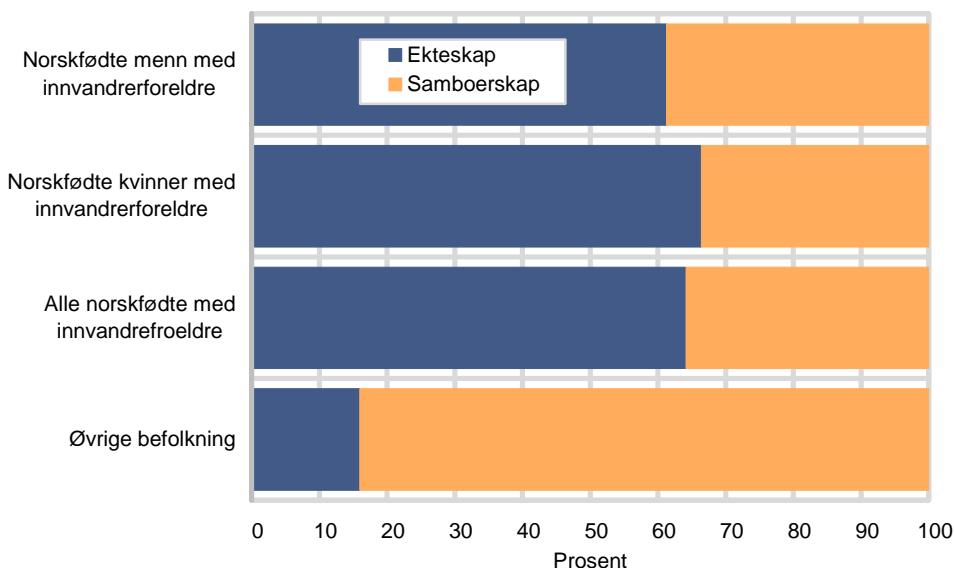
Andelen samboerskap er altså høyere når vi ser på det første samlivet enn andelen som var samboere per 1.1.2011. Som vi så i kapittel 3 var 21,5 prosent av alle som var i et samliv samboere, mens de resterende 78,5 prosentene var gift (se for eksempel tabell 3.2.). Grunnen til dette er at mange samboerskap oppløses eller at samboerne gifter seg. Som vi har vært inne på tidligere, er det likevel grunn til å tro at det er en underrapportering av samboerskap da registerdataene ikke fanger opp alle, og da særlig ikke de minst "offisielle" og kortvarige samboerforholdene (se avsnitt 1.4).

Figur 5.2. viser andelen norskfødte med innvanderforeldre som valgte samboerskap eller ekteskap etter verdensregionen foreldrene var født i.¹⁴ I tråd med hva vi

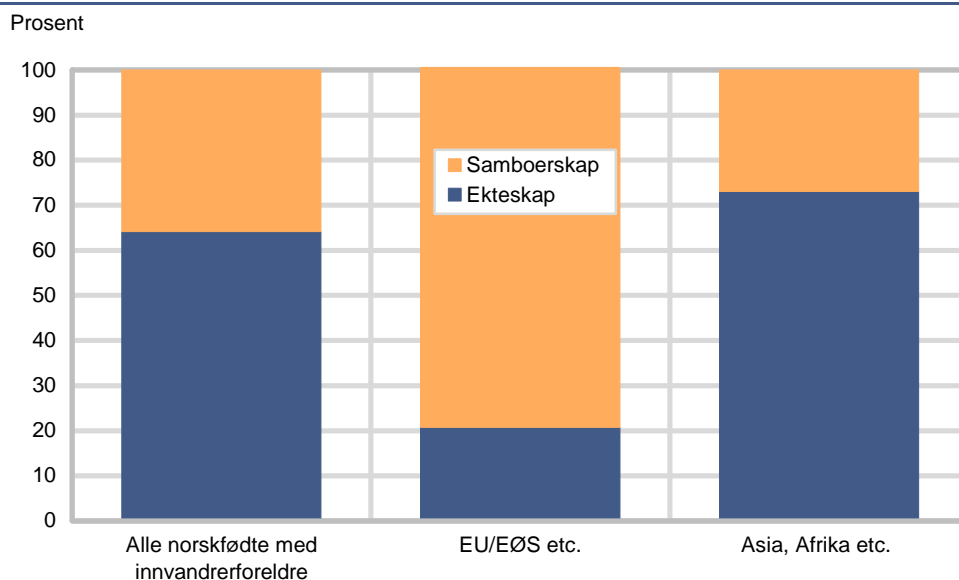
¹⁴ I denne og de neste figurene, der vi sammenlikner norskfødte med innvanderforeldre med personer i den øvrige befolkningen samt med andre norskfødte fra ulike verdensdeler, landgrupper og

fant i kapittel 3 ser vi at en betydelig høyere andel av norskfødte kvinner og menn med foreldre som innvandret fra EU/EØS etc. var samboere første gang de levde i et samliv sammenliknet med hva som var tilfellet blant personer med foreldre som var født i Asia, Afrika etc. Av personer med foreldre født i EU/EØS etc. var 20,7 prosent av de første samlivene ekteskap, mens de resterende 79,3 prosent var samboerskap. Blant gruppen av norskfødte med foreldre født i Asia, Afrika etc. var 73 prosent av de første samlivene ekteskap mens 27 prosent var samboerskap.

Figur 5.1. Type første samliv. Ekteskap eller samboerskap. Norskfødte med innvandrerforeldre. 18-40 år. Kvinner og menn med samlivserfaring. Prosent

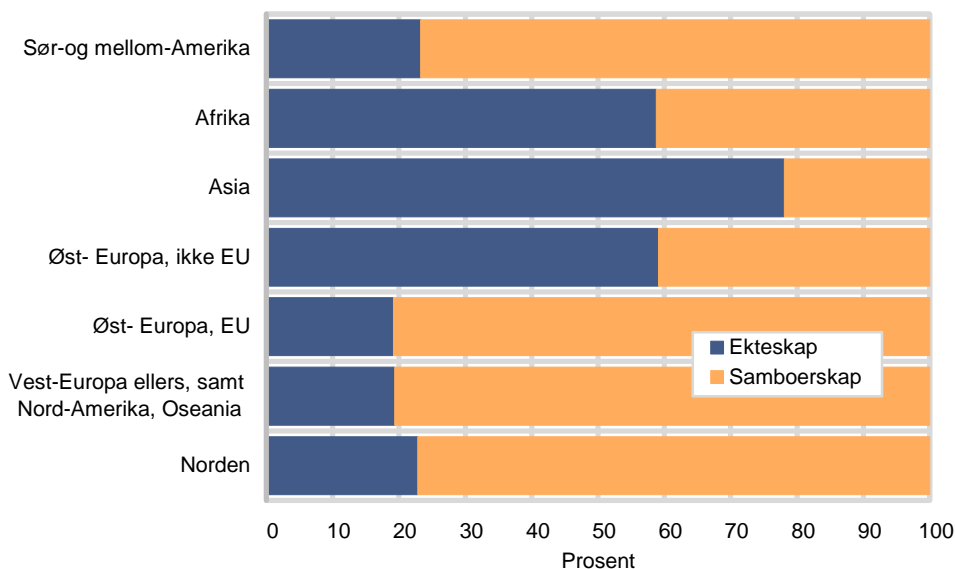
Figur 5.2. Type første samliv. Ekteskap eller samboerskap. Norskfødte med innvandrerforeldre. 18-40 år. EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Vektete andeler

Den høyeste andelen som giftet seg direkte finner vi blant norskfødte personer med foreldre født i Asia. Figur 5.3. bekrefter at 78,1 prosent av disse giftet seg, mens 21,9 prosent var samboere. Den høyeste andelen som valgte samboerskap finner vi blant norskfødte med foreldre som innvandret fra et annet nordisk land eller fra et EU-land i Øst-Europa. Mer enn fire av fem (81 prosent) med bakgrunn fra disse to regionene var samboere første gang de levde i et samliv.

enkeltland, har vi vektet andelen for forskjeller i gruppene aldersstruktur slik at de blir sammenliknbare (se avsnitt 1.4 om vektning).

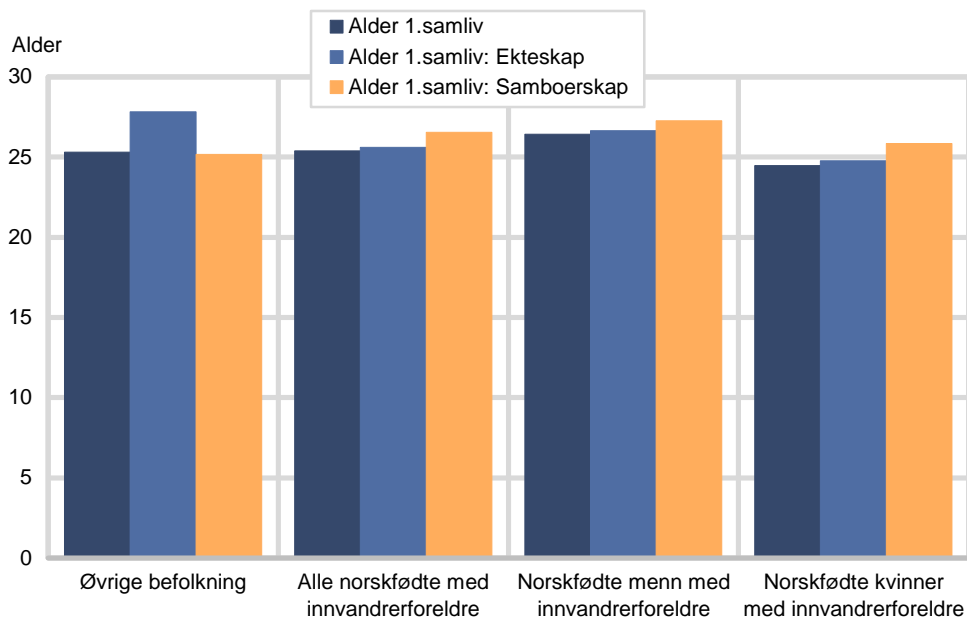
Figur 5.3. Type første samliv. Ekteskap eller samboerskap. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år. Etter foreldrenes verdensregion. Vektete andeler

5.2. Alder ved første samlivsinngåelse

Figur 5.4. viser gjennomsnittsalderen ved inngåelsen av det første samlivet og for første samliv som var enten et ekteskap eller et samboerskap (se vedleggstabell 19 for tallgrunnlaget for figurene 5.4 og 5.5). For hele gruppen av norskfødte med innvanderforeldre i alderen 18 til 40 år med samlivserfaring var den vektete gjennomsnittsalderen ved første samlivsinngåelse 25,4 år. Kvinner var, som vi har vært inne på tidligere, noe yngre enn menn da de startet sine første samliv. Ser vi på både samboerskap og ekteskap under ett var gjennomsnittsalderen 26,4 år for menn og 24,5 år for kvinner. For personer i den øvrige befolkningen med samlivserfaring var gjennomsnittsalderen ved første samlivsinngåelse 25,3 år.

Figur 5.4. Gjennomsnittsalder ved første samliv og første samliv som var ekteskap eller samboerskap. Norskfødte med innvanderforeldre og øvrige befolkning. Kvinner og menn 18-40 år med samlivserfaring. Vektet gjennomsnitt

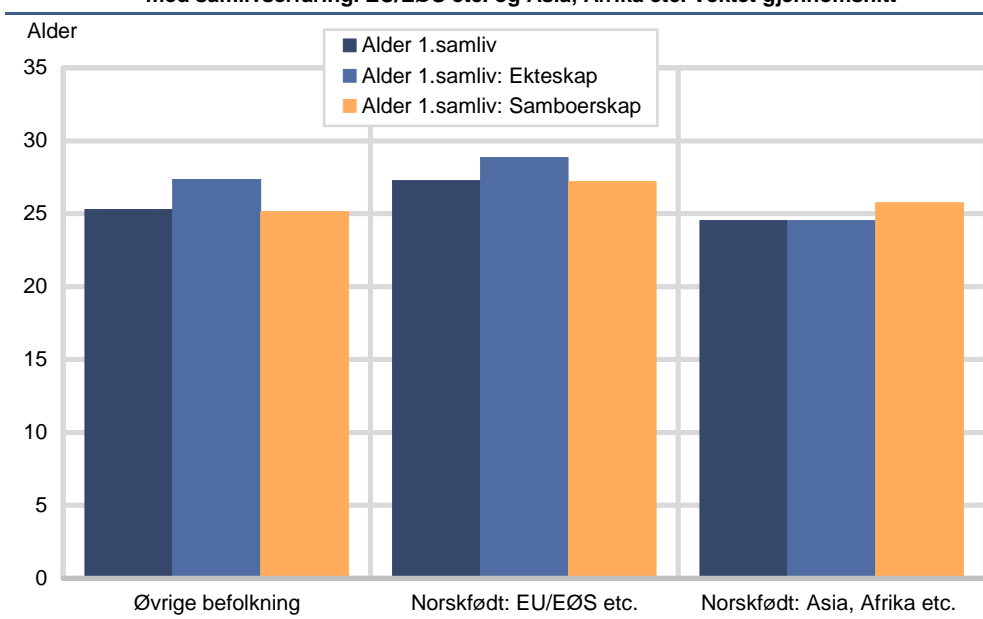

Videre viser figur 5.4. at samboerne jevnt over var noe eldre enn dem som giftet seg direkte. Dette gjelder særlig blant kvinnene, der gjennomsnittsalderen for personer som valgte ekteskap som første samliv var 24,8 år mot 25,8 for samboere. Dette er

motsatt av hva en finner i befolkningen for øvrig, der personer som velger samboerskap som første samliv var vesentlig yngre enn dem som giftet seg direkte. Som vi skal se under, er det imidlertid betydelige variasjoner landgruppene i mellom.

I figur 5.5. vises gjennomsnittsalderen ved første samlivsinngåelse for norskfødte kvinner og menn med foreldre født i henholdsvis EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Her ser vi altså at norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc. var eldre første gang de levde i et samliv sammenliknet med norskfødte med foreldre som var født i Asia, Afrika etc., og dessuten at personer som valgte samboerskap blant førstnevnte gruppe var yngre enn dem som giftet seg direkte. Nærmere bestemt var gjennomsnittsalderen ved første samlivsinngåelse 27,3 år blant norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc. mot 24,5 år blant personer med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. De som valgte samboerskap var i gjennomsnitt 27,2 år (EU/EØS etc.) og 25,8 år (Asia, Afrika etc.), mens de som giftet seg direkte var 28,9 år (EU/EØS etc.) og 24,5 år (Asia, Afrika etc.).

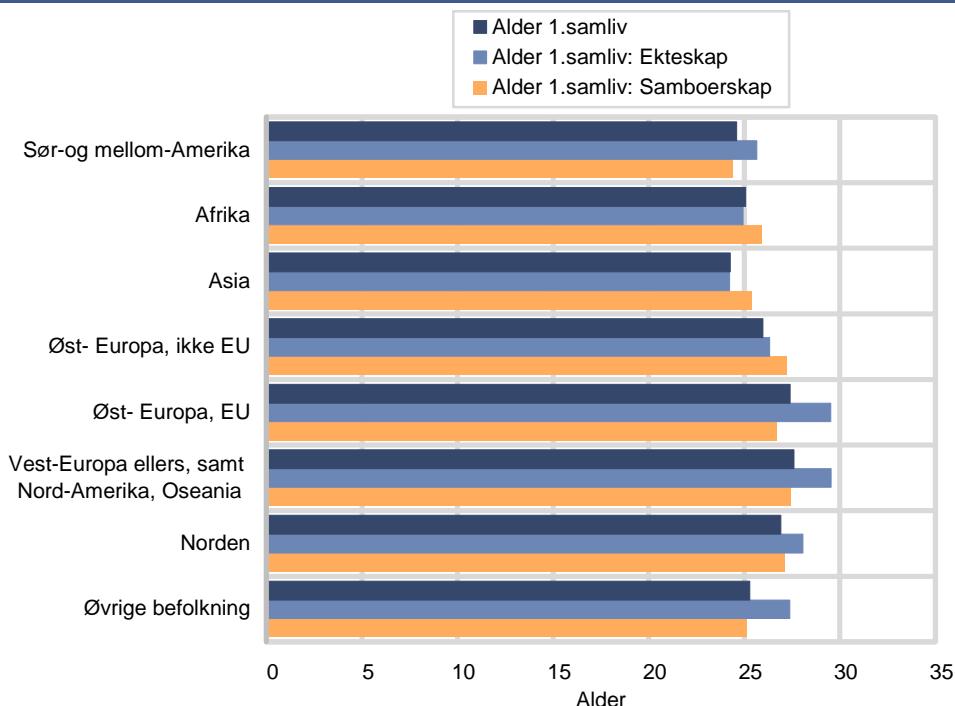
Figur 5.5. Gjennomsnittsalder ved første samlivsinngåelse og første samliv som var ekteskap eller samboerskap. Norskfødte med innvandrerforeldre. Kvinner og menn 18-40 år med samlivserfaring. EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Vektet gjennomsnitt

I vedleggstabell 19 vises dessuten gjennomsnittsalderen ved første samlivsinngåelse for norskfødte kvinner og menn med bakgrunn fra verdensregionene EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Som vi kan se av denne tabellen, finner vi den laveste gjennomsnittsalderen blant norskfødte kvinner med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. Disse var i gjennomsnitt 23,6 år gamle da de fikk sine første samliv. Den høyeste gjennomsnittsalderen finner vi blant menn med bakgrunn fra EU/EØS etc. som i gjennomsnitt var 28,1 år gamle ved første samlivsinngåelse. Vi legger også merke til at gjennomsnittsalderen var lavere for norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc. som inngikk samboerskap. Blant de norskfødte med innvandrerforeldre fra Asia, Afrika etc. var derimot gjennomsnittsalderen ved inngåelse av samboerskap noe høyere enn for ekteskap (se vedleggstabell 19).

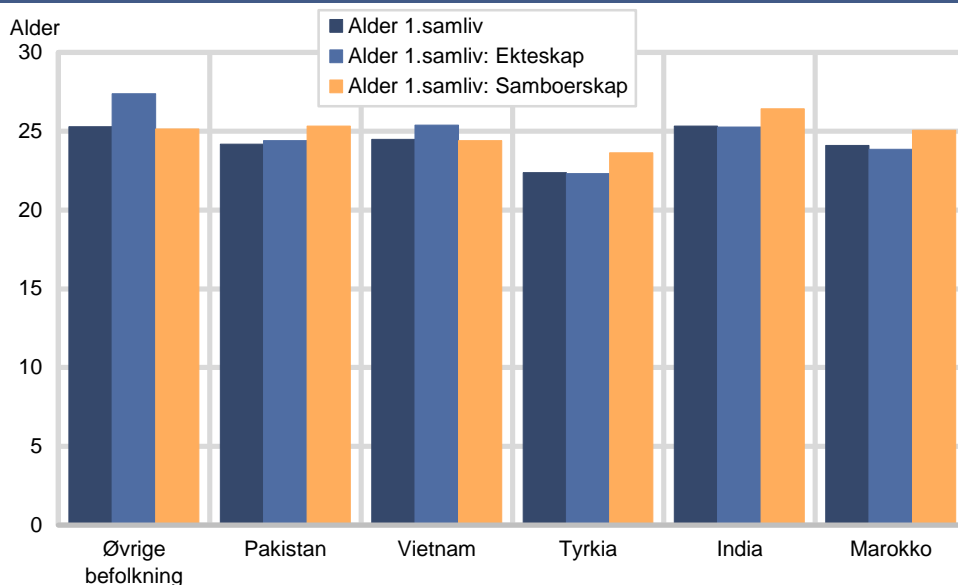
Figur 5.6. bekrefter at gjennomsnittsalderen ved første samlivsinngåelse var lavest blant norskfødte med innvandrerforeldre fra Asia (24,3 år) og høyest blant personer med bakgrunn fra Vest Europa ellers samt Nord-Amerika og Oseania (27,6 år). Vi ser dessuten at gjennomsnittsalderen ved inngåelse av det første samlivet var høyere for dem som valgte å gifte seg direkte blant norskfødte med bakgrunn fra Norden, Vest-Europa ellers, EU-land i Øst-Europa og Sør – og Mellom-Amerika. Dette mønsteret finner vi også i befolkningen for øvrig. For norskfødte med innvandrerforeldre fra Øst-Europa utenom EU, Afrika og Asia var gjennomsnittsalderen lavere blant dem som giftet seg direkte enn personer som valgte samboerskap.

Figur 5.6. Gjennomsnittsalder ved første samlivsinngåelse og første samliv som var ekteskap eller samboerskap. Norskfødte med innvanderforeldre. Kvinner og menn 18-40 år med samlivserfaring. Etter foreldres verdensregion. Vektet gjennomsnitt

I figur 5.7 ser vi på gjennomsnittsalderen ved første samlivsinngåelse for norskfødte kvinner og menn med bakgrunn fra enten Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India eller Marokko, som er de fem største bakgrunnslandene. Blant norskfødte med innvanderforeldre fra ett av disse landene var gjennomsnittsalderen ved første samlivsinngåelse høyest for dem med indisk bakgrunn (25,3 år), etterfulgt av Vietnam (24,5 år), Pakistan (24,2 år) og Marokko (24,1 år). Den laveste gjennomsnittsalderen finner vi blant norskfødte med tyrkisk bakgrunn som i gjennomsnitt var 22,4 år gamle da de inngikk det første samlivet.

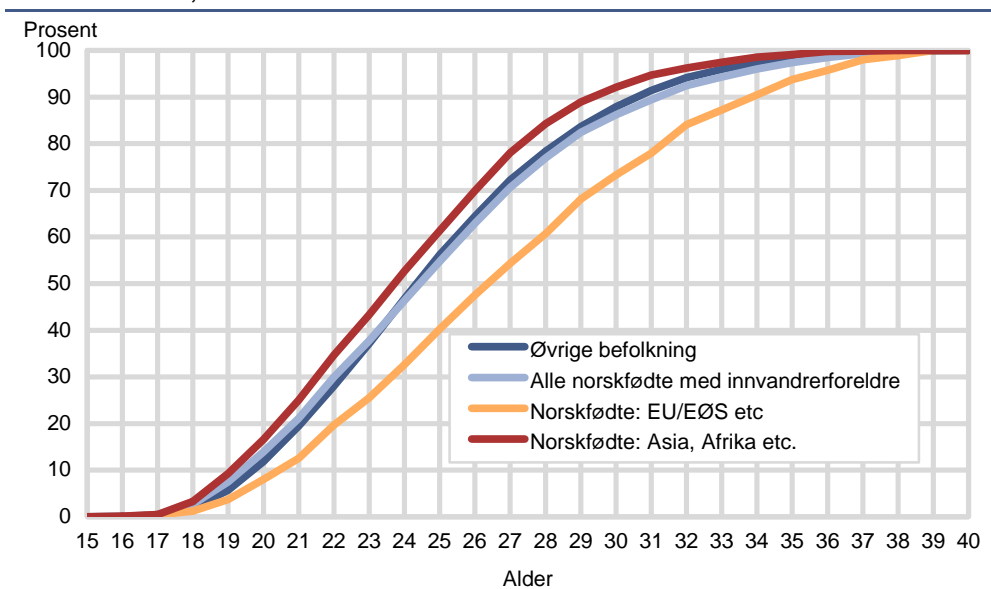
Figur 5.7. Gjennomsnittsalder ved første samlivsinngåelse og første samliv som var ekteskap eller samboerskap. Norskfødte med foreldre født i Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko. Kvinner og menn 18-40 år med samlivserfaring. Vektet gjennomsnitt

Hittil i kapittelet har vi sett på gjennomsnittsalderen ved første samliv. Siden gjennomsnittsalderen er preget av høye og lave verdier, vil medianalderen, det vil si den alderen da halvparten har inngått sine første samliv, ofte være et bedre mål.

Av figur 5.8. ser vi at medianalderen ved første samlivsinngåelse var 25 år for alle norskfødte med innvandrerforeldre. Dette var også medianalderen ved første samlivsinngåelse i den øvrige befolkningen. Videre ser vi at medianalderen var 24 år blant norskfødte med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. mot 27 år for norskfødte personer med bakgrunn fra EU/EØS etc. Vi ser også at nær 90 prosent av norskfødte personer med samlivserfaring med innvandrerforeldre fra Asia, Afrika etc. hadde inngått sine første samliv da de var rundt 29 år gamle. Blant norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc. hadde 90 prosent inngått det første samlivet ved 34-årsalderen.

Figur 5.8. Alder ved inngåelse av det første samlivet. Kumulative andeler. Norskfødte med innvandrerforeldre. Kvinner og menn 18-40 år med samlivserfaring. EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Vektete andeler

5.3. Om og når? Forløpsanalyse av overgangen til første samliv

I dette avsnittet presenteres resultater fra en forløpsanalyse der hver person følges fra det året hun eller han fylte 15 år til det året det første samlivet ble inngått (samboerskap eller ekteskap) eller personen ble "sensurert". Sensurering betyr at personene ikke lenger er i risikopopulasjonen for å inngå samliv og derfor ikke skal inkluderes i beregningen av inngåelsesraten. I vårt tilfelle blir observasjoner sensurert som følge av død eller utflytting fra Norge. For personer som ikke har inngått et samliv innen 2011 eller ikke har blitt sensurert av andre grunner avsluttes observasjonen i 2011. I disse analysene bidrar hver person (i alt 36 788 norskfødte personer med innvandrerforeldre) med en observasjon for hvert år hun eller han er "under risiko" for å inngå et første samliv (altså fortsatt enslig og ikke sensurert). Datasettet vi analyserer inneholder 211 632 slike personårsobservasjoner og 6 083 samlivsinngåelser (hvorav 3 922 var ekteskap og 2 161 var samboerskap). I vedleggstabell 20 og 21 inkluderes også den øvrige befolkningen. Disse analysene er basert på data om 1 512 426 personer som bidrar med i alt 15 158 182 personårsobservasjoner (575 727 samboerskap og 114 649 ekteskap).

Vi bruker multinomisk logistisk regresjonsanalyse til å beregne sannsynligheten for å inngå samboerskap versus ingen samliv eller ekteskap versus ingen samliv i et gitt år for personer som er i risikozonen. I disse modellene er "ingen samliv" referansekategorien. I denne forløpsanalysen inkluderes tidsvarierende variable, altså variable som endrer verdi over tid. I regresjonsmodellene som presenteres under oppdateres informasjonen om utdanningsnivå, skolegang og bosted årlig. Disse variablene måles året før hvert årlige observasjonsintervall. Bostedsvariabelen måler om personene enten bodde i Oslo, Bergen eller Drammen eller resten av landet (referansegruppe). Alder, som er den sentrale tidsvariabelen, og kalenderår oppdateres også årlig i disse modellene. I tillegg inkluderes informasjon om landbakgrunn og kjønn.

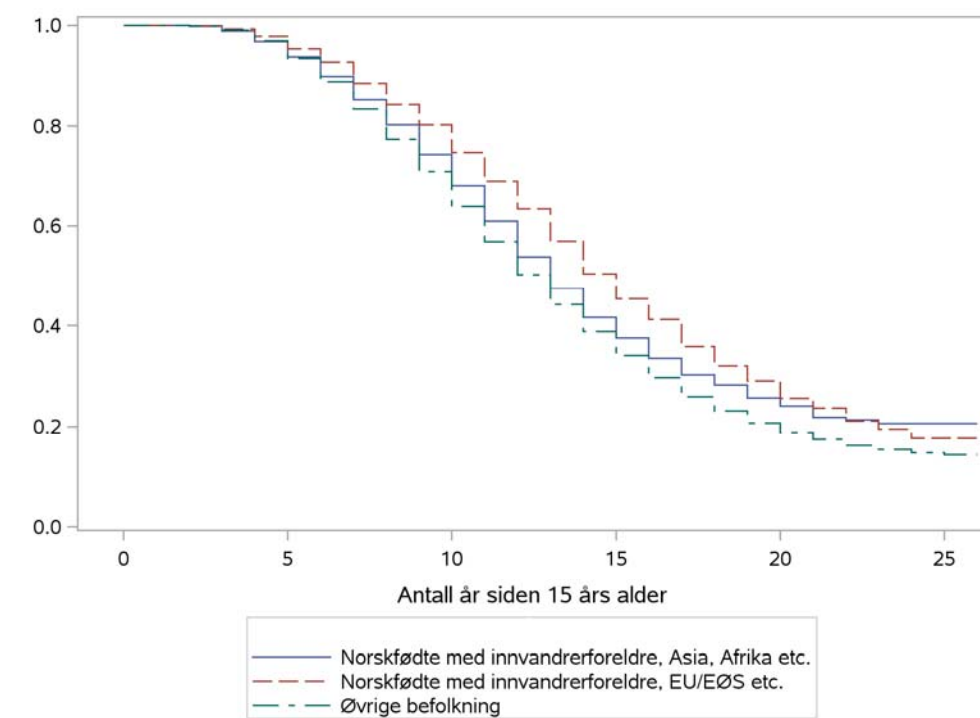
Før vi går over til å presentere resultatene fra disse forløpsanalysene skal vi illustrere forskjeller i hvor lang tid ulike grupper norskfødte med innvandrerforeldre er i risikozonen for å inngå et første samliv ved hjelp av såkalte Kaplan Meier kurver. I disse figurene ser vi på forskjeller i denne "overlevelsestiden" som enslik mellom norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Den øvrige befolkningen i samme alder er inkludert som referansegruppe.

Hvor lang tid tar det før første samliv inngås?

Figur 5.9. illustrerer tiden det tar fra en kvinne eller mann fyller 15 år til han eller hun har inngått sitt første samliv (samboerskap eller ekteskap). Tiden vises i hele år fra 0 år (altså 15 års alder) til 26 år (som tilsvarer 40 års alder). I denne figuren sensureres observasjoner i det de flytter ut av landet, dør eller inngår det første samlivet. På denne måten får vi hele tiden en korrekt nevner og kan dermed beregne andelen som inngår samliv etter hvem som er "under risiko" for å inngå et første samliv ved hvert tidspunkt.¹⁵

Av figur 5.9. ser vi for det første at norskfødte personer med innvandrerforeldre fra Asia, Afrika, etc. (blå hel linje) og EU/EØS etc. (rød stiplet linje) var noe senere ute med å inngå det første samlivet enn personer i den øvrige befolkningen (grønn stiplet linje). Etter 8 år (da de var 23 år gamle) hadde 15,7 prosent av de norskfødte med innvandrerforeldre fra EU/EØS etc. inngått et første samliv. Den tilsvarende andelen blant norskfødte personer med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. var 19,7 prosent. Til sammenlikning hadde 22,6 prosent av kvinner og menn i den øvrige befolkningen erfaring fra et første samliv etter 8 år.

Figur 5.9. Tid som enslik fra 15 år til inngåelse av det første samlivet. Norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen. 15-40 år. Kaplan Meier estimater

Etter 15 år hadde forskjellen mellom de to gruppene norskfødte med innvandrerforeldre økt noe, og 54,6 prosent av dem med bakgrunn fra EU/EØS hadde samlivserfaring mot 62,5 prosent av dem med foreldre født i Asia, Afrika etc. Etter 26 år var imidlertid forskjellen motsatt, og 82,4 prosent av de da 40 år gamle

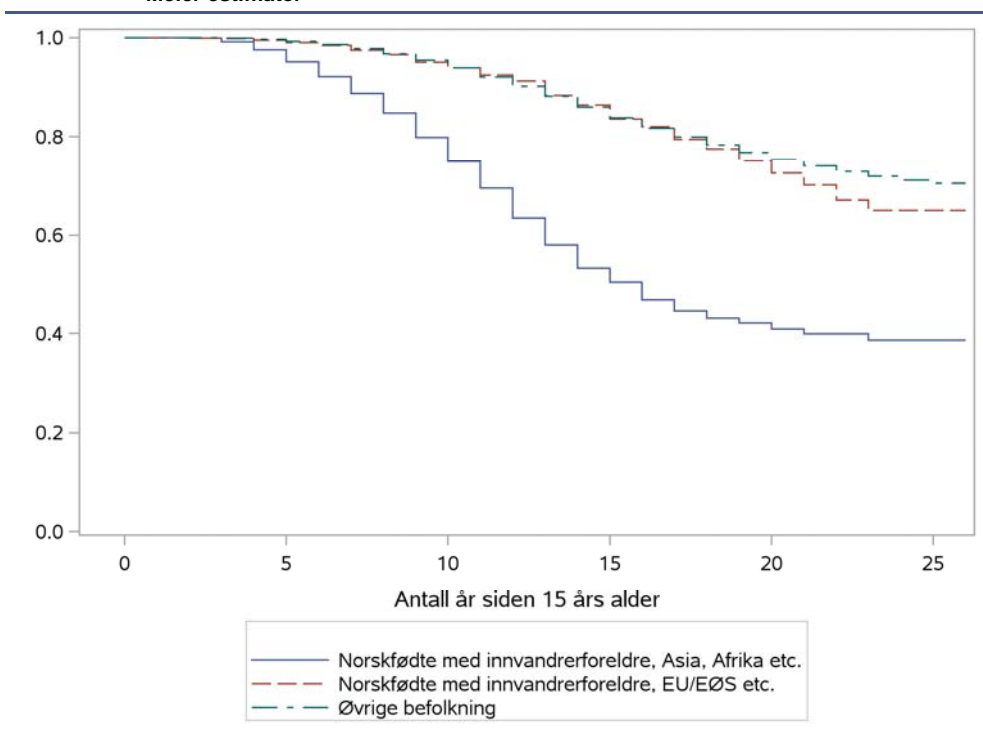
¹⁵ Vi må igjen huske på de norskfødtes unge alder, noe som innebærer at svært få har mulighet til å ha hatt 26 års varighet som enslik. Dette gjelder særlig blant norskfødte med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. Som vi så av vedleggstabell 4, var det kun 17 personer som var 40 år gamle blant dem med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. Til sammenlikning var 86 personer (3,4 prosent) med bakgrunn fra EU/EØS etc. 40 år gamle i 2011.

norskfødte kvinnene og mennene med foreldre født i EU/EØS etc. hadde samlivserfaring mot 79,3 prosent av deres jevngamle motparter med innvandrerforeldre fra Asia, Afrika etc. 85,7 prosent av den øvrige befolkningen hadde erfaring fra et samliv etter 26 år (se figur 5.9.).

Figur 5.10. og 5.11. illustrerer den tilsvarende overlevelsestiden som enslig til inngåelse av det første samlivet som enten var et ekteskap eller et samboerskap. Av disse figurene ser vi at norskfødte personer med innvandrerforeldre fra Asia, Afrika etc. (hel blå linje) var tidligst ute med å inngå det første ekteskapet og senest ute med det første samboerskapet. Forskjellen mellom norskfødte med innvandrerforeldre fra EU/EØS etc. (rød stiplet linje) og den øvrige befolkningen (grønn stiplet linje) var ikke stor, særlig ikke når vi ser på dem som giftet seg direkte uten først å være samboere (se figur 5.10.).

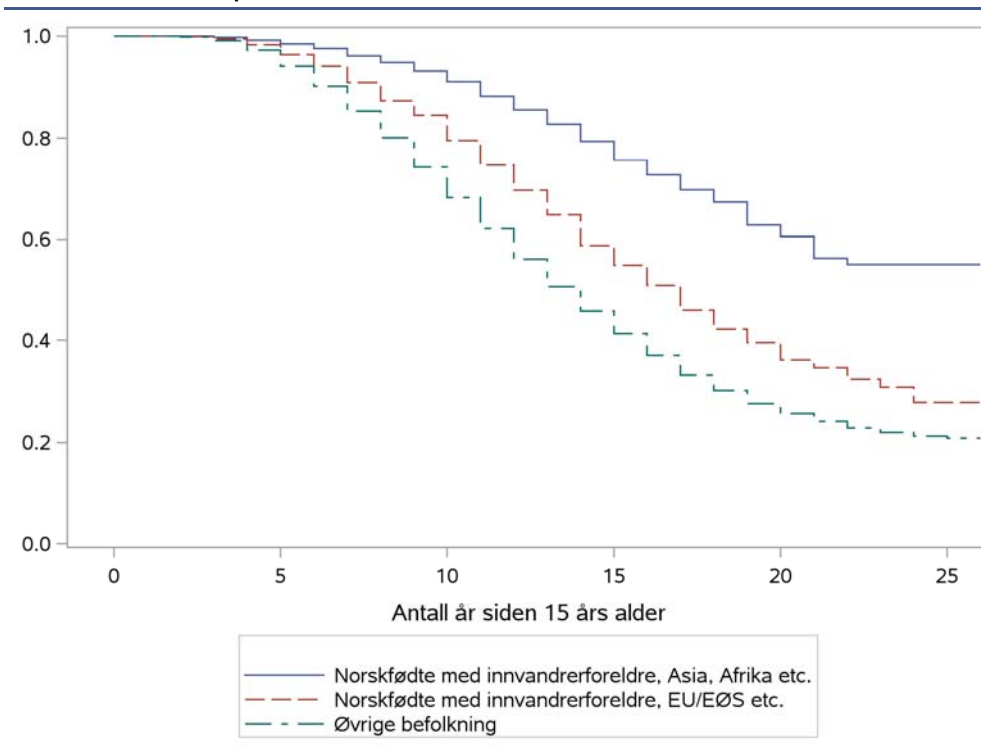
Nærmere bestemt viser figur 5.10. at 49,5 prosent av de norskfødte med innvandrerforeldre fra Asia, Afrika etc. hadde giftet seg etter 15 år (blå hel linje). Blant de norskfødte med innvandrerforeldre fra EU/EØS (rød stiplet linje) hadde 16,4 prosent giftet seg etter 15 år. På slutten av observasjonsperioden (26 år) var henholdsvis 61,3 prosent av de norskfødte med bakgrunn fra Asia, Afrika, etc. og 34,9 prosent av de med foreldre født i EU/EØS etc. gift. I den øvrige befolkningen hadde 29,5 prosent giftet seg direkte da de var 40 år gamle (grønn stiplet linje).

Figur 5.10. Tid som enslig fra 15 år til inngåelse av det første samlivet som var et ekteskap. Norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen. 15-40 år. Kaplan Meier estimater

Blant dem som valgte samboerskap som første samliv (figur 5.11.) ser vi at de norskfødte med foreldre født i EU/EØS etc. var betraktelig tidligere ute enn dem med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. For eksempel hadde 45,1 prosent av de norskfødte med foreldre som innvandret fra EU/EØS etc. (rød stiplet linje) etablert seg som samboere etter 15 år mot 24,3 prosent av de med foreldre fra Asia, Afrika etc. og 58,7 prosent av den øvrige befolkningen. Etter 26 år hadde 72,1 prosent av de norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc., som da var 40 år gamle, inngått et første samboerskap mot 44,9 prosent av de norskfødte med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. og 79,1 prosent av den øvrige befolkningen.

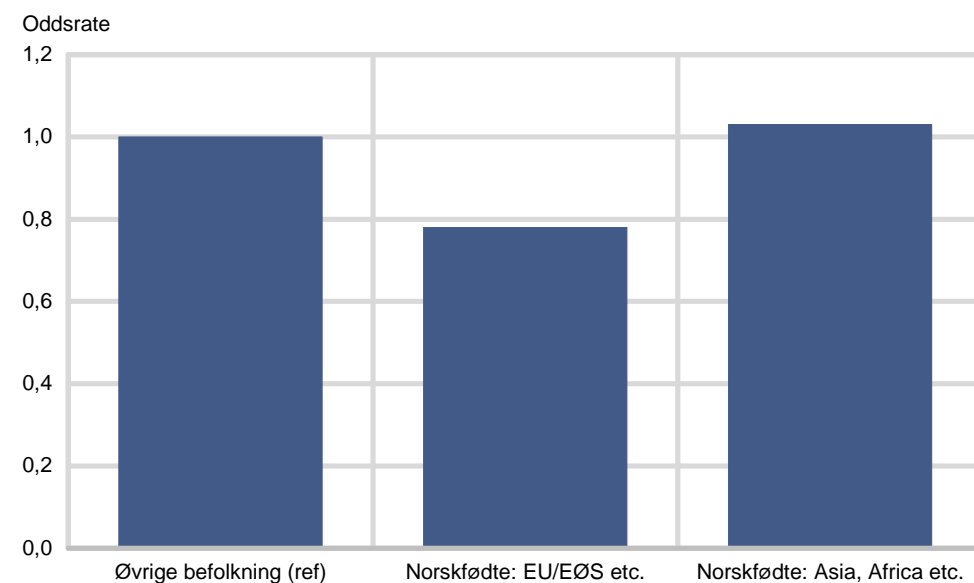
Figur 5.11. Tid som enslig fra 15 år til inngåelse av det første samlivet som var et samboerskap. Norskfødte med innvanderforeldre og den øvrige befolkningen. 15-40 år. Kaplan Meier estimater

Norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc. inngår første samliv senere

I vedleggstabell 20 vises resultater fra en forløpsanalyse der vi ser på inngåelsen av det første samlivet (samboerskap og ekteskap) blant norskfødte med innvanderforeldre og den øvrige befolkningen. I denne modellen skiller vi altså ikke mellom inngåelse av samboerskap og ekteskap, men ser på tilbøyeligheten for å inngå et første samliv i et gitt år relativt til å forbli enslig. Modellen kontrollerer for alder, kjønn, bosted, utdanning, skolegang og periode. Hovedresultatene fra vedleggstabell 20 er gjengitt i figur 5.12. og bekrefter at forskjellene i første samlivsinngåelse vedvarer når vi kontrollerer for andre forhold.

Figur 5.12. Oddsrate fra forløpsanalyse av første samlivsinngåelse. Norskfødte med innvanderforeldre og øvrige befolkning

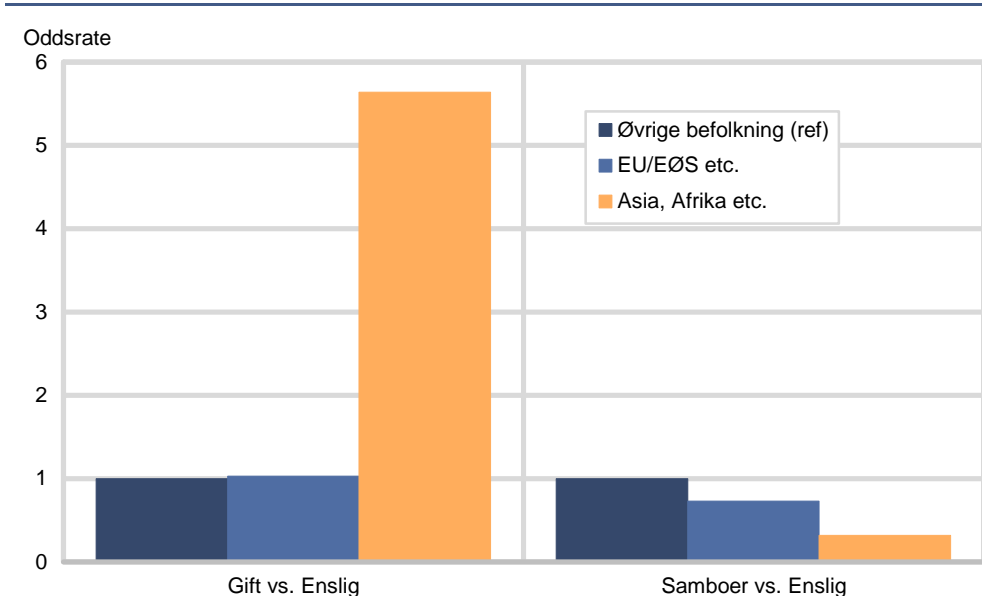
Note: Modellen kontrollerer for alder, kjønn, bosted, utdanning, skolegang og periode

Nærmere bestemt ser vi av figur 5.12. at norskfødte med innvandrerforeldre født i EU/EØS etc. har 22 prosent lavere odds for å inngå et første samliv i et gitt år enn hva tilfellet var for personer i den øvrige befolkningen, kontrollert for alder, kjønn, bosted, utdanning, skolegang og periode. Vi legger videre merke til at norskfødte med innvandrerforeldre fra Asia, Afrika etc. har noe større tilbøyelighet for å inngå det første samlivet i et gitt år enn personer i den øvrige befolkningen, men denne forskjellen er ikke statistisk signifikant ($p = 0,08$). Som vi skal se i de neste avsnittene, skyldes denne forskjellen i timingen av det første samlivet først og fremst at norskfødte med innvandrerforeldre fra Asia, Afrika etc. er raskere ute med å gifte seg mens de langt sjeldnere velger samboerskap første gang de lever i et samliv.

Norskfødte med innvandrerforeldre inngår samboerskap senere

I vedleggstabell 21 presenteres resultater fra en multinomiske logistiske regresjonsanalyser av tilbøyeligheten for å inngå det første samlivet i et gitt år, og i denne modellen skiller vi mellom inngåelse av samboerskap og ekteskap. Nærmere bestemt ser vi på sjansen for å inngå det første samboerskapet versus ingen samlivsinnngåelse eller ekteskap versus ingen samlivsinnngåelse. I denne modellen er personer i den øvrige befolkningen referansegruppe.

Figur 5.13. Oddsrate fra forløpsanalyse av første samlivsinnngåelse. Norskfødte med innvandrerforeldre og øvrige befolkning

Note: Modellen kontrollerer for alder, kjønn, bosted, utdanning, skolegang og periode.

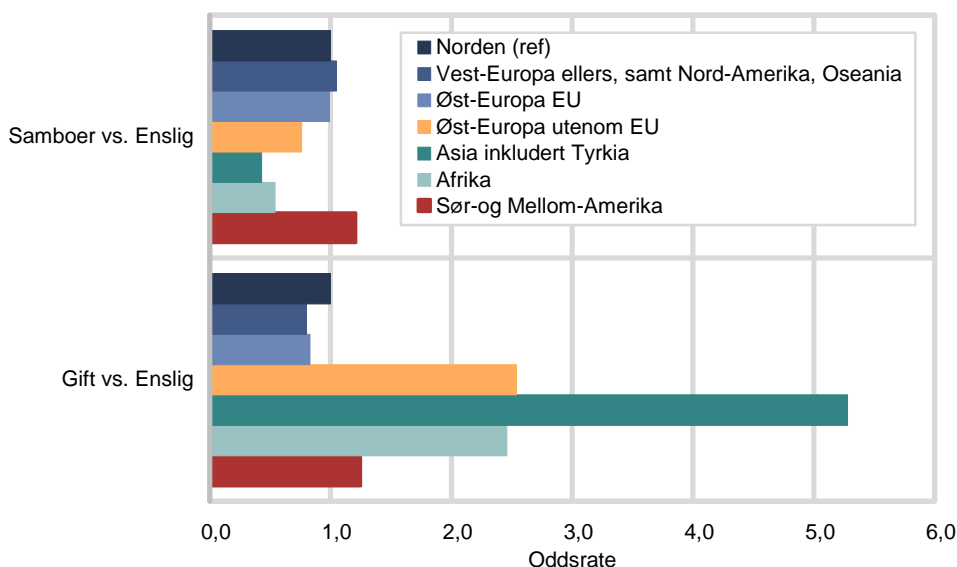
Hovedresultatet fra denne modellen er presentert i figur 5.13. Denne figuren bekrefter at norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre født i verdensregionen Asia, Afrika etc. hadde mer enn fem ganger så høy odds for å inngå et første ekteskap i ett årlig observasjonsintervall relativt til å forbli enslige enn hva var tilfellet var blant personer i den øvrige befolkningen. Det var ingen forskjeller i timingen av det første samlivet som var et ekteskap mellom norskfødte med foreldre født i EU/EØS og personer i den øvrige befolkningen.

Blant dem som valgte samboerskap som det første samlivet, derimot, var personer i den øvrige befolkningen tidligst ute: kontrollert for utdanningsnivå, skolegang, bosted, kjønn, alder og periode, hadde norskfødte med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. 68 prosent lavere odds for å inngå et første samboerskap relativt til å forbli enslige i et bestemt år enn hva tilfellet var blant personer i den øvrige befolkningen. Oddsen for at norskfødte med innvandrerforeldre fra EU/EØS etc. ble samboere for første gang i et gitt år var 27 prosent lavere enn i befolkningen for øvrig (se figur 5.13).

Norskfødte med foreldre født i Asia, Øst-Europa utenom EU og Afrika gifter seg først

I vedleggstabell 22 presenteres resultater fra tre multinomiske logistiske regresjonsanalyser av tilbøyeligheten for å inngå det første samlivet i et gitt år. I disse modellene er vi først og fremst opptatt av forskjeller innad i gruppen norskfødte med innvandrerforeldre, og ser derfor kun på norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. For det første legger vi merke til at forskjellen mellom de to gruppene norskfødte med innvandrerforeldre fra henholdsvis Asia, Afrika etc. og EU/EØS etc. er statistisk signifikant og at førstnevnte gruppe hadde en langt høyere odds for å starte sine samlivskarrierer med et ekteskap (se vedleggstabell 22, modell 2).

Figur 5.14. Oddsrate fra forløpsanalyse av første samlivsinngåelse. Norskfødte med innvandrerforeldre. Syvdelt verdensregion

Note: Modellen kontrollerer for alder, kjønn, bosted, utdanning, skolegang og periode.

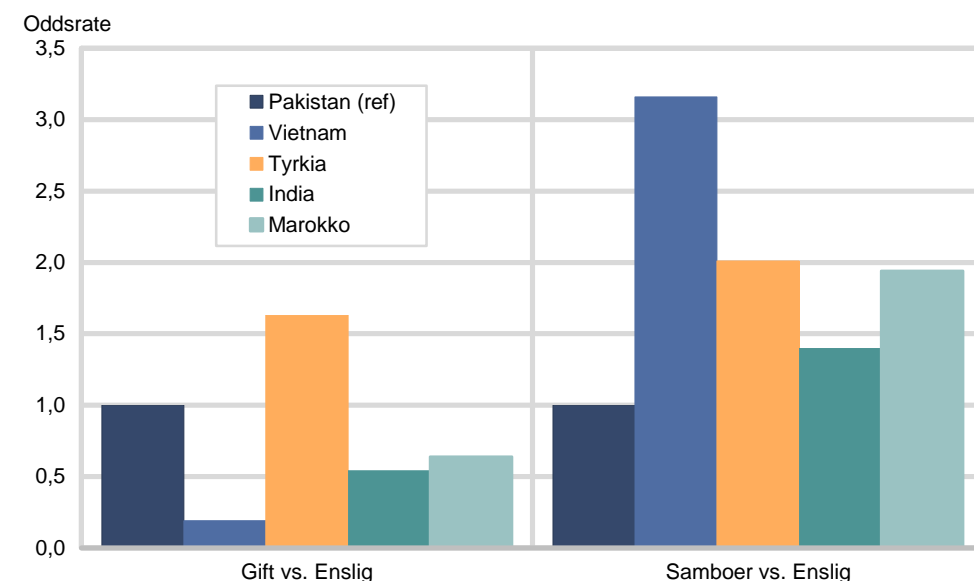
Figur 5.14. viser sammenhengen mellom regionen foreldrene var født i og sjansen for å inngå det første samlivet i et gitt år, kontrollert for alder, periode, bosted, kjønn, studiestatus og utdanningsnivå (se vedleggstabell 22, modell 3 for resultater fra hele denne modellen). Figuren bekrefter at det særlig er norskfødte med bakgrunn fra Asia, Øst-Europa utenom EU og Afrika som var tidlig ute med å gifte seg, kontrollert for de øvrige variablene i modellen. Norskfødte med innvandrerforeldre fra de samme verdensregionene var også senere ute med å inngå et første samboerskap.

Resultatene fra en separat analyse av norskfødte personer med innvandrerforeldre fra de fem største bakgrunnslandene Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko er presentert i vedleggstabell 23, og sammenhengen mellom deres landbakgrunn og inngåelsen av det første samlivet er gjengitt i figur 5.15. Denne figuren bekrefter at det er norskfødte personer med tyrkisk bakgrunn som har den høyeste oddsraten for å gifte seg i et gitt år, mens norskfødte med vietnamesisk, indisk og marokkansk bakgrunn hadde en lavere odds for å gifte seg i ett bestemt år relativt til å forbli enslige sammenliknet med norskfødte kvinner og menn hvis foreldre hadde innvandret fra Pakistan.

Norskfødte personer med vietnamesisk bakgrunn har, på den andre siden, høyest odds for å inngå et samboerskap relativt til å forbli enslige i et årlig observasjonsintervall sammenliknet med norskfødte personer med pakistansk bakgrunn. Figur 5.15. bekrefter også at kvinner og menn med tyrkisk, indisk eller marokkansk bakgrunn var mer tilbøyelige til å inngå et samboerskap i et gitt år enn dem med pakistansk bakgrunn, kontrollert for alder, kjønn, bosted, periode, utdanning og

studiestatus. Alle disse forskjellene mellom norskfødte med pakistansk bakgrunn og norskfødte med innvandrerforeldre fra de fire andre landgruppene er statistisk signifikante ($p < 0,05$).

Figur 5.15. Oddsrate fra forløpsanalyse av første samlivsinngåelse. Norskfødte med innvandrerforeldre. Fem største bakgrunnsland

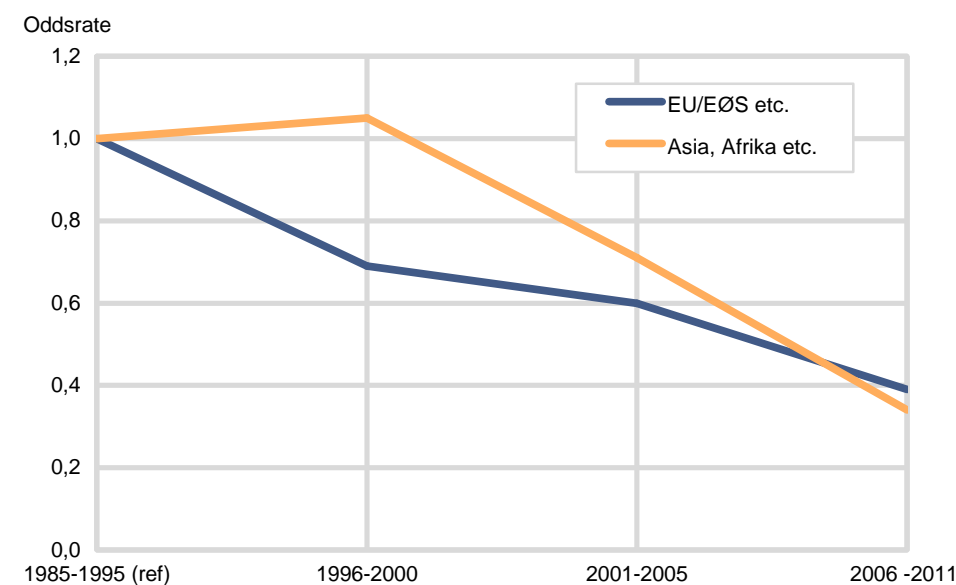

Note: Modellen kontrollerer for alder, kjønn, bosted, utdanning, skolegang og periode.

Sannsynligheten for å gifte seg direkte synker over tid

Som vi kan se av vedleggstabell 22 (modell 2), er det en negativ sammenheng mellom inngåelse av det første ekteskapet og periode. Sagt med andre ord, så sank sjansen for å gifte seg direkte sammenliknet med å ikke inngå et første samliv over observasjonsperioden (1985 til 2011). Sammenhengen mellom periode og inngåelse av samboerskap var, på den andre siden, ikke statistisk signifikant. Norskfødte kvinner og menn med to innvandrerforeldre utsetter altså første ekteskap i større grad enn tidligere, mens timingen av første samboerskap har vært uendret i den observasjonsperioden vi ser på her (1985 til 2011).

Figur 5.16. Utvikling over tid i tilbøyelighet for inngåelse av ekteskap som første samliv. Norskfødte med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc

Note: Kontrollert for alder, kjønn, bosted, utdanning og skolegang.

Som vist i vedleggstabell 24 så gjelder dette både norskfødte med innvanderforeldre fra EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. For norskfødte med innvanderforeldre fra EU, EØS etc. tilsvarte denne årlige reduksjonen i oddsen for å gifte seg direkte relativt til å forbli enslig 6 prosent, kontrollert for de andre variablene vi har inkludert. Blant norskfødte med foreldre som innvandret fra Asia, Afrika etc. var den tilsvarende årlige reduksjonen i oddsraten for å gifte seg 10 prosent.

Denne utviklingen over tid er illustrert i figur 5.16., som viser resultatene fra to separate regresjonsmodeller for norskfødte med bakgrunn fra henholdsvis EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. For å gjøre framstillingen enklere, og siden sammenhengen mellom periode og inngåelse av samboerskap ikke var statistisk signifikant, ser vi her kun på ekteskap. I disse analysene har vi brukt en gruppert periodevariabel, og perioden 1985 til 1995 er referanseperiode. Se vedleggstabell 24 for tallgrunnlaget til denne figuren.

Som vi kan se, var det en nedgang i oddsraten for å gifte seg direkte for begge gruppene norskfødte med innvanderforeldre i den observasjonsperioden vi ser på her. For å undersøke om denne reduksjonen over tid i sjansen for å gifte seg direkte var like sterk for begge disse gruppene norskfødte med innvanderforeldre, inkluderte vi et samspillsledd mellom periode og verdensregionen foreldrene var født i en felles modell for alle norskfødte (denne modellen er ikke vist i tabeller). Dette samspillsleddet var negativt og statistisk signifikant. Vi kan med andre ord konkludere at denne reduksjonen i oddsen for å gifte seg direkte versus å ikke inngå et første samliv i et gitt år var sterkest for norskfødte med bakgrunn fra Asia, Afrika etc.

Endringer i registrering av samboerskap over tid

Som nevnt i rapportens innledning, har det vært en endring i registreringspraksisen og definisjonen av samboerskap i registerdataene i den observasjonsperioden vi ser på her. Bosted på felles adresse har vært brukt for å identifisere samboerpar fra 2000 og utover, mens samboerpar med felles barn har blitt registrert som en egen kategori i husholdsstatistikken siden 1987. Dette trenger ikke være et stort problem i vårt tilfelle da det store flertallet av de norskfødte kvinnene og mennene med to innvanderforeldre vi ser på her er svært unge og inngikk sine første samliv etter år 2000. For likevel å utelukke muligheten for at denne endrede registreringspraksisen av samboerskap har innvirkning på resultatene, har vi i en ytterligere forløpsmodell sett på første samlivsinngåelse i observasjonsperioden fra 2000 til 2011. I disse analysene følger vi personer som fylte 18 år i løpet av denne perioden fram til første samlivsinngåelse eller sensurering.¹⁶ Dette gir et datasett på 81 371 personår-observasjoner og 2 488 første samlivsinngåelser (hvorav 945 samboerskap og 1 543 ekteskap).

Resultatene fra denne analysen er presentert i vedleggstabell 25. Som vi ser gir denne begrensningen i observasjonsperiode i all hovedsak de samme resultatene som vi fant i vedleggstabell 21. Vi legger særlig merke til at norskfødte med innvanderforeldreforeldre født i Asia, Afrika etc. også i denne observasjonsperioden er mer tilbøyelige til å gifte seg og mindre tilbøyelige til å inngå et første samboerskap sammenlignet med norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc. Videre ser vi at sammenhengen mellom periode og inngåelse av et ekteskap er negativ, noe som altså tolkes som at norskfødte personer med to innvanderforeldre har en lavere sjanse for å gifte seg direkte relativt til å forbli enslige senere i observasjonsperioden. Vi ser dessuten at det er svak negativ sammenheng mellom periode og inngåelse av første samboerskap.

¹⁶ Som vi husker var startalderen 15 år i de tidligere forløpsanalysene. Grunnen til at vi her har hevet alderen for å komme under risiko er at vi maksimalt kan følge personene i 11 år. De eldste kan med andre ord være 29 år gamle og ved å øke startalderen gir vi altså personene lenger tid til å inngå det første samlivet.

I en ytterligere regresjonsmodell inkluderte vi et samspillsledd mellom periode og foreldrenes verdensregion (ikke vist i tabeller). Dette samspillsleddet var ikke statistisk signifikant. Reduksjonen over tid i sjansen for å gifte seg direkte eller inngå et samboerskap i denne perioden var, med andre ord, like sterk for begge gruppene norskfødte med innvandrerforeldre.

Studenter og høyt utdannede utsetter det første samlivet, særlig første ekteskap

Forløpsanalysene som presenteres i vedleggstabell 22 viser videre at norskfødte med innvandrerforeldre som var studenter i et år hadde en lavere tilbøyelighet for å være registrert som samboer eller gift ved inngangen av det neste året. Selv om denne negative sammenhengen mellom det å være student og første samliv gjelder både samboerskap og ekteskap, så ser vi av modell 2 i vedleggstabell 22 at den var særlig sterk for ekteskapsinnngåelse. Nærmere bestemt hadde norskfødte kvinner og menn som var studenter en oddsrate for å gifte seg relativt til å ikke inngå et samliv i et gitt år som var 49 prosent lavere enn hva tilfellet var for norskfødte med innvandrerforeldre som ikke var under utdanning. Vedleggstabell 23 og 24 bekrefter at denne negative sammenhengen mellom studietilværelsen og samlivsinngåelse gjelder for norskfødte med innvandrerforeldre fra verdensregionene EU/EØS etc. og Asia samt for norskfødte med bakgrunn fra Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko.

I kapittel 3 så vi at personer med høyere utdanning var mindre tilbøyelige til å være i et samliv, og særlig et ekteskap, per 1.1.2011 sammenliknet med de grunnskoleutdannede. Resultatene fra forløpsanalysen som presenteres i vedleggstabell 21 bekrefter at dette er tilfellet selv når vi kontrollerer for om personene fortsatt er under utdanning eller ikke samt landbakgrunn, kjønn, bosted, alder og observasjonsperiode. For eksempel ser vi av modell 2 i vedleggstabell 22 at universitet – eller høyskoleutdannede personer hadde 25 prosent lavere odds for å gifte seg relativt til å forbli enslig sammenliknet med dem som hadde fullført grunnskolen. Vi legger videre merke til at personer med manglende utdanningsopplysninger hadde en lavere odds for å inngå et første ekteskap og et første samboerskap sammenliknet med dem som var grunnskoleutdannede.

Vedleggstabell 23 og 24 viser imidlertid at denne sammenhengen mellom utdanningsnivå og første samlivsinngåelse varierer med landbakgrunn. For det første viser resultatene fra forløpsanalysen som presenteres i vedleggstabell 23 at norskfødte med bakgrunn fra Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko som hadde fullført en utdanning på universitet - eller høyskolenivå var mindre tilbøyelige til å inngå et første samboerskap sammenliknet med grunnskoleutdannede personer. Vi legger videre merke til at norskfødte med bakgrunn fra disse landene som hadde fullført en videregående utdanning hadde en lavere odds for å inngå både et første ekteskap og samboerskap enn grunnskoleutdannede personer med samme landbakgrunn. Den separate regresjonsanalysen av norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc. viser at det blant disse er en svak positiv, men ikke statistisk signifikant, sammenheng mellom å ha fullført en universitets - eller høyskoleutdanning og inngåelsen av det første samboerskapet (se vedleggstabell 24).

Å bo i en by med mange norskfødte henger sammen med tidligere ekteskap

Vedleggstabell 22 bekrefter videre at norskfødte med innvandrerforeldre som var bosatt i Oslo, Bergen eller Drammen var mer tilbøyelige til å gifte seg relativt til å forbli enslige i et gitt år sammenliknet med norskfødte som var bosatt i andre deler av landet. Modell 2 viser at det å være bosatt i en av disse byene økte oddsen for å gifte seg med 23 prosent sammenliknet med det å være bosatt i andre deler av landet. Videre legger vi merke til at norskfødte kvinner og menn med to utenlandsfødte foreldre som var bosatt i en av disse byene hadde en lavere oddsrate for å inngå et samboerskap relativt til å ikke inngå et første samliv i et årlig observasjonsintervall. Nærmere bestemt så viser modell 2 i vedleggstabell 22 at

personer som var bosatt i Oslo, Bergen eller Drammen hadde en odds for å inngå et første samboerskap relativt til å forbli enslige som var 29 prosent lavere sammenliknet med norskfødte kvinner og menn med to innvandrerforeldre som bodde andre steder.

Ser vi på de fem største bakgrunnslandene i vedleggstabell 23, legger vi merke til at sammenhengen mellom bosted og samlivsinngåelse kun gjelder inngåelse av det første samboerskapet. Vedleggstabell 24 og 25 bekrefter at norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc. som var bosatt i Oslo, Bergen eller Drammen hadde en noe lavere oddsrate for å gifte seg direkte. Men denne sammenhengen er ikke statistisk signifikant.

5.4. Oppsummering

I dette kapittelet har vi sett at de aller fleste (64 prosent) personer født i Norge av to innvandrerforeldre som hadde erfaring fra et første samliv, hadde giftet seg, mens 36 prosent valgte samboerskap. I tråd med hva vi fant i kapittel 3 var en betydelig høyere andel av norskfødte kvinner og menn med foreldre som innvandret fra EU/EØS etc. samboere første gang de levde i et samliv (79 prosent samboerskap) sammenliknet med hva som var tilfellet blant dem med foreldre som var født i Asia, Afrika etc. (27 prosent av de første samlivene var samboerskap).

Videre har vi sett at norskfødte med innvandrerforeldre fra EU/EØS etc. var eldre første gang de levde i et samliv sammenliknet med norskfødte med foreldre som var født i Asia, Afrika etc. Den laveste gjennomsnittsalderen finner vi blant norskfødte med tyrkisk bakgrunn som i gjennomsnitt var noe over 22 år gamle da de giftet seg (eller ble samboere) første gang. Av personer med samlivserfaring hadde nær 90 prosent med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. inngått sine første samliv da de 29 år gamle. Blant dem med bakgrunn fra EU/EØS etc. hadde 90 prosent inngått det første samlivet i første halvdel av 30-årsalderen.

Alt i alt finner vi det samme mønsteret i forløpsanalysene som vi gjorde i analysene av samlivsstatus per 1.1.2011 som ble presentert i kapittel 3. Nærmere bestemt viser resultatene fra disse forløpsanalysene at det særlig er norskfødte med bakgrunn fra Asia, Øst-Europa utenom EU og Afrika som var tidlig ute med å gifte seg og senere ute med å inngå et første samboerskap. Sjansen for å gifte seg direkte har imidlertid sunket i den observasjonsperioden vi ser på her (1985 til 2011). Denne reduksjonen i tilbøyeligheten for å gifte seg direkte relativt til ikke å inngå et første samliv i et gitt år var sterkere for norskfødte med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. enn hva tilfellet var for dem med bakgrunn fra verdensregionen EU/EØS etc.

Ser vi kun på personer som var under risiko for å inngå det første samlivet i observasjonsperioden 2000-2011 finner vi de samme forskjellene mellom norskfødte med ulik landbakgrunn i timingen av det første samlivet: norskfødte med innvandrerforeldre fra Asia, Afrika etc. er raskere uten med å gifte seg direkte og mindre tilbøyelige til å inngå samboerskap i et gitt år sammenliknet med norskfødte med bakgrunn fra EU/EØS etc. I disse analysene finner vi imidlertid ingen forskjeller mellom de to gruppene norskfødte med innvandrerforeldre i reduksjonen for å inngå et første samliv over tid.

6. Hovedfunn, begrensninger og veien videre

6.1. Hovedfunn

I denne rapporten har vi gitt et oppdatert bilde av samlivsmønsteret blant norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre i alderen 18 til 40 år. Vi har i tillegg presentert resultater fra multivariate analyser, blant annet av timingen av første samliv og valg av samboerskap eller ekteskap. På denne måten har vi tatt hensyn til flere variable samtidig og ved siden av å rendyrke sammenhenger mellom landbakgrunn og samlivsatferd har vi vært særlig opptatt av betydningen av sosioøkonomiske kjennetegn som utdanning og arbeidsmarkedsdeltakelse for valg av samlivstype (samboerskap eller ekteskap) samt tidspunkt for inngåelse av det første samlivet. Vi har også sett på betydningen av religiøsitet og sosial kontakt med den øvrige befolkningen for valg av partner og holdninger til ektefelles bakgrunn.

Samlivsstatus 2011

Nærmere åtte av ti norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 18 til 40 er ugift. Av dem som lever i et samliv (altså samboerskap eller ekteskap) er noe over en av fem (22 prosent) samboere. Den tilsvarende aldersjusterte andelen samboere var 18 prosent blant alle innvandrere og 43 prosent i den øvrige befolkningen. Det er betydelige forskjeller innad i gruppen norskfødte med innvandrerforeldre i utbredelsen av samboerskap, og vi finner en betydelig høyere andel samboere blant norskfødte med foreldre født i EU/EØS etc. (11 prosent) enn i Asia, Afrika etc. (4,3 prosent).

Multivariate modeller bekreftet at norskfødte med foreldre født i EU/EØS etc. var mer tilbøyelige til å leve i samboerskap, men mindre tilbøyelige til å være gift, enn personer med foreldre født i Asia, Afrika etc. Separate analyser av de fem største bakgrunnslandene (Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko) viste at sjansen for å være gift var størst blant norskfødte med foreldre født i Tyrkia, mens norskfødte med foreldre født i Vietnam hadde høyest sannsynlighet for å leve i et samboerskap sammenliknet med personer hvis foreldre hadde innvandret fra Pakistan.

Videre er det en negativ sammenheng mellom høyere utdanning og tilbøyeligheten til å leve i et samboerskap eller å være gift relativt til ikke å leve i et samliv. Separate modeller for norskfødte personer med innvandrerforeldre født i henholdsvis EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. viste imidlertid at sammenhengen mellom utdanning og ekteskap var positiv for førstnevnte gruppe, mens den var negativ for sistnevnte. Det er dessuten en positiv sammenheng mellom det å være sysselsatt og leve i samliv. Dette funnet gjelder på tvers av alle landgrupper.

Første samlivsinngåelse

Vi har også sett på inngåelsen av det første samlivet. Disse analysene viste at en betydelig høyere andel av norskfødte med innvandrerforeldre fra EU/EØS etc. var samboere første gang de levde i et samliv (79 prosent) sammenliknet med hva som var tilfellet blant dem med foreldre som var født i Asia, Afrika etc. (27 prosent). Av norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 18 til 40 år med samlivserfaring hadde nær 90 prosent med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. inngått sine første samliv da de var 29 år gamle. Blant norskfødte med innvandrerforeldre fra EU/EØS etc. hadde 90 prosent inngått det første samlivet i første halvdel av 30-årsalderen. Den laveste gjennomsnittsalderen finner vi blant norskfødte med tyrkisk bakgrunn (22,4 år).

Multivariate forløpsanalyser bekrefter at det særlig er norskfødte med innvandrerforeldre fra Asia, Øst-Europa utenom EU og Afrika som var tidlig ute med å gifte seg og senere ute med å inngå et første samboerskap. Sjansen for å gifte seg direkte har imidlertid sunket i den observasjonsperioden vi ser på her (1985 til 2011), særlig for norskfødte med innvandrerforeldre fra Asia, Afrika etc.

Betydningen av religion og kontakt med den øvrige befolkningen

I tillegg til registerdata har vi brukt data fra spørreundersøkelsen *Levekår blant unge med innvandrerbakgrunn 2006* til å undersøke sammenhenger mellom religiøsitet og sosiale nettverk og respondentenes samlivsstatus ved intervju-tidspunktet. Disse dataene ble også brukt til å se på valg av partner samt holdninger til valg av ektefelle. Opplysninger om holdninger, religiøsitet og sosial kontakt finnes ikke i registerdataene og dette er per dags dato en av få representative levekårsundersøkelsen blant unge kvinner og menn med innvandrerbakgrunn i denne aldergruppen i Norge. Undersøkelsen omfatter personer i alderen 16 til 25 år som enten er født i Norge av to utenlandskfødte foreldre eller som selv innvandret før de var seks år. Intervjupersonene har bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Få studier har til nå analysert dataene fra denne spørreundersøkelsen (se Løwe (2008) for en bred beskrivelse av levekår basert på undersøkelsen).

Disse analysene viste at det er en positiv sammenheng mellom religiøsitet og ekteskap, også når vi kontrollerer for en rekke bakgrunnskjennetegn. Personer som hadde venner uten innvandrerbakgrunn var sjeldnere gift enn dem som ikke hadde venner uten innvandrerbakgrunn. En av fire som ikke levde i et samliv hadde en kjæreste, men andelen var høyest blant norskfødte personer med vietnamesisk bakgrunn (35 prosent). Videre fant vi at ni av ti gifte var gift med en person som også hadde innvandrerbakgrunn, mens fire av ti som var i et kjæresteforhold hadde en kjæreste uten innvandrerbakgrunn. De mest religiøse og personer uten venner i den øvrige befolkningen var oftere i et samliv eller kjæreste med en person som hadde innvandrerbakgrunn. Dette gjelder også når vi kontrollerer for landbakgrunn og andre sentrale variable.

En av tre unge med bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam var uenige i påstanden "Man bør gifte seg med en person med samme etniske bakgrunn som en selv". 30 prosent var imidlertid helt eller ganske enig i påstanden. Personer med vietnamesisk og tyrkisk bakgrunn var mindre tilbøyelige til å være enige i denne påstanden enn dem med pakistansk bakgrunn, alt annet likt. Religiøse personer samt dem uten venner i den øvrige befolkningen var mer tilbøyelige til å mene at ektefeller bør ha samme etniske bakgrunn sammenliknet med mindre religiøse personer og dem som hadde venner uten innvandrerbakgrunn.

6.2. Begrensninger

Samboerskap i registerdata

Selv om vi i denne rapporten har sett på utbredelsen av samboerskap og dermed gitt et mer realistisk bilde av hvordan norskfødte med innvandrerforeldre lever enn om vi bare hadde sett på ekteskap, er det nok en gang viktig å understreke at vi kun fanger opp de mest offisielle samboerskapene når vi bruker disse registerdataene. Vi fanger blant annet ikke opp kortvarige samboerforhold eller samboerforhold som bevisst eller ubevisst holdes skjult ved at partnerne er registrert bosatt på forskjellige adresser. Heller ikke studenter som lever i et samboerskap samtidig som de er registrert bosatt hos sine foreldre blir registrert som samboere i disse registerdataene. Dette gjelder for hele befolkningen.

Som vi har vært inne på tidligere, har det også vært en endring i registreringspraksisen av samboerskap. Det er særlig før 2005 at registeropplysningene om samboerskap er mangelfulle, selv om bosted på felles adresse også har vært brukt for å identifisere samboerpar fra 2000 og utover. Unntaket er samboerpar med felles barn, som har blitt registrert som en egen kategori i husholdsstatistikken siden 1987.

Dette betyr at data om inngåelse av samboerskap, og særlig tidspunktet det ble inngått på, kan være mangelfulle. Som vi så i kapittel 5, var dette ikke et stort problem i vårt tilfelle da det store flertallet av de norskfødte med innvandrerforeldre er svært unge og dermed inngikk sine første samliv etter år 2000. For

likevel å utelukke muligheten for at denne endrede registreringspraksisen av samboerskap hadde innvirkning på resultatene så vi i en ytterligere forløpsanalyse på første samlivsinngåelse i observasjonsperioden fra 2000 til 2011. Denne begrensningen i observasjonsperiode ga i all hovedsak de samme resultatene.

I tillegg gir registerdata kun opplysninger om faktiske hendelser og kan ikke si noe om andre forhold som potensielt henger sammen med samlivsinngåelse, som for eksempel holdninger og verdier. Derfor har vi også analysert data fra spørreundersøkelsen LKI tillegg 2006.

Begrensninger LKI tillegg

Som nevnt er dette en av få representative spørreundersøkelsen av norskfødte personer med innvandrerforeldre per dags dato. I tillegg til opplysninger om respondentene er gift eller samboere, inneholder denne undersøkelsen også spørsmål om eventuelle kjæresteforhold blant dem som ikke bor med en partner. Undersøkelsen omfatter også en rekke spørsmål om religiøs tilhørighet og aktivitet samt betydningen av religion i den enkeltes liv (religiøsitet). Svært få studier har til nå analysert disse dataene. Dette gjelder særlig multivariate analyser av samlivsinngåelse. Spørreundersøkelsen og de analysene vi her har gjort av den bidrar således med viktig kunnskap om denne gruppen av den norske befolkningen. Vi har for eksempel bekreftet at det er en sterk sammenheng mellom religiøsitet og samlivsinngåelse også i denne gruppen av den norske befolkningen og at religiøse personer oftere velger å gifte seg enn mindre religiøse personer.

Allikevel er viktig å huske på at disse dataene er relativt gamle (2006) og at kvinnene og mennene i dette utvalget var svært unge da de ble intervjuet. Dette er særlig en viktig innvending når vi ser på samlivsmønsteret i denne befolkningsgruppen. Det er grunn til å tro at de som gifter seg i ung alder er en særlig selektert gruppe, også når det kommer til valg av partner. I tillegg inneholder denne undersøkelsen informasjon om et lite antall respondenter fra kun tre landbakgrunner.

Videre har vi sett at antallet samboere var svært lavt i dette utvalget. Kun 27 personer oppga at de var samboere på intervjutidspunktet. Generelt levde få av respondentene i et samliv, noe som gjorde det vanskelig å bryte dataene ned i mer detaljerte analyser av partnervalg. LKI tillegg inneholder heller ikke detaljerte opplysninger om partnerens landbakgrunn, kun om hun eller han hadde innvandrerbakgrunn eller ei. Vi valgte derfor å se på valg av partner blant alle som var gift, samboere eller i et kjæresteforhold, og skilte mellom respondenter som hadde en partner eller kjæreste med innvandrerbakgrunn og dem som hadde en partner eller kjæreste uten innvandrerbakgrunn. En innvending mot denne framgangsmåten er at et kjæresteforhold er svært forskjellig fra et samliv. Det kan for eksempel tenkes at terskelen for å velge en kjæreste med en annen bakgrunn er lavere enn å gifte seg med en person uten innvandrerbakgrunn. At andelen med en kjæreste uten innvandrerbakgrunn var høyere enn andelen med en ektefelle uten innvandrerbakgrunn støtter opp under denne antakelsen. Vi er derfor forsiktige med å konkludere om partnervalg basert på disse dataene, og da særlig om partnervalg blant samboere.

Denne spørreundersøkelsen inneholder heller ingen opplysninger om alder ved samlivsinngåelsen eller varigheten av samlivet eller kjæresteforhold. Dette er opplysninger som har vist seg å være viktige i analyser av samlivsinngåelse og partnervalg. På den andre siden er utvalget svært begrenset i alder og omfatter kun respondenter i alderen 16 til 25 år. Alle som har inngått samliv er dermed relativt unge. Framtidige analyser bør uansett inkludere opplysninger om alder ved samlivsinngåelsen.

6.3. Veien videre

Befolkningsgruppen norskfødte med innvandrerforeldre er fortsatt svært ung. Som vi så i kapittel 2, var nesten en av tre av de norskfødte i aldersgruppen vi har sett på

her (18 til 40 år) 20 år eller yngre i 2011, mot 6 prosent av innvandrerne og 14 prosent i den øvrige befolkningen. Kun 5 prosent av de norskfødte med innvandrerforeldre var 35 år eller eldre sammenliknet med 28 prosent av innvandrerne og 29 prosent i den øvrige befolkningen. Vi trenger mer kunnskap om norskfødte personer med innvandrerforeldre etter hvert som stadig flere kommer i familie-etableringsalderen. Vil flere velge å leve som samboere før de eventuelt gifter seg? Og hva med de landgruppene som per i dag er for unge til å inngå samliv, som for eksempel norskfødte personer med foreldre som har innvandret fra Somalia og Iran. Hvordan vil deres samlivsmønster se ut?

Et annet tema vi trenger mer kunnskap om er valg av partner. Som vi så i kapittel 4, ser det ut til at de aller fleste av de norskfødte med innvandrerforeldre som til nå har giftet seg velger en partner som også har innvandrerbakgrunn. Men disse var svært unge, og det er grunn til å tro at de som gifter seg i ung alder er en særlig selektert gruppe, også når det kommer til valg av partner. Dersom vi godtar at holdninger til ektefelles etnisitet er et godt mål på framtidig valg av ektefelle, tyder analysene av holdninger til ektefellens etnisitet som ble presentert i kapittel 4 på at denne andelen vil holde seg høy. Men vi mangler altså nyere studier som sammenlikner norskfødte med innvandrerforeldre med personer som selv har innvandret: er de mer tilbøyelige til å velge en partner fra den øvrige befolkningen enn de som selv har innvandret? Eller inngår de oftest samliv med en partner som selv er født i Norge av innvandrerforeldre eller en som selv har innvandret?

Framtidige studier bør også se på sammenhengen mellom tidspunkt for inngåelsen av det første samlivet og partnervalg. Det vil si, har norskfødte med innvandrerforeldre som inngår sitt første samliv i en ung alder, større tilbøyelighet til å velge en partner som selv tilhører innvandrerbefolkningen enn dem som utsetter første samlivsinngåelse? Dette er et tema vi vet lite om i Norge per i dag. Et annet tema som er lite studert er om det er forskjeller i valg av partner mellom samboere og gifte. Altså, er norskfødte med innvandrerforeldre som er samboere mer tilbøyelig til å velge en partner fra majoritetsbefolkningen enn dem som gifter seg?

Til sist burde eventuelle sammenhenger mellom valg av partner og senere atferd undersøkes nærmere. Et eksempel kan være å se på skilsmisserisikoen blant personer som velger ulike partnere. Er for eksempel personer som er gift med en partner med en annen landbakgrunn mer tilbøyelige til å skille seg enn dem som velger en ektefelle med lik landbakgrunn? Flere studier har bekreftet at etnisk heterogame par, altså par der partnerne har forskjellig etnisk bakgrunn, har en høyere risiko for skilsmisse (se for eksempel Feng, Boyle, van Ham og Raab (2012) for en nyere gjennomgang av denne litteraturen). Igjen vil det være viktig å se dette i sammenheng med når i livsløpet samlivet inngås.

Referanser

- Bjørkeng, B. og Dzarmarija, M. T. (2011). Fullføring av videregående opplæring. Gjennomstrømming blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Rapport 2011/45. Oslo/ Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.
- Blackwell, D. and. Lichter, D. T. (2004). Homogamy among dating, cohabiting, and married couples. *The Sociological Quarterly*, 45, 719-737.
- Blom, S. og Henriksen, K. (2008). Levekår blant innvandrere i Norge 2006/2006. Rapport 2008/5. Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.
- Bredal, A. (2006). Vi er jo en familie. Arrangerte ekteskap, autonomi og fellesskap blant unge norsk-asiater. Oslo: Unipax.
- Brochmann, G. og Kjeldstadli, K. (2008). A history of immigration. The case of Norway 900-2000. Oslo: Universitetsforlaget.
- Byberg, I. H., Foss, A. H. Og Noack, T. (2001). Gjete kongens harer – rapport fra arbeidet med å få samboerne mer innpasset i statistikken. Rapport 2001/40. Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.
- Daugstad, G. (2006). Grenseløs kjærlighet? Familieinnvandring og ekteskapsmønstre i det flerkulturelle Norge. Rapport 2006/39. Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.
- Daugstad, G. (2008). Ekteskap over landegrensene. Ekteskapsmønster og transnasjonale familieetableringer i perioden 1990-2007. Rapport 2008/41. Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.
- Dommermuth, L., Noack, T., and Wiik, K. Aa. (2009). Samlivsetablering - nye og vedvarende mønstre: Gift, samboer eller "bare" kjæreste? *Samfunnsspeilet*, 1/2009, 13-19.
- Dzamarija, M. T. (2010). Barn og unge med innvandrerforeldre. Demografi, utdanning, inntekt og arbeidsmarked. Rapport 2010/12. Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.
- Elgvin, O. og Grødem, A. S. (2011). Hvem bestemmer? Ektefellevalg blant unge med innvandrerbakgrunn. Fafo-rapport 2011:25. Oslo: Fafo.
- Elgvin, O. og Tronstad, K. R. (2012). Religiøsitet og sekularisering hos innvandrere i Norge. Fafo-Notat. Oslo: Fafo.
- Esteve, A. Lesthaeghe, R. og López-Gay, A. (2012). The Latin American cohabitation boom, 1970-2007. *Population and Development Review*, 38, 55-81.
- Feng, Z., Boyle, P., van Ham, M. og Raab, G. M. (2012). Are mixed-ethnic unions more likely to dissolve than co-ethnic unions? New evidence from Britain. *European Journal of Population*, 28, 159-176.
- Gulløy, E. (2008). Levekår blant unge med innvandrerbakgrunn 2006. Dokumentasjonsrapport. Notater 2008/31. Oslo/ Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.
- Hamplova, D. (2009). Educational homogamy among married and unmarried couples in Europe. Does context matter? *Journal of Family Issues*, 30, 28-52.
- Henriksen, K. (2010). Familieinnvandring og ekteskapsmønster 1990-2008. Rapport 10/2010. Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.

- Huschek, D., Liefbroer, A. C., og de Valk, H. (2010). Timing of first union among second-generation Turks in Europe: The role of parents, peers and institutional context. *Demographic Research*, 22, 473-504.
- Huschek, D., de Valk, H. og Liefbroer, A. C. (2012). Partner choice among the descendants of Turkish immigrants in Europe. *European Journal of Population*, 28, 241-268.
- Kalmijn, M. (2011). The influence of men's income and employment on marriage and cohabitation: Testing Oppenheimer's theory in Europe. *European Journal of Population*, 27: 269-293.
- Kravdal, Ø. (1999). Does marriage require a stronger economic underpinning than informal cohabitation? *Population Studies*, 53, 63-80.
- Lappegård, T. (2004). Valg av livsløp i det flerkulturelle Norge. Forløpsanalyser av giftermål og barnefødsler blant kvinner med innvandrerbakgrunn. Rapport 2004/16. Oslo/ Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.
- Lie, B. (2004). Ekteskapsmønstre i det flerkulturelle Norge. Rapport 2004/1. Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.
- Lyngstad, T. H. and Jalovaara, M. (2010). A review of the antecedents of union dissolution. *Demographic Research*, 23, 257-292.
- Lyngstad, T. H. og Riosmena, F. (2010). How soon is now? Age at arrival and the fertility and marriage patterns among the children of immigrants in Norway. Paper presented at the European population conference, Vienna September 1-4 2010.
- Løwe, T. (2008). Levekår blant unge med innvandrerbakgrunn. Unge oppvokst i Norge med foreldre fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Rapport 2008/14. Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.
- Milewski, N. og Hamel, C. (2010). Union formation and partner choice in a transnational context: The case of descendants of Turkish immigrants in France. *International Migration Review*, 44, 615-658.
- Mohn, F. A. (2010). Intermarriage and spouse import in the immigrant population of Norway. The influence of national-origin group, educational level, generation, education and age at marriage. Masteroppgave i sosiologi. Oslo: Institutt of sosiologi og samfunnsgeografi.
- Noack, T. (2004). Hvor skal samboerne krysse av? *Samfunnsspeilet* 3/2004.
- Noack, T., Bernhardt, E. og Wiik, K. Aa. (2012). Cohabitation or Marriage? Preferred Living Arrangements in the West. I A. Abela and J. Walker (Red), *Contemporary issues in family studies: Global perspectives on partnerships, parenting, and support in a changing world*. Oxford: Wiley-Blackwell.
- Pedersen, W. (2012). Guds grep. Kristendom, sex og samliv. *Tidsskrift for samfunnsforskning*. 53, 295-315.
- Olsen, B. (2011). Unge med innvandrebakgrunn i arbeid og utdanning 2009. Rapport 2011/29. Oslo/ Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.
- Statistisk sentralbyrå (2012). Befolkningsstatistikk. Samboere, 2011: En av fire er samboere. Fra: <http://www.ssb.no/samboer/>
- Wiik, K. Aa. (2009). 'You'd Better Wait!' Socio-economic background and timing of first marriage versus first cohabitation. *European Sociological Review*, 25, 139-153.

Vedlegg A: Tabeller

Vedleggstabeller kapittel 2

Vedleggstabell 1. Aldersfordeling. Norskfødte, innvandrere, øvrige befolkning og hele befolkningene

Alder	Født i Norge av utenlandskfødte foreldre											
	Alle		Kvinner		Menn		Innvandrere		Øvrige befolkning		Hele befolkning	
	Antall	Pro-sent	Antall	Pro-sent	Antall	Pro-sent	Antall	Pro-sent	Antall	Pro-sent	Antall	Pro-sent
18	2 240	11,2	1 067	11,0	1 173	11,4	4 918	1,9	57 840	4,7	64 998	4,3
19	2 113	10,6	1 051	10,8	1 062	10,3	5 092	2,0	58 464	4,7	65 669	4,3
20	1 957	9,8	964	9,9	993	9,6	5 807	2,3	58 613	4,7	66 377	4,4
21	1 765	8,8	848	8,7	917	8,9	6 456	2,5	57 184	4,6	65 405	4,3
22	1 539	7,7	743	7,7	796	7,7	7 476	2,9	54 969	4,5	63 984	4,2
23	1 246	6,2	645	6,6	601	5,8	8 776	3,4	52 242	4,2	62 264	4,1
24	1 075	5,4	527	5,4	548	5,3	10 189	4,0	50 340	4,1	61 604	4,4
25	937	4,7	435	4,5	502	4,9	11 351	4,4	48 984	4,0	61 272	4,1
26	904	4,5	419	4,3	485	4,7	12 540	4,9	48 488	3,9	61 932	4,1
27	842	4,2	389	4,0	453	4,4	13 632	5,3	47 994	3,9	62 468	4,1
28	768	3,8	390	4,0	378	3,7	13 946	5,4	49 088	4,0	63 802	4,2
29	754	3,8	354	3,7	400	3,9	13 955	5,4	48 698	3,9	63 407	4,2
30	685	3,4	331	3,4	354	3,4	14 697	5,7	49 010	4,0	64 392	4,3
31	639	3,2	332	3,4	307	3,0	14 367	5,6	49 038	4,0	64 044	4,2
32	558	2,8	258	2,7	300	2,9	14 152	5,5	49 763	4,0	64 473	4,3
33	486	2,4	223	2,3	263	2,5	13 581	5,3	48 609	3,9	62 676	4,1
34	443	2,2	207	2,1	236	2,3	13 289	5,2	51 032	4,1	64 764	4,3
35	324	1,6	149	1,5	175	1,7	12 922	5,0	53 584	4,3	66 830	4,4
36	224	1,1	121	1,3	103	1,0	12 774	5,0	56 922	4,6	69 920	4,6
37	148	0,7	68	0,7	80	0,8	11 924	4,6	58 751	4,8	70 823	4,7
38	145	0,7	69	0,7	76	0,7	11 900	4,6	61 484	5,0	73 529	4,9
39	112	0,6	54	0,6	58	0,6	11 440	4,5	62 632	5,0	74 184	4,9
40	103	0,5	54	0,6	49	0,5	11 626	4,5	61 716	5,0	73 445	4,9
I alt ..	20 007	100,0	9 698	100,0	10 309	100,0	256 810	100,0	1 235 445	100,0	1 512 262	100,0

Vedleggstabell 2. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. Etter foreldrenes verdensregion. 18-40 år. N=20 007

Region	Antall	Prosent
Norden	983	4,9
Vest-Europa ellers + Nord-Amerika, Oseania	928	4,6
Øst-Europa, EU	610	3,1
Øst-Europa, ikke EU	1 030	5,1
Asia	13 622	68,1
Afrika	1 996	10,0
Sør- og Mellom-Amerika	838	4,2
I alt	20 007	100,0

Vedleggstabell 3. Norskfødte kvinner og menn med innvanderforeldre. Etter foreldrenes fødeland. 18-40 år. N=20 007

Land	Antall	Land	Antal		Land	Antall	Land	Antall	
			I	II					
Pakistan	6 304	Ghana	69	Tanzania	14	Macao	4	Laos
Vietnam	2 074	Etiopia	64	Taiwan	14	Guatemala	4	Saudi-Arabia
Tyrkia	1 674	Algerie	58	Malaysia	14	Estland	Grenada
India	1 167	Tsjekia	57	Uruguay	14	Latvia	Haiti
Marokko	965	Syria	50	Egypt	13	San Marino	Montserrat
Chile	676	Niger	49	Sør-Korea	13	Kamerun	Panama
Sri Lanka	646	Spania	47	Hellas	12	Libya	Puerto Rico
Danmark	458	Bangladesh	47	Russland	12	Mosambik	Paraguay
Filippinene	431	Thailand	42	Sierra Leone	12	Sudan	Venezuela
Iran	421	Kenya	41	Argentina	12	Kypros		
				Den dominikanske republikk	11	Jamaica		
Polen	404	Sveits	40	Honduras	11	Trinidad og Tobago ..	.		
Makedonia	313	Mauritius	36	Bolivia	11	Albania		
Kosovo	259	Afghanistan	34	Kuwait	10	Hviterussland		
Storbritannia	237	Tunisia	33	Ecuador	10	Guinea-Bissau		
Sverige	232	Uganda	32	Jordan	9	Madagaskar		
Somalia	226	Kambodsja	32	Japan	8	Brunei		
Kina	223	Frankrike	30	Brasil	8	Nepal		
Kroatia	195	Italia	30						
		Det palestinske området	30	Østerrike	7	Usbekistan		
Nederland	191	Belgia	26	Irland	6	Cuba		
Eritrea	168					De nederlandske			
		Peru	25	Ukraina	6	Antillene		
Tyskland	164	Romania	23	Montenegro	6	St. Lucia		
Serbia	151	Colombia	23	Yemen	6	Guyana		
Finland	142	Portugal	22	Mexico	6	Grønland		
Island	133	Kongo	20	El Salvador	6	Angola		
Libanon	121	Slovakia	19	Australia	6	Botswana		
Hongkong	109	Canada	18	Slovenia	5	Komorene		
Ungarn	92								
Bosnia-Hercegovina	84	Færøyene	17	Guinea	5	Liberia		
Irak	82	Singapore	16	Togo	5	Zimbabwe		
USA	81	Indonesia	15	New Zealand	5	Aserbajdsjan		
Kapp Verde	75	Israel	15	Bulgaria	4	Burma		
		Sør-Afrika	14	Elfenbenskysten	4	De forente arabiske emirater		

Vedleggstabell 4. Aldersfordeling. Norskfødte kvinner og menn med foreldre født i EU/EØS og Asia, Afrika etc

Alder	Født i Norge av utenlandskfødte foreldre					
	Alle		EU/EØS etc.		Asia, Afrika etc.	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
18	2 240	11,2	151	6,0	2 089	12,0
19	2 113	10,6	158	6,3	1 955	11,2
20	1 957	9,8	184	7,3	1 773	10,1
21	1 765	8,8	158	6,3	1 607	9,2
22	1 539	7,7	174	6,9	1 365	7,8
23	1 246	6,2	134	5,3	1 112	6,4
24	1 075	5,4	121	4,8	954	5,5
25	937	4,7	103	4,1	834	4,8
26	904	4,5	125	5,0	779	4,4
27	842	4,2	123	4,9	719	4,1
28	768	3,8	89	3,5	679	3,9
29	754	3,8	96	3,8	658	3,8
30	685	3,4	75	3,0	610	3,5
31	639	3,2	79	3,1	560	3,2
32	558	2,8	91	3,6	467	2,7
33	486	2,4	85	3,4	401	2,3
34	443	2,2	84	3,3	359	2,0
35	324	1,6	80	3,2	244	1,4
36	224	1,1	78	3,1	146	0,8
37	148	0,7	78	3,1	70	0,4
38	145	0,7	90	3,6	55	0,3
39	112	0,6	79	3,1	33	0,2
40	103	0,5	86	3,4	17	0,1
I alt	20 007	100,0	2 521	100,0	17 486	100,0

Vedleggstabell 5. Bostedsfylke 2011. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 18-40 år

Fylke	Antall	Prosent
Østfold	916	4,6
Akershus	2 955	14,8
Oslo	10 140	50,8
Hedmark	152	0,8
Oppland	208	1,0
Buskerud	1 515	7,6
Vestfold	442	2,2
Telemark	267	1,3
Aust-Agder	144	0,7
Vest-Agder	422	2,1
Rogaland	1 048	5,2
Hordaland	931	4,7
Sogn og Fjordane	48	0,2
Møre og Romsdal	140	0,7
Sør-Trøndelag	412	2,1
Nord-Trøndelag	40	0,2
Nordland	76	0,4
Troms	73	0,4
Finnmark	43	0,2
I alt	20 007	100,0

Vedleggstabeller kapittel 3

Vedleggstabell 6. Sivilstand 2011. Norskfødte med innvandrerforeldre. 18-40 år. Kvinner og menn. Antall og prosent.

Sivilstand	Alle norskfødte		Kvinner		Menn	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Ugift	15 518	77,6	7 108	73,3	8 410	81,6
Gift	3 894	19,5	2 220	22,9	1 674	16,2
Enke/enkemann	-	-	-	-	-	-
Skilt	392	2,0	248	2,6	144	1,4
Separert	194	0,9	115	1,2	79	0,8
Registrert partner	-	-	-	-	-	-
Separert partner	-	-	-	-	-	-
Skilt partner	-	-	-	-	-	-
Gjenlevende partner	-	-	-	-	-	-
Manglende opplysninger ...	-	-	-	-	-	-
I alt	20 007	100,0	9 698	100,0	10 309	100,0

Vedleggstabell 7. Sivilstand 2011 etter samlivsstatus 2011. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 18-40 år. Prosent

	Ugift	Gift	Enke/enke-		Registrert partner	Separert partner	Skilt partner	Gjenlevende partner	Totalt
			mann	Skilt					
Gift	-	100,0	-	-	-	-	-	-	100,0
Samboer	91,6	-	0,2	6,3	1,9	-	-	-	100,0
Enslig	96,6	-	-	2,2	1,2	-	-	-	100,0

Vedleggstabell 8. Multinomisk regresjonsmodell av tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Hele befolkningen. 18 - 40 år. Oddsrate

Variabel	Oddsrate (95% KI)	
	Gift vs. Enslig	Samboer vs. enslig
Befolkningsgruppe		
Øvrige befolkning	ref	ref
Innvandrere	2,98(2,93-3,03)	0,72(0,70-0,73)
Norskfødte med innvandrerforeldre	2,66(2,55-2,78)	0,44(0,41-0,47)
Utdanningsnivå		
Ingen/grunnskole	ref	ref
Videregående	1,40(1,38-1,41)	1,15(1,38-1,69)
Høgskole/Universitet, kort	1,74(1,72-1,77)	1,08(1,06-1,10)
Høgskole/Universitet, lang	2,11(2,07-2,15)	1,15(1,12-1,17)
Manglende opplysninger	1,91(1,87-1,95)	1,43(1,39-1,47)
Arbeidsmarkedstilknytning		
Sysselsatt	1,63(1,61-1,65)	2,02(1,99-2,04)
Ikke sysselsatt	ref	ref
Bosted		
Oslo/Drammen/Bergen	0,65(0,64-0,65)	0,98(0,97-0,99)
Landet ellers	ref	ref
Kjønn		
Kvinne	1,76(1,75-1,78)	1,52(1,51-1,54)
Mann	ref	ref
Alder		
Alder x alder	2,91(2,88-2,94)	2,20(2,19-2,22)
	0,99(0,99-0,99)	0,99(0,99-0,99)
Antall gift/samboere	404 665	238 653
I alt		1 512 262

Vedleggstabell 9. Resultater fra tre multinomiske regresjonsmodeller av tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 18 - 40 år

Variabel	Oddsrate (95% KI)					
	Modell 1		Modell 2		Modell 3	
	Gift vs. Enslig	Samboer vs. enslig	Gift vs. Enslig	Samboer vs. enslig	Gift vs. Enslig	Samboer vs. enslig
Landbakgrunn						
EU/EØS etc.			ref		ref	
Asia, Afrika etc.			2,63(2,27-3,04)	0,49(0,42-0,57)		
Norden	ref	ref			ref	ref
Vest-Europa ellers	1,02(0,81-1,29)	1,13(0,87-1,47)			1,31(0,99-1,72)	1,32(1,00-1,75)
Øst-Europa EU	0,63(0,47-0,84)	0,78(0,57-1,07)			0,97(0,70-1,36)	1,04(0,75-1,45)
Øst-Europa utenom EU	1,16(0,93-1,44)	0,46(0,33-0,62)			2,23(1,69-2,94)	0,81(0,58-1,14)
Asia inkludert Tyrkia	1,09(0,92-1,29)	0,25(0,20-0,30)			3,31(2,69-4,08)	0,47(0,38-0,59)
Afrika	0,51(0,41-0,63)	0,28(0,21-0,37)			1,58(1,22-2,06)	0,59(0,43-0,80)
Sør- og Mellom-Amerika ..	0,21(0,15-0,30)	0,54(0,40-0,73)			0,88(0,59-1,32)	1,32(0,95-1,83)
Utdanningsnivå						
Ingen/grunnskole			ref		ref	ref
Videregående			0,79(0,71-0,89)	0,88(0,75-1,04)	0,79(0,71-0,89)	0,89(0,75-1,05)
Høgskole/Universitet, kort			0,55(0,48-0,63)	0,82(0,67-0,99)	0,54(0,48-0,62)	0,83(0,68-1,01)
Høgskole/Universitet, lang			0,51(0,43-0,60)	0,71(0,55-0,92)	0,48(0,41-0,57)	0,75(0,58-0,96)
Manglende opplysninger			1,15(0,92-1,43)	0,60(0,39-0,91)	1,15(0,92-1,43)	0,59(0,39-0,90)
Arbeidsmarkedstilknytning						
Sysselsatt			2,06(1,85-2,28)	2,08(1,76-2,45)	2,08(1,87-2,31)	2,06(1,74-2,42)
Ikke sysselsatt			ref	ref	ref	ref
Bosted						
Oslo/Drammen/Bergen			0,94(0,86-1,03)	0,80(0,70-0,91)	0,97(0,88-1,07)	0,81(0,70-0,92)
Landet ellers			ref	ref	ref	ref
Kjønn						
Kvinne			2,21(2,02-2,42)	1,39(1,22-1,58)	2,23(2,04-2,45)	1,37(1,20-1,57)
Mann			ref	ref	ref	ref
Alder						
Alder x alder			4,29(3,89-4,73)	2,64(2,34-2,90)	4,19(3,79-4,62)	2,72(2,40-3,08)
			0,98(0,98-0,98)	0,99(0,98-0,99)	0,98(0,98-0,98)	0,99(0,98-0,99)
Antall gift/samboere	3 894	1 068	3 894	1 068	3 894	1 068
I alt		20 007		20 007		20 007

Vedleggstabell 10. Multinomisk regresjonsmodell av tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 18 - 40 år. Fem største bakgrunnsland. Oddsrate

Variabel	Oddsrate (95% KI)	
	Gift vs. Enslig	Samboer vs. enslig
Landbakgrunn		
Pakistan	ref	ref
Vietnam	0,19(0,15-0,23)	3,86(2,94-5,08)
Tyrkia	1,59(1,36-1,86)	2,16(1,52-3,06)
India	0,51(0,42-0,61)	1,80(1,25-2,60)
Marokko	0,57(0,46-0,70)	2,45(1,71-3,52)
Utdanningsnivå		
Ingen/grunnskole	ref	ref
Videregående	0,86(0,75-0,98)	0,87(0,68-1,12)
Høgskole/Universitet, kort	0,59(0,50-0,69)	0,59(0,43-0,80)
Høgskole/Universitet, lang	0,50(0,41-0,62)	0,38(0,24-0,60)
Manglende opplysninger	1,13(0,87-1,45)	0,91(0,51-1,63)
Arbeidsmarkedstilknytning		
Sysselsatt	2,07(1,83-2,34)	1,66(1,30-2,12)
Ikke sysselsatt	ref	ref
Bosted		
Oslo/Drammen/Bergen	0,92(0,82-1,03)	0,77(0,62-0,96)
Landet ellers	ref	ref
Kjønn		
Kvinne	2,35(2,11-2,63)	1,18(0,96-1,46)
Mann	ref	ref
Alder		
Alder x alder	5,33(4,57-6,22)	3,09(2,36-4,05)
Alder x alder	0,98(0,97-0,98)	0,98(0,98-0,99)
Antall gift/samboere	2 997	407
I alt		12 184

Vedleggstabell 11. Tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 18 - 40 år. Separate modeller for personer med bakgrunn fra EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Oddsrate

Variabel	Oddsrate (95% KI)			
	EU/EØS etc.		Asia, Afrika etc.	
	Gift vs. Enslig	Samboer vs. enslig	Gift vs. Enslig	Samboer vs. enslig
Utdanningsnivå				
Ingen/grunnskole	ref	ref	ref	ref
Videregående	1,56(1,01-2,40)	0,77(0,54-1,11)	0,77(0,68-0,86)	0,95(0,78-1,15)
Høgskole/Universitet, kort ..	1,61(1,04-2,51)	0,95(0,65-1,38)	0,50(0,43-0,57)	0,78(0,64-1,00)
Høgskole/Universitet, lang ..	2,24(1,36-3,68)	1,30(0,83-2,04)	0,41(0,34-0,49)	0,52(0,38-0,73)
Manglende opplysninger	1,07(0,47-2,42)	0,47(0,21-1,05)	1,21(0,96-1,53)	0,65(0,39-1,07)
Arbeidsmarkedstilknytning				
Sysselsatt	2,94(2,02-4,28)	2,94(2,07-4,18)	1,97(1,76-2,19)	1,89(1,57-2,27)
Ikke sysselsatt	ref	ref	ref	ref
Bosted				
Oslo/Drammen/Bergen	0,53(0,40-0,69)	1,01(0,78-1,29)	1,00(0,90-1,10)	0,69(0,59-0,81)
Landet ellers	ref	ref	ref	ref
Kjønn				
Kvinne	1,49(1,14-1,93)	1,24(0,96-1,59)	2,33(2,12-2,57)	1,42(1,21-1,66)
Mann	ref	ref	ref	ref
Alder				
Alder	3,66(2,65-5,04)	2,24(1,79-2,80)	5,13(4,55-5,77)	2,69(2,27-3,19)
Alder x alder	0,98(0,98-0,99)	0,99(0,98-0,99)	0,98(0,98-0,98)	0,99(0,98-0,99)
Antall gift/samboere	428	341	3 466	727
I alt		2 521		13 293

Vedleggstabeller kapittel 4

Vedleggstabell 12. Hvor viktig vil du si at religion er i livet ditt? 1 (svært lite viktig) til 10 (svært viktig). Prosent. Etter landbakgrunn

Landbakgrunn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	I alt	Gjennomsnitt
Alle	7	4	4	3	13	5	7	12	9	36	100	7,1(2,99)
Pakistan	-	1	-	-	4	1	7	14	13	59	100	9,0(1,60)
Tyrkia	4	2	3	1	11	2	6	13	8	50	100	8,1(2,53)
Vietnam	15	8	9	6	21	9	8	9	6	11	100	5,2(2,88)
Antall	60	36	39	25	116	42	59	100	73	310	856	

Note: Tall i parentes er standardavvik.

Vedleggstabell 13. Tilbøyelighet til å være a) gift eller b) ikke gift (referanse). Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Oddsrate fra logistisk regresjonsmodell.

Variabel	Gift vs. Ikke gift Oddsrate (95 % KI)
Landbakgrunn (Pakistan = ref)	
Vietnam	0,23 (0,07-0,74)
Tyrkia	4,40 (2,11-9,18)
Religiøsitet (Mindre religiøs = ref)	
(Svært) religiøs	3,91 (1,99-7,67)
Sosialt nettverk (venner uten innvandrerbakgrunn = ref)	
Har ikke venner uten innvandrerbakgrunn	1,99 (1,07-3,70)
Utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	0,48(0,21-1,13)
Høgskole/Universitet	0,26 (0,09-0,79)
Arbeidsmarkedstilknytning	
Sysselsatt	0,83(0,42-1,64)
Mors utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	0,79(0,39-1,63)
Høgskole/Universitet, kort	0,21 (0,06-0,71)
Høgskole/Universitet, lang	1,45(0,41-5,17)
Fars utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	1,27(0,55-2,93)
Høgskole/Universitet, kort	1,55(0,58-4,13)
Høgskole/Universitet, lang	0,78(0,21-2,97)
Bosted (Rural = ref)	
Urban	0,97(0,47-2,05)
Kjønn (kvinne = ref)	
Mann	0,26 (0,14-0,48)
Alder (21-25 år = ref)	
16-17	0,15(0,02-1,47)
18-20	0,64(0,20-2,00)
Fødeland (Ikke født i Norge = ref)	
Født i Norge	0,67(0,34-1,30)
Antall gift	99
Antall i alt	867

Note: Uthevede tall er statistisk signifikante på 5-prosentnivået eller lavere.

Vedleggstabell 14. Tilbøyelighet til å være a) gift eller b) ikke gift (referanse). Unge med innvandrerbakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. 18 til 25 år. Oddsratene fra logistisk regresjon

Variabel	Gift vs. Ikke gift Oddsrate (95 % KI)
Landbakgrunn (Pakistan = ref)	
Vietnam	0,22 (0,07-0,73)
Tyrkia	4,33 (2,06-9,09)
Religiøsitet (Mindre religiøs = ref)	
(Svært) religiøs	3,69 (1,87-7,27)
Sosialt nettverk (venner uten innvandrerbakgrunn = ref)	
Har ikke venner uten innvandrerbakgrunn	2,04 (1,09-3,83)
Utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	0,58(0,24-1,41)
Høgskole/Universitet	0,31 (0,10-0,96)
Arbeidsmarkedstilknytning	
Sysselsatt	0,90(0,45-1,80)
Mors utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	0,73(0,35-1,51)
Høgskole/Universitet, kort	0,21 (0,06-0,70)
Høgskole/Universitet, lang	1,37(0,38-4,91)
Fars utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	1,23(0,53-2,84)
Høgskole/Universitet, kort	1,63(0,60-4,39)
Høgskole/Universitet, lang	0,80(0,21-3,07)
Bosted (Rural = ref)	
Urban	0,99(0,47-2,10)
Kjønn (kvinne = ref)	
Mann	0,26 (0,14-0,49)
Alder (21-25 år = ref)	
18-20	0,65(0,21-2,03)
Fødeland (Ikke født i Norge = ref)	
Født i Norge	0,66(0,34-1,28)
Antall gift	97
Antall i alt	600

Note: Uthevede tall er statistisk signifikante på 5-prosentnivået eller lavere.

Vedleggstabell 15. Tilbøyelighet til å være a) gift/samboer eller b) ikke i samliv (referanse). Unge med innvandrerbakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. 16 til 25 år. Oddsratene fra logistisk regresjon

Variabel	Gift vs. Ikke gift Oddsrate (95 % KI)
Landbakgrunn (Pakistan = ref)	
Vietnam	1,22(0,56-2,67)
Tyrkia	4,18 (2,16-8,09)
Religiøsitet (Mindre religiøs = ref)	
(Svært) religiøs	2,04 (1,19-3,51)
Sosialt nettverk (venner uten innvandrerbakgrunn = ref)	
Har ikke venner uten innvandrerbakgrunn	1,80 (1,06-3,04)
Utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	0,67(0,32-1,42)
Høgskole/Universitet	0,30(0,12-0,75)
Arbeidsmarkedstilknytning	
Sysselsatt	0,68(0,39-1,18)
Mors utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	0,82(0,44-1,51)
Høgskole/Universitet, kort	0,47(0,20-1,10)
Høgskole/Universitet, lang	1,03(0,33-3,15)
Fars utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	1,70(0,85-3,39)
Høgskole/Universitet, kort	1,49(0,66-3,37)
Høgskole/Universitet, lang	1,04(0,35-3,09)
Bosted (Rural = ref)	
Urban	1,25(0,71-2,21)
Kjønn (kvinne = ref)	
Mann	0,27 (0,16-0,48)
Alder (21-25 år = ref)	
16-17	0,25(0,04-1,66)
18-20	0,89(0,34-2,31)
Fødeland (Ikke født i Norge = ref)	
Født i Norge	0,77(0,46-1,31)
Antall i et samliv	126
Antall i alt	867

Note: Uthevede tall er statistisk signifikante på 5-prosentnivået eller lavere.

Vedleggstabell 16. Tilbøyelighet til å a) ha en kjæreste eller b) ikke ha en kjæreste (referanse). Unge som ikke er gift/samboere med innvanderbakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. 16 til 25 år. Oddsrate fra logistisk regresjon

Variabel	Gift vs. Ikke gift Oddsrate (95 % KI)
Landbakgrunn (Pakistan = ref)	
Vietnam	6,45 (3,39-12,29)
Tyrkia	4,20 (2,20-8,00)
Religiøsitet (Mindre religiøs = ref)	
(Svært) religiøs	0,99(0,66-1,50)
Sosialt nettverk (venner uten innvanderbakgrunn = ref)	
Har ikke venner uten innvanderbakgrunn	1,22(0,77-1,93)
Utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	1,32(0,76-2,27)
Høgskole/Universitet	1,06(0,50-2,23)
Arbeidsmarkedstilknytning	
Sysselsatt	1,11(0,75-1,66)
Mors utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	0,84(0,50-1,40)
Høgskole/Universitet, kort	1,06(0,60-1,89)
Høgskole/Universitet, lang	0,86(0,34-2,20)
Fars utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	0,72(0,43-1,23)
Høgskole/Universitet, kort	0,88(0,50-1,54)
Høgskole/Universitet, lang	1,18(0,56-2,50)
Bosted (Rural = ref)	
Urban	0,90(0,61-1,32)
Kjønn (kvinne = ref)	
Mann	0,97(0,68-1,39)
Alder (21-25 år = ref)	
16-17	0,54 (0,31-0,94)
18-20	0,99(0,62-1,58)
Fødeland (Ikke født i Norge = ref)	
Født i Norge	0,89(0,60-1,33)
Antall med kjæreste	182
Antall i alt	741

Note: Uthevede tall er statistisk signifikante på 5-prosentnivået eller lavere.

Vedleggstabell 17. Tilbøyelighet til å a) ha en kjæreste/partner med innvanderbakgrunn eller b) ha en kjæreste/partner uten innvanderbakgrunn (referanse). Unge som er gift/samboere/kjærester. 16 til 25 år. Oddsrate fra logistisk regresjon.

Variabel	Gift vs. Ikke gift Oddsrate (95 % KI)
Landbakgrunn (Pakistan = ref)	
Vietnam	0,36(0,09-1,44)
Tyrkia	0,30(0,08-1,15)
Religiøsitet (Mindre religiøs = ref)	
(Svært) religiøs	4,26 (2,05-8,89)
Sosialt nettverk (venner uten innvanderbakgrunn = ref)	
Har ikke venner uten innvanderbakgrunn	3,76 (1,67-8,44)
Utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	0,92(0,35-2,42)
Høgskole/Universitet	0,81(0,24-2,73)
Arbeidsmarkedstilknytning	
Sysselsatt	1,41(0,73-2,72)
Mors utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	0,97(0,43-2,16)
Høgskole/Universitet, kort	0,78(0,30-2,07)
Høgskole/Universitet, lang	0,53(0,11-2,49)
Fars utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	1,28(0,57-2,89)
Høgskole/Universitet, kort	0,75(0,30-1,91)
Høgskole/Universitet, lang	0,81(0,24-2,77)
Bosted (Rural = ref)	
Urban	1,51(0,81-2,82)
Kjønn (kvinne = ref)	
Mann	0,37 (0,21-0,67)
Alder (21-25 år = ref)	
16-17	1,57(0,21-12,1)
18-20	2,32(0,66-8,17)
Fødeland (Ikke født i Norge = ref)	
Født i Norge	0,75(0,39-1,42)
Antall med kjæreste/partner med innvanderbakgrunn	208
Antall i alt	308

Note: Uthevede tall er statistisk signifikante på 5-prosentnivået eller lavere.

Vedleggstabell 18. Partner bør a) ha samme etnisitet eller b) behøver ikke å samme etnisitet (referanse). Unge som ikke er gift/samboere med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. 16 til 25 år. Oddsrate fra logistisk regresjon

Variabel	Oddsrate (95 % KI)
Landbakgrunn (Pakistan = ref)	
Vietnam	0,12 (0,07-1,12)
Tyrkia	0,50 (0,33-0,76)
Religiøsitet (Mindre religiøs = ref)	
(Svært) religiøs	2,14 (1,49-3,08)
Sosialt nettverk (venner uten innvandrerbakgrunn = ref)	
Har ikke venner uten innvandrerbakgrunn	1,71 (1,16-2,50)
Utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	1,32(0,84-2,11)
Høgskole/Universitet	1,33(0,66-2,69)
Arbeidsmarkedstilknytning	
Sysselsatt	0,78(0,54-1,14)
Mors utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	1,44(0,91-2,27)
Høgskole/Universitet, kort	1,62(0,92-2,83)
Høgskole/Universitet, lang	1,67(0,76-3,68)
Fars utdanningsnivå (Ingen/grunnskole = ref)	
Videregående	1,05(0,64-1,74)
Høgskole/Universitet, kort	0,67(0,38-1,17)
Høgskole/Universitet, lang	0,64(0,31-1,34)
Bosted (Rural = ref)	
Urban	1,45(0,95-2,20)
Kjønn (kvinne = ref)	
Mann	0,53 (0,38-0,75)
Alder (21-25 år = ref)	
16-17	1,69(0,49-5,84)
18-20	1,29(0,54-2,84)
Fødeland (Ikke født i Norge = ref)	
Født i Norge	1,17(0,78-1,78)
Antall som mener partner bør ha samme etnisitet	262
Antall i alt	867

Note: Uthevede tall er statistisk signifikante på 5-prosentnivået eller lavere.

Vedleggstabeller kapittel 5

Vedleggstabell 19. Gjennomsnittsalder ved første samlivsinngåelse og første samliv som var ekteskap eller samboerskap. Norskfødte med innvandrerforeldre. Kvinner og menn 18-40 år med samlivserfaring. Vektet gjennomsnitt

	Norskfødte med innvandrerforeldre										Øvrige befolkning		
	Verdensregion og kjønn												
	Kjønn		Verdensregion				EU/EØS etc.					Asia, Afrika etc.	
	Alle	Menn	Kvinner	EU etc.	Asia etc.	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn		Kvinner	
Første samliv	25,4	26,4	24,5	27,3	24,5	28,1	26,5	25,6	23,6	25,3			
Ekteskap	25,6	26,6	24,8	28,9	24,5	29,7	28,2	25,6	23,6	27,8			
Samboerskap	26,5	27,3	25,8	27,2	25,8	27,8	26,6	26,6	24,8	25,2			
Antall med samliv	5 955	2 653	3 302	1 008	4 947	469	539	2 184	2 763	677 203			

Vedleggstabell 20. Logistisk regresjonsmodell av tilbøyelighet til å være a) i et første samliv eller b) enslig (referanse) i et gitt år. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre og øvrige befolkning. 15 - 40 år. Oddsrate

Variabel	Samliv vs. Enslig Oddsrate (95% KI)
Befolkningsgruppe	
Øvrige befolkning	ref
Norskfødte med innvandrerforeldre, EU/EØS etc.	0,78 (0,74-0,83)
Norskfødte med innvandrerforeldre, Asia, Afrika, etc.	1,03(1,00-1,06)
Utdanningsnivå	
Ingen/grunnskole	ref
Videregående	1,05 (1,04-1,06)
Høgskole/Universitet, kort/lang	0,97 (0,96-0,98)
Manglende opplysninger	0,38 (0,37-0,39)
Skolegang	
Student	0,62 (0,61-0,62)
Ikke student	ref
Bosted	
Oslo/Drammen/Bergen	0,87 (0,86-0,88)
Landet ellers	ref
Kjønn	
Kvinne	1,85 (1,84-1,86)
Mann	ref
Alder	
Alder x alder	3,45 (3,43-3,47)
	0,98 (0,98-0,98)
Periode	
Antall første samliv	690 376
Antall personårsobservasjoner	15 158 182

Note: Uthevede tall er statistisk signifikante på 5-prosentnivået eller lavere.

Vedleggstabell 21. Resultater fra multinomisk regresjonsmodell av tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer eller c) enslig (referanse) i et gitt år. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre og øvrige befolkning. 15 - 40 år. Oddsrate.

Variabel	Oddsrate (95% KI)	
	Gift vs. Enslig	Samboer vs. enslig
Befolkningsgruppe		
Øvrige befolkning	ref	ref
Norskfødte med innvandrerforeldre, EU/EØS etc.	1,03 (0,91-1,17)	0,73 (0,68-0,79)
Norskfødte med innvandrerforeldre, Asia, Afrika etc.	5,64 (5,44-5,84)	0,32 (0,30-0,34)
Utdanningsnivå		
Ingen/grunnskole	ref	ref
Videregående	1,23 (1,21-1,26)	1,03 (1,02-1,04)
Høgskole/Universitet, kort/lang	1,62 (1,59-1,65)	0,88 (0,87-0,88)
Manglende opplysninger	1,50 (1,44-1,55)	0,24 (0,23-0,24)
Skolegang		
Student	0,82 (0,81-0,84)	0,58 (0,58-0,59)
Ikke student	ref	ref
Bosted		
Oslo/Drammen/Bergen	0,91 (0,90-0,92)	0,87 (0,86-0,87)
Landet ellers	ref	ref
Kjønn		
Kvinne	1,76 (1,74-1,78)	1,87 (1,86-1,88)
Mann	ref	ref
Alder		
Alder x alder	3,76 (3,71-3,81)	3,40 (3,38-3,42)
	0,98 (0,98-0,98)	0,98 (0,98-0,98)
Periode		
Antall samboerskap/ ekteskap	114 649	575 728
Antall personårsobservasjoner		15 158 182

Note: Uthevede tall er statistisk signifikante på 5-prosentnivået eller lavere.

Vedleggstabell 22. Resultater fra tre multinomisk regresjonsmodell av tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse) i et gitt år. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 15 - 40 år. Oddsrate

Variabel	Oddsrate (95% KI)					
	Modell 1		Modell 2		Modell 3	
	Gift vs. Enslig	Samboer vs. enslig	Gift vs. Enslig	Samboer vs. enslig	Gift vs. Enslig	Samboer vs. enslig
Landbakgrunn						
EU/EØS etc.			ref	ref		
Asia, Afrika etc.			5,05 (4,39-5,79)	0,47 (0,45-0,55)		
Norden	ref	ref			ref	ref
Vest-Europa ellers	0,81(0,61-1,08)	1,01(0,86-1,20)			0,80(0,60-1,07)	1,05(0,89-1,23)
Øst-Europa EU	0,74(0,52-1,05)	0,96(0,79-1,16)			0,83(0,58-1,18)	0,99(0,81-1,20)
Øst-Europa utenom EU	2,68 (2,12-3,98)	0,72 (0,59-0,88)			2,54 (2,00-3,23)	0,76 (0,62-0,93)
Asia inkludert Tyrkia	3,67 (3,03-4,44)	0,39 (0,34-0,44)			5,28 (4,34-6,44)	0,43 (0,37-0,49)
Afrika	1,82 (1,44-2,28)	0,47 (0,39-0,57)			2,46 (1,94-3,11)	0,54 (0,44-0,66)
Sør- og Mellom-Amerika	0,85(0,58-1,24)	1,15(0,94-1,42)			1,25(0,86-1,83)	1,21(0,98-1,49)
Utdanningsnivå						
Ingen/grunnskole			ref	ref	ref	ref
Videregående			0,77 (0,71-0,83)	0,98(0,88-1,10)	0,78 (0,72-0,84)	0,98(0,88-1,10)
Høgskole/Universitet			0,78 (0,70-0,86)	0,91(0,80-1,04)	0,75 (0,68-0,83)	0,93(0,82-1,07)
Manglende opplysninger			0,63 (0,56-0,72)	0,35 (0,28-0,44)	0,62 (0,54-0,70)	0,36 (0,29-0,44)
Skolegang						
Student			0,51 (0,47-0,55)	0,63 (0,57-0,70)	0,50 (0,46-0,54)	0,64 (0,58-0,71)
Ikke student			ref	ref	ref	ref
Bosted						
Oslo/Drammen/Bergen			1,23 (1,15-1,32)	0,71 (0,65-0,78)	1,27 (1,18-1,36)	0,72 (0,65-0,78)
Landet ellers			ref	ref	ref	ref
Kjønn						
Kvinne			2,09 (1,95-2,23)	1,55 (1,42-1,69)	2,12 (1,98-2,26)	1,55 (1,42-1,69)
Mann			ref	ref	ref	ref
Alder	4,93 (4,51-5,39)	3,56 (3,24-3,90)	5,31 (4,83-5,84)	3,10 (2,81-3,43)	5,20 (4,73-5,72)	3,17 (2,87-3,50)
Alder x alder	0,97 (0,97-0,97)	0,98 (0,98-0,98)	0,97 (0,97-0,97)	0,98 (0,98-0,98)	0,97 (0,97-0,97)	0,98 (0,98-0,98)
Periode (år - 2000)			0,90 (0,89-0,91)	1,00(0,99-1,01)	0,90 (0,89-0,90)	1,00(0,99-1,01)
Antall samboerskap/ekteskap	3 922	2 161	3 922	2 161	3 922	2 161
Antall personårsobservasjoner		211 632		211 632		211 632

Note: Uthevede tall er statistisk signifikante på 5-prosentnivået eller lavere.

Vedleggstabell 23. Multinomisk regresjonsmodell av tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse) i et gitt år. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 15 - 40 år. Fem største bakgrunnsland. Oddsrate

Variabel	Oddsrate (95% KI)	
	Gift vs. Enslig	Samboer vs. enslig
Landbakgrunn		
Pakistan	ref	ref
Vietnam	0,19 (0,15-0,23)	3,16 (2,61-3,82)
Tyrkia	1,63 (1,48-1,81)	2,01 (1,58-2,55)
India	0,54 (0,47-0,62)	1,40 (1,09-1,80)
Marokko	0,64 (0,55-0,74)	1,94 (1,50-2,50)
Utdanningsnivå		
Ingen/grunnskole	ref	ref
Videregående	0,87 (0,79-0,95)	0,82 (0,69-0,97)
Høgskole/Universitet, kort/lang	0,96(0,85-1,08)	0,63 (0,50-0,80)
Manglende opplysninger	0,56 (0,49-0,65)	0,44 (0,31-0,63)
Skolegang		
Student	0,49 (0,45-0,54)	0,68 (0,57-0,80)
Ikke student	ref	ref
Bosted		
Oslo/Drammen/Bergen	1,05(0,97-1,14)	0,76 (0,65-0,88)
Landet ellers	ref	ref
Kjønn		
Kvinne	2,17 (2,01-2,34)	1,48 (1,28-1,72)
Mann	ref	ref
Alder	5,84 (5,20-6,56)	3,79 (3,08-4,66)
Alder x alder	0,97 (0,96-0,97)	0,98 (0,97-0,98)
Periode	0,89 (0,89-0,90)	0,96 (0,95-0,98)
Antall samboerskap/ ekteskap	3 267	776
Antall personårsobservasjoner		123 761

Note: Uthevede tall er statistisk signifikante på 5-prosentnivået eller lavere.

Vedleggstabell 24. Multinomisk regresjonsmodell av tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer eller c) enslig (referanse) i et gitt år. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 15 - 40 år. Separate modeller for personer med bakgrunn fra EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Oddsrate

Variabel	Oddsrate			
	EU/EØS etc.		Asia, Afrika etc.	
	Gift vs. Enslig	Samboer vs. enslig	Gift vs. Enslig	Samboer vs. enslig
Utdanningsnivå				
Ingen/grunnskole	ref	ref	ref	ref
Videregående	0,98	1,02	0,76	0,97
Høgskole/Universitet, kort	0,86	1,13	0,79	0,79
Manglende opplysninger	0,87	0,37	0,63	0,35
Skolegang				
Student	0,72	0,57	0,50	0,68
Ikke student	ref	ref	ref	ref
Bosted				
Oslo/Drammen/Bergen	0,79	0,85	1,26	0,64
Landet ellers	ref	ref	ref	ref
Kjønn				
Kvinne	1,62	1,53	2,13	1,56
Mann	ref	ref	ref	ref
Alder				
Alder	2,81	2,71	6,30	3,34
Alder x alder	0,98	0,98	0,97	0,98
Periode				
Antall ekteskap/samboerskap	240	801	3 682	1 360
Antall personårobservasjoner		32 251		179 381

Note: Uthevede tall er statistisk signifikante på 5-prosentnivået eller lavere.

Vedleggstabell 25. Logistisk regresjonsmodell av tilbøyelighet til å være a) gift eller b) ikke gift (referanse) i et gitt år. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 15 - 40 år. Separate modeller for personer med bakgrunn fra EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Oddsrate

Variabel	Oddsrate	
	EU/EØS etc.	Asia, Afrika etc.
	Gift vs. ugift	Gift vs. ugift
Utdanningsnivå		
Ingen/grunnskole	ref	ref
Videregående	0,98	0,76
Høgskole/Universitet	0,86	0,81
Manglende opplysninger	0,93	0,66
Skolegang		
Student	0,74	0,49
Ikke student	ref	ref
Bosted		
Oslo/Drammen/Bergen	0,79	1,27
Landet ellers	ref	ref
Kjønn		
Kvinne	1,58	2,10
Mann	ref	ref
Alder	2,67	5,80
Alder x alder	0,98	0,97
Periode		
1985-1995	ref	ref
1996-2000	0,69	1,05
2001-2005	0,59	0,71
2006-2010	0,39	0,34
Antall ekteskap	240	3 682
Antall personårobservasjoner	32 251	179 381

Note: Uthevede tall er statistisk signifikante på 5-prosentnivået eller lavere.

Vedleggstabell 26. Forløpsanalyse av tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse) i et gitt år i observasjonsperioden 2000-2011. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 18 - 29 år. Oddsreter

	Oddsrate (95% KI)	
	Gift vs. Enslig	Samboer vs. enslig
Landbakgrunn		
EU/EØS etc.	ref	ref
Asia, Afrika etc.	4,70 (3,47-6,34)	0,52 (0,44-0,60)
Utdanningsnivå		
Ingen/grunnskole	ref	ref
Videregående	0,78 (0,69-0,89)	0,88(0,75-1,04)
Høgskole/Universitet, kort/lang	0,88(0,73-1,06)	0,83(0,65-1,05)
Manglende opplysninger	1,13(0,93-1,37)	0,67 (0,48-0,92)
Skolegang		
Student	0,40 (0,35-0,45)	0,66 (0,57-0,76)
Ikke student	ref	ref
Bosted		
Oslo/Drammen/Bergen	1,25 (1,12-1,40)	0,53 (0,46-0,61)
Landet ellers	ref	ref
Kjønn		
Kvinne	2,64 (2,37-2,95)	1,59 (1,39-1,81)
Mann	ref	ref
Alder	5,53 (3,68-8,30)	4,91 (3,60-6,72)
Alder x alder	0,97 (0,97-0,98)	0,97 (0,96-0,98)
Periode	0,79 (0,89-0,90)	0,96 (0,95-0,98)
Antall samboerskap/ ekteskap	1 543	945
Antall personårsobservasjoner		81 371

Note: Uthevede tall er statistisk signifikante på 5-prosentnivået eller lavere.

Figurregister

1.1. Befolkningen i alderen 18 - 40 år. Bosatt per 1.1.2011	14
2.1. Gjennomsnittsalder og medianalder. Norskfødte med innvanderforeldre, innvandrere og øvrige befolkning. 18-40 år	18
2.2. Aldersfordeling. Norskfødte med innvanderforeldre, innvandrere og øvrige befolkning. 18-40 år. Andel i hver alder	19
2.3. Norskfødte kvinner og menn 18-40 år med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Antall	19
2.4. Norskfødte med innvanderforeldre 18-40 år. Etter foreldrenes verdensregion. Antall	20
2.5. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år. 10 største bakgrunnsland. Antall	20
2.6. Gjennomsnittsalder og medianalder. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år. Etter foreldrenes verdensregion	21
2.7. Aldersfordeling. Norskfødte med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc.. 18-40 år. Kvinner og menn. Andel i hver alder	22
2.8. Bostedsfylke 2011. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år	22
2.9. 10 største kommuner. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år. 2011	23
2.10. Andel som bor i Oslo, Drammen og Bergen og resten av landet. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år. 2011	23
2.11. Andel som bor i Oslo, Drammen eller Bergen og resten av landet. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år. 2011. Etter bakgrunnsland	24
2.12. Høyeste fullførte utdanningsnivå 2010. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år. Foreldre født i Eu etc. og Asia, Afrika etc. Prosent. Vektet.....	25
2.13. Høyeste fullførte utdanningsnivå 2010. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år. Etter gruppert landbakgrunn. Prosent. Vektet	25
2.14. Arbeidsmarkedstilknytning 3. kvartal 2010. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år. Prosent. Vektet.....	26
2.15. Andel som er sysselsatt 3. kvartal 2010. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år. 2010. Eu etc. og Asia, Afrika etc. Prosent. Vektet.....	27
2.16. Andel som er sysselsatt 3. kvartal 2010. Norskfødte med innvanderforeldre, innvandrere og øvrige befolkning. 18-40 år. 2010. Prosent. Vektet.....	27
3.1. Sivilstand 2011. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år. Kvinner og menn. Prosent	29
3.2. Samlivsstatus 2011. Norskfødte med innvanderforeldre, innvandrere, øvrige befolkning og totale befolkning. 18-40 år. Prosent. Vektet	30
3.3. Samlivsstatus 2011. Norskfødte med innvanderforeldre. Kvinner og menn. 18-40 år. EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Prosent. Vektet.....	31
3.4. Samlivsstatus 2011. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år. Etter foreldrenes verdensregion. Vektet.....	34
3.5. Samlivsstatus 2011. Alle norskfødte 18 - 40 år med foreldre født i Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko. Vektete andeler	34
3.6. Samlivsstatus 2011. Norskfødte 18 - 40 år med foreldre født i Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko. Vektete andeler	35
3.7. Samlivsstatus 2011. Norskfødte 18 - 40 år med foreldre født i Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko. Kvinner og menn. Vektete andeler	36
3.8. Andel som lever i samliv. Norskfødte 18 - 40 år med foreldre født i Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko. Kvinner og menn. Vektete andeler	36
3.9. Andel som lever i samliv (samboerskap eller ekteskap). Norskfødte 18 - 40 år med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Etter sysselsetting. Vektete andeler .	37
3.10. Andel som lever i samliv (samboerskap eller ekteskap). Norskfødte 18 - 40 år med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Etter utdanningsnivå. Vektete andeler	38
3.11. Tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Norskfødte med innvanderforeldre, innvandrere og øvrige befolkning. 18 til 40 år. Oddsreter fra multinomisk regresjonsmodell	40
3.12. Tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Norskfødte kvinner og menn med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. 18 til 40 år. Oddsreter fra multinomisk regresjonsmodell	40
3.13. Tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Norskfødte kvinner og menn med innvanderforeldre. 18 - 40 år. Syvdelt verdensregion. Oddsreter fra multinomisk regresjonsmodell.....	41
3.14. Tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Norskfødte kvinner og menn med innvanderforeldre. 18 - 40 år. Fem største bakgrunnsland. Oddsreter fra multinomisk regresjonsmodell.....	42
3.15. Tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Sammenheng mellom utdanning og samlivsstatus. Norskfødte kvinner og menn med innvanderforeldre. 18 - 40 år. Oddsreter fra multinomisk regresjonsmodell	43
3.16. Sammenheng mellom utdanningsnivå og tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Norskfødte kvinner og menn med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. 18 - 40 år. Oddsreter fra multinomisk regresjonsmodell	44

3.17. Tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Sammenheng mellom sysselsetting og samlivsstatus. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 18 - 40 år. Oddsratere fra multinomisk regresjonsmodell.....	44
3.18. Tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Sammenheng mellom sysselsetting og samlivsstatus. Norskfødte kvinner og menn med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. 18 - 40 år. Oddsratere fra to multinomiske regresjonsmodeller	45
4.1. Hvor viktig vil du si at religion er i livet ditt? 1 (svært lite viktig) til 10 (svært viktig). Andeler. Etter landbakgrunn.....	48
4.2. Andel som oppgir at religion er (svært) viktig og mindre viktig. Etter landbakgrunn	49
4.3. Andel som er gift, samboere eller ikke i samliv. Etter religiøsitet. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam	49
4.4. Andel som lever i samliv eller ikke i samliv. Etter religiøsitet. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent.....	50
4.5. Andel som har venner uten innvandrerbakgrunn. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent	51
4.6. Andel som er i samliv eller ikke i et samliv. Etter venner uten innvandrerbakgrunn. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent	51
4.7. Sammenheng mellom landbakgrunn og tilbøyelighet til å være a) gift eller b) ikke gift (referanse). Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Oddsratere fra logistisk regresjonsmodell	52
4.8. Sammenheng mellom religiøsitet og tilbøyelighet til å være a) gift eller b) ikke gift (referanse). Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Oddsratere fra logistisk regresjonsmodell	53
4.9. Sammenheng mellom å ha venner uten innvandrerbakgrunn og tilbøyelighet til å være a) gift eller b) ikke gift (referanse). Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Oddsratere fra logistisk regresjonsmodell.....	54
4.10. Sammenheng mellom religiøsitet og kjæresteforhold. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent.....	55
4.11. Sammenheng mellom sosiale nettverk og kjæresteforhold. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent.....	56
4.12. Sammenheng mellom landbakgrunn og tilbøyelighet til å a) ha en kjæreste eller b) ikke ha kjæreste (referanse). Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam som ikke levde i et samliv. Oddsratere fra logistisk regresjonsmodell.....	56
4.13. Ektefelles innvandringsbakgrunn. Gifte med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent	57
4.14. Ektefelles/samboers/kjærestes innvandringsbakgrunn. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent.....	58
4.15. Andel som har partner / kjæreste med eller uten innvandrerbakgrunn. Gifte, samboere og de med kjæreste. Prosent	59
4.16. Ektefelles/samboers/kjærestes innvandringsbakgrunn. Etter landbakgrunn. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent.....	59
4.17. Ektefelles/samboers/kjærestes innvandringsbakgrunn. Etter religiøsitet. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent.....	60
4.18. Ektefelles/samboers/kjærestes innvandringsbakgrunn. Etter sosiale nettverk. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent.....	60
4.19. Sammenhengen mellom religiøsitet og tilbøyelighet for å ha en partner/ kjæreste med innvandrerbakgrunn. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam som er gift, samboer eller kjærester. Oddsratere fra logistisk regresjonsmodell	61
4.20. Sammenhengen mellom sosialt nettverk og tilbøyelighet for å ha en partner/ kjæreste med innvandrerbakgrunn. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam som er gift, samboer eller kjærester. Oddsratere fra logistisk regresjonsmodell	62
4.21. Andel som er helt eller ganske enig i påstand om man bør gifte seg med en partner med lik etnisk bakgrunn. Etter landbakgrunn. Unge med bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent	63
4.22. Andel som er helt eller ganske enig i påstand om man bør gifte seg med en partner med lik etnisk bakgrunn. Etter religiøsitet. Unge med bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent.....	63
4.23. Andel som er helt eller ganske enig i påstand om man bør gifte seg med en partner med lik etnisk bakgrunn. Etter kontakt med øvrige befolkning. Unge med bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent	64
4.24. Sammenhengen mellom landbakgrunn og tilbøyelighet for å mene at man bør gifte seg med en partner med samme etniske bakgrunn. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Oddsratere fra logistisk regresjonsmodell.....	64
4.25. Sammenhengen mellom religiøsitet og tilbøyelighet for å mene at man bør gifte seg med en partner med samme etniske bakgrunn. Unge med innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Oddsratere fra logistisk regresjonsmodell.....	65
4.26. Sammenhengen mellom sosialt nettverk og tilbøyelighet for å mene at man bør gifte seg med en partner med samme etniske bakgrunn. Unge med	

innvandrebakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Oddsrat fra logistisk regresjonsmodell	65
5.1. Type første samliv. Ekteskap eller samboerskap. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år. Kvinner og menn med samlivserfaring. Prosent.....	68
5.2. Type første samliv. Ekteskap eller samboerskap. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år. EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Vektete andeler	68
5.3. Type første samliv. Ekteskap eller samboerskap. Norskfødte med innvanderforeldre. 18-40 år. Etter foreldrenes verdensregion. Vektete andeler	69
5.4. Gjennomsnittsalder ved første samliv og første samliv som var ekteskap eller samboerskap. Norskfødte med innvanderforeldre og øvrige befolkning. Kvinner og menn 18-40 år med samlivserfaring. Vektet gjennomsnitt.....	69
5.5. Gjennomsnittsalder ved første samlivsinngåelse og første samliv som var ekteskap eller samboerskap. Norskfødte med innvanderforeldre. Kvinner og menn 18-40 år med samlivserfaring. EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Vektet gjennomsnitt	70
5.6. Gjennomsnittsalder ved første samlivsinngåelse og første samliv som var ekteskap eller samboerskap. Norskfødte med innvanderforeldre. Kvinner og menn 18-40 år med samlivserfaring. Etter foreldres verdensregion. Vektet gjennomsnitt.....	71
5.7. Gjennomsnittsalder ved første samlivsinngåelse og første samliv som var ekteskap eller samboerskap. Norskfødte med foreldre født i Pakistan, Vietnam, Tyrkia, India og Marokko. Kvinner og menn 18-40 år med samlivserfaring. Vektet gjennomsnitt	71
5.8. Alder ved inngåelse av det første samlivet. Kumulative andeler. Norskfødte med innvanderforeldre. Kvinner og menn 18-40 år med samlivserfaring. EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Vektete andeler	72
5.9. Tid som enslig fra 15 år til inngåelse av det første samlivet. Norskfødte med innvanderforeldre og den øvrige befolkningen. 15-40 år. Kaplan Meier estimater	73
5.10. Tid som enslig fra 15 år til inngåelse av det første samlivet som var et ekteskap. Norskfødte med innvanderforeldre og den øvrige befolkningen. 15-40 år. Kaplan Meier estimater.....	74
5.11. Tid som enslig fra 15 år til inngåelse av det første samlivet som var et samboerskap. Norskfødte med innvanderforeldre og den øvrige befolkningen. 15-40 år. Kaplan Meier estimater	75
5.12. Oddsrat fra forløpsanalyse av første samlivsinngåelse. Norskfødte med innvanderforeldre og øvrige befolkning	75
5.13. Oddsrat fra forløpsanalyse av første samlivsinngåelse. Norskfødte med innvanderforeldre og øvrige befolkning	76
5.14. Oddsrat fra forløpsanalyse av første samlivsinngåelse. Norskfødte med innvanderforeldre. Syvdelt verdensregion	77
5.15. Oddsrat fra forløpsanalyse av første samlivsinngåelse. Norskfødte med innvanderforeldre. Fem største bakgrunnsland.....	78
5.16. Utvikling over tid i tilbøyelighet for inngåelse av ekteskap som første samliv. Norskfødte med foreldre født i EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc.....	78

Tabellregister

2.1. Norskfødte med to innvandrerforeldre. 18-40 år. Kvinner og menn.....	18
3.1. Sivilstand 2011. Norskfødte med innvandrerforeldre, innvandrere, øvrige befolkning og totale befolkning. 18-40 år. Antall.....	28
3.2. Samlivsstatus 2011. Norskfødte med innvandrerforeldre, innvandrere, øvrige befolkning og totale befolkning. 18-40 år. Antall og prosent.....	30
3.3. Samlivsstatus 2011. Norskfødte med innvandrerforeldre. Kvinner og menn. 18-40 år. Etter foreldres verdensregion. Absolutte tall og prosent. Vektet.....	32
4.1. Andel unge med innvandrerbakgrunn fra Pakistan, Vietnam og Tyrkia som var gift, samboere eller ikke i samliv ved intervju tidspunkt. Etter landbakgrunn, kjønn og alder. Prosent.....	48
4.2. Andel med en kjæreste av de som ikke er gift eller samboere. Etter landbakgrunn, kjønn og alder. Unge med innvandre bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Prosent.....	55
4.3. Andel som er helt enig - helt uenig på spørsmål om man bør gifte seg med en partner med lik etnisk bakgrunn. Unge med bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Kvinner og menn. Prosent.....	62

Vedlegg

1. Aldersfordeling. Norskfødte, innvandrere, øvrige befolkning og hele befolkningene ...	88
2. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. Etter foreldrenes verdensregion. 18-40 år. N=20 007.....	88
3. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. Etter foreldrenes fødeland. 18-40 år. N=20 007.....	89
4. Aldersfordeling. Norskfødte kvinner og menn med foreldre født i EU/EØS og Asia, Afrika etc.....	89
5. Bostedsfylke 2011. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 18-40 år... 90	
6. Sivilstand 2011. Norskfødte med innvandrerforeldre. 18-40 år. Kvinner og menn. Antall og prosent.....	90
7. Sivilstand 2011 etter samlivsstatus 2011. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 18-40 år. Prosent.....	90
8. Multinomisk regresjonsmodell av tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Hele befolkningen. 18 - 40 år. Oddsater.....	91
9. Resultater fra tre multinomiske regresjonsmodeller av tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 18 - 40 år.....	91
10. Multinomisk regresjonsmodell av tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 18 - 40 år. Fem største bakgrunnsland. Oddsater.....	92
11. Tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse), per 1.1.2011. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre. 18 - 40 år. Separate modeller for personer med bakgrunn fra EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Oddsater.....	92
12. Hvor viktig vil du si at religion er i livet ditt? 1 (svært lite viktig) til 10 (svært viktig). Prosent. Etter landbakgrunn.....	93
13. Tilbøyelighet til å være a) gift eller b) ikke gift (referanse). Unge med innvandre bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. Oddsater fra logistisk regresjonsmodell.....	93
14. Tilbøyelighet til å være a) gift eller b) ikke gift (referanse). Unge med innvandre bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. 18 til 25 år. Oddsater fra logistisk regresjon.....	94
15. Tilbøyelighet til å være a) gift/samboer eller b) ikke i samliv (referanse). Unge med innvandre bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. 16 til 25 år. Oddsater fra logistisk regresjon.....	94
16. Tilbøyelighet til å a) ha en kjæreste eller b) ikke ha en kjæreste (referanse). Unge som ikke er gift/samboere med innvandre bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. 16 til 25 år. Oddsater fra logistisk regresjon.....	95
17. Tilbøyelighet til å a) ha en kjæreste/partner med innvandrer bakgrunn eller b) ha en kjæreste/partner uten innvandrer bakgrunn (referanse). Unge som er gift/samboere/kjæresten. 16 til 25 år. Oddsater fra logistisk regresjon.....	95
18. Partner bør a) ha samme etnisitet eller b) behøver ikke å samme etnisitet (referanse). Unge som ikke er gift/samboere med innvandre bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam. 16 til 25 år. Oddsater fra logistisk regresjon.....	96
19. Gjennomsnittsalder ved første samlivsinngåelse og første samliv som var ekteskap eller samboerskap. Norskfødte med innvandrerforeldre. Kvinner og menn 18-40 år med samlivserfaring. Vektet gjennomsnitt.....	96
20. Logistisk regresjonsmodell av tilbøyelighet til å være a) i et første samliv eller b) enslig (referanse) i et gitt år. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre og øvrige befolkning. 15 - 40 år. Oddsater.....	97
21. Resultater fra multinomisk regresjonsmodell av tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse) i et gitt år. Norskfødte kvinner og menn med innvandrerforeldre og øvrige befolkning. 15 - 40 år. Oddsater.....	97

22. Resultater fra tre multinomisk regresjonsmodell av tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse) i et gitt år. Norskfødte kvinner og menn med innvanderforeldre. 15 - 40 år. Oddsreter	98
23. Multinomisk regresjonsmodell av tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse) i et gitt år. Norskfødte kvinner og menn med innvanderforeldre. 15 - 40 år. Fem største bakgrunnsland. Oddsreter.....	98
24. Multinomisk regresjonsmodell av tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse) i et gitt år. Norskfødte kvinner og menn med innvanderforeldre. 15 - 40 år. Separate modeller for personer med bakgrunn fra EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Oddsreter	99
25. Logistisk regresjonsmodell av tilbøyelighet til å være a) gift eller b) ikke gift (referanse) i et gitt år. Norskfødte kvinner og menn med innvanderforeldre. 15 - 40 år. Separate modeller for personer med bakgrunn fra EU/EØS etc. og Asia, Afrika etc. Oddsreter.....	99
26. Forløpsanalyse av tilbøyelighet til å være a) gift, b) samboer) eller c) enslig (referanse) i et gitt år i observasjonsperioden 2000-2011. Norskfødte kvinner og menn med innvanderforeldre. 18 - 29 år. Oddsreter	100

B Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
NO-2225 Kongsvinger

Statistisk sentralbyrå

24/2012

Samlivsinngåelse blant norskfødte med innvandrereforeldre

Avsender:
Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Kongens gate 6, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-8485-4 (trykt)
ISBN 978-82-537-8486-1 (elektronisk)

ISSN 0806-2056

Pris kr 210,00 inkl. mva

ISBN 978-82-537-8485-4

9 788253 784854

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Design: Siri Bøquist